

TÜRKİYE CUMHURİYETİ SAĞLIK BAKANLIĞI
THE MINISTRY of HEALTH of TURKEY

TÜRKİYE CUMHURİYETİ SAĞLIK BAKANLIĞI
SAĞLIK İSTATİSTİKLERİ YILLIĞI
2010

THE MINISTRY of HEALTH of TURKEY

HEALTH STATISTICS YEARBOOK
2010

REFİK SAYDAM HIFZISSIHHA MERKEZİ BAŞKANLIĞI HIFZISSIHHA MEKTEBİ MÜDÜRLÜĞÜ
REFİK SAYDAM HYGIENE CENTER PRESIDENCY SCHOOL OF PUBLIC HEALTH

**T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
SAĞLIK İSTATİSTİKLERİ YILLIĞI
2010**

***THE MINISTRY of HEALTH of TURKEY
HEALTH STATISTICS YEARBOOK
2010***

Telif Hakkı Sahibi:

© Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı Hıfzıssıhha Mektebi Müdürlüğü, 2011

Tüm hakları Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı Hıfzıssıhha Mektebi Müdürlüğüne aittir. Kaynak gösterilmeksizin alıntı yapılamaz. Alıntı yapıldığında kaynak gösterimi: “editör/ yazar adları, Hıfzıssıhha Mektebi Müdürlüğü, Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı, Sağlık Bakanlığı, basım yeri, basım yılı” belirtilmesi şeklinde olmalıdır. 5846 sayılı yasa gereği Hıfzıssıhha Mektebi Müdürlüğünün onayı olmaksızın tamamen veya kısmen çoğaltılamaz.

Copyright Owned By:

© Republic of Turkey, Ministry of Health, Refik Saydam Hygiene Center Presidency, School of Public Health, 2011

All rights are vested in the Republic of Turkey, Ministry of Health, Refik Saydam Hygiene Center Presidency School of Public Health. No citations shall be allowed without the source of reference. In case of citing, the source of reference shall be indicated as: “editor/author names, School of Public Health, Refik Saydam Hygiene Center Presidency, Ministry of Health of Turkey, publishing place, publishing date”. Neither full nor partial reproduction shall be allowed without the written permission of the School of Public Health as ordered by the Law Numbered 5846.

ISBN : 978-975-590-366-8
Sağlık Bakanlığı Yayın No : 832
HMM Yayın No : HMM-2011-29
Baskı : Kalkan Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.
Büyük Sanayi 1. Cadde Alibey İşhanı, 99/32
İskitler /ANKARA
Tel: 0 (312) 342 16 46 (pbx) • Faks: 0 (312) 384 57 46
e-mail: info@kalkanmatbaacilik.com
Web: www.kalkanofset.com

KAPAK TASARIMI

Cover Designed by
Hüseyin KOCAKULAK

ÇEVİRİ

Translated by
Atiye Arzu ÇAKIR

ANKARA 2011

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
SAĞLIK İSTATİSTİKLERİ YILLIĞI 2010
THE MINISTRY of HEALTH of TURKEY
HEALTH STATISTICS YEARBOOK 2010

EDİTÖRLER

EDITORS

Dr. Salih MOLLAHALİLOĞLU
Dr. Berrak BORA BAŞARA
Zehra ERYILMAZ

DANIŞMA KURULU

ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Nihat TOSUN	Prof. Dr. A. Murat TUNCER
Dr. Yasin ERKOÇ	A. Celalettin TARHAN
Doç. Dr. Turan BUZGAN	Adnan YILDIRIM
Dr. Ekrem ATBAKAN	Abdulvahap YILMAZ
Prof. Dr. Adnan ÇİNAL	Mehmet DEMİRCİOĞLU
Yalçın EKMEKÇİ	Yrd. Doç. Dr. Hakkı YEŞİLYURT
Ö. Faruk KOÇAK	Dr. Hanefi ÖZBEK
Muhammet GEDİK	Dr. Hakkı GÜRSÖZ
Adem KESKİN	Dr. Mustafa KOSDAK
Dr. Seraceddin ÇOM	Dr. Ahmet ÖZLÜ
Prof. Dr. İrfan ŞENCAN	Dr. Hasan Gökhan ÖNCÜL
Hikmet ÇOLAK	Doç. Dr. Yavuz SANİSOĞLU
Dr. Mehmet Rifat KÖSE	Dr. Fehmi AYDINLI
Memet ATASEVER	Dr. Sema ÖZBAŞ
Harun ÇELİK	Uzm. Dr. Orhan KOÇ
Prof. Dr. M. İ. Safa KAPICIOĞLU	Dr. M. Ertuğrul EĞİN
Dr. Saim KERMAN	Dr. Hakkı ÖZTÜRK
Kamuran ÖZDEN	Dr. Muzaffer YILMAZ
Dr. P. Elif BOR EKMEKÇİ	Dr. Bekir KESKİNKILIÇ
Doç. Dr. Mustafa ERTEK	Dr. Mehmet Ali TORUNOĞLU
Op. Dr. İbrahim ŞENTÜRK	Dr. Savaş AKBIYIK
Dr. Ünal HÜLÜR	Dr. Hayati BAYKAN
Uzm. Dr. Hamza BOZKURT	Mustafa Kemal AKIN
Uzm. Bio. Saffet ES	Dr. Bedri TURAN
Emire Özen OLCAYTO	Uzm. Dr. Mustafa H. TÜRKKANI
Op. Dr. Nejat ÖZGÜL	Dr. Seher TOPLUOĞLU

YAYIN KURULU

PUBLISHING BOARD

Cemil GÜLER	Dr. Rukiye GÜL
Deniz TUGAY	Dr. Başak TEZEL
Hakan Oğuz ARI	Dr. Sibel BİLGİN
Gökalp Kadri YENTÜR	Kenan POLAT
Cemalettin AK	Fikri YILDIRIM
Leyla BAYAZIT	Funda BAYKAL
Banu ERDİL	Harun FİDANCI
Murat KAZANCI	Aysun KAVAK ERGÜN
Gülay ALTUNTAŞ	Hanife ÜNLÜ

İçindekiler

Table of Contents

ÖN SÖZ	VIII
FOREWORD.....	IX
SUNUŞ	X
PREFACE.....	XI
İSTATİSTİKİ BÖLGE BİRİMLERİ SINIFLAMASI ve İLLERİ	XII
NOMENCLATURE of TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICS and PROVINCES.....	XII
KISALTMALAR	XIII
ACRONYMS.....	XIII
Bölüm 1	
Genel Demografik Göstergeler	1
Chapter 1	
General Demographic Indicators.....	1
Bölüm 2	
Mortalite.....	9
Chapter 2	
Mortality	9
Bölüm 3	
Morbidite.....	19
Chapter 3	
Morbidity.....	19
Bölüm 4	
Risk Faktörleri	33
Chapter 4	
Risk Factors	33
Bölüm 5	
Hastalıkların Önlenmesi ve Sağlığın Korunması.....	39
Chapter 5	
Prevention of Diseases and Protection of Health.....	39
Bölüm 6	
Sağlık Hizmeti Verilen Kurumlar ve Altyapıları.....	53
Chapter 6	
Health Care Facilities and Infrastructures.....	53
Bölüm 7	
Sağlıkta İnsan Kaynakları	75
Chapter 7	
Human Resources for Health.....	75
Bölüm 8	
Sağlık Hizmetlerinin Kullanımı	95
Chapter 8	
Utilization of Health Care Services	95
Bölüm 9	
Sağlık Ekonomisi ve Finansmanı.....	123
Chapter 9	
Health Economics and Financing.....	123
Bölüm 10	
Açıklamalar	133
Chapter 10	
Explanations	133

ÖN SÖZ

Sağlık Bakanlığı olarak görevimiz; sağlık hizmetlerinin ülkemizin her köşesinde, toplumun bütün kesimleri için erişilebilir, etkili, verimli, nitelikli ve sürdürülebilir olmasını sağlamaktır. Bu amaçla 2003 yılından beri yürütülen “Sağlıkta Dönüşüm Programı” çerçevesinde, atılan adımlar sayesinde ülkemizde sağlık hizmeti sunumunda önemli gelişmeler kaydedilmiştir.

Sağlık hizmetleri sunumunun sağlam temellere dayanarak gerçekleştirilmesi ve sürdürülmesi; geçmişi değerlendirme, bugünü daha objektif anlayabilme ve gelecekte karşılaşılmaması muhtemel sorunları tahmin edip bu sorunlara karşı önlemler alabilme ile mümkündür. İşte istatistik, tam bu noktada devreye girer ve bize yaşamakta olduğumuz ve yaşayacağımız zaman dilimlerine ait sayısal anahtarlar sunar.

Geçen yüzyıla damgasını vuran, onun bilgi çağı olarak adlandırılmasına neden olan gelişmeler, istatistiği ortak bir anlaşıma dili hâline getirmiştir. İstatistik; ülkelerin demografik, ekonomik ve kültürel yapıları çarpıcı bir biçimde farklılıklar gösterse de ülkelerin birbirine benzer yapı sergileyen sağlık sistemlerine has problemlerin çözülmesine imkân tanımaktadır.

Hıfzıssıhha Mektebi Müdürlüğü’nce “Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2010” kitabı, okuyucular için seçilen alanlar hakkında kısa, öz ve anlaşılabilir bir şekilde, uluslararası istatistiksel kriter ve sınıflandırmalara uygun olarak hazırlanmıştır. Hıfzıssıhha Mektebi Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığımızın 2008’de milat olarak başlattığı sağlık istatistikleri yıllık çalışmasını “Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2010” ile daha da geliştirilerek devam ettirmektedir. Bu yıllıklardaki verilere dayanarak yapılacak araştırmaların sağlık sektöründeki paydaşlara katkı sağlaması bizim için memnuniyet verici olacaktır. “Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2010”un hazırlanmasındaki katkılarından dolayı, Hıfzıssıhha Mektebi Müdürlüğü personeline, Bakanlığımızın ilgili birimlerine ve diğer emeği geçenlere teşekkür ederim.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Sağlık Bakanı

FOREWORD

Being the Turkish Ministry of Health, our assignment is to ensure the accessibility, effectiveness, efficiency, high quality and sustainability of health care services for all people countrywide. Significant progress has been made in health service delivery under the Health Transformation Program, which has been implemented in Turkey since 2003.

Provision and continuity of health care services on a well-established ground could be achieved only by viewing the past appropriately, understanding the present time objectively, and projecting likely challenges in the future and taking proper measures accordingly. Statistics steps into the stage right at this point and gives us mathematical keys for our present and future time periods.

The outstanding developments in the last century, which marked that era and named it the “information age”, made the science of statistics a common language. Statistics helps to settle the problems specific to health care systems of countries although these countries might differ in demographic, economic and cultural characteristics.

The “Health Statistical Yearbook 2010” book, which is a publication of the School of Public Health, provides readers with brief and clear information on the selected topics in compliance with the international criteria and classifications of statistics. The School of Public Health is pleased to present this book and continue its Health Statistical Yearbook Series improving, the first of which was published in 2008 being a milestone in the Turkish health care system. We will be glad to see that future studies and researches will be based on these statistical yearbooks and contribute to the stakeholders in health. On this occasion, I extend my most sincere thanks to the School of Public Health personnel primarily and to the Ministry of Health departments and all other persons, who contributed to the Health Statistical Yearbook 2010.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Minister of Health

SUNUŞ

Sağlık alanındaki bir çalışanın veya karar alıcının görevini başarı ile yerine getirebilmesi, akılcı ve etkili kararlar alabilmesi, sağlık hizmetleri sunumunu gerektiğinde planlayabilmesi ve sağlık ile sağlık hizmeti araştırmalarını sağlam bir zeminde yürütebilmesi için güvenilir verilere ve bu verileri değerlendirebilmek için de istatistiksel analizlere ihtiyacı vardır.

Dünyanın diğer ülkelerinde olduğu gibi, ülkemizin sağlık göstergeleri, Sağlık İstatistikleri Yıllıkları'nda da açıkça görüldüğü üzere, her geçen gün iyileşmektedir. Hıfzıssıhha Mektebi Müdürlüğü'nün profesyonel çalışma ekibi, özverili ve yoğun çalışmalarının bir sonucu olarak doğru, güvenilir, uluslararası geçerliğe sahip ve test edilebilir veri toplama çalışmaları yoluyla sürekli bir yayın dizisi hâline gelmiş olan Sağlık İstatistikleri Yıllıkları'na yeni bir halka olarak Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2010'u eklemiştir.

“Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2010”, ulusal sağlık sektöründe alınan kararların değerlendirilmesine ve son derece önemli olduğu düşünülen göstergelerdeki değişim eğilimlerinin ülkeler arası boyutta karşılaştırılmasına katkı sağlayacak olmasından ötürü, günümüzdeki karar alıcı ve politika yapıcı merciler için son derece büyük bir önem arz etmektedir.

Doğru yöntemler ve araçlar vasıtasıyla gerçekleştirdiğimiz başarılı çalışmalarımızın bir yansıması olan bu İstatistik Yıllığı, sağlık hizmetleri sektörünün değişik boyutlarına kapsamlı bir bakış getirmekte olup literatürde hak ettiği yere de hiç kuşkusuz sahip olacaktır. Ayrıca, Hıfzıssıhha Mektebi Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve yayımlanan Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2010, güncel ulusal verilerin daha eski tarihli ulusal verilerle karşılaştırılabilmesinin yanı sıra diğer ülkelerle uluslararası karşılaştırmaların yapılmasına da imkân veren türden verileri sunan önemli bir bilgi kaynağı vazifesi de üstlenecektir. Hıfzıssıhha Mektebi Müdürlüğü, sağlık istatistikleri alanında ulusal ve uluslararası çalışmalarını yürütmeye devam etmektedir.

Son olarak, kısa bir sürede verilen yoğun emeklerin sonucunda ortaya konan Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2010'un, sağlık istatistikleri alanında gelecekte yapılacak olan çalışmalara ışık tutacağını ümit ediyor ve bu çalışmada emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarıma ve katkıda bulunan herkese en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Dr. Salih MOLLAHALİLOĞLU

Hıfzıssıhha Mektebi Müdürü

PREFACE

A health care employee or a decision-maker in health needs reliable data in order to perform his task successfully, to make rational and effective decisions, to plan health service delivery properly, to build health and health service surveys on a sound basis, and also needs statistical analyses in order to make an assessment of such data.

“Health Statistical Yearbook 2010” is essential to decision-making and policy-making authorities of this era in that it will contribute a lot to evaluating the decisions made in the national health sector and comparing the change trends in indicators among countries, which are considered very important.

This statistical yearbook, which is a pure reflection of the strong commitment and successful work of us through proper methods and instruments, has managed to take a broad glance at our health care system from various perspectives and will be undoubtedly appreciated in the literature as it has already deserved.

The Health Statistical Yearbook 2010, which was developed and published by the School of Public Health, also serves as a significant source of information offering the type of data, which could be used for comparison of the recent national data with the elder national data, in addition to international comparisons with other countries. The School of Public Health is continuing to conduct national and international studies in health statistics. As in all other countries of the world, the health indicators of our country get improved day by day, which are also apparent in the Health Statistical Yearbooks. The professional study team of the School of Public Health is proud to add a new chain – the Health Statistical Yearbook 2010 - to the Health Statistical Yearbooks series, which have become a regular publication series in statistics with collection of accurate, reliable, scientific, internationally valid and testable data as a result of the team’s immense efforts.

Finally, I hope that the Health Statistical Yearbook 2010, which is a product of very immense efforts made in a short time interval, would shed light on the future actions to be taken in health statistics, and I extend my most sincere thanks to all of my colleagues and all other contributing persons, who have invested valuable time and efforts in this study.

Mr. Salih MOLLAHALİOĞLU, M.D., Ph. D.
School of Public Health Director

İSTATİSTİKİ BÖLGE BİRİMLERİ SINIFLAMASI ve İLLERİ
NOMENCLATURE of TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICS and PROVINCES

Akdeniz Mediterranean	Antalya Burdur Isparta Adana İçel Hatay Kahramanmaraş Osmaniye	Ege Aegean	İzmir Aydın Denizli Muğla Afyonkarahisar Kütahya Manisa Uşak
Batı Anadolu Western Anatolia	Ankara Karaman Konya	Güneydoğu Anadolu Southeastern Anatolia	Adıyaman Gaziantep Kilis Diyarbakır Şanlıurfa Batman Mardin Siirt Şırnak
Batı Karadeniz Western Blacksea	Bartın Karabük Zonguldak Çankırı Kastamonu Sinop Amasya Çorum Samsun Tokat	İstanbul	İstanbul
Batı Marmara Western Marmara	Edirne Kırklareli Tekirdağ Balıkesir Çanakkale	Kuzeydoğu Anadolu Northeastern Anatolia	Bayburt Erzincan Erzurum Ağrı Ardahan Iğdır Kars
Doğu Karadeniz Eastern Blacksea	Artvin Giresun Gümüşhane Ordu Rize Trabzon	Ortadoğu Anadolu Mideastern Anatolia	Bingöl Elazığ Malatya Tunceli Bitlis Hakkâri Muş Van
Doğu Marmara Eastern Marmara	Bilecik Bursa Eskişehir Bolu Düzce Kocaeli Sakarya Yalova	Orta Anadolu Central Anatolia	Aksaray Kırıkkale Kırşehir Nevşehir Niğde Kayseri Sivas Yozgat

KISALTMALAR

SB	: Sağlık Bakanlığı
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
ADNKS	: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
İBBS	: İstatistik Bölge Birimleri Sınıflaması
TNSA	: Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması
AÇSAP	: Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü
MSB	: Milli Savunma Bakanlığı
SSK	: Sosyal Sigortalar Kurumu
KETEM	: Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezleri
MR	: Manyetik Rezonanslı Görüntüleme
BT	: Bilgisayarlı Tomografi
ÖSYM	: Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi
GSYİH	: Gayri Safi Yurtiçi Hasıla
SGP	: Satınalma Gücü Paritesi
DaBT	: Difteri Boğmaca Tetanoz Aşısı
BCG	: Verem Aşısı
HBV	: Hepatit B Aşısı
Hib	: Hemofilus Influenza Tip B Aşısı
KKK	: Kızamık Kızamıkçık Kabakulak Aşısı
İPA	: İnaktif Polio Aşısı
TL	: Türk Lirası
TSİM	: Temel Sağlık İstatistikleri Modülü
ICD-10	: Uluslararası Hastalık Sınıflandırması
EKO	: Ekokardiyografi
KPA	: Konjuge Pnömonokok Aşısı
DSÖ	: Dünya Sağlık Örgütü

ACRONYMS

MoH	: Ministry of Health
TURKSTAT	: Turkish Statistical Institute
ABPRS	: Address Based Population Registration System
NUTS	: Nomenclature of Territorial Units for Statistics
TDHS	: Turkey Demographic and Health Survey
GD-MCHFP	: General Directorate of Mother-Child Health and Family Planning
MoD	: Ministry of Defense
SII	: Social Insurance Institution
KETEM	: Cancer Early Diagnosis, Screening and Training Centers
MRI	: Magnetic Resonance Imaging
CT	: Computerized Tomography
SSPC	: Student Selection and Placement Center
GDP	: Gross Domestic Product
PPP	: Purchasing Power Parity
DaPT	: Diphtheria Pertussis Tetanus Vaccination
BCG	: Bacillus Calmette-Guerin Vaccination
HBV	: Hepatitis B Vaccination
Hib	: Haemophilus Influenza Type B Vaccination
MMR	: Measles Mumps Rubella Vaccination
IPV	: Inactive Polio Vaccination
TL	: Turkish Lira
BHSM	: Basic Health Statistics Module
ICD-10	: International Classification of Diseases
ECO	: Echocardiography
CPV	: Conjugated Pneumococcal Vaccination
WHO	: World Health Organization

Tablo Listesi

Bölüm 1. Genel Demografik Göstergeler

Tablo 1.1. Genel Demografik Göstergeler, Türkiye	4

Bölüm 2. Mortalite

Tablo 2.1. Yıllara Göre Bazı Seçilmiş Enfeksiyon Hastalıklarının Mortalite Hızı, (1.000.000 Nüfusta), Türkiye	11
Tablo 2.2. ICD-10 Ana Tanı Gruplarına ve Cinsiyete Göre Hastane Ölümünün Dağılımı, (%), Türkiye, 2010	18

Bölüm 3. Morbidite

Tablo 3.1. Yıllara Göre Bazı Seçilmiş Enfeksiyon Hastalıklarının İnsidansı, (100.000 Nüfusta), Türkiye	21
Tablo 3.2. Yıllara Göre Bazı Seçilmiş Enfeksiyon Hastalıklarının Vaka Sayıları, Türkiye	22
Tablo 3.3. ICD-10 Ana Tanı Gruplarına ve Cinsiyetlere Göre Hastane Taburcularının Dağılımı, (%), Türkiye, 2010	24
Tablo 3.4. Kadınlarda En Sık Görülen 10 Kanser Türünün Yaşa Standardize Edilmiş İnsidans Hızı, (100.000'de, Dünya Standart Nüfusu), 2007, 2008	25
Tablo 3.5. Erkeklerde En Sık Görülen 10 Kanser Türünün Yaşa Standardize Edilmiş İnsidans Hızı, (100.000'de, Dünya Standart Nüfusu), 2007, 2008	26
Tablo 3.6. Yıllara ve İBBS-1'e Göre Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezlerinde Yapılan Klinik Meme Muayenesi Sayısı, Türkiye	29
Tablo 3.7. Yıllara ve İBBS-1'e Göre Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezlerinde Yapılan Jinekolojik Muayene Sayısı, Türkiye	30
Tablo 3.8. Yıllara ve İBBS-1'e Göre Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezleri ve Diğer Kurumlarda Sürdürülen Serviks Kanseri Tarama Programı Kapsamında Alınan Pap Smear Sayıları, Türkiye	30
Tablo 3.9. Yıllara ve İBBS-1'e Göre Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezleri ve Diğer Kurumlarda Sürdürülen Meme Kanseri Tarama Programı Kapsamında Çekilen Mamografi Sayıları, Türkiye	31

Bölüm 4. Risk Faktörleri

Tablo 4.1. Tütün Kullanma Durumu, (%), 2008, 2010	35
Tablo 4.2. Tütün Kullanma Sıklığının Cinsiyete Göre Dağılımı, (%), 2010	35
Tablo 4.3. Tütün Kullanılan Ortamlarda Pasif Etkilenme Durumunun Cinsiyete Göre Dağılımı, (%), 2010	36
Tablo 4.4. Tütün Karşıtı Bilgilendirmenin Farkında Olanların Cinsiyete Göre Dağılımı, (%), 2010	36

Tablo 4.5.	Tütün Kullanımının Ciddi Hastalıklara Sebep Olduğunu Düşünenlerin Cinsiyete Göre Dağılımı, (%), 2010	37
Tablo 4.6.	On Beş Yaş ve Üzeri Bireylerin Alkol Kullanım Durumunun Cinsiyet ve Yerleşim Yerine Göre Dağılımı, (%), 2008	37
Tablo 4.7.	On Beş Yaş ve Üzeri Bireylerin Günde En Az Bir Porsiyon Meyve (Meyve Suyu Hariç), Sebze ve Salata (Sebze Suyu ve Patates Hariç) Tüketme Sıklığı, (%), 2008	38
Tablo 4.8.	On Beş Yaş ve Üzeri Bireylerde Vücut Kitle İndeksinin Cinsiyet ve Yerleşim Yerine Göre Dağılımı, (%), 2008	38

Bölüm 5. Hastalıkların Önlenmesi ve Sağlığın Korunması

Tablo 5.1.	Yıllara Göre Aşılama Oranları, (%), Türkiye	41
Tablo 5.2.	Yıllara Göre Bazı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Göstergeleri, Türkiye	45
Tablo 5.3.	Yıllara Göre Gebe, Bebek, Çocuk ve Lohusa İzlem Faaliyetleri, Türkiye	48

Bölüm 6. Sağlık Hizmeti Veren Kurumlar ve Altyapıları

Tablo 6.1.	Yıllara ve Dallara Göre Hastane Sayıları, Türkiye	57
Tablo 6.2.	Yıllara ve Dallara Göre Hastane Yatağı Sayısı, Türkiye	58
Tablo 6.3.	Sektörlere Göre Yoğun Bakım Yatağı Sayısı, 2008, 2010	60
Tablo 6.4.	İBBS-1'e ve Sektörlere Göre 100.000 Kişiye Düşen Hemodiyaliz Cihazı Sayısı, 2010	63
Tablo 6.5.	İBBS-1'e ve Sektörlere Göre Yataklı Tedavi Kurumlarında 100.000 Kişiye Düşen MR Cihazı Sayısı, 2010	64
Tablo 6.6.	İBBS-1'e ve Sektörlere Göre Yataklı Tedavi Kurumlarında 100.000 Kişiye Düşen BT Cihazı Sayısı, 2010	64
Tablo 6.7.	İBBS-1'e ve Sektörlere Göre Yataklı Tedavi Kurumlarında 100.000 Kişiye Düşen Ultrason Cihazı Sayısı, 2010	65
Tablo 6.8.	İBBS-1'e ve Sektörlere Göre Yataklı Tedavi Kurumlarında 100.000 Kişiye Düşen Doppler Ultrason Cihazı Sayısı, 2010	65
Tablo 6.9.	İBBS-1'e ve Sektörlere Göre Yataklı Tedavi Kurumlarında 100.000 Kişiye Düşen EKO Cihazı Sayısı, 2010	66
Tablo 6.10.	İBBS-1'e Göre Özel Tıp ve Dal Merkezleri ile Özel Poliklinik Sayıları, 2010	66
Tablo 6.11.	Yıllara Göre Ağız Diş Sağlığı Hizmeti Veren Sağlık Bakanlığı Kurum ve Kuruluşları, Türkiye	67
Tablo 6.12.	Yıllara Göre Sağlık Bakanlığı Birinci Basamak Kuruluşları, Türkiye.....	68
Tablo 6.13.	İllere Göre Ambulans Helikopter Sayısı ve Taşınan Hasta Sayısı, 2010	74

Bölüm 7. Sağlıkta İnsan Kaynakları

Tablo 7.1.	Bazı Sağlık Personelinin Sektörlere ve Unvanlara Göre Dağılımı, 2010	77
Tablo 7.2.	Yıllara Göre Bazı Sağlık Personelinin Sayıları, Tüm Sektörler, Türkiye	78
Tablo 7.3.	Yıllara Göre Bazı Sağlık Personelinin Sayıları, Sağlık Bakanlığı, Türkiye	79
Tablo 7.4.	Bazı Sağlık Bakanlığı Personelinin Hizmet Birimlerine Göre Dağılımı, 2010 ...	87
Tablo 7.5.	Öğretim Yıllarına Göre Tıp Fakültelerinde Öğrenci ve Öğretim Üyesi Sayıları, Türkiye	88
Tablo 7.6.	Öğretim Yıllarına Göre Diş Hekimliği Fakültelerinde Öğrenci ve Öğretim Üyesi Sayıları, Türkiye	89

Tablo 7.7. Öğretim Yıllarına Göre Eczacılık Fakültelerinde Öğrenci ve Öğretim Üyesi Sayıları, Türkiye	90
Tablo 7.8. Öğretim Yıllarına Göre Hemşirelik Yüksek Okulları ile Hemşire Yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumları Öğrenci ve Öğretim Elemanı Sayıları, Türkiye	91
Tablo 7.9. Öğretim Yıllarına Göre Lisans Düzeyinde Eğitim Veren Ebelik Okullarında Öğrenci ve Öğretim Elemanı Sayıları, Türkiye	92
Tablo 7.10. Öğretim Yıllarına ve Bölümlerine Göre Sağlık Meslek Liseleri Mezun Sayıları, Türkiye	93
Tablo 7.11. Öğretim Yıllarına Göre Tıpta Uzmanlık Eğitimine İlişkin Veriler, Türkiye	93

Bölüm 8. Sağlık Hizmetlerinin Kullanımı

Tablo 8.1. Yıllara ve Sektörlere Göre Toplam Hastane Müracaat Sayısı, Türkiye	97
Tablo 8.2. Yıllara ve Sektörlere Göre Kişi Başı Hastane Müracaat Sayısı, Türkiye	97
Tablo 8.3. İBBS-1'e Göre Özel Tıp ve Dal Merkezleri ile Özel Poliklinik Müracaat Sayıları, 2010	99
Tablo 8.4. Yıllara ve Sektörlere Göre Yatan Hasta Sayısı, Türkiye	100
Tablo 8.5. İBBS-1'e Göre Sağlık Bakanlığı Hastanelerine Yatan Hasta Sayıları ve Tüm Sektörlere Oranı, (%), 2010	101
Tablo 8.6. Yıllara ve Sektörlere Göre Toplam Ameliyat Sayıları, Türkiye	101
Tablo 8.7. Sektörlere Göre Ameliyat Sayılarının Ameliyat Gruplarına Dağılımı, 2010	102
Tablo 8.8. İBBS 1'e ve Sektörlere Göre 1.000 Kişiye Düşen Ameliyat Sayıları, 2010 ...	102
Tablo 8.9. İBBS 1'e ve Gruplarına Göre 1.000 Kişiye Düşen Ameliyat Sayıları, 2010 ...	103
Tablo 8.10. İBBS-1'e ve Sektörlere Göre Ameliyat Sayısının Müracaat Sayısına Oranı, (%), 2010	104
Tablo 8.11. Yıllara ve Sektörlere Göre Hastanelerde Toplam Yatılan Gün Sayısı, Türkiye.....	110
Tablo 8.12. İBBS-1'e Göre Sağlık Bakanlığı Hastanelerinde Toplam Yatılan Gün Sayısı, 2010	110
Tablo 8.13. Yıllara Göre Organ Nakli Sayısı, Türkiye	111
Tablo 8.14. Sektörlere Göre Yataklı Tedavi Kurumları MR ve BT Görüntüleme Sayısı, 2010.....	111
Tablo 8.15. İBBS-1'e ve Sektörlere Göre Yataklı Tedavi Kurumlarına Müracaatlarda 10.000 Kişiye Düşen MR ve BT Görüntüleme Sayısı, 2010	112
Tablo 8.16. Yıllara Göre Sağlık Bakanlığı Birinci Basamak Kuruluşlarına Toplam Müracaat Sayısı, Türkiye	112
Tablo 8.17. Yıllara Göre Bazı İlaçların Tüketim Miktarları, (Milyon Kutu), Türkiye	119
Tablo 8.18. Sağlık Kuruluşlarının Hizmetlerinden Memnuniyet Oranı, (%), 2003-2010 ..	121

Bölüm 9. Sağlık Ekonomisi ve Finansmanı

Tablo 9.1. Kamu ve Özel Sağlık Harcaması, Türkiye, 2008	125
Tablo 9.2. Yıllara Göre İlaç ve Hammadde İhracat ve İthalatı, Milyon ABD \$, Türkiye	130

Bölüm 10. Açıklamalar

List of Tables

Chapter 1. General Demographic Indicators

Table 1.1. General Demographic Indicators, Turkey	4

Chapter 2. Mortality

Table 2.1. Mortality Rates of Some Selected Infectious Diseases by Years, (per 1.000.000 Population), Turkey	11
Table 2.2. Distribution of Hospital Deaths by the ICD-10 Main Diagnosis Codes and Sex, (%), Turkey, 2010	18

Chapter 3. Morbidity

Table 3.1. Incidence of Some Selected Infectious Diseases by Years, (per 100.000 Population), Turkey	21
Table 3.2. Number of Cases of Some Selected Infectious Diseases by Years, Turkey	22
Table 3.3. Distribution of Hospital Discharges by the ICD-10 Main Diagnosis Codes and Sex, (%), Turkey, 2010	24
Table 3.4. Age-Standardized Incidence Rate of the Most Common 10 Cancer Types Among Women (per 100.000, World Standard Population), 2007, 2008	25
Table 3.5. Age-Standardized Incidence Rate of the Most Common 10 Cancer Types Among Women (per 100.000, World Standard Population), 2007, 2008	26
Table 3.6. Number of Clinical Breast Cancer Consultations Performed in Cancer Early Diagnosis, Screening and Training Centers by Years and NUTS-1, Turkey	29
Table 3.7. Number of Gynecological Consultations Performed in Cancer Early Diagnosis, Screening and Training Centers by Years and NUTS-1, Turkey	30
Table 3.8. Pap Smear Examinations Performed in Scope of the Cervical Cancer Screening Program Implemented in Cancer Early Diagnosis, Screening and Training Centers and in Other Health Care Facilities by Years and NUTS-1, Turkey	30
Table 3.9. Mammography Examinations Performed in Scope of the Breast Cancer Screening Program Implemented in Cancer Early Diagnosis, Screening and Training Centers and in Other Health Care Facilities by Years and NUTS-1, Turkey	31

Chapter 4. Risk Factors

Table 4.1. Tobacco Consumption, (%), 2008, 2010	35
Table 4.2. Distribution of Tobacco Use Prevalence by Sex, (%), 2010	35
Table 4.3. Distribution of the Influence of Secondhand Smoke by Sex, (%), 2010	36
Table 4.4. Recognition of Anti-Smoking Information, by Sex, (%), 2010	36
Table 4.5. Distribution of Individuals Thinking Smoking as a Cause of a Severe Disease, (%), 2010	37
Table 4.6. Distribution of 15 and 15+ Aged Individuals Alcohol Consumption by Sex and Residence, (%), 2008	37

Table 4.7.	Frequency of Fruits (Except for Fruit Juice), Vegetables and Salad (Except for Vegetable Juice and Potatoes) Consumption of 15 and 15+ Aged Individuals, (at least One Portion), (%), 2008	38
Table 4.8.	Distribution of Body Mass Index of 15 and 15+ Aged Individuals by Sex and Residence, (%), 2008	8

Chapter 5. Prevention of Diseases and Protection of Health

Table 5.1.	Immunization Coverage by Years, (%), Turkey	41
Table 5.2.	Some Indicators of Mother and Child Healthcare and Family Planning by Years, Turkey	45
Table 5.3.	Pregnant, Infant, Child and Puerperant Follow-Ups Activities by Years, Turkey	48

Chapter 6. Health Care Facilities and Infrastructures

Table 6.1.	Number of Hospitals by Years and Branches, Turkey	57
Table 6.2.	Number of Hospital Beds by Years and Branches, Turkey	58
Table 6.3.	Number of Intensive Care Beds by Sectors, 2008, 2010	60
Table 6.4.	Number of Hemodialysis Devices per 100.000 Population by NUTS-1 and Sectors, 2010	63
Table 6.5.	Number of MRI Devices in Inpatient Health Care Facilities per 100.000 Population by NUTS-1 and Sectors, 2010	64
Table 6.6.	Number of CT Devices in Inpatient Health Care Facilities per 100.000 Population by NUTS-1 and Sectors, 2010	64
Table 6.7.	Number of Ultrasound Devices in Inpatient Health Care Facilities per 100.000 Population by NUTS-1 and Sectors, 2010	65
Table 6.8.	Number of Doppler Ultrasound Devices in Inpatient Health Care Facilities per 100.000 Population by NUTS-1 and Sectors, 2010	65
Table 6.9.	Number of ECO Devices in Inpatient Health Care Facilities per 100.000 Population by NUTS-1 and Sectors, 2010	66
Table 6.10.	Number of Private Clinics, Specialty Branch Centers and Private Outpatient Clinics by NUTS-1, 2010	66
Table 6.11.	Number of the MoH Institutions Providing Oral and Dental Health Care Services by Years, Turkey.....	67
Table 6.12.	MoH-Affiliated Health Care Facilities by Years, Turkey	68
Table 6.13.	Number of Ambulance Helicopters and Patients Transferred, 2010	74

Chapter 7. Humman Resources for Health

Table 7.1.	Distribution of Some Health Care Personnel by Sectors and Titles, 2010	77
Table 7.2.	Number of Some Health Professionals by Years, All Sectors, Turkey	78
Table 7.3.	Number of Some Health Professionals by Years, MoH, Turkey	79
Table 7.4.	Distribution of Some MoH Personnel by Service Units, 2010	87
Table 7.5.	Number of Students and Academic Staff Member in Faculties of Medicine by Education Terms, Turkey	88
Table 7.6.	Number of Students and Academic Staff Member in Faculties of Dentistry by Education Terms, Turkey	89
Table 7.7.	Number of Students and Academic Staff Member in Faculties of Pharmacy by Education Terms, Turkey	90

Table 7.8.	Number of Students and Lecturer in Bachelor Degree Faculties of Nursing by Education Terms, Turkey	91
Table 7.9	Number of Students and Lecturer in Bachelor Degree (4-Year) Faculties of Midwifery by Education Terms, Turkey	92
Table 7.10.	Number of Graduates of Vocational High Schools for Health by Education Terms and Departments, Turkey	93
Table 7.11.	Data on Medical Residency Training by Education Terms, Turkey	93

Chapter 8. Utilization of Health Care Services

Table 8.1.	Total Hospital Visits by Years and Sectors, Turkey	97
Table 8.2.	Per Capita Hospital Visits by Years and Sectors, Turkey	97
Table 8.3.	Number of Visits to Private Clinics and Specialty Branch Centers and Private Outpatient Clinics by NUTS-1, 2010	99
Table 8.4.	Number of Inpatients by Years and Sectors, Turkey	100
Table 8.5.	Number of Inpatients in the MoH Hospitals and Its Proportion to All Sectors by NUTS-1, (%), 2010	101
Table 8.6.	Number of Surgical Operations by Years and Sectors, Turkey	101
Table 8.7.	Distribution of Surgical Operations by Surgical Operation Groups by Sectors, 2010	102
Table 8.8.	Number of Surgical Operations per 1.000 Population by NUTS-1 and Sectors, 2010	102
Table 8.9.	Number of Surgical Operations per 1.000 Population by NUTS-1 and Groups, 2010	103
Table 8.10.	Proportion of Surgical Operations to the Number of Visits by NUTS-1 and Sectors, (%), 2010	104
Table 8.11.	Total Number of Days Stayed in Hospitals by Years and Sectors, Turkey	110
Table 8.12.	Total Number of Days Stayed in the MoH Hospitals by NUTS-1, 2010	110
Table 8.13.	Number of Organ Transplantations by Years, Turkey	111
Table 8.14.	Number of MR and CT Imaging Tests in Inpatient Treatment Facilities by Sectors, 2010	111
Table 8.15.	Number of MR and CT Imaging Tests per 10.000 Population in Inpatient Health Care Facilities by NUTS-1 and Sectors, 2010	112
Table 8.16.	Number of Total Visits to the MoH Primary Care Facilities by Years, Turkey	112
Table 8.17.	Consumption Amounts of Some Drugs by Years, (Million Boxes), Turkey	119
Table 8.18.	Satisfaction with Health Care Facility Services, (%), 2003-2010	121

Chapter 9. Health Economics and Financing

Table 9.1.	Public and Private Health Expenditure, Turkey, 2008	125
Table 9.2.	Export and Import of Drugs and Raw Materials by Years, in Million US \$, Turkey	130

Chapter 10. Explanations

Şekil Listesi

Bölüm 1. Genel Demografik Göstergeler

Şekil 1.1.	2000 Yılı Nüfus Piramidi, Türkiye	3
Şekil 1.2.	2010 Yılı Nüfus Piramidi, Türkiye	3
Şekil 1.3.	Yıllara Göre Kırsal ve Kentsel Nüfus Oranı, (%), Türkiye	5
Şekil 1.4.	İBBS-1'e Göre Kırsal ve Kentsel Nüfus Oranları, (%), 2010	6
Şekil 1.5.	Yıllara Göre 0-14 Yaş Nüfus ve 65 Yaş ve Üzeri Nüfus Oranları, (%), Türkiye	6
Şekil 1.6.	İBBS-1'e Göre 0-14 Yaş Nüfus ve 65 Yaş ve Üzeri Nüfus Oranları, (%), 2010	7

Bölüm 2. Mortalite

Şekil 2.1.	Yıllara Göre Doğumda Beklenen Yaşam Süresi, (Yıl), Türkiye	11
Şekil 2.2.	Yıllara Göre Bebek Ölüm Hızı, (1.000 Canlı Doğumda), Türkiye	12
Şekil 2.3.	Beş Yıllık Periyotlara Göre Bebek Ölüm Hızı Değişim Oranı, (%), Türkiye	13
Şekil 2.4.	İBBS-1'e Göre Bebek Ölüm Hızı, (1.000 Canlı Doğumda), 2010	13
Şekil 2.5.	Yıllara Göre Neonatal Ölüm Hızı, (1.000 Canlı Doğumda), Türkiye	14
Şekil 2.6.	Beş Yıllık Periyotlara Göre Neonatal Ölüm Hızı Değişim Oranı, (%), Türkiye ..	14
Şekil 2.7.	Yıllara Göre Postneonatal Ölüm Hızı, (1.000 Canlı Doğumda), Türkiye	15
Şekil 2.8.	Beş Yıllık Periyotlara Göre Postneonatal Ölüm Hızı Değişim Oranı, (%), Türkiye.....	15
Şekil 2.9.	Yıllara Göre 5 Yaş Altı Ölüm Hızı, (1.000 Canlı Doğumda), Türkiye	16
Şekil 2.10.	Beş Yıllık Periyotlara Göre 5 Yaş Altı Ölüm Hızı Değişim Oranı, (%), Türkiye	16
Şekil 2.11.	Yıllara Göre Anne Ölüm Oranı, (100.000 Canlı Doğumda), Türkiye	17
Şekil 2.12.	İBBS-1'e Göre Anne Ölüm Oranı, (100.000 Canlı Doğumda), 2010	17

Bölüm 3. Morbidite

Şekil 3.1.	Yıllara Göre Kızamık Vaka Sayısı, Türkiye	23
Şekil 3.2.	Yıllara Göre Sıtma Vaka Sayısı, Türkiye	23
Şekil 3.3.	Yıllara ve Cinsiyete Göre Toplam Kansere İnsidansı, (100.000'de, Dünya Standart Nüfusu), Türkiye	27
Şekil 3.4.	Kadınlarda En Sık Görülen 10 Kansere Türünün İnsidansı, (100.000'de, Dünya Standart Nüfusu), Türkiye, 2006 - 2008	28
Şekil 3.5.	Erkeklerde En Sık Görülen 10 Kansere Türünün İnsidansı, (100.000'de, Dünya Standart Nüfusu), Türkiye, 2006 - 2008	29

Bölüm 4. Risk Faktörleri

Bölüm 5. Hastalıkların Önlenmesi ve Sağlığın Korunması

Şekil 5.1.	İBBS-1'e Göre Beşli Karma Aşı (DaBT+IPA+Hib) Birinci Doz Aşılama Oranı, (%), 2010	42
Şekil 5.2.	İBBS-1'e Göre Beşli Karma Aşı (DaBT+IPA+Hib) İkinci Doz Aşılama Oranı, (%), 2010	42

Şekil 5.3.	İBBS-1'e Göre Beşli Karma Aşı (DaBT+IPA+Hib) Üçüncü Doz Aşılama Oranı, (%), 2010	43
Şekil 5.4.	İBBS-1'e Göre BCG Aşılama Oranı, (%), 2010	43
Şekil 5.5.	İBBS-1'e Göre HBV 3 Aşılama Oranı, (%), 2010	44
Şekil 5.6.	İBBS-1'e Göre KKK Aşılama Oranı, (%), 2010	44
Şekil 5.7.	İBBS-1'e Göre KPA 3 Aşılama Oranı, (%), 2010	45
Şekil 5.8.	İBBS-1'e Göre Hastanede Yapılan Doğumların Tüm Doğumlar İçindeki Oranı, (%), 2010	46
Şekil 5.9.	İBBS-1'e Göre Antenatal Bakım Kapsamı En Az Dört Ziyaret Olanların Oranı, (%), 2010	46
Şekil 5.10.	İBBS-1'e Göre Sezaryen Doğumların Tüm Doğumlar İçindeki Oranı, (%), 2010	47
Şekil 5.11.	İBBS-1'e Göre 15-49 Yaş Grubu Halen Evli Kadınlarda Kontraseptif Yöntem (Herhangi Bir Yöntem) Kullanım Oranı, (%), 2010	47
Şekil 5.12.	Yıllara Göre Gebe Başına Ortalama İzlem Sayısı, Türkiye	48
Şekil 5.13.	Yıllara Göre Bebek Başına Ortalama İzlem Sayısı, Türkiye	49
Şekil 5.14.	Yıllara Göre Çocuk Başına Ortalama İzlem Sayısı, Türkiye	49
Şekil 5.15.	Yıllara Göre Lohusa Başına Ortalama İzlem Sayısı, Türkiye	50
Şekil 5.16.	İBBS-1'e Göre Gebe Başına Ortalama İzlem Sayısı, 2010	50
Şekil 5.17.	İBBS-1'e Göre Bebek Başına Ortalama İzlem Sayısı, 2010	51
Şekil 5.18.	İBBS-1'e Göre Çocuk Başına Ortalama İzlem Sayısı, 2010	51
Şekil 5.19.	İBBS-1'e Göre Lohusa Başına Ortalama İzlem Sayısı, 2010	52

Bölüm 6. Sağlık Hizmeti Veren Kurumlar ve Altyapıları

Şekil 6.1.	Yıllara ve Sektörlere Göre Hastane Sayısı, Türkiye	55
Şekil 6.2.	Yıllara ve Sektörlere Göre Hastane Yatağı Sayısı, Türkiye	56
Şekil 6.3.	İBBS-1'e Göre 10.000 Kişiye Düşen Hastane Yatağı Sayısı, Tüm Sektörler, 2007, 2010	59
Şekil 6.4.	İBBS-1'e Göre 10.000 Kişiye Düşen Sağlık Bakanlığı Hastane Yatağı Sayısı, 2007, 2010	59
Şekil 6.5.	İBBS-1'e Göre 10.000 Kişiye Düşen Yoğun Bakım Yatak Sayısı, Sağlık Bakanlığı, 2010	60
Şekil 6.6.	İBBS-1'e Göre 10.000 Kişiye Düşen Yoğun Bakım Yatak Sayısı, Tüm Sektörler, 2010	61
Şekil 6.7.	İBBS-1'e Göre Yoğun Bakım Yataklarının Tüm Yataklara Oranı, (%), Tüm Sektörler, 2010	61
Şekil 6.8.	Yıllara Göre Nitelikli Yatak Sayısı, Sağlık Bakanlığı, Türkiye	62
Şekil 6.9.	Yıllara ve Sektörlere Göre Hemodiyaliz Merkez Sayısı, Türkiye	62
Şekil 6.10.	Yıllara ve Sektörlere Göre Hemodiyaliz Cihaz Sayısı, Türkiye	63
Şekil 6.11.	Yıllara Göre Diş Ünitisi Başına Düşen Nüfus, Sağlık Bakanlığı, Türkiye	67
Şekil 6.12.	Yıllara Göre Sağlık Ocağı ve Aile Sağlığı Merkezi Başına Düşen Nüfus, Türkiye	69
Şekil 6.13.	İBBS-1'e Göre Sağlık Ocağı ve Aile Sağlığı Merkezi Başına Düşen Nüfus, 2010	69
Şekil 6.14.	Yıllara Göre Sağlık Ocağı ve Aile Sağlığı Merkezi Muayene Oda Sayısı, Türkiye	70
Şekil 6.15.	Yıllara Göre Sağlık Ocağı ve Aile Sağlığı Merkezi Muayene Odası Başına Düşen Nüfus, Türkiye	71
Şekil 6.16.	İBBS-1'e Göre Aile Hekimliği Birimi Başına Düşen Nüfus, 2010	71
Şekil 6.17.	Yıllara Göre 112 Acil Yardım İstasyonu Başına Düşen Nüfus, Sağlık Bakanlığı, Türkiye	72

Şekil 6.18.	İBBS-1'e Göre 112 Acil Yardım İstasyonu Başına Düşen Nüfus, Sağlık Bakanlığı, 2010	72
Şekil 6.19.	Yıllara Göre Ambulans Sayısı, Sağlık Bakanlığı, Türkiye	73
Şekil 6.20.	Yıllara Göre 112 Acil Yardım Ambulansı Başına Düşen Nüfus, Sağlık Bakanlığı, Türkiye	73
Şekil 6.21.	İBBS-1'e Göre 112 Acil Yardım Ambulansı Başına Düşen Nüfus, Sağlık Bakanlığı, 2010	74

Bölüm 7. Sağlıkta İnsan Kaynakları

Şekil 7.1.	İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen Toplam Hekim Sayısı, Tüm Sektörler, 2010	80
Şekil 7.2.	İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen Pratisyen Hekim Sayısı, Tüm Sektörler, 2010.....	80
Şekil 7.3.	İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen Uzman Hekim ve Asistan Hekim Sayısı, Tüm Sektörler, 2010	81
Şekil 7.4.	İBBS-1'e Göre Uzman Hekim, Asistan Hekim ve Pratisyen Hekim Dağılımı, Tüm Sektörler, 2010	81
Şekil 7.5.	İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen Diş Hekimi Sayısı, Tüm Sektörler, 2010	82
Şekil 7.6.	İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen Eczacı Sayısı, Tüm Sektörler, 2010	82
Şekil 7.7.	İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen Hemşire Sayısı, Tüm Sektörler, 2010	83
Şekil 7.8.	İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen Ebe Sayısı, Tüm Sektörler, 2010	83
Şekil 7.9.	İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen Toplam Hekim Sayısı, Sağlık Bakanlığı, 2010 ..	84
Şekil 7.10.	İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen Pratisyen Hekim Sayısı, Sağlık Bakanlığı, 2010	84
Şekil 7.11.	İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen Uzman Hekim (Asistan Hekim Dahil) Sayısı, Sağlık Bakanlığı, 2010	85
Şekil 7.12.	İBBS-1'e Göre Uzman Hekim, Asistan Hekim ve Pratisyen Hekim Dağılımı, Sağlık Bakanlığı, (%), 2010	85
Şekil 7.13.	İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen Hemşire Sayısı, Sağlık Bakanlığı, 2010 ..	86
Şekil 7.14.	İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen Ebe Sayısı, Sağlık Bakanlığı, 2010	86
Şekil 7.15.	Yıllara Göre 1.000 Kişiye Düşen Sağlık Personeli Sayısı, Sağlık Bakanlığı, Türkiye ...	87
Şekil 7.16.	Öğretim Yıllarına Göre Tıp Fakültelerinde Öğretim Üyesi Başına Düşen Öğrenci Sayısı, Türkiye	88
Şekil 7.17.	Öğretim Yıllarına Göre Diş Hekimliği Fakültelerinde Öğretim Üyesi Başına Düşen Öğrenci Sayısı, Türkiye	89
Şekil 7.18.	Öğretim Yıllarına Göre Eczacılık Fakültelerinde Öğretim Üyesi Başına Düşen Öğrenci Sayısı, Türkiye	90
Şekil 7.19.	Öğretim Yıllarına Göre Hemşire Yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumlarında Öğretim Elemanı Başına Düşen Öğrenci Sayısı, Türkiye	91
Şekil 7.20.	Öğretim Yıllarına Göre Lisans Düzeyinde Eğitim Veren Ebelik Okullarında Öğretim Elemanı Başına Düşen Öğrenci Sayısı, Türkiye	92

Bölüm 8. Sağlık Hizmetlerinin Kullanımı

Şekil 8.1.	Yıllara Göre Kişi Başı Hastane Müracaat Sayısı, Sağlık Bakanlığı ve Tüm Sektörler, Türkiye	98
Şekil 8.2.	İBBS-1'e Göre Kişi Başı Hastane Müracaat Sayısı, Sağlık Bakanlığı, 2010	98
Şekil 8.3.	İBBS-1'e Göre Kişi Başı Hastane Müracaatlarında Sağlık Bakanlığı Oranı, (%), 2010 ..	99
Şekil 8.4.	Yıllara Göre Ağız Diş Sağlığı Hizmetleri Müracaat Sayısı, Sağlık Bakanlığı, Türkiye	100

Şekil 8.5.	Yıllara ve Sektörlere Göre Yatak Doluluk Oranı, (%), Türkiye	105
Şekil 8.6.	İBBS-1'e Göre Sağlık Bakanlığı Hastaneleri Yatak Doluluk Oranı, (%), 2010	105
Şekil 8.7.	Yıllara ve Sektörlere Göre Yatan Hasta Ortalama Kalış Günü, Türkiye	106
Şekil 8.8.	İBBS-1'e Göre Sağlık Bakanlığı Hastaneleri Ortalama Kalış Günü, 2010	106
Şekil 8.9.	Yıllara ve Sektörlere Göre Yatak Devir Hızı, (Hasta), Türkiye	107
Şekil 8.10.	İBBS-1'e Göre Sağlık Bakanlığı Hastaneleri Yatak Devir Hızı, (Hasta), 2010	107
Şekil 8.11.	Yıllara ve Sektörlere Göre Yatak Devir Aralığı, (Gün), Türkiye	108
Şekil 8.12.	İBBS-1'e Göre Sağlık Bakanlığı Hastaneleri Yatak Devir Aralığı, (Gün), 2010	108
Şekil 8.13.	Yıllara ve Sektörlere Göre Hastanelerde Kaba Ölüm Hızı, Türkiye	109
Şekil 8.14.	İBBS-1'e Göre Sağlık Bakanlığı Hastaneleri Kaba Ölüm Hızı, 2010	109
Şekil 8.15.	Yıllara Göre Sağlık Bakanlığı Birinci Basamak Kuruluşlarına Müracaat Sayısı, Türkiye	113
Şekil 8.16.	Yıllara Göre Sağlık Bakanlığı Birinci Basamak Kuruluşları Sevk Oranı, Türkiye	113
Şekil 8.17.	Yıllara Göre Kişi Başı Sağlık Kuruluşlarına Müracaat Sayısı, Türkiye	114
Şekil 8.18.	İBBS-1'e Göre Kişi Başı Kurum ve Kuruluşlara Müracaat Sayısı, Tüm Sektörler, 2010	114
Şekil 8.19.	İBBS-1'e Göre Kişi Başı Birinci Basamak Kuruluşları Müracaat Sayısı, Sağlık Bakanlığı, 2010	115
Şekil 8.20.	İBBS-1'e Göre Kişi Başı Tüm Yataklı Tedavi Kurumları Müracaat Sayısı, Tüm Sektörler, 2010	115
Şekil 8.21.	İBBS-1'e Göre Kişi Başı Ağız ve Diş Sağlığı Merkezleri Müracaat Sayısı, 2010	116
Şekil 8.22.	İBBS-1'e Göre Kişi Başı Özel Tıp Merkezi ve Özel Poliklinik Muayene Sayısı, 2010	116
Şekil 8.23.	Yıllara Göre 112 Acil Yardım İstasyonu Başına Düşen Vaka Sayısı, Türkiye	117
Şekil 8.24.	İBBS-1'e Göre 112 Acil Yardım İstasyonu Başına Düşen Vaka Sayısı, 2010	117
Şekil 8.25.	Yıllara Göre 1.000 Kişiye Düşen 112 Acil Yardım Ambulansı Toplam Vaka Sayısı, Türkiye	118
Şekil 8.26.	İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen 112 Acil Yardım Ambulansı Toplam Vaka Sayısı, 2010	118
Şekil 8.27.	Sağlık Hizmetlerinden Genel Memnuniyet Oranı, 2003-2010	120

Bölüm 9. Sağlık Ekonomisi ve Finansmanı

Şekil 9.1.	Yıllara Göre Kamu ve Özel Sağlık Harcamasının GSYİH İçindeki Payı, (%), Türkiye	125
Şekil 9.2.	Yıllara Göre Kişi Başı Kamu ve Özel Sağlık Harcaması, TL, Kamu-Özel, Türkiye	126
Şekil 9.3.	Yıllara Göre Kişi Başı Kamu ve Özel Sağlık Harcaması, ABD \$, Türkiye	126
Şekil 9.4.	Yıllara Göre Kişi Başı Kamu ve Özel Sağlık Harcaması, SGP, ABD \$, Türkiye	127
Şekil 9.5.	Yıllara Göre Kişi Başı Cepten Yapılan Sağlık Harcaması, TL, Türkiye	127
Şekil 9.6.	Yıllara Göre Kişi Başı Cepten Yapılan Sağlık Harcaması, ABD \$, Türkiye	128
Şekil 9.7.	Yıllara Göre Kişi Başı Cepten Yapılan Sağlık Harcaması, SGP, ABD \$, Türkiye	128
Şekil 9.8.	Yıllara Göre Cepten Yapılan Sağlık Harcamalarının Toplam Sağlık Harcamaları İçindeki Oranı, (%), Türkiye	129
Şekil 9.9.	Yıllara Göre Sağlık Bakanlığı Bütçesinin GSYİH İçindeki Oranı, Türkiye	129
Şekil 9.10.	Yıllara Göre Faiz Dışı Harcamalar ve Kamu Sağlık Harcamaları, Milyon TL, Türkiye	130
Şekil 9.11.	Yıllara Göre İlaç ve Hammadde İhracatı, Milyon ABD \$, Türkiye	131
Şekil 9.12.	Yıllara Göre İlaç ve Hammadde İthalatı, Milyon ABD \$, Türkiye	131

Bölüm 10. Açıklamalar

List of Figures

Chapter 1. General Demographic Indicators

Figure 1.1. Population Pyramid 2000, Turkey	3
Figure 1.2. Population Pyramid 2010, Turkey	3
Figure 1.3. Urban and Rural Population by Years, (%), Turkey	5
Figure 1.4. Rural and Urban Population Ratios by NUTS-1, (%), 2010	6
Figure 1.5. 0-14 Aged 65 and 65+ Aged Population Ratios by Years, (%), Turkey	6
Figure 1.6. 0-14 and 65 and 65+ Aged Population Ratios by NUTS-1, (%), 2010	7

Chapter 2. Mortality

Figure 2.1. Life Expectancy at Birth by Years, (Year), Turkey	11
Figure 2.2. Infant Mortality Rate by Years, (per 1.000 Live Births), Turkey	12
Figure 2.3. Trends of Change in Infant Mortality Rate by 5-Year Periods, (%), Turkey	13
Figure 2.4. Infant Mortality Rate by NUTS-1, (per 1.000 Live Births), 2010	13
Figure 2.5. Neonatal Mortality Rate by Years, (per 1.000 Live Births), Turkey	14
Figure 2.6. Trends of Change in Neonatal Mortality Rate by 5-Year Periods, (%), Turkey.....	14
Figure 2.7. Postneonatal Mortality Rate by Years, (per 1.000 Live Births), Turkey	15
Figure 2.8. Trends of Change in Postneonatal Mortality Rate by 5-Year Periods, (%), Turkey	15
Figure 2.9. Under-5 Age Mortality Rate by Years, (per 1.000 Live Births), Turkey	16
Figure 2.10. Trends of Change in Under-5 Age Mortality Rate by 5-Year Periods , (%),Turkey	16
Figure 2.11. Maternal Mortality Ratio by Years, (per 100.000 Live Births), Turkey	17
Figure 2.12. Maternal Mortality Ratio by NUTS-1, (per 100.000 Live Births), 2010	17

Chapter 3. Morbidity

Figure 3.1. Number of Measles Cases by Years, Turkey	23
Figure 3.2. Number of Malaria Cases by Years, Turkey.....	23
Figure 3.3. Total Cancer Incidence by Years and Sex, (per 100.000, World Standard Population), Turkey	27
Figure 3.4. Incidence of the Most Common 10 Types of Cancer in Women, (per 100.000, World Standard Population), Turkey, 2006 - 2008.....	28
Figure 3.5. Incidence of the Most Common 10 Types of Cancer in Men, (per 100.000, World Standard Population), Turkey, 2006 - 2008.....	29

Chapter 4. Risk Factors

Chapter 5. Prevention of Diseases and Protection of Health

Figure 5.1. First Dose Immunization Coverage of 5-Component Combined Vaccine (DaPT+IPV+Hib) by NUTS-1, (%), 2010	42
Figure 5.2. Second Dose Immunization Coverage of 5-Component Combined Vaccine DaPT+IPV+Hib) by NUTS-1, (%), 2010.....	42

Figure 5.3. Third Dose Immunization Coverage of 5-Component Combined Vaccine , DaPT+IPV+Hib) by NUTS-1, (%), 2010.....	43
Figure 5.4. BCG Immunization Coverage by NUTS-1, (%), 2010.....	43
Figure 5.5. HBV 3 Immunization Coverage by NUTS-1, (%), 2010.....	44
Figure 5.6. MMR Immunization Coverage by NUTS-1, (%), 2010.....	44
Figure 5.7. KPA 3 Immunization Coverage by NUTS-1, (%), 2010.....	45
Figure 5.8. Share of Hospital Births in All Births by NUTS-1, (%), 2010.....	46
Figure 5.9. Proportion of Antenatal Care Coverage with Minimum 4 Visits by NUTS-1, (%), 2010.....	46
Figure 5.10. Proportion of Cesarean Sections Among All Births by NUTS-1, (%), 2010.....	47
Figure 5.11. Proportion of a Contraceptive Method Use (Any Method) Among Married Women at the Age of 15-49 by NUTS-1, (%), 2010.....	47
Figure 5.12. Average Number of Follow-Ups per Pregnant Women by Years, Turkey.....	48
Figure 5.13. Average Number of Follow-Ups per Infant by Years, Turkey.....	49
Figure 5.14. Average Number of Follow-Ups per Child by Years, Turkey.....	49
Figure 5.15. Average Number of Follow-Ups per Puerperant Women by Years, Turkey.....	50
Figure 5.16. Average Number of Follow-Ups per Pregnant Women by NUTS-1, 2010.....	50
Figure 5.17. Average Number of Follow-Ups per Infant by NUTS-1, 2010.....	51
Figure 5.18. Average Number of Follow-Ups per Child by NUTS-1, 2010.....	51
Figure 5.19. Average Number of Follow-Ups per Puerperant Women by Years, 2010.....	52

Chapter 6. Health Care Facilities and Infrastructures

Figure 6.1. Number of Hospitals by Years and Sectors, Turkey.....	55
Figure 6.2. Number of Hospital Beds by Years and Sectors, Turkey.....	56
Figure 6.3. Number of Hospital Beds per 10.000 Population by NUTS-1, All Sectors, 2007, 2010.....	59
Figure 6.4. Number of MoH-Affiliated Hospital Beds per 10.000 Population by NUTS-1, 2007, 2010.....	59
Figure 6.5. Number of Intensive Care Beds per 10.000 Population by NUTS-1, MoH, 2010.....	60
Figure 6.6. Number of Intensive Care Beds per 10.000 Population by NUTS-1, All Sectors, 2010.....	61
Figure 6.7. Proportion of Intensive Care Beds to All Beds by NUTS-1, (%), All Sectors, 2010.....	61
Figure 6.8. Number of Qualified Beds by Years, MoH, Turkey.....	62
Figure 6.9. Number of Hemodialysis Centers by Years and Sectors, Turkey.....	62
Figure 6.10. Number of Hemodialysis Machines by Years and Sectors, Turkey.....	63
Figure 6.11. Population per Dental Unit by Years, MoH, Turkey.....	67
Figure 6.12. Population per Health Center and Family Health Center by Years, Turkey.....	69
Figure 6.13. Population per Health Center and Family Health Center by NUTS-1, 2010.....	69
Figure 6.14. Number of Examination Rooms in Health Centers and Family Health Centers by Years, Turkey.....	70
Figure 6.15. Population per Examination Rooms in Health Center and Family Health Centers by Years, Turkey.....	71
Figure 6.16. Population per Family Medicine Unit by NUTS-1, 2010.....	71
Figure 6.17. Population per Emergency Care Station 112 by Years, MoH, Turkey.....	72
Figure 6.18. Population per Emergency Care Station 112 by NUTS-1, MoH, 2010.....	72
Figure 6.19. Number of Ambulances by Years, MoH, Turkey.....	73
Figure 6.20. Population per Emergency Care Ambulance 112 by Years, MoH, Turkey.....	73
Figure 6.21. Population per 112 Emergency Care Ambulance by NUTS-1, MoH, 2010.....	74

Chapter 7. Human Resources for Health

Figure 7.1. Number of Total Physicians per 1.000 Population by NUTS-1, All Sectors, 2010	80
Figure 7.2. Number of General Practitioners per 1.000 Population by NUTS-1, All Sectors, 2010	80
Figure 7.3. Number of Specialist Physicians and Medical Residents per 1.000 Population by NUTS-1, All Sectors, 2010	81
Figure 7.4. Distribution of Specialist Physicians, Medical Residents and General Practitioners by NUTS-1, All Sectors, 2010	81
Figure 7.5. Number of Dentists per 1.000 Population by NUTS-1, All Sectors, 2010	82
Figure 7.6. Number of Pharmacists per 1.000 Population by NUTS-1, All Sectors, 2010	82
Figure 7.7. Number of Nurses per 1.000 Population by NUTS-1, All Sectors, 2010	83
Figure 7.8. Number of Midwives per 1.000 Population by NUTS-1, All Sectors, 2010	83
Figure 7.9. Number of Total Physicians per 1.000 Population by NUTS-1, MoH, 2010	84
Figure 7.10. Number of General Practitioners per 1.000 Population by NUTS-1, MoH, 2010	84
Figure 7.11. Number of Specialist Physicians (including Medical Residents) per 1.000 Population by NUTS-1, MoH, 2010	85
Figure 7.12. Distribution of Specialist Physicians, Medical Residents and General Practitioners by NUTS-1, MoH, (%), 2010	85
Figure 7.13. Number of Nurses per 1.000 Population by NUTS-1, MoH, 2010	86
Figure 7.14. Number of Midwives per 1.000 Population by NUTS-1, MoH, 2010	86
Figure 7.15. Number of Health Personnel per 1.000 Population by Years, MoH, Turkey	87
Figure 7.16. Number of Students per Academic Staff Member in Faculties of Medicine by Education Terms, Turkey	88
Figure 7.17. Number of Students per Academic Staff in Faculties of Dentistry by Education Terms, Turkey	89
Figure 7.18. Number of Students per Academic Staff Member in Faculties of Pharmacy by Education Terms, Turkey	90
Figure 7.19. Number of Students per Lecturer in Nursing Higher Schools by Education Terms, Turkey	91
Figure 7.20. Number of Students per Lecturer in Bachelor Degree (4-Year) Faculties of Midwifery by Years, Turkey	92

Chapter 8. Utilization of Health Care Services

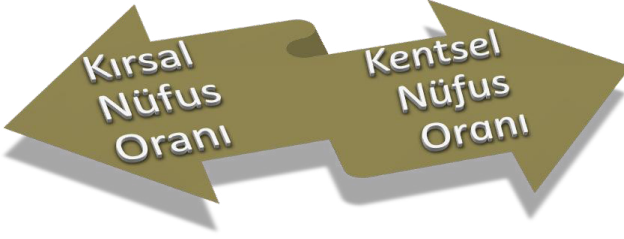
Figure 8.1. Per Capita Hospital Visits by Years, MoH and All Sectors, Turkey	98
Figure 8.2. Per Capita Hospital Visits by NUTS-1, MoH, 2010	98
Figure 8.3. Proportion of per Capita Hospital Visits in the MoH by NUTS-1, (%), 2010	99
Figure 8.4. Visits for Oral-Dental Health Care Services by Years, MoH, Turkey	100
Figure 8.5. Bed Occupancy Ratio by Years and Sectors, (%), Turkey	105
Figure 8.6. Bed Occupancy Ratio in the MoH Hospitals by NUTS-1, (%), 2010	105
Figure 8.7. Average Length (Days) of Hospital Stay for Inpatients by Years and Sectors, Turkey	106
Figure 8.8. Average Length (Days) of Hospital Stay in the MoH Hospitals by NUTS-1, 2010	106
Figure 8.9. Bed Turnover Rate by Years and Sectors, (Patient), Turkey	107
Figure 8.10. Bed Turnover Rate in the MoH Hospitals by NUTS-1, (Patient), 2010	107

Figure 8.11. Bed Turnover Interval by Years and Sectors, (Day), Turkey.....	108
Figure 8.12. Bed Turnover Intervals in the MoH Hospitals by NUTS-1, (Days), 2010	108
Figure 8.13. Crude Death Rate at Hospitals by Years and Sectors, Turkey.....	109
Figure 8.14. Crude Death Rate in the MoH Hospitals by NUTS-1, 2010.....	109
Figure 8.15. Number of Visits to the MoH Primary Health Care Facilities by Years, Turkey....	113
Figure 8.16. Referrals from the MoH Primary Care Facilities by Years, Turkey.....	113
Figure 8.17. Per Capita Visits to the MoH Primary Health Care Facilities by Years, Turkey.....	114
Figure 8.18. Per Capita Visits to Health Care Facilities by NUTS-1, All Sectors, 2010.....	114
Figure 8.19. Per Capita Visits to Primary Health Care Facilities by NUTS-1, , Ministry of Health, 2010.....	115
Figure 8.20. Per Capita Visits to All Inpatient Treatment Facilities by NUTS-1, All Sectors, 2010.....	115
Figure 8.21. Number of Visits to Oral and Dental Health Care Centers by NUTS-1, 2010	116
Figure 8.22. Number of Consultations in Private Medical Clinics and Private Outpatient Clinics per Person by NUTS-1, 2010	116
Figure 8.23. Number of Cases per Emergency Care Stations 112 by Years, Turkey.....	117
Figure 8.24. Number of Cases per Emergency Care Stations 112 by NUTS-1, 2010	117
Figure 8.25. Number of Total Cases in Emergency Care Ambulances 112 Cases per 1.000 Population by Years, Turkey.....	118
Figure 8.26. Number of Total Cases in Emergency Care Ambulances 112 Cases per 1.000 Population by NUTS-1, 2010	118
Figure 8.27. General Satisfaction with Health Care Services in 2003-2010 Period.....	12

Chapter 9. Health Economics and Financing

Figure 9.1. Share of Public and Private Health Expenditure in GDP by Years, (%), Turkey	125
Figure 9.2. Per Capita Public and Private Health Expenditure by Years, in TL, Public Private, Turkey.....	126
Figure 9.3. Per Capita Public and Private Health Expenditure by Years, in US \$, Turkey.....	126
Figure 9.4. Per Capita Public and Private Health Expenditure by Years, PPP, in US \$, Turkey.....	127
Figure 9.5. Per Capita Out-of-Pocket Health Expenditure by Years, in TL, Turkey.....	127
Figure 9.6. Per Capita Out-of-Pocket Expenditure by Years, in US \$, Turkey.....	128
Figure 9.7. Per Capita Out-of-Pocket Expenditure by Years, PPP, in US \$, Turkey.....	128
Figure 9.8. Share of Out-of-Pocket Health Expenditures in Total Health Expenditures by Years, (%), Turkey	129
Figure 9.9. Share of the MoH Budget in the GDP by Years, Turkey	129
Figure 9.10. Non-Interest Expenditures and Public Health Expenditures by Years, in Million TL, Turkey.....	130
Figure 9.11. Export of Drugs and Raw Materials by Years, in Million US \$, Turkey.....	131
Figure 9.12. Import of Drugs and Raw Material by Years, in Million US \$, Turkey.....	131

Chapter 10. Explanations

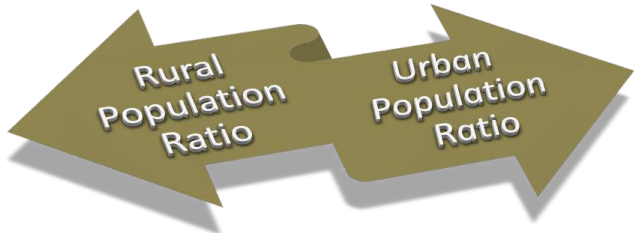

Bölüm 1

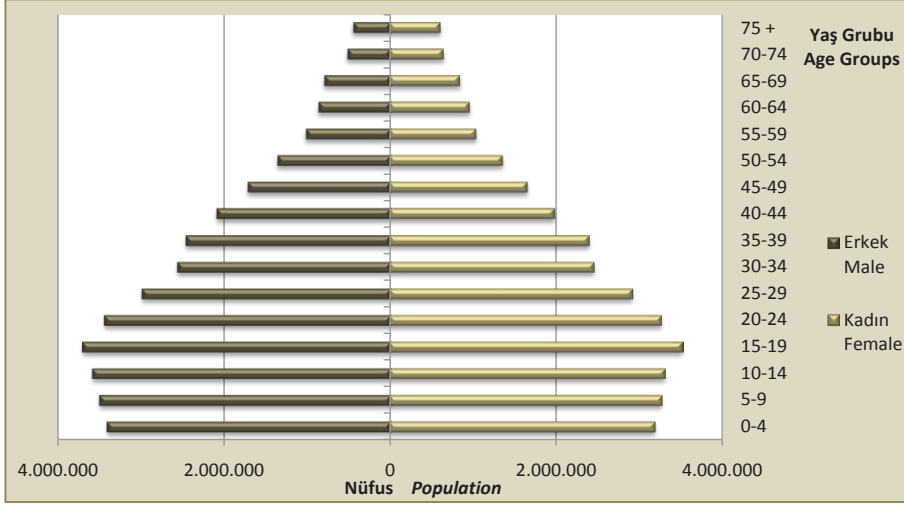
Genel Demografik Göstergeler

Chapter 1

General Demographic Indicators

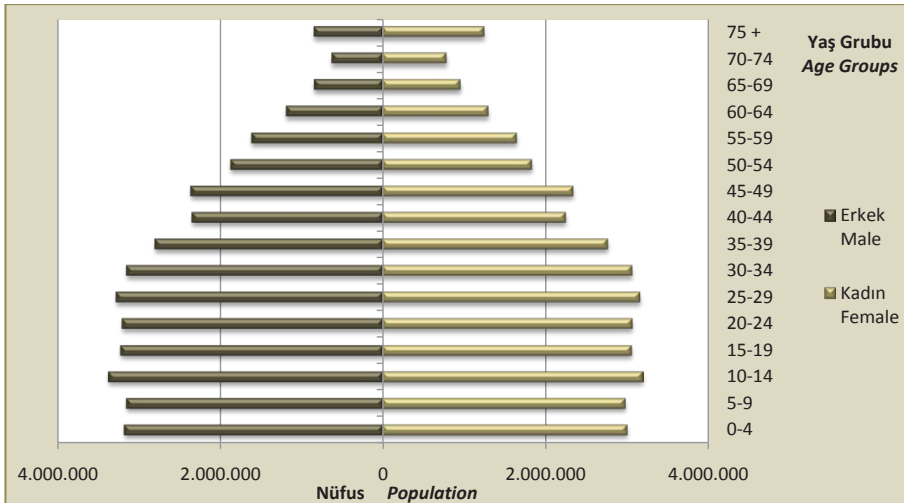

Şekil 1.1. 2000 Yılı Nüfus Piramidi, Türkiye
Figure 1.1. Population Pyramid 2000, Turkey

Kaynak: TÜİK, 2000 Yılı Genel Nüfus Sayımı
Source: TURKSTAT, General Population Census 2000

Şekil 1.2. 2010 Yılı Nüfus Piramidi, Türkiye
Figure 1.2. Population Pyramid 2010, Turkey

Kaynak: TÜİK, 2010 ADNKS
Source: TURKSTAT, ABPRS 2010

Tablo 1.1. Genel Demografik Göstergeler, Türkiye
 Table 1.1. General Demographic Indicators, Turkey

	1990	2000	2007	2008	2009	2010
Toplam Nüfus Total Population	56.473.035	67.803.927	70.586.256	71.517.100	72.561.312	73.722.988
*Kırsal Nüfus Oranı (100'de) *Rural Population Ratio (in 100)	48,7	40,8	32,5	30,8	29,9	29,0
**Kentsel Nüfus Oranı (100'de) **Urban Population Ratio (in 100)	51,3	59,2	67,5	69,2	70,1	71,0
0-14 Yaş Nüfus Oranı (100'de) Population at 0-14 Age (in 100)	35,0	29,8	26,4	26,3	26,0	25,6
65 Yaş ve Üzeri Nüfus Oranı (100'de) 65 and 65+ Aged Population Ratio (in 100)	4,3	5,7	7,1	6,8	7,0	7,2
Genç Bağımlılık Oranı (0-14 Yaş) Youth Dependency Ratio (Age 0-14)	57,6	46,3	39,7	39,3	38,8	38,1
Yaşlı Bağımlılık Oranı (65 + Yaş) Elderly Dependency Ratio (Aged 65 and Over)	7,0	8,8	10,7	10,2	10,5	10,8
Toplam Yaş Bağımlılık Oranı Total Age Dependency Ratio	64,7	55,1	50,4	49,5	49,2	48,9
***Yıllık Nüfus Artış Hızı (1000'de) ***Annual Population Growth Rate (in 1000)	17,0	13,8	11,7	13,4	13,3	13,0
***Kaba Doğum Hızı (1000'de) ***Crude Birth Rate (in 1000)	24,1	20,3	18,0	17,9	17,8	17,5
***Kaba Ölüm Hızı (1000'de) ***Crude Death Rate (in 1000)	7,1	6,6	6,4	6,3	6,3	6,3
***Toplam Doğurganlık Hızı (Kadın Başına) ***Total Fertility Rate (per Woman)	2,9	2,4	2,2	2,1	2,1	2,1

Kaynak: TÜİK, 1990 ve 2000 Genel Nüfus Sayımları ile 2007, 2008, 2009 ve 2010 ADNKS Sonuçları
 Source: TURKSTAT, General Population Census 1990 and 2000; and ABPRS Results 2007, 2008, 2009 and 2010

* Kırsal Nüfus Oranı; 20.000 ve altı nüfusa sahip yerleşim yerlerinde yaşayan nüfusun toplam nüfusa oranıdır. Geçmiş yıllara ait veriler tanıma göre yeniden düzenlenmiştir.

** Kentsel Nüfus Oranı; 20.000 ve üzeri nüfusa sahip yerleşim yerlerinde yaşayan nüfusun toplam nüfusa oranıdır. Geçmiş yıllara ait veriler tanıma göre yeniden düzenlenmiştir.

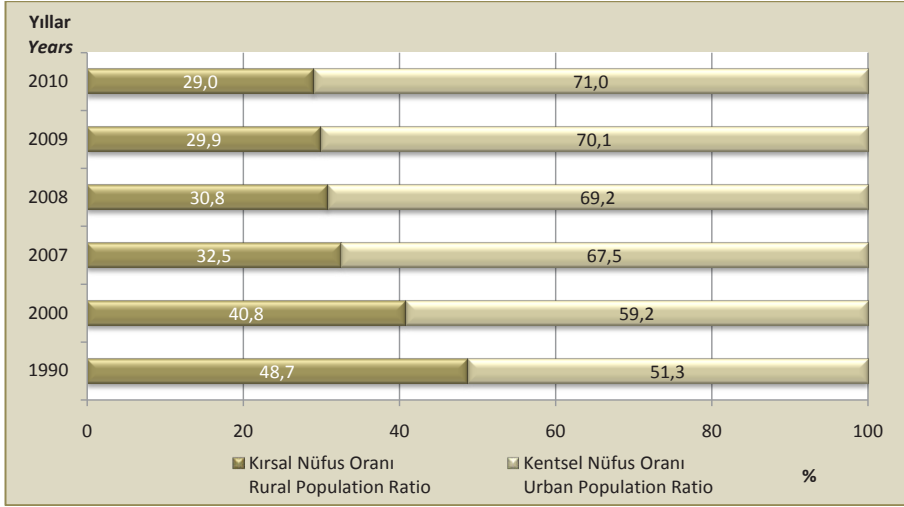
***Ulusal Nüfus Projeksiyonları

*Share of the rural population with 20.000 or less residents in total population. Data on previous years were re-adjusted by descriptions.

**Share of the urban population with 20.000 or more residents in total population. Data on previous years were re-adjusted by descriptions.

***National Demographic Projections

Şekil 1.3. Yıllara Göre Kırsal ve Kentsel Nüfus Oranı, (%), Türkiye
Figure 1.3. Urban and Rural Population by Years, (%), Turkey

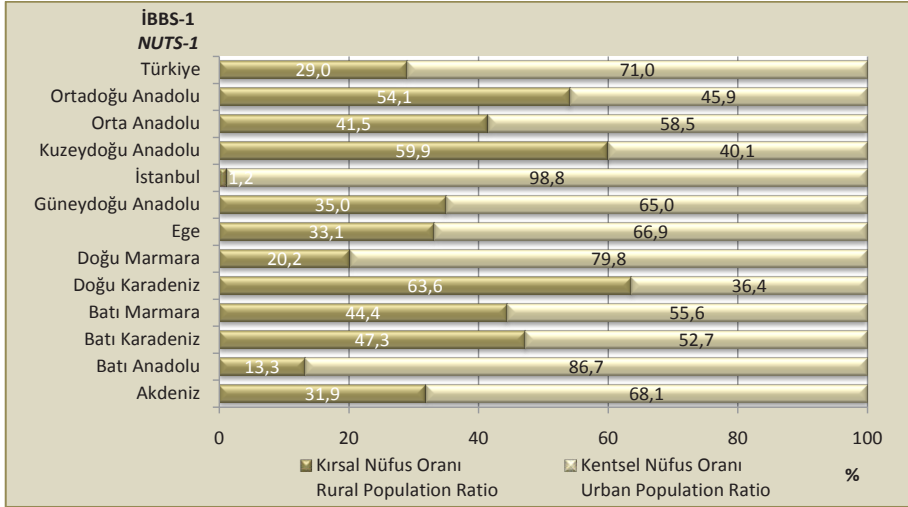

Kaynak: TÜİK, 1990 ve 2000 Genel Nüfus Sayımları ile 2007, 2008, 2009 ve 2010 ADNKS Sonuçları
Source: TURKSTAT, General Population Census 1990 and 2000, and ABPRS Results 2007, 2008, 2009 and 2010

Not: Kırsal Nüfus Oranı; 20.000 ve altı nüfusa sahip yerleşim yerlerinde yaşayan nüfusun toplam nüfusa oranıdır. Kentsel Nüfus Oranı; 20.000 ve üzeri nüfusa sahip yerleşim yerlerinde yaşayan nüfusun toplam nüfusa oranıdır. Geçmiş yıllara ait veriler tanıma göre yeniden düzenlenmiştir.

Note: Share of the rural population with 20.000 or less residents in total population. Share of the urban population with 20.000 or more residents in total population. Data on previous years were re-adjusted by descriptions.

Şekil 1.4. İBBS-1'e Göre Kırsal ve Kentsel Nüfus Oranları, (%), 2010
Figure 1.4. Rural and Urban Population Ratios by NUTS-1, (%), 2010

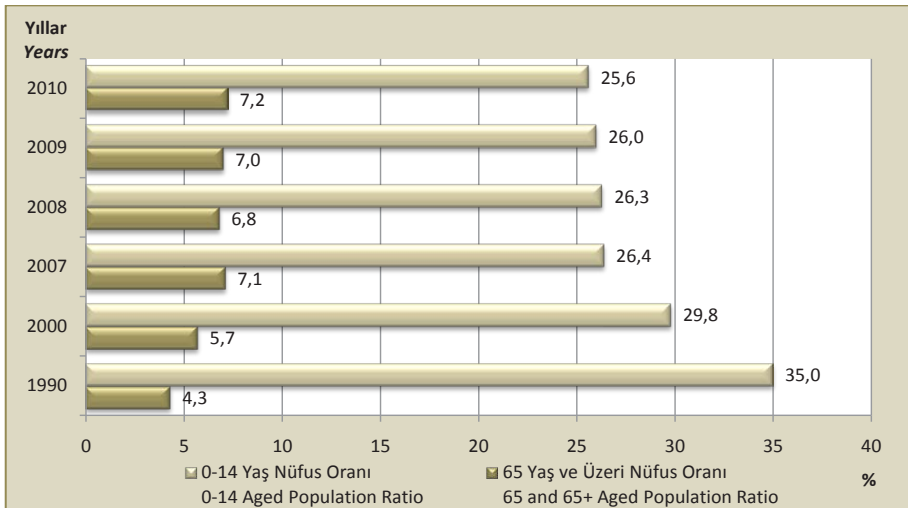
Kaynak: TÜİK, 2010 ADNKS

Source: TURKSTAT, ABPRS 2010

Not: Kırsal Nüfus Oranı; 20.000 ve altı nüfusa sahip yerleşim yerlerinde yaşayan nüfusun toplam nüfusa oranıdır. Kentsel Nüfus Oranı; 20.000 ve üzeri nüfusa sahip yerleşim yerlerinde yaşayan nüfusun toplam nüfusa oranıdır. Geçmiş yıllara ait veriler tanıma göre yeniden düzenlenmiştir.

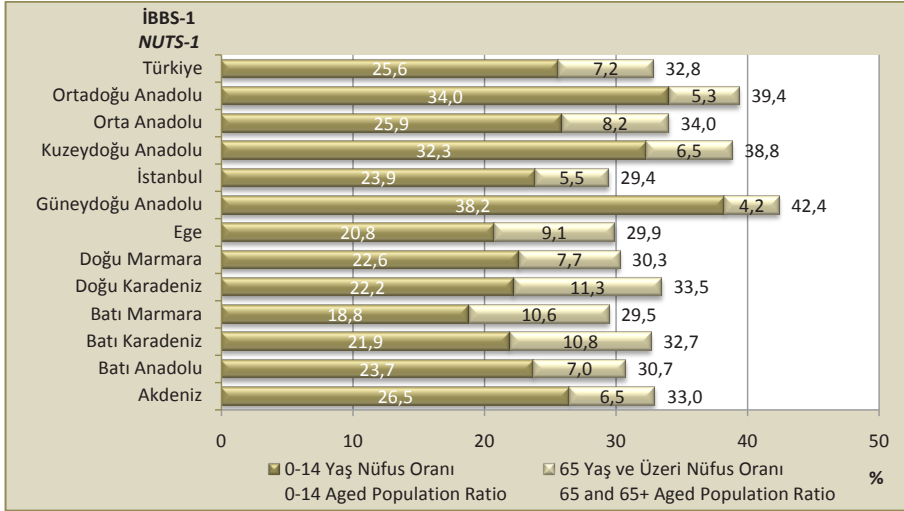
Note: Share of the rural population with 20,000 or less residents in total population. Share of the urban population with 20,000 or more residents in total population. Data on previous years were re-adjusted by descriptions.

Şekil 1.5. Yıllara Göre 0-14 Yaş Nüfus ve 65 Yaş ve Üzeri Nüfus Oranları, (%), Türkiye
Figure 1.5. 0-14 Aged, 65 and 65+ Aged Population Ratios by Years, (%), Turkey

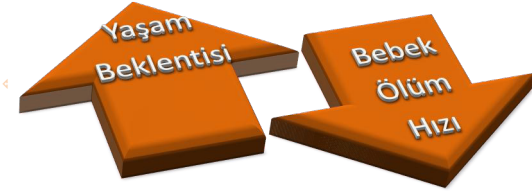
Kaynak: TÜİK, 1990 ve 2000 Genel Nüfus Sayımları ile 2007, 2008, 2009 ve 2010 ADNKS Sonuçları
Source: TURKSTAT, General Population Census 1990 and 2000; and ABPRS Results 2007, 2008, 2009 and 2010

Şekil 1.6. İBBS-1'e Göre 0-14 Yaş Nüfus ve 65 Yaş ve Üzeri Nüfus Oranları, (%), 2010
Figure 1.6. 0-14 Aged, 65 and 65+ Aged Population Ratios by NUTS-1, (%), 2010

Kaynak: TÜİK, 2010 ADNKS

Source: TURKSTAT, ABPRS 2010

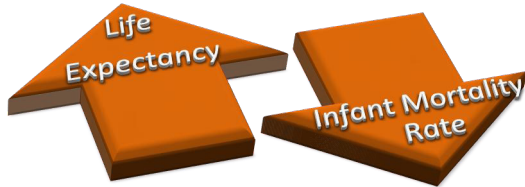

Bölüm 2

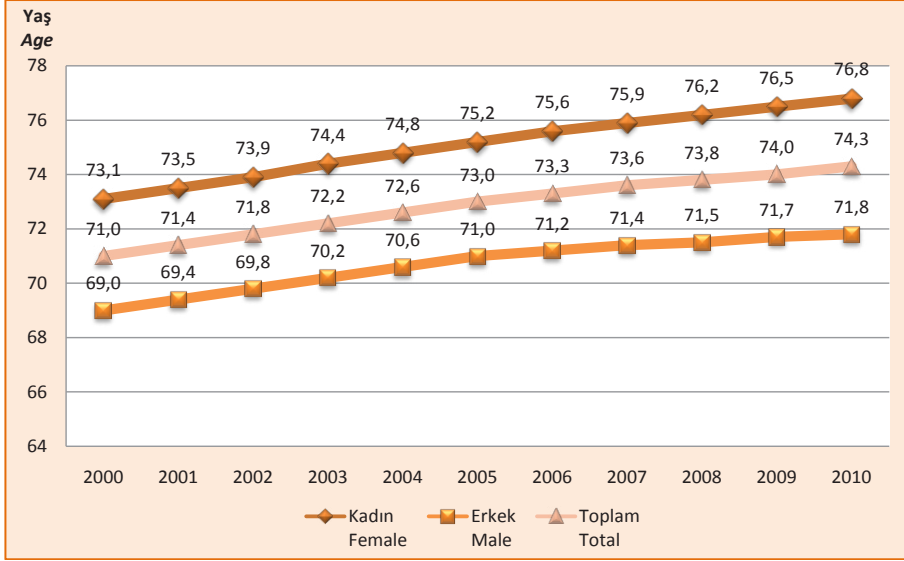
Mortalite

Chapter 2

Mortality

Şekil 2.1. Yıllara Göre Doğumda Beklenen Yaşam Süresi, (Yıl), Türkiye
Figure 2.1. Life Expectancy at Birth by Years, (Year), Turkey

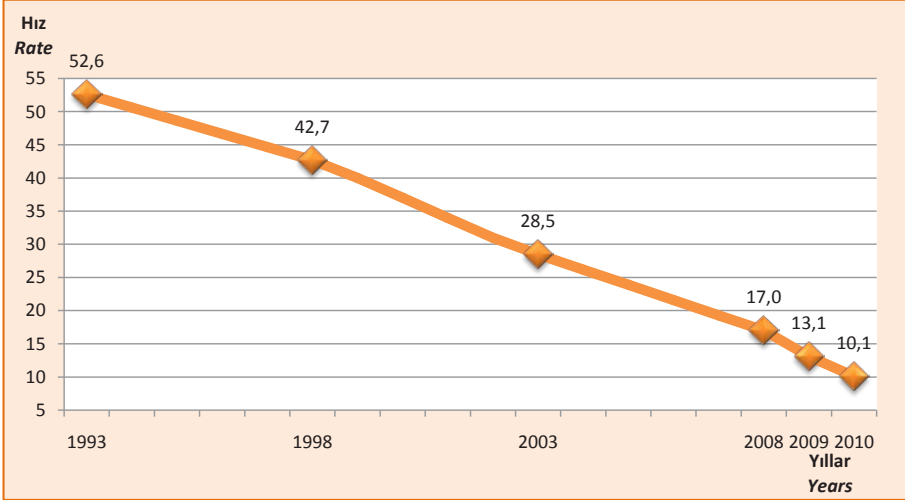
Kaynak: TÜİK
Source: TURKSTAT

Tablo 2.1. Yıllara Göre Bazı Seçilmiş Enfeksiyon Hastalıklarının Mortalite Hızı, (1.000.000 Nüfusta), Türkiye
Table 2.1. Mortality Rates of Some Selected Infectious Diseases by Years, (per 1.000.000 Population), Turkey

	2000	2002	2006	2007	2008	2009	2010
Boğmaca <i>Pertussis</i>	0,01 (1)	0,00	0,02 (1)	0,00	0,01 (1)	0,00	0,00
Kızamık <i>Measles</i>	0,01 (1)	0,03 (2)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hepatit B <i>Hepatitis B</i>	0,25 (17)	0,04 (3)	0,06 (4)	0,03 (2)	0,08 (6)	0,03 (2)	0,00
Difteri <i>Diphtheria</i>	0,01 (1)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tetanoz <i>Tetanus</i>	0,04 (3)	0,06 (4)	0,03 (2)	0,06 (4)	0,03 (2)	0,04 (3)	0,07 (5)
Neonatal Tetanoz <i>Neonatal Tetanus</i>	2,95 (4)	12,50 (17)	6,71 (9)	0,75 (1)	2,28 (3)	0,00	1,55 (2)

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Source: General Directorate of Primary Health Care Services
Not: Parantez içindeki sayılar ölüm sayılarını ifade etmektedir.
Note: Numbers in the paranthesis indicate the number of deaths.

Şekil 2.2. Yıllara Göre Bebek Ölüm Hızı, (1.000 Canlı Doğumda), Türkiye
Figure 2.2. Infant Mortality Rate by Years, (per 1.000 Live Births), Turkey

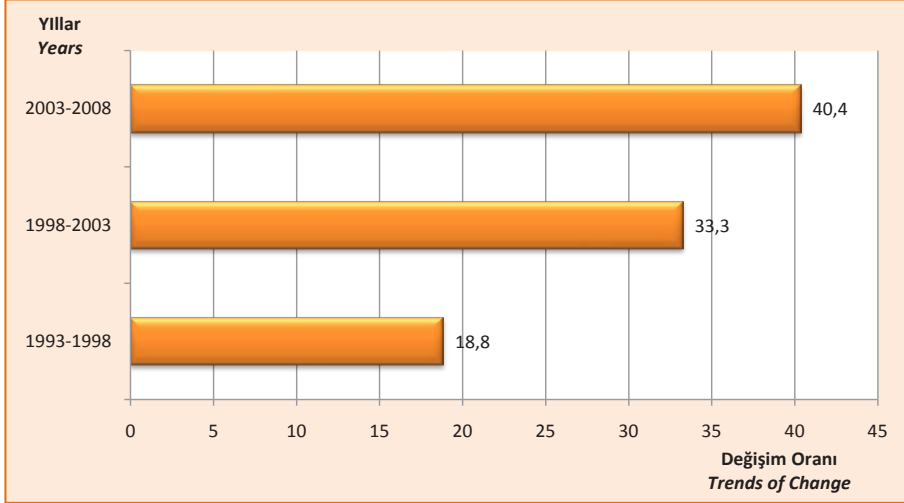
Kaynak: 1993, 1998, 2003, 2008 TNSA; 2009, 2010 AÇSAP Genel Müdürlüğü

Source: TDHS 1993, 1998, 2003 and 2008; GD-MCHFP 2009, 2010

Not: TNSA araştırmaları, yapıldığı yıldan önceki 5 yılın ortalama değerini yansıtmaktadır. Araştırma sonuçları yapıldığı yıla göre verilmiştir.

Note: TDHS studies reflect the mean rate of the last 5 years prior to the survey date. The study results are given by the year when the study was conducted.

Şekil 2.3. Beş Yıllık Periyotlara Göre Bebek Ölüm Hızı Değişim Oranı, (%), Türkiye
Figure 2.3. Trends of Change in Infant Mortality Rate by 5-Year Periods, (%), Turkey

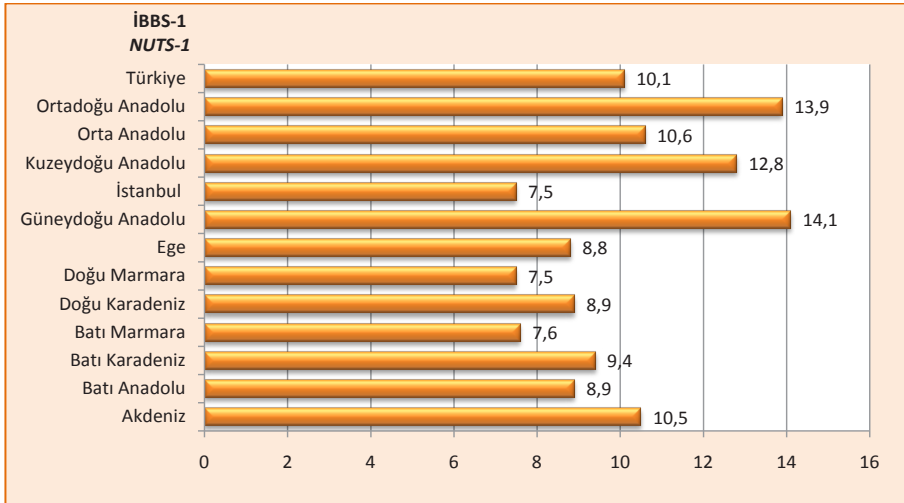

Kaynak: 1993, 1998, 2003, 2008 TNSA
Source: TDHS 1993, 1998, 2003 and 2008

Not: 2003-2010 yılları arası Bebek Ölüm Hızındaki azalma oranı % 64,6'dır. TNSA araştırmaları, yapıldığı yıldan önceki 5 yılın ortalama değerini yansıtmaktadır. Araştırma sonuçları yapıldığı yıla göre verilmiştir.

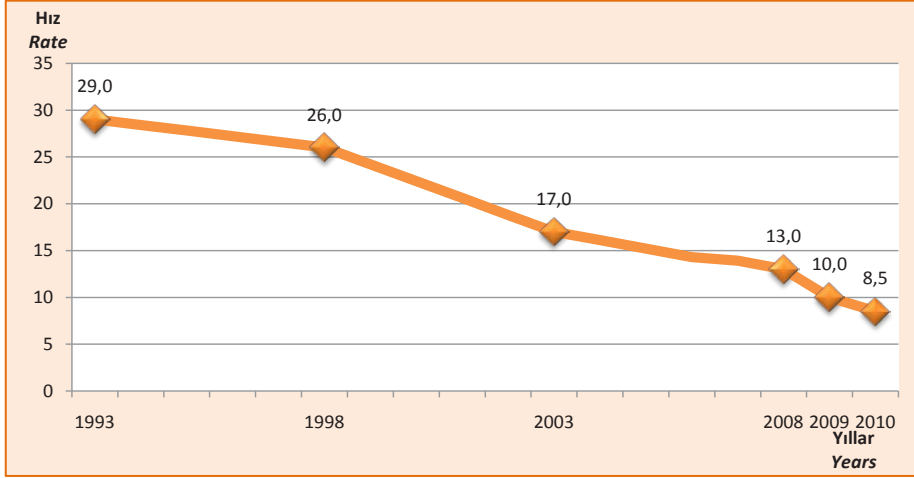
Note: 64,6 % decrease was noted in Infant Mortality Rate in 2003-2010. TDHS studies reflect the mean rate of the last 5 years prior to the survey date. The study results are given by the year when the study was conducted.

Şekil 2.4. İBBS-1'e Göre Bebek Ölüm Hızı, (1.000 Canlı Doğumda), 2010
Figure 2.4. Infant Mortality Rate by NUTS-1, (per 1.000 Live Births), 2010

Kaynak: AÇSAP Genel Müdürlüğü
Source: GD-MCHFP

Şekil 2.5. Yıllara Göre Neonatal Ölüm Hızı, (1.000 Canlı Doğumda), Türkiye
Figure 2.5. Neonatal Mortality Rate by Years, (per 1.000 Live Births), Turkey

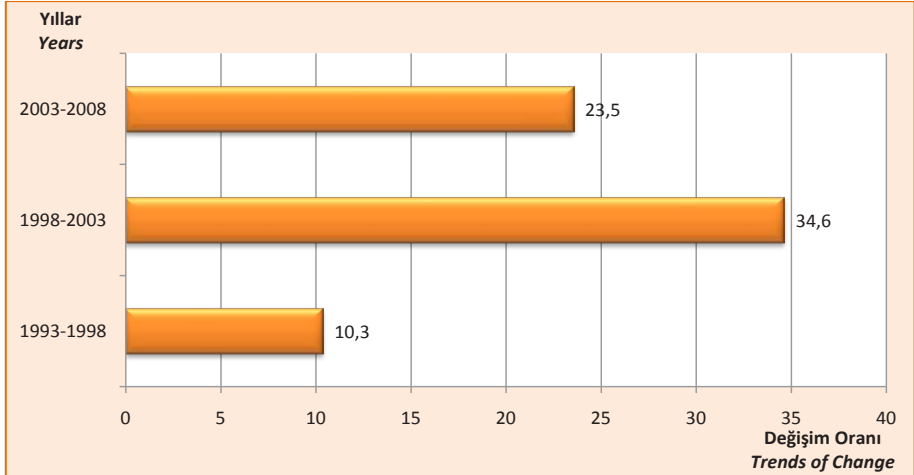
Kaynak: 1993, 1998, 2003, 2008 TNSA, 2009, 2010 AÇSAP Genel Müdürlüğü

Source: TDHS 1993, 1998, 2003, 2008; GD-MCHFP 2009 and 2010

Not: TNSA araştırmaları, yapıldığı yıldan önceki 5 yılın ortalama değerini yansıtmaktadır. Araştırma sonuçları yapıldığı yıla göre verilmiştir.

Note: TDHS studies reflect the mean rate of the last 5 years prior to the survey date. The study results are given by the year when the study was conducted.

Şekil 2.6. Beş Yıllık Periyotlara Göre Neonatal Ölüm Hızı Değişim Oranı, (%), Türkiye
Figure 2.6. Trends of Change in Neonatal Mortality Rate by 5-Year Periods, (%), Turkey

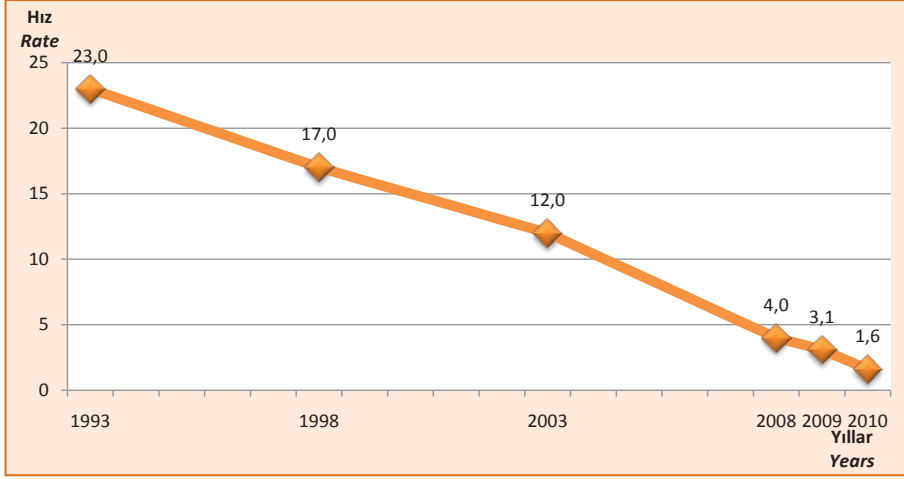
Kaynak: 1993, 1998, 2003, 2008 TNSA

Source: TDHS 1993, 1998, 2003 and 2008

Not: 2003-2010 yılları arası Neonatal Ölüm Hızındaki azalma oranı % 50,0'dır. TNSA araştırmaları, yapıldığı yıldan önceki 5 yılın ortalama değerini yansıtmaktadır. Araştırma sonuçları yapıldığı yıla göre verilmiştir.

Note: 50,0 % decrease was noted in Neonatal Mortality Rate in 2003-2010. TDHS studies reflect the mean rate of the last 5 years prior to the survey date. The study results are given by the year when the study was conducted.

Şekil 2.7. Yıllara Göre Postneonatal Ölüm Hızı, (1.000 Canlı Doğumda), Türkiye
Figure 2.7. Postneonatal Mortality Rate by Years, (per 1.000 Live Births), Turkey

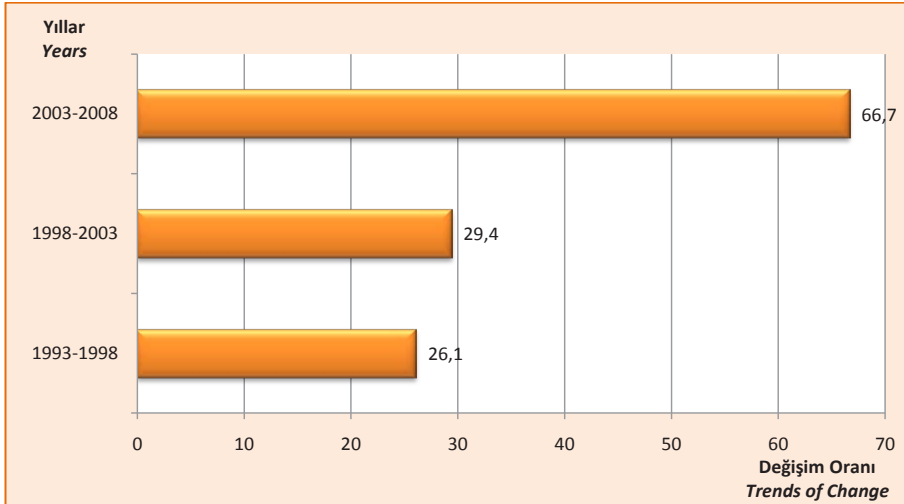
Kaynak: 1993, 1998, 2003, 2008 TNSA, 2009, 2010 AÇSAP Genel Müdürlüğü

Source: TDHS 1993, 1998, 2003 and 2008; GD-MCHFP 2009 and 2010

Not: TNSA araştırmaları, yapıldığı yıldan önceki 5 yılın ortalama değerini yansıtmaktadır. Araştırma sonuçları yapıldığı yıla göre verilmiştir.

Note: TDHS studies reflect the mean rate of the last 5 years prior to the survey date. The study results are given by the year when the study was conducted.

Şekil 2.8. Beş Yıllık Periyotlara Göre Postneonatal Ölüm Hızı Değişim Oranı, (%), Türkiye
Figure 2.8. Trends of Change in Postneonatal Mortality Rate by 5-Year Periods, (%), Turkey

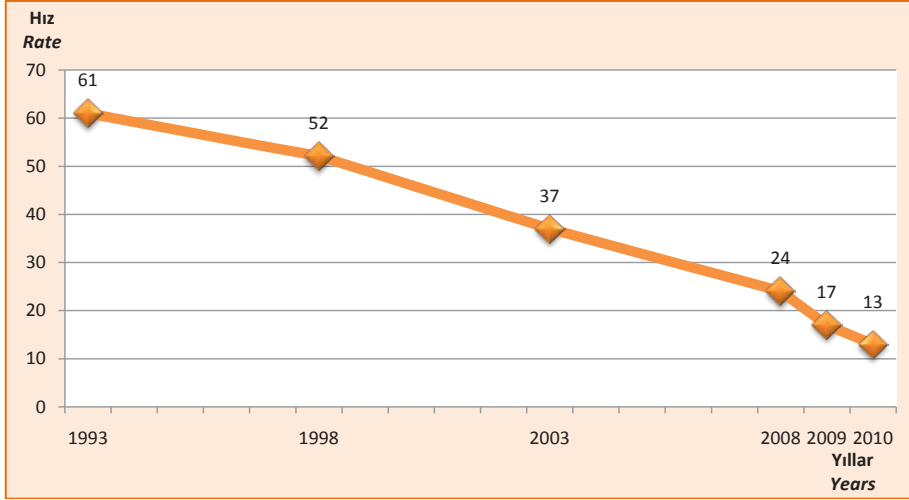
Kaynak: 1993, 1998, 2003, 2008 TNSA

Source: TDHS 1993, 1998, 2003 and 2008

Not: 2003-2010 yılları arası Postneonatal Ölüm Hızındaki azalma oranı % 86,7'dir. TNSA araştırmaları, yapıldığı yıldan önceki 5 yılın ortalama değerini yansıtmaktadır. Araştırma sonuçları yapıldığı yıla göre verilmiştir.

Note: 86,7 % decrease was noted in Postneonatal Mortality Rate in 2003-2010. TDHS studies reflect the mean rate of the last 5 years prior to the survey date. The study results are given by the year when the study was conducted.

Şekil 2.9. Yıllara Göre 5 Yaş Altı Ölüm Hızı, (1.000 Canlı Doğumda), Türkiye
Figure 2.9. Under-5 Age Mortality Rate by Years, (per 1.000 Live Births), Turkey

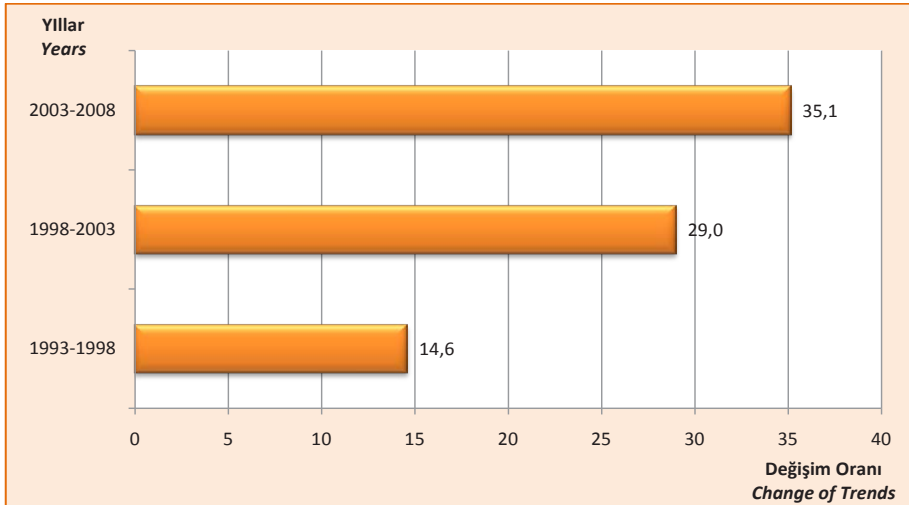
Kaynak: 1993, 1998, 2003, 2008 TNSA, 2009, 2010 AÇSAP Genel Müdürlüğü

Source: TDHS 1993, 1998, 2003 and 2008; GD-MCHFP 2009 and 2010

Not: TNSA araştırmaları, yapıldığı yıldan önceki 5 yılın ortalama değerini yansıtmaktadır. Araştırma sonuçları yapıldığı yıla göre verilmiştir.

Note: TDHS studies reflect the mean rate of the last 5 years prior to the survey date. The study results are given by the year when the study was conducted.

Şekil 2.10. Beş Yıllık Periyotlara Göre 5 Yaş Altı Ölüm Hızı Değişim Oranı, (%), Türkiye
Figure 2.10. Trends of Change in Under-5 Age Mortality Rate by 5-Year Periods, (%), Turkey

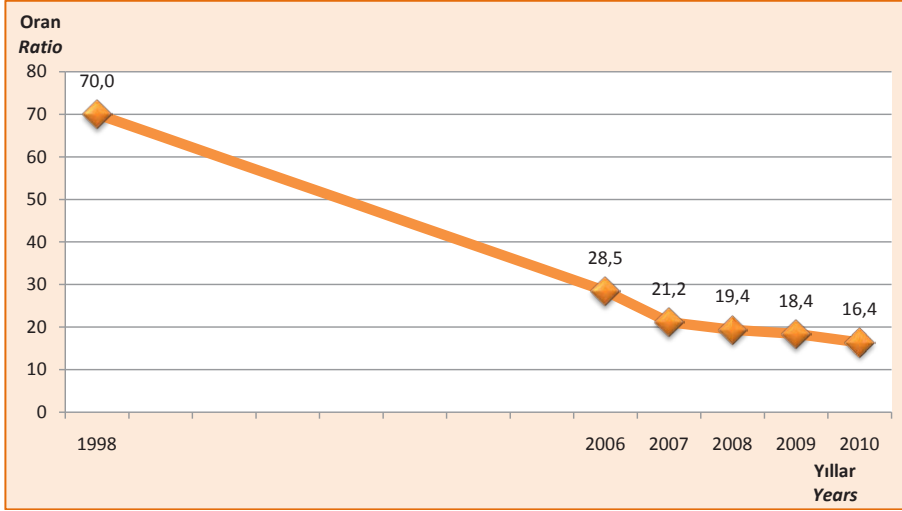
Kaynak: 1993, 1998, 2003, 2008 TNSA

Source: TDHS 1993, 1998, 2003 and 2008

Not: 2003-2010 yılları arası 5 Yaş Altı Ölüm Hızındaki azalma oranı % 64,9'dur. TNSA araştırmaları, yapıldığı yıldan önceki 5 yılın ortalama değerini yansıtmaktadır. Araştırma sonuçları yapıldığı yıla göre verilmiştir.

Note: 64,9 % decrease was noted in Under-5 Age Mortality Rate in 2003-2010. TDHS studies reflect the mean rate of the last 5 years prior to the survey date. The study results are given by the year when the study was conducted.

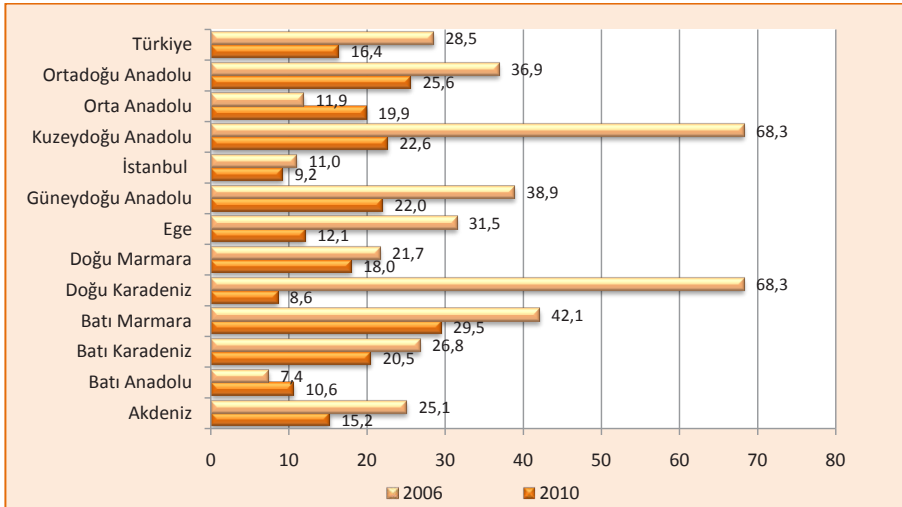
Şekil 2.11. Yıllara Göre Anne Ölüm Oranı, (100.000 Canlı Doğumda), Türkiye
Figure 2.11. Maternal Mortality Ratio by Years, (per 100.000 Live Births), Turkey

Kaynak: 2006 Ulusal Anne Ölümleri Araştırması, 1998, 2007, 2008, 2009 ve 2010 AÇSAP Genel Müdürlüğü

Source: National Maternal Mortality Survey 2006, GD-MCHFP 1998, 2007, 2008, 2009 and 2010

Şekil 2.12. İBBS-1'e Göre Anne Ölüm Oranı, (100.000 Canlı Doğumda), 2006-2010
Figure 2.12. Maternal Mortality Ratio by NUTS-1, (per 100.000 Live Births), 2006-2010

Kaynak: 2006 Ulusal Anne Ölümleri Araştırması, 2010 AÇSAP Genel Müdürlüğü

Source: National Maternal Mortality Survey 2006, GD-MCHFP 2010

Tablo 2.2. ICD-10 Ana Tanı Gruplarına ve Cinsiyete Göre Hastane Ölümünün Dağılımı, (%), Türkiye, 2010
 Table 2.2. Distribution of Hospital Deaths by the ICD-10 Main Diagnosis Codes and Sex, (%), Turkey, 2010

ICD-10 Ana Tanı Kodları ICD-10 Diagnosis Codes	Kod Code	Kadın Female	Erkek Male	Toplam Total
Bazı Enfeksiyöz ve Paraziter Hastalıklar Certain Infectious and Parasitic Diseases	A00-B99	2,1	2,0	2,1
Neoplazmlar Neoplasms	C00-D48	11,6	17,4	14,8
Kan ve Kan Yapıcı Organların Hastalıkları ve İmmün Sistemin Bazı Hastalıkları Diseases of the Blood and Bloodforming Organs and Certain Disorders Involving the Immune Mechanism	D50-D89	1,0	0,9	1,0
Endokrin, Beslenme ve Metabolizma Hastalıkları Endocrine, Nutritional and Metabolic Diseases	E00-E90	3,3	2,1	2,6
Mental ve Davranışsal Bozukluklar Mental and Behavioural Disorders	F00-F99	0,3	0,3	0,3
Sinir Sistemi Hastalıkları Diseases of the Nervous System	G00-G99	4,9	3,9	4,4
Göz ve Adneks Hastalıkları Diseases of the Eye and Adnexa	H00-H59	0,1	0,1	0,1
Kulak ve Mastoid Çıkıntı Hastalıkları Diseases of the Ear and Mastoid Process	H60-H95	0,0	0,0	0,0
Dolaşım Sistemi Hastalıkları Diseases of the Circulatory System	I00-I99	36,9	30,9	33,5
Solunum Sistemi Hastalıkları Diseases of the Respiratory System	J00-J99	12,6	15,6	14,3
Sindirim Sistemi Hastalıkları Diseases of the Digestive System	K00-K93	4,1	4,2	4,2
Deri ve Derialtı Dokunun Hastalıkları Diseases of the Skin and Subcutaneous Tissue	L00-L99	0,3	0,3	0,3
Kas, İskelet Sistemi ve Bağ Dokusu Hastalıkları Diseases of the Musculoskeletal System and Connective Tissue	M00-M99	0,7	0,5	0,6
Genitouriner Sistem Hastalıkları Diseases of the Genitourinary System	N00-N99	5,5	5,0	5,2
Gebelik, Doğum ve Lohusalık Pregnancy, Childbirth and the Puerperium	O00-O99	0,7	0,0	0,3
Perinatal Dönemden Kaynaklanan Bazı Durumlar Certain Conditions Originating in the Perinatal Period	P00-P96	4,0	3,7	3,8
Konjenital Malformasyonlar, Deformasyonlar ve Kromozom Anomalileri Congenital Malformations, Deformations and Chromosomal Abnormalities	Q00-Q99	1,2	1,1	1,1
Semptomlar, Belirtiler ve Anormal Klinik ve Laboratuvar Bulguları, Başka Yerde Sınıflanmamış Symptoms, Signs and Abnormal Clinical and Laboratory Findings, Not Elsewhere Classified	R00-R99	6,4	5,8	6,1
Yaralanma, Zehirlenme ve Dış Nedenlerin Bazı Diğer Sonuçları Injury, Poisoning and Certain Other Consequences of External Causes	S00-T98	2,0	2,5	2,3
Özel Amaçlı Kodlar Codes for Special Purposes	U00-U99	0,0	0,0	0,0
Hastalık ve Ölümün Dış Sebepleri External Causes of Morbidity and Mortality	V00-Y99	1,3	2,4	1,9
Sağlık Hizmetleriyle Temas ve Sağlık Durumunu Etkileyen Faktörler Factors Influencing Health Status and Contact With Health Services	Z00-Z99	0,9	1,2	1,1
Toplam Total		100	100	100

Kaynak: İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı-TSİM Form-053

Source: Department of Administrative and Financial Affairs -BHSM Form-053

Bölüm 3

Morbidite

Chapter 3

Morbidity

Tablo 3.1. Yıllara Göre Bazı Seçilmiş Enfeksiyon Hastalıklarının İnsidansı, (100.000 Nüfusta), Türkiye

Table 3.1. Incidence of Some Selected Infectious Diseases by Years, (per 100.000 Population), Turkey

	2002	2006	2007	2008	2009	2010
Kızamık <i>Measles</i>	11,09	0,05	0	0,01	0,01	0,009
Tetanoz <i>Tetanus</i>	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03
Neonatal Tetanoz <i>Neonatal Tetanus</i>	2,35	1,34	0,37	0,53	0	0,16
Boğmaca <i>Pertussis</i>	0,27	0,09	0,07	0,03	0,01	0,07
Hepatit B <i>Hepatitis B</i>	8,26	10,05	9,14	8,18	6,90	4,2
Difteri <i>Diphtheria</i>	0	0	0	0	0	0
AİDS <i>AIDS</i>	0,07	0,05	0,03	0,07	0,10	0,09
HIV Enfeksiyonu <i>HIV Infectious</i>	0,22	0,37	0,50	0,56	0,62	0,76
*Tüberküloz <i>*Tuberculosis</i>	40	32	31	30	29	-
Sıtma <i>Malaria</i>	14,70	1,20	0,50	0,30	0,05	0

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Sıtma Savaşı Dairesi Başkanlığı, Verem Savaşı Dairesi Başkanlığı

Source: General Directorate of Primary Health Care Services, Department of Malaria Control, Department of Tuberculosis Control

* Tüberküloz insidansı Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından hesaplanan insidanstır. 2010 yılı tüberküloz insidansı Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından 2011 Küresel TB Raporunda yayımlandığında verilebilecektir.

* Tuberculosis incidence was calculated by the World Health Organization (WHO). Tuberculosis incidence 2010 will be provided once it is published in the Global TB Report 2011 of the World Health Organization (WHO).

Tablo 3.2. Yıllara Göre Bazı Seçilmiş Enfeksiyon Hastalıklarının Vaka Sayıları, Türkiye
 Table 3.2. Number of Cases of Some Selected Infectious Diseases by Years, Turkey

	2002	2006	2007	2008	2009	2010
*Kızamık *Measles	7.810	34	3	4	4	7
Tetanoz Tetanus	16	10	14	14	12	25
Neonatal Tetanoz Neonatal Tetanus	32	18	5	7	0	2
Boğmaca Pertussis	193	57	51	21	10	48
Hepatit B Hepatitis B	5.813	6.612	6.451	5.849	5.005	3.099
Difteri Diphtheria	2	0	0	0	0	0
AİDS AIDS	48	35	24	49	75	70
HIV Enfeksiyonu HIV Infectious	142	255	352	401	453	557
**Tüberküloz **Tuberculosis	18.043	19.629	18.878	17.600	16.757	-
***Sıtma ***Malaria	10.224	796	358	215	84	78

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Sıtma Savaşı Dairesi Başkanlığı, Verem Savaşı Dairesi Başkanlığı

Source: General Directorate of Primary Health Care Services, Department of Malaria Control, Department of Tuberculosis Control

* 2008 yılı 4 kızamık vakasının 1'i yurt dışı kaynaklı olup diğer 3'ü bu vaka ile ilişkilidir. Yerli vaka sayısı "0" (sıfır) dır. 2009 yılı 4 kızamık vakasının 3'ü yurt dışı kaynaklı olup 1'i bu vaka ile ilişkilidir. Yerli vaka sayısı "0" (sıfır) dır. 2010 yılı 7 kızamık vakasının tamamı yurt dışı kaynaklı olup yerli vaka sayısı "0" (sıfır) dır.

**2010 yılı tüberküloz vaka sayısı Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından 2011 Küresel TB Raporunda yayımlandığında verilebilecektir.

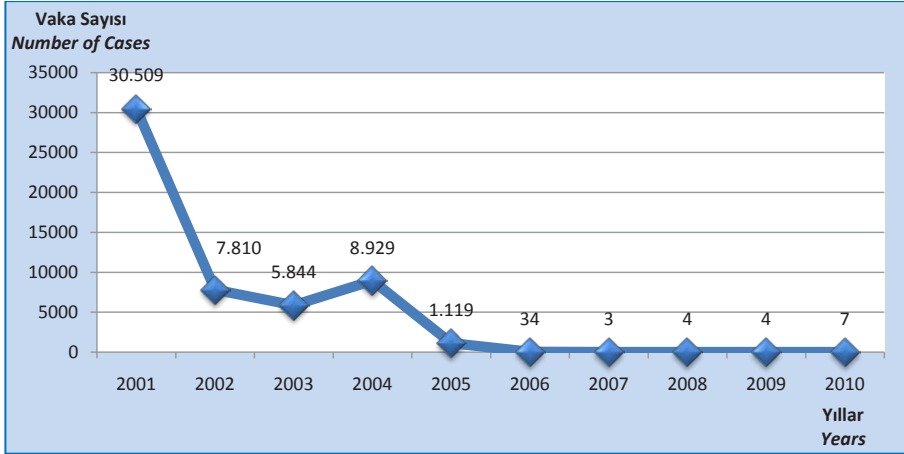
***2008 yılı sıtma vakalarının 49'u, 2009 yılı sıtma vakalarının 46'sı yurtdışı kaynaklı vakadır. 2010 yılında 78 yurtdışı kaynaklı, 9 nüks vaka tespit edilmiştir. Yerli vaka sayısı "0" (sıfır) dır .

* 1 of 4 measles cases reported in 2008 was an imported measles case and other 3 cases were import-related cases. No local cases were reported. 3 of 4 measles cases reported in 2009 were imported measles cases and other 1 case was an import-related case. No local cases were reported. All of 7 measles cases reported in 2010 were imported cases and no local cases were reported in 2010.

** Tuberculosis incidence 2010 will be provided once it is published in the Global TB Report 2011 of the World Health Organization (WHO).

***49 of malaria cases reported in 2008 and 46 of malaria cases reported in 2009 were import-related cases. 78 imported-cases and 9 recurrent cases were reported in 2010. No local cases were noted.

Şekil 3.1. Yıllara Göre Kızamık Vaka Sayısı, Türkiye
Figure 3.1. Number of Measles Cases by Years, Turkey

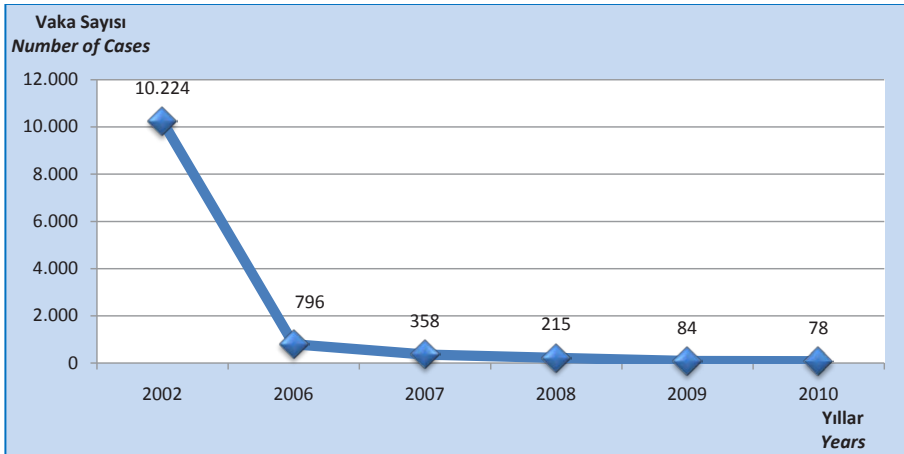
Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Primary Health Care Services

Not: 2008 yılı 4 kızamık vakasının 1'i yurt dışı kaynaklı olup diğer 3'ü bu vaka ile ilişkilidir. Yerli vaka sayısı "0" (sıfır) dir. 2009 yılı 4 kızamık vakasının 3'ü yurt dışı kaynaklı olup 1'i bu vaka ile ilişkilidir. Yerli vaka sayısı "0" (sıfır) dir. 2010 yılı 7 kızamık vakasının tamamı yurt dışı kaynaklı olup yerli vaka sayısı "0" (sıfır) dir.

Note: 1 of 4 measles cases reported in 2008 was an imported measles case and other 3 cases were import-related cases. No local cases were reported. 3 of 4 measles cases reported in 2009 were imported measles cases and other 1 case was an import-related case. No local cases were reported. All of 7 measles cases reported in 2010 were imported cases and no local cases were reported in 2010

Şekil 3.2. Yıllara Göre Sıtma Vaka Sayısı, Türkiye
Figure 3.2. Number of Malaria Cases by Years, Turkey

Kaynak: Sıtma Savaş Dairesi Başkanlığı

Source: Department of Malaria Control

Not: 2008 yılı sıtma vakalarının 49'u, 2009 yılı sıtma vakalarının 46'sı yurtdışı kaynaklı vakadır. 2010 yılında 78 yurtdışı kaynaklı, 9 nüks vaka tespit edilmiştir. Yerli vaka sayısı "0" (sıfır) dir .

Note: 49 of malaria cases reported in 2008 and 46 of malaria cases reported in 2009 were import-related cases. 78 imported-cases and 9 recurrent cases were reported in 2010. No local cases were noted.

Tablo 3.3. ICD-10 Ana Tanı Gruplarına ve Cinsiyetlere Göre Hastane Taburcularının Dağılımı, (%), Türkiye, 2010
 Table 3.3. Distribution of Hospital Discharges by the ICD-10 Main Diagnosis Codes and Sex, (%), Turkey, 2010

ICD-10 Ana Tanı Kodları ICD-10 Diagnosis Codes	Kod Code	Kadın Female	Erkek Male	Toplam Total
Bazı Enfeksiyöz ve Paraziter Hastalıklar Certain Infectious and Parasitic Diseases	A00-B99	2,2	3,2	2,6
Neoplazmlar Neoplasms	C00-D48	5,0	6,9	5,8
Kan ve Kan Yapıcı Organların Hastalıkları ve İmmün Sistemin Bazı Hastalıkları Diseases of the Blood and Bloodforming Organs and Certain Disorders Involving the Immune Mechanism	D50-D89	1,6	1,3	1,5
Endokrin, Beslenme ve Metabolizma Hastalıkları Endocrine, Nutritional and Metabolic Diseases	E00-E90	3,3	2,4	2,9
Mental ve Davranışsal Bozukluklar Mental and Behavioural Disorders	F00-F99	1,1	1,6	1,3
Sinir Sistemi Hastalıkları Diseases of the Nervous System	G00-G99	2,2	2,4	2,3
Göz ve Adneks Hastalıkları Diseases of the Eye and Adnexa	H00-H59	4,5	5,5	4,9
Kulak ve Mastoid Çıkıntı Hastalıkları Diseases of the Ear and Mastoid Process	H60-H95	0,7	0,8	0,7
Dolaşım Sistemi Hastalıkları Diseases of the Circulatory System	I00-I99	8,0	13,0	10,2
Solunum Sistemi Hastalıkları Diseases of the Respiratory System	J00-J99	9,4	16,3	12,4
Sindirim Sistemi Hastalıkları Diseases of the Digestive System	K00-K93	6,9	9,9	8,2
Deri ve Derialtı Dokunun Hastalıkları Diseases of the Skin and Subcutaneous Tissue	L00-L99	1,5	2,9	2,1
Kas, İskelet Sistemi ve Bağ Dokusu Hastalıkları Diseases of the Musculoskeletal System and Connective Tissue	M00-M99	5,4	4,5	5,0
Genitouriner Sistem Hastalıkları Diseases of the Genitourinary System	N00-N99	8,6	9,1	8,8
Gebelik, Doğum ve Lohusalık Pregnancy, Childbirth and the Puerperium	O00-O99	19,8	0,0	11,2
Perinatal Dönemden Kaynaklanan Bazı Durumlar Certain Conditions Originating in the Perinatal Period	P00-P96	2,0	2,8	2,3
Konjenital Malformasyonlar, Deformasyonlar ve Kromozom Anomalileri Congenital Malformations, Deformations and Chromosomal Abnormalities	Q00-Q99	0,7	1,3	1,0
Semptomlar, Belirtiler ve Anormal Klinik ve Laboratuvar Bulguları, Başka Yerde Sınıflanmamış Symptoms, Signs and Abnormal Clinical and Laboratory Findings, Not Elsewhere Classified	R00-R99	5,4	6,7	6,0
Yaralanma, Zehirlenme ve Dış Nedenlerin Bazı Diğer Sonuçları Injury, Poisoning and Certain other Consequences of External Causes	S00-T98	3,0	5,6	4,1
Özel Amaçlı Kodlar Codes for Special Purposes	U00-U99	0,0	0,0	0,0
Hastalık ve Ölümün Dış Sebepleri External Causes of Morbidity and Mortality	V00-Y99	0,8	1,4	1,1
Sağlık Hizmetleriyle Temas ve Sağlık Durumunu Etkileyen Faktörler Factors Influencing Health Status and Contact With Health Services	Z00-Z99	7,8	2,5	5,5
Toplam Total		100	100	100

Kaynak: İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı-TSİM Form-053

Source: Department of Administrative and Financial Affairs -BHSM Form-053

Tablo 3.4. Kadınlarda En Sık Görülen 10 Kanser Türünün Yaşa Standardize Edilmiş İnsidans Hızı, (100.000'de, Dünya Standart Nüfusu), 2007, 2008

Table 3.4. Age-Standardized Incidence Rate of the Most Common 10 Cancer Types Among Women (per 100,000, World Standard Population), 2007, 2008

Yaş Grubu Age Groups	Meme Breast		Tiroid Thyroid		Kolonrektal Colorectal		Mide Stomach		Uterus Korpusu Uterine Corpus	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
0-4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5-9	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
10-14	0,0	0,0	0,2	0,5	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
15-19	0,3	0,2	3,6	3,4	0,8	0,6	0,0	0,3	0,0	0,0
20-24	2,1	0,8	5,7	5,9	1,4	0,2	0,3	0,4	0,0	0,0
25-29	7,2	9,8	11,9	10,6	2,3	2,4	0,9	0,8	0,1	0,3
30-34	16,2	22,6	17,2	16,7	4,1	3,6	3,2	4,4	0,7	0,7
35-39	43,1	45,8	25,3	26,7	5,6	5,6	4,3	3,8	3,0	2,4
40-44	80,9	79,5	33,5	34,5	8,5	10,2	7,7	7,1	7,5	6,6
45-49	102,9	114,0	34,3	37,4	15,6	15,2	8,7	7,7	15,5	17,9
50-54	113,5	126,2	36,6	44,6	27,4	27,0	12,7	16,1	27,8	25,3
55-59	117,9	133,9	40,2	40,7	38,3	36,7	19,8	20,2	37,5	40,9
60-64	116,8	121,5	29,5	34,9	46,9	56,8	31,7	27,4	43,3	42,4
65-69	119,3	127,9	28,0	30,7	81,3	75,2	52,5	38,5	39,3	36,7
70-74	120,9	125,9	18,5	14,8	86,6	90,6	58,8	66,1	30,5	38,7
75-79	112,7	132,8	13,6	18,0	90,7	108,2	69,3	69,6	26,6	32,2
80-84	96,3	104,0	5,6	4,4	86,2	96,3	72,8	59,1	23,5	26,3
85+	77,5	57,8	4,8	2,5	109,0	80,4	67,8	70,4	7,3	20,1
Yaş Grubu Age Groups	Akciğer ve Bronş Lung and Bronch		Over Ovarium		Non-Hodgkin Lenfoma Non-Hodgkin Lymphoma		Beyin, Diğer Sinir Sistemi Brain, Other Nervous System(ONS)		Serviks Cervix	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
0-4	0,0	0,0	0,0	0,3	1,3	0,7	2,7	1,6	0,0	0,0
5-9	0,2	0,0	0,5	0,2	1,0	0,3	2,4	1,6	0,0	0,0
10-14	0,0	0,0	0,6	0,3	1,2	0,9	2,0	1,7	0,0	0,0
15-19	0,0	0,2	0,3	1,1	1,1	0,6	1,1	1,7	0,2	0,0
20-24	0,4	0,4	1,1	0,8	1,3	1,0	2,6	1,0	0,3	0,1
25-29	0,8	0,8	1,5	1,6	1,5	2,9	2,1	2,6	0,7	0,7
30-34	0,9	1,0	2,6	1,6	2,5	1,6	3,1	3,9	3,5	2,9
35-39	2,7	2,1	4,5	5,3	2,2	3,3	2,2	2,7	4,0	4,7
40-44	5,8	5,0	8,0	8,1	5,0	4,3	6,0	5,1	7,5	6,3
45-49	10,2	10,6	14,7	14,1	7,0	4,3	6,6	5,9	10,9	12,7
50-54	13,8	19,7	18,1	17,4	7,3	9,0	6,9	6,7	12,9	12,1
55-59	22,6	25,5	22,6	19,9	12,4	12,0	10,5	9,6	11,0	15,9
60-64	36,0	36,3	22,6	25,3	17,1	16,1	18,2	14,0	14,6	13,0
65-69	45,0	44,9	31,5	26,8	25,4	19,0	14,9	16,0	17,9	17,7
70-74	61,0	63,8	26,1	25,1	32,1	28,5	18,0	10,3	16,3	10,8
75-79	50,5	69,0	23,3	22,6	31,1	35,4	13,6	12,2	7,1	16,1
80-84	44,8	51,5	22,4	27,4	29,1	18,6	6,7	11,0	11,2	9,9
85+	48,4	32,7	14,5	10,1	21,8	25,1	0,0	10,1	2,4	5,0

Kaynak: Kanserle Savaş Dairesi Başkanlığı

Source: Department of Cancer Control

Not: 2007-2008 yıllarına ait veri toplama, dublikasyon kontrolü, kalite çalışmaları devam ettiğinden bu veriler tahmin değerleridir. Veriler, Aktif Kanser Kayıt Sisteminden alınmıştır. Sistem detayları için bakınız sayfa 135.

Note: These data are the estimates because data collection and duplication and quality checks of the 2007-2008 data are not finished yet. Data were obtained from the "Active Cancer Registration System". For the system details, please see the page 138.

Tablo 3.5. Erkeklerde En Sık Görülen 10 Kanser Türünün Yaşa Standardize Edilmiş İnsidans Hızı, (100.000'de, Dünya Standart Nüfusu), 2007, 2008

Table 3.5. Age-Standardized Incidence Rate of the Most Common 10 Cancer Types Among Women (per 100.000, World Standard Population), 2007, 2008

Yaş Grubu Age Groups	Akciğer ve Bronş Lung and Bronch		Prostat Prostate		Mesane U/Bladder		Kolorektal Colorectal		Mide Stomach	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
0-4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,3	0,0	0,0	0,0	0,2
5-9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0
10-14	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0
15-19	0,0	0,1	0,0	0,1	0,7	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	0,5	0,3	0,0	0,0	0,5	0,3	0,9	0,2	0,3	0,3
25-29	0,7	0,5	0,0	0,0	0,8	0,8	1,7	1,5	0,9	1,8
30-34	2,3	1,6	0,0	0,0	1,9	2,0	4,5	5,7	2,0	4,1
35-39	7,6	6,2	0,0	0,2	3,2	2,9	7,3	7,9	5,7	6,7
40-44	26,2	29,0	1,5	1,3	10,5	4,4	9,5	10,9	11,7	9,6
45-49	69,2	74,3	4,6	4,8	17,1	14,4	19,5	19,2	17,6	16,9
50-54	150,4	141,8	21,4	25,9	34,5	31,1	37,3	39,2	33,0	30,9
55-59	237,3	251,6	67,9	69,2	66,5	63,6	57,3	62,5	43,9	52,9
60-64	362,9	358,5	152,6	163,9	100,0	99,0	91,0	81,9	69,0	72,3
65-69	424,1	450,9	276,0	294,6	143,1	146,8	115,8	124,0	107,7	113,5
70-74	473,3	528,0	361,4	430,6	197,0	195,6	143,4	159,9	142,7	155,7
75-79	470,5	439,2	409,5	432,4	224,8	191,1	133,3	162,2	136,2	169,9
80-84	372,4	369,6	388,3	436,6	196,1	203,0	172,3	172,3	128,8	149,4
85+	214,2	241,0	274,6	273,9	153,8	120,5	170,2	169,8	126,3	120,5
Yaş Grubu Age Groups	Larinks Larynx		Non-Hodgkin Lenfoma Non-Hodgkin Lymphoma		Pankreas Pancreas		Beyin, Diğer Sinir Sistemi Brain, Other Nervous System(ONS)		Böbrek Kidney	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
0-4	0,0	0,0	1,5	0,7	0,0	0,0	2,9	2,6	2,4	1,8
5-9	0,0	0,3	1,4	1,7	0,2	0,0	2,8	2,3	0,5	0,6
10-14	0,0	0,0	1,2	2,5	0,0	0,0	1,6	2,3	0,0	0,0
15-19	0,0	0,0	2,4	2,1	0,0	0,0	1,3	1,2	0,0	0,0
20-24	0,0	0,0	1,9	2,2	0,0	0,0	1,9	1,4	0,1	0,1
25-29	0,1	0,1	2,4	2,9	0,3	0,0	4,1	2,1	0,5	0,1
30-34	0,3	0,6	3,8	2,5	0,0	0,3	3,3	3,4	0,6	0,3
35-39	1,6	1,2	4,4	3,3	1,9	1,1	4,0	6,1	1,6	1,2
40-44	5,2	5,6	6,4	4,6	1,8	3,5	6,2	6,9	4,2	4,0
45-49	13,0	11,4	7,4	8,4	6,5	4,1	7,6	4,8	5,6	6,8
50-54	26,6	24,5	12,4	9,8	12,0	12,0	10,3	14,3	12,0	11,2
55-59	29,3	37,7	19,8	13,6	17,0	16,0	15,4	16,6	21,2	19,5
60-64	40,8	37,1	24,7	20,8	26,7	23,4	20,8	18,9	28,2	24,8
65-69	40,4	46,8	30,8	34,3	43,5	39,8	24,8	21,9	29,8	27,9
70-74	51,7	55,4	37,3	28,8	42,6	47,7	18,3	21,7	31,4	40,7
75-79	51,4	41,6	45,7	37,4	44,8	40,8	18,1	18,7	30,5	25,5
80-84	43,6	42,1	29,7	36,4	27,7	65,1	5,9	13,4	17,8	21,1
85+	22,0	65,7	60,4	16,4	43,9	43,8	5,5	5,5	11,0	5,5

Kaynak: Kanserle Savaş Dairesi Başkanlığı

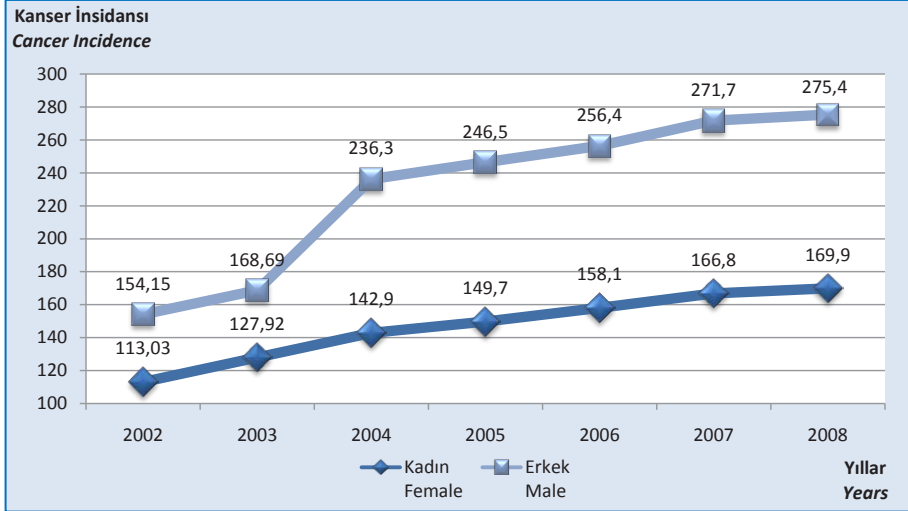
Source: Department of Cancer Control

Not: 2007-2008 yıllarına ait veri toplama, dublikasyon kontrolü, kalite çalışmaları devam ettiğinden bu veriler tahmin değerleridir. Veriler, Aktif Kanser Kayıt Sisteminden alınmıştır. Sistem detayları için bakınız sayfa 135.

Note: These data are the estimates because data collection and duplication and quality checks of the 2007-2008 data are not finished yet. Data were obtained from the "Active Cancer Registration System". For the system details, please see the page 138.

Şekil 3.3. Yıllara ve Cinsiyete Göre Toplam Kanser İnsidansı, (100.000'de, Dünya Standart Nüfusu), Türkiye

Figure 3.3. Total Cancer Incidence by Years and Sex, (per 100.000, World Standard Population), Turkey

Kaynak: Kanserle Savaş Dairesi Başkanlığı

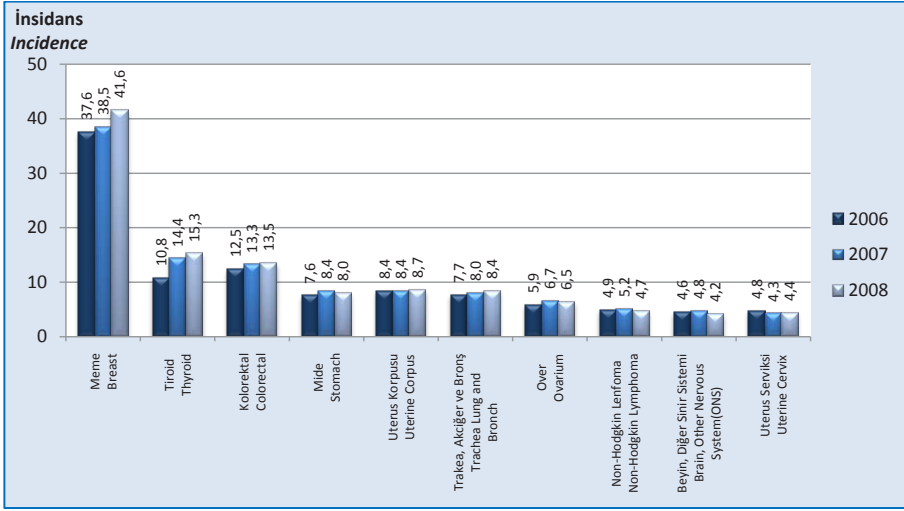
Source: Department of Cancer Control

Not: 2007-2008 yıllarına ait veri toplama, dublikasyon kontrolü, kalite çalışmaları devam ettiğinden bu veriler tahmin değerleridir. Veriler, Aktif Kanser Kayıt Sisteminden alınmıştır. Sistem detayları için bakınız sayfa 135.

Note: These data are the estimates because data collection and duplication and quality checks of the 2007-2008 data are not finished yet. Data were obtained from the "Active Cancer Registration System". For the system details, please see the page 138.

Şekil 3.4. Kadınlarda En Sık Görülen 10 Kanser Türünün İnsidansı, (100.000'de, Dünya Standart Nüfusu), Türkiye, 2006-2008

Figure 3.4. Incidence of the Most Common 10 Types of Cancer in Women, (per 100.000, World Standard Population), Turkey, 2006-2008

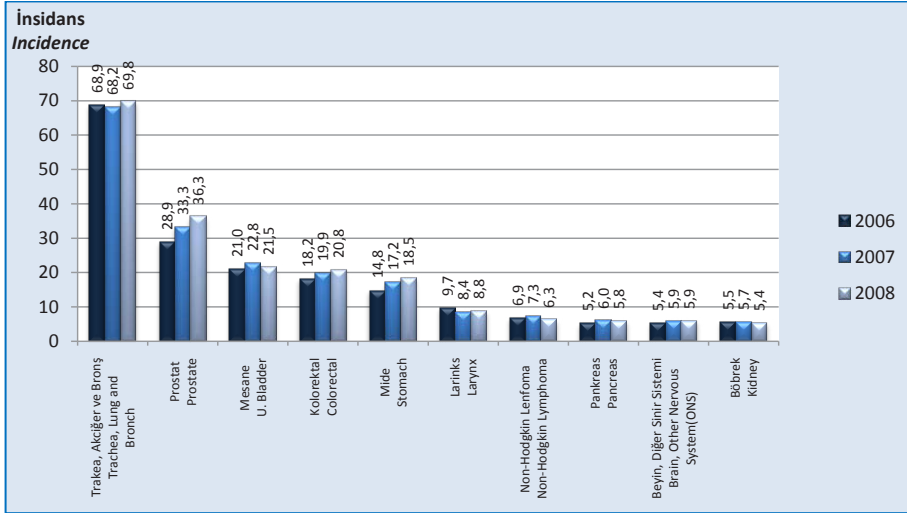
Kaynak: Kanserle Savaş Dairesi Başkanlığı

Source: Department of Cancer Control

Not: 2007-2008 yıllarına ait veri toplama, dublikasyon kontrolü, kalite çalışmaları devam ettiğinden bu veriler tahmin değerleridir. Veriler, Aktif Kanser Kayıt Sisteminden alınmıştır. Sistem detayları için bakınız sayfa 135.

Note: These data are the estimates because data collection and duplication and quality checks of the 2007-2008 data are not finished yet. Data were obtained from the "Active Cancer Registration System". For the system details, please see the page 138.

Şekil 3.5. Erkeklerde En Sık Görülen 10 Kanser Türünün İnsidansı, (100.000’de, Dünya Standart Nüfusu), Türkiye, 2006-2008
 Figure 3.5. Incidence of the Most Common 10 Types of Cancer in Men, (per 100.000, World Standard Population), Turkey, 2006-2008

Kaynak: Kanserle Savaş Dairesi Başkanlığı

Source: Department of Cancer Control

Not: 2007-2008 yıllarına ait veri toplama, dublikasyon kontrolü, kalite çalışmaları devam ettiğinden bu veriler tahmin değerleridir. Veriler, Aktif Kanser Kayıt Sisteminden alınmıştır. Sistem detayları için bakınız sayfa 135.

Note: These data are the estimates because data collection and duplication and quality checks of the 2007-2008 data are not finished yet. Data were obtained from the "Active Cancer Registration System". For the system details, please see the page 138.

Tablo 3.6. Yıllara ve İBBS-1'e Göre Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezlerinde Yapılan Klinik Meme Muayenesi Sayısı, Türkiye

Table 3.6. Number of Clinical Breast Cancer Consultations Performed in Cancer Early Diagnosis, Screening and Training Centers by Years and NUTS-1, Turkey

İBBS-1 NUTS-1	2006	2007	2008	2009	2010
Akdeniz	12.822	20.182	19.827	17.013	13.714
Batı Anadolu	4.725	8.479	11.267	8.475	11.596
Batı Karadeniz	1.673	3.694	12.120	10.158	13.633
Batı Marmara	10.242	15.997	14.454	9.356	8.786
Doğu Karadeniz	11.413	16.219	11.804	11.529	9.906
Doğu Marmara	6.536	11.000	13.321	13.341	13.994
Ege	25.240	33.070	32.025	24.752	20.350
Güneydoğu Anadolu	3.570	5.854	10.342	6.887	6.818
İstanbul	5.181	3.624	3.582	9.664	2.951
Kuzeydoğu Anadolu	2.709	1.291	2.224	3.113	4.809
Orta Anadolu	19.654	31.419	34.148	19.878	17.111
Ortadoğu Anadolu	4.334	5.438	7.947	7.124	7.954
Türkiye	108.099	156.267	173.061	141.290	131.622

Kaynak: Kanserle Savaş Dairesi Başkanlığı

Source: Department of Cancer Control

Tablo 3.7. Yıllara ve İBBS-1'e Göre Kanseri Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezlerinde Yapılan Jinekolojik Muayene Sayısı, Türkiye

Table 3.7. Number of Gynecological Consultations Performed in Cancer Early Diagnosis, Screening and Training Centers by Years and NUTS-1, Turkey

İBBS-1 NUTS-1	2006	2007	2008	2009	2010
Akdeniz	6.744	12.242	12.400	14.420	18.948
Batı Anadolu	5.144	9.743	11.227	8.259	9.658
Batı Karadeniz	772	384	8.986	14.879	13.790
Batı Marmara	1.885	2.828	4.524	5.175	4.783
Doğu Karadeniz	5.612	9.726	7.819	8.686	14.526
Doğu Marmara	2.902	5.071	5.628	8.819	10.436
Ege	1.553	6.519	14.517	14.831	19.608
Güneydoğu Anadolu	6.009	11.132	13.216	13.504	11.621
İstanbul	1.265	1.843	2.922	6.431	1.731
Kuzeydoğu Anadolu	974	252	235	4.265	5.654
Orta Anadolu	19.154	26.415	31.516	32.742	30.449
Ortadoğu Anadolu	5.074	5.296	4.591	6.207	6.799
Türkiye	57.088	91.451	117.581	138.218	148.003

Kaynak: Kanseri Savaş Dairesi Başkanlığı

Source: Department of Cancer Control

Tablo 3.8. Yıllara ve İBBS-1'e Göre Kanseri Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezleri ve Diğer Kurumlarda Sürdürülen Serviks Kanseri Tarama Programı Kapsamında Alınan Pap Smear Sayıları, Türkiye

Table 3.8. Pap Smear Examinations Performed in Scope of the Cervical Cancer Screening Program Implemented in Cancer Early Diagnosis, Screening and Training Centers and in Other Health Care Facilities by Years and NUTS-1, Turkey

	KETEM KETEM				DİĞER OTHER			
İBBS-1 NUTS-1	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
Akdeniz	9.919	11.915	14.422	18.057	77.649	122.653	202.232	229.060
Batı Anadolu	4.925	8.325	7.588	8.383	195.216	192.235	207.398	225.984
Batı Karadeniz	754	6.772	14.038	13.560	33.291	50.321	96.628	77.124
Batı Marmara	4.681	5.118	4.612	4.223	22.001	34.426	41.989	47.430
Doğu Karadeniz	8.417	7.916	7.587	8.760	21.182	23.033	66.651	39.201
Doğu Marmara	5.253	5.893	8.336	9.962	93.810	120.401	120.218	131.870
Ege	16.045	16.058	19.627	19.074	135.074	172.492	168.661	218.702
Güneydoğu Anadolu	7.388	12.656	14.671	12.239	19.581	42.652	60.225	77.862
İstanbul	1.843	2.345	9.197	2.259	186.089	566.249	1.983.934	724.363
Kuzeydoğu Anadolu	1.037	1.233	4.914	6.437	18.206	32.428	23.640	37.233
Orta Anadolu	20.194	25.918	26.497	24.579	40.338	70.138	93.608	109.396
Ortadoğu Anadolu	4.117	3.890	6.248	6.506	31.568	40.634	41.504	53.575
Türkiye	84.573	108.039	137.737	134.039	874.005	1.467.662	3.106.688	1.971.800

Kaynak: Kanseri Savaş Dairesi Başkanlığı

Source: Department of Cancer Control

Not: Diğer; KETEM'ler hariç Türkiye genelinde hizmet veren tüm sağlık kuruluşlarında (Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Devlet Hastanesi, Üniversite Hastanesi, Askeri Hastane, Özel Hastane, Tıp/Görüntüleme Merkezi, AÇSAP Merkezi, Sağlık Ocağı, Toplum Sağlığı Merkezi, Aile Sağlığı Merkezi) yapılan pap smear sayılarını kapsamaktadır.

Note: "Other" covers pap smear examinations performed in all health care facilities (training and research hospitals, public hospitals, university hospitals, military hospitals, private hospitals, medical/imaging centers, mother and child health and family planning centers, health centers, population health centers and family health centers) except for the KETEMs (Cancer Early Diagnosis, Screening and Training Centers).

Tablo 3.9. Yıllara ve İBBS-1'e Göre Kanseri Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezleri ve Diğer Kurumlarda Sürdürülen Meme Kanseri Tarama Programı Kapsamında Çekilen Mamografi Sayıları, Türkiye

Table 3.9. Mammography Examinations Performed in Scope of the Breast Cancer Screening Program Implemented in Cancer Early Diagnosis, Screening and Training Centers and in Other Health Care Facilities by Years and NUTS-1, Turkey

	KETEM KETEM				DİĞER OTHER			
İBBS-1 NUTS-1	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
Akdeniz	9.647	10.520	10.645	9.596	102.252	157.642	162.274	164.077
Batı Anadolu	6.722	8.079	5.632	5.311	162.470	162.461	197.653	174.743
Batı Karadeniz	3.163	10.335	8.233	11.637	62.419	70.213	80.224	86.379
Batı Marmara	12.495	10.491	6.195	6.573	22.924	38.951	44.259	38.739
Doğu Karadeniz	10.826	8.295	5.953	5.770	31.111	29.588	33.490	35.676
Doğu Marmara	5.307	5.893	7.136	7.906	100.315	106.112	130.591	114.447
Ege	25.528	19.087	17.914	11.950	137.294	173.369	194.526	192.492
Güneydoğu Anadolu	3.719	6.340	2.963	3.153	10.904	32.590	37.562	40.870
İstanbul	6.500	4.172	9.500	3.254	117.513	384.248	406.731	409.647
Kuzeydoğu Anadolu	2.515	3.574	2.270	3.267	33.562	28.309	18.734	16.778
Orta Anadolu	14.894	19.628	11.557	10.840	35.918	42.577	68.708	54.914
Ortadoğu Anadolu	3.125	3.251	3.544	7.624	18.932	31.476	29.371	40.704
Türkiye	104.441	109.665	91.542	86.881	835.614	1.257.536	1.404.123	1.369.466

Kaynak: Kanseri Savaş Dairesi Başkanlığı

Source: Department of Cancer Control

Not: Diğer; KETEM'ler hariç Türkiye genelinde hizmet veren tüm sağlık kuruluşlarında (Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Devlet Hastanesi, Üniversite Hastanesi, Askeri Hastane, Özel Hastane, Tıp/Görüntüleme Merkezi, AÇSAP Merkezi, Sağlık Ocağı, Toplum Sağlığı Merkezi, Aile Sağlığı Merkezi) çekilen mamografi sayılarını kapsamaktadır.

Note: "Other" covers mammography examinations performed in all health care facilities (training and research hospitals, public hospitals, university hospitals, military hospitals, private hospitals, medical/imaging centers, mother and child health and family planning centers, health centers, population health centers and family health centers) except for the KETEMs (Cancer Early Diagnosis, Screening and Training Centers).

Bölüm 4

Risk Faktörleri

Chapter 4

Risk Factors

Tablo 4.1. Tütün Kullanma Durumu, (%), 2008, 2010
 Table 4.1. Tobacco Consumption, (%), 2008, 2010

	2008	2010
Tütün Kullanma Durumu <i>Tobacco Consumption</i>	31,2	27,1
Her Gün Sigara Kullanma Durumu <i>Daily Tobacco Consumption</i>	27,4	24,7
Kapalı Ortamda Sigara Dumanına Maruz Kalma Durumu <i>Exposure to Smoke at Closed Places</i>	38,5	14,9
Evlerde Sigara İçilmesine İzin Verilme Durumu <i>Smoking-Allowed Houses</i>	59,7	39,8
Toplu Taşıma Araçlarında Sigara Dumanına Maruz Kalma Durumu <i>Exposure to Smoke in Public Transportation Vehicles</i>	16,5	10,0
Kamu Binalarında Sigara Dumanına Maruz Kalma Durumu <i>Exposure to Smoke in Public Facilities</i>	11,3	7,4
Restoranlarda Sigara Dumanına Maruz Kalma Durumu <i>Exposure to Smoke in Restaurants</i>	55,9	13,9
Sigara Paketleri Üzerindeki Uyarıları Fark Edip Sigarayı Bırakmayı Düşünenler <i>Persons Thinking to Quit Smoking due to Warning Notice on Cigarette Packages</i>	46,5	38,4
Sigara Reklam, Promosyon veya Tanıtım Materyalini Fark Etme Durumu <i>Recognizing Tobacco Advertisement and Promotion Materials</i>	13,3	10,3
Sigaranın Ciddi Hastalıklara Neden Olduğunu Düşünenler <i>Persons Considering Tobacco as a Cause of Severe Diseases</i>	97,2	96,2

Kaynak: TÜİK, Küresel Yetişkin Tütün Araştırması 2008, Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Türkiye Yetişkin Tütün Araştırması 2010

Source: TURKSTAT, Global Adult Tobacco Survey 2008, General Directorate of Primary Health Care Services, Turkey Adult Tobacco Survey 2010

Tablo 4.2. Tütün Kullanma Sıklığının Cinsiyete Göre Dağılımı, (%), 2010
 Table 4.2. Distribution of Tobacco Use Prevalence by Sex, (%), 2010

	Toplam <i>Total</i>	Erkek <i>Male</i>	Kadın <i>Female</i>
Halen Tütün Kullanan <i>Current Smokers</i>	27,1	40,7	13,8
Halen Her Gün Tütün Kullanan <i>Current Daily Smokers</i>	24,7	38,0	11,8
Halen Mamul Sigara Kullanan <i>Current Fabricated Tobacco Users</i>	96,8	96,9	96,6
Günde 16 ve Daha Fazla Sigara İçen <i>Smokers Smoking 16 or More Cigarettes per Day</i>	64,9	70,1	49,0
Günde İlk Sigarasını Uyandıktan Sonraki 30 Dakika İçinde İçen <i>Smokers Smoking the First Cigarette within 30 Minutes upon Awakening</i>	47,4	48,7	43,6
Günde İçilen Ortalama Sigara Sayısı <i>Average Number of Cigarettes Smoked per Day</i>	17,9	18,9	14,7

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Türkiye Yetişkin Tütün Araştırması 2010

Source: General Directorate of Primary Health Care Services, Turkey Adult Tobacco Survey 2010

Tablo 4.3. Tütün Kullanılan Ortamlarda Pasif Etkilenme Durumunun Cinsiyete Göre Dağılımı, (%), 2010

Table 4.3. Distribution of the Influence of Secondhand Smoke by Sex, (%), 2010

	Toplam <i>Total</i>	Erkek <i>Male</i>	Kadın <i>Female</i>
Kapalı Ortamda Çalışan ve İşyerinde Pasif Sigara Dumanından Etkilenen Yetişkin <i>Adults Influenced by Secondhand Smoking at Closed Places and Workplaces</i>	14,9	15,9	9,9
Kapalı Ortamda Çalışan Sigara Kullanmayan Yetişkinlerde Sigara Dumanından Etkilenen <i>Non-Smoking Adults Influenced by Smoking at Closed Workplaces</i>	11,4	12,4	8,1
Sigara Kullanılmasına İzin Verilen Evler <i>Smoking-Allowed Houses</i>	39,8	40,4	39,2
Restoranlarda Sigara Dumanından Etkilenme <i>Being Influenced by Smoke in Restaurants</i>	13,9	14,1	13,5
Kahvehanelerde ve Kafelerde Sigara Dumanından Etkilenme <i>Being Influenced by Smoke in Cafes</i>	26,2	26,6	20,7
Toplu Taşıma Araçlarında Sigara Dumanından Etkilenme <i>Being Influenced by Smoke in Public Transportation Vehicles</i>	10	10,1	9,9
Kamu Binalarında Sigara Dumanından Etkilenme <i>Being Influenced by Smoke in Public Facilities</i>	7,4	7,2	7,8
Hastane ve Sağlık Kuruluşlarında Sigara Dumanından Etkilenme <i>Being Influenced by Smoke at Hospitals and Health Care Facilities</i>	3,3	3,2	3,4

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Türkiye Yetişkin Tütün Araştırması 2010
Source: General Directorate of Primary Health Care Services, Turkey Adult Tobacco Survey 2010

Tablo 4.4. Tütün Karşıtı Bilgilendirmenin Farkında Olanların Cinsiyete Göre Dağılımı, (%), 2010

Table 4.4. Recognition of Anti-Smoking Information, by Sex, (%), 2010

		Toplam <i>Total</i>	Erkek <i>Male</i>	Kadın <i>Female</i>
Sigara Karşıtı Bilgi <i>Anti-Smoking Information</i>	Sigara Karşıtı Bilgi ile Herhangi Bir Yerde Karşılaşan <i>Persons Encountering Anti-Smoking Information in Anywhere</i>	84,5	85,3	83,8
	Gazete ve Dergilerde Sigara Karşıtı Bilgi ile Karşılaşan <i>Persons Encountering Anti-Smoking Information in Newspapers and Journals</i>	38,3	41,3	35,4
	Televizyonda Sigara Karşıtı Bilgiyle Karşılaşan <i>Persons Encountering Anti-Smoking Information on Cigarette Packages</i>	82,2	83,0	81,5
	İlan Panolarında Sigara Karşıtı Bilgi ile Karşılaşan <i>Persons Encountering Anti-Smoking Information on Billboards</i>	24,1	24,8	23,4
Paketlerde Yazılı Uyarılar <i>Warning Notice on Cigarette Packages</i>	Halen Sigara Kullananlarda Sigara Paketi Üzerindeki Yazılı Uyarıyı Fark Eden <i>Current Smokers Recognizing Warning Notice on Cigarette Packages</i>	91,9	92,5	90,2
	Paket Üzerinde Yazan Uyarı Nedeni ile Sigarayı Bırakmayı Düşünen <i>Persons Thinking to Quit Smoking due to Warning Notice on Cigarette Packages</i>	38,4	38,0	39,7
Pazarlama <i>Marketing</i>	Sigara Reklam, Tanıtım ve Sponsorluğunu Fark Eden <i>Persons Recognizing Tobacco Advertisements, Sponsorships etc.</i>	10,3	11,0	9,7

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Türkiye Yetişkin Tütün Araştırması 2010
Source: General Directorate of Primary Health Care Services, Turkey Adult Tobacco Survey 2010

Tablo 4.5. Tütün Kullanımının Ciddi Hastalıklara Sebep Olduğunu Düşünenlerin Cinsiyete Göre Dağılımı, (%), 2010

Table 4.5. Distribution of Individuals Thinking Smoking as a Cause of a Severe Disease, (%), 2010

	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Sigara Kullanmanın Ciddi Hastalık Yaptığına İnanan Individuals Thinking Smoking as a Cause of a Severe Disease	96,2	96,3	96,1
Sigaranın Felce Sebep Olduğuna İnanan Individuals Thinking Smoking as a Cause of Stroke	77,6	77,8	77,4
Sigaranın Kalp Krizine Sebep Olduğuna İnanan Individuals Thinking Smoking as a Cause of Heart Attack	90,6	91,5	89,7
Sigaranın Akciğer Kanseri Sebep Olduğuna İnanan Individuals Thinking Smoking as a Cause of Lung Cancer	96,7	97,0	96,3
Diğer İnsanların İçtiği Sigara Dumanının Solunmasının Ciddi Hastalıklara Sebep Olduğuna İnanan Individuals Thinking Passive Smoking as a Cause of Severe Diseases	93,3	92,8	93,7

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Türkiye Yetişkin Tütün Araştırması 2010

Source: General Directorate of Primary Health Care Services, Turkey Adult Tobacco Survey 2010

Tablo 4.6. On Beş Yaş ve Üzeri Bireylerin Alkol Kullanım Durumunun Cinsiyet ve Yerleşim Yerine Göre Dağılımı, (%), 2008

Table 4.6. Distribution of 15 and 15+ Aged Individuals' Alcohol Consumption by Sex and Residence (%), 2008

	Türkiye Turkey			Kent Urban			Kır Rural		
Alkol Kullanma Durumu Alcohol Consumption Status	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total
Kullanan Consumer	18,8	3,3	10,9	19,5	4,4	12,0	17,0	1,2	8,5
Kullanmayan Not Consuming	17,3	3,7	10,4	16,5	4,8	10,7	19,4	1,3	9,7
Hiç Kullanmamış Olan Never Consumed	63,9	93,0	78,7	64,0	90,8	77,3	63,6	97,5	81,8

Kaynak: TÜİK, Sağlık Araştırması 2008

Source: TURKSTAT, Health Survey 2008

Not: Bu veriler kişilerden beyana dayalı olarak alınmıştır.

Note: Data are based on personal statements.

Tablo 4.7. On Beş Yaş ve Üzeri Bireylerin Günde En Az Bir Porsiyon Meyve (Meyve Suyu Hariç), Sebze ve Salata (Sebze Suyu ve Patates Hariç) Tüketme Sıklığı, (%), 2008
 Table 4.7. Frequency of Fruits (Except for Fruit Juice), Vegetables and Salad (Except for Vegetable Juice and Potatoes) Consumption of 15 and 15+ Aged Individuals, (at least One Portion), (%), 2008

	Türkiye Turkey		
	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total
Meyve Tüketme Sıklığı (Meyve Suyu Hariç) Frequency of Fruit Consumption (Except for Fruit Juice)	50,7	53,4	52,1
Sebze ve Salata Tüketme Sıklığı (Sebze Suyu ve Patates Hariç) Frequency of Vegetable and Salad Consumption (Except for Vegetable Juice and Potatoes)	59,8	63,0	61,4

Kaynak: TÜİK, Sağlık Araştırması 2008

Source: TURKSTAT, Health Survey 2008

Not: Bu veriler kişilerden beyana dayalı olarak alınmıştır.

Note: Data are based on personal statements.

Tablo 4.8. On Beş Yaş ve Üzeri Bireylerde Vücut Kitle İndeksinin Cinsiyet ve Yerleşim Yerine Göre Dağılımı, (%), 2008
 Table 4.8. Distribution of Body Mass Index of 15 and 15+ Aged Individuals by Sex and Residence, (%), 2008

	Türkiye Turkey			Kent Urban			Kır Rural		
	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total
Vücut Kitle İndeksi Body Mass Index									
Düşük Kilolu Underweighted	2,7	5,9	4,2	2,9	6,2	4,5	2,3	4,8	3,5
Normal Kilolu Normal Weighted	48,1	48,2	48,2	47,6	48,7	48,1	49,5	46,9	48,2
Fazla Kilolu Overweighted	36,9	27,4	32,4	37,3	27,0	32,4	35,9	28,7	32,6
Obez Obese	12,3	18,5	15,2	12,2	18,1	15,0	12,3	19,6	15,7

Kaynak: TÜİK, Sağlık Araştırması 2008

Source: TURKSTAT, Health Survey 2008

Not: Bu veriler kişilerden beyana dayalı olarak alınmıştır. Vücut Kitle İndeksi tanım ve gruplaması hakkında daha fazla bilgi için bakınız sayfa 137.

Note: Data are based on personal statements. For further information on description and grouping of Body Mass Index, please see the page 140.

Bölüm 5

Hastalıkların Önlenmesi ve Sağlığın Korunması

Chapter 5

Prevention of Diseases and Protection of Health

Tablo 5.1. Yıllara Göre Aşılama Oranları, (%), Türkiye
 Table 5.1. Immunization Coverage by Years, (%), Turkey

	2000	2002	2006	2007	2008	2009	2010
DaBT 1 DaPT 1	88	82	90	98	97	97	98
DaBT 2 DaPT 2	84	80	88	96	96	96	98
DaBT 3* DaPT 3*	80	78	90	96	96	96	97
BCG BCG	77	77	88	94	96	96	97
HBV 3 HBV 3	66	72	82	96	92	94	96
KKK** MMR**	81	82	98	96	97	97	97
KPA 3 *** CPV 3***	-	-	-	-	-	97	95

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Primary Health Care Services

* Hib-3 aşılamasına 2007 yılında başlanmıştır. 2008'dan itibaren DaBT+IPA+Hib 5'li aşı olarak uygulanmaktadır.

* Hib-3 Immunization started in 2007. DaPT+IPV+Hib have been given in 5-item combined vaccines since 2008.

** 2006'dan önce sadece kızamık aşısı olarak uygulanmıştır.

** Given as the Measles Vaccine only before 2006.

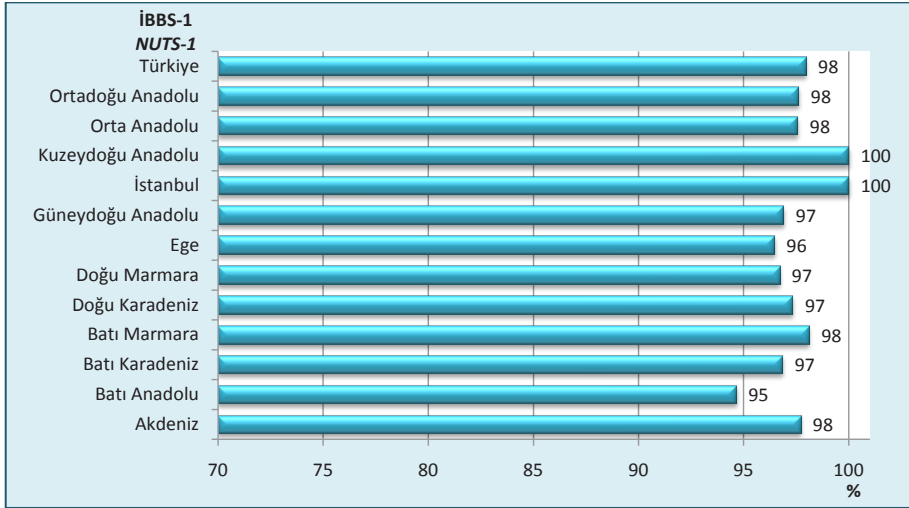
*** KPA 3 aşılamasına Kasım 2008 yılında başlanmıştır.

*** CPV 3 Immunization started in November 2008.

Not: Oranların hesaplanmasında kullanılan nüfus Sağlık Bakanlığı tarafından hedeflenen nüfustur.

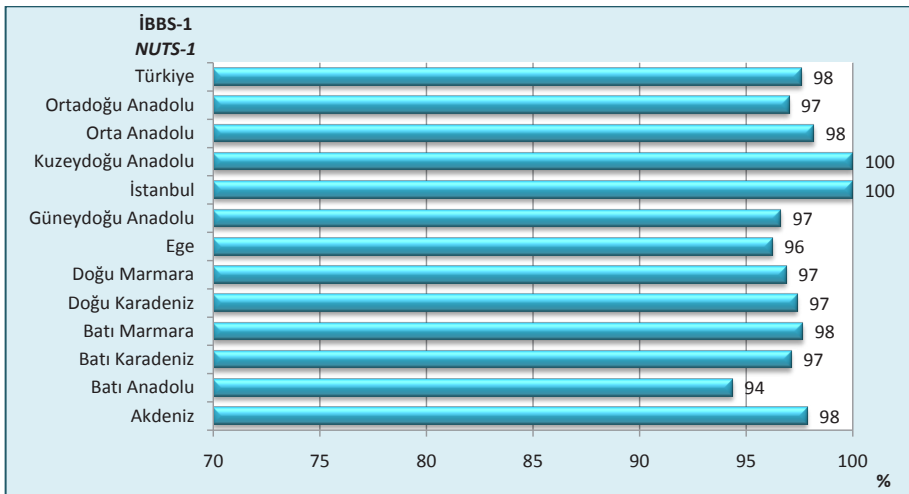
Note: Population used in calculating the proportions refers to the population targeted by the MOH.

Şekil 5.1. İBBS-1'e Göre Beşli Karma Aşı (DaBT+IPA+Hib) Birinci Doz Aşılama Oranı, (%), 2010
Figure 5.1. First Dose Immunization Coverage of 5-Component Combined Vaccine (DaPT+IPV+Hib) by NUTS-1, (%), 2010

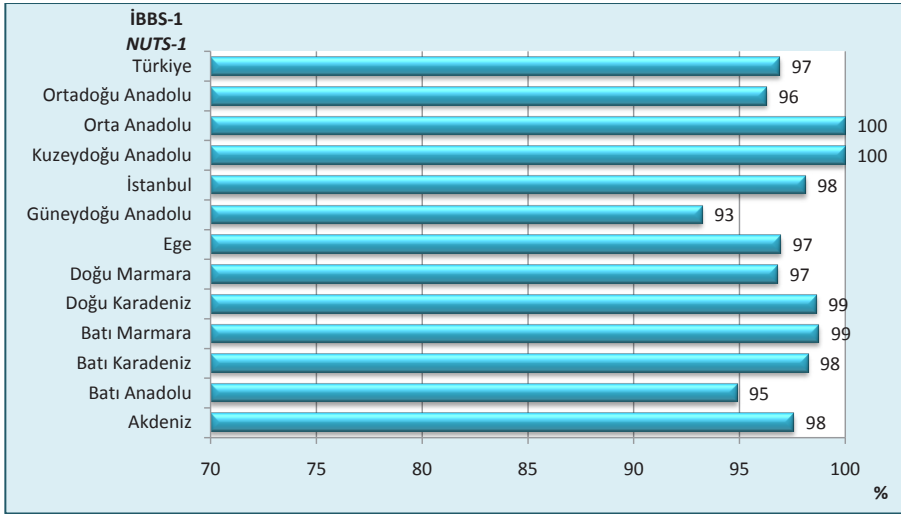
Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Source: General Directorate of Primary Health Care Services

Şekil 5.2. İBBS-1'e Göre Beşli Karma Aşı (DaBT+IPA+Hib) İkinci Doz Aşılama Oranı, (%), 2010
Figure 5.2. Second Dose Immunization Coverage of 5-Component Combined Vaccine (DaPT+IPV+Hib) by NUTS-1, (%), 2010

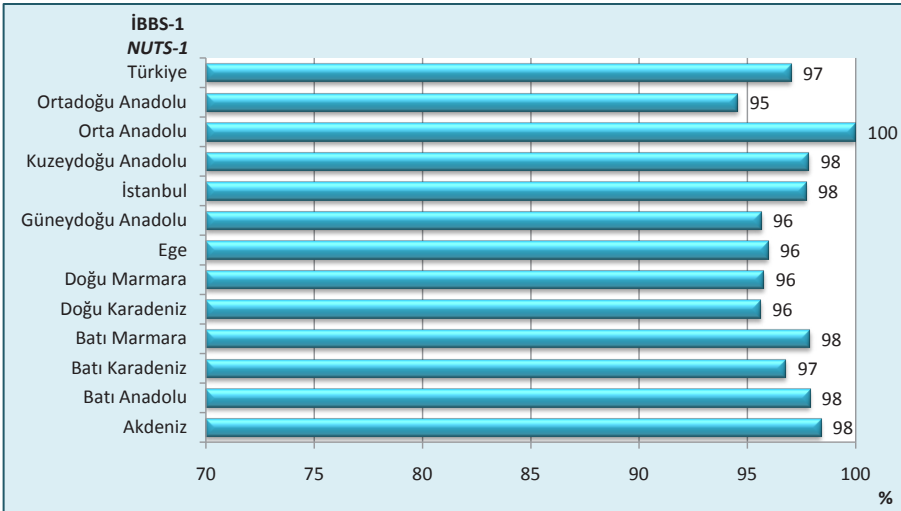
Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Source: General Directorate of Primary Health Care Services

Şekil 5.3. İBBS-1'e Göre Beşli Karma Aşı (DaBT+IPA+Hib) Üçüncü Doz Aşılama Oranı, (%), 2010
 Figure 5.3. Third Dose Immunization Coverage of 5-Component Combined Vaccine (DaPT+IPV+Hib) by NUTS-1, (%), 2010

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
 Source: General Directorate of Primary Health Care Services

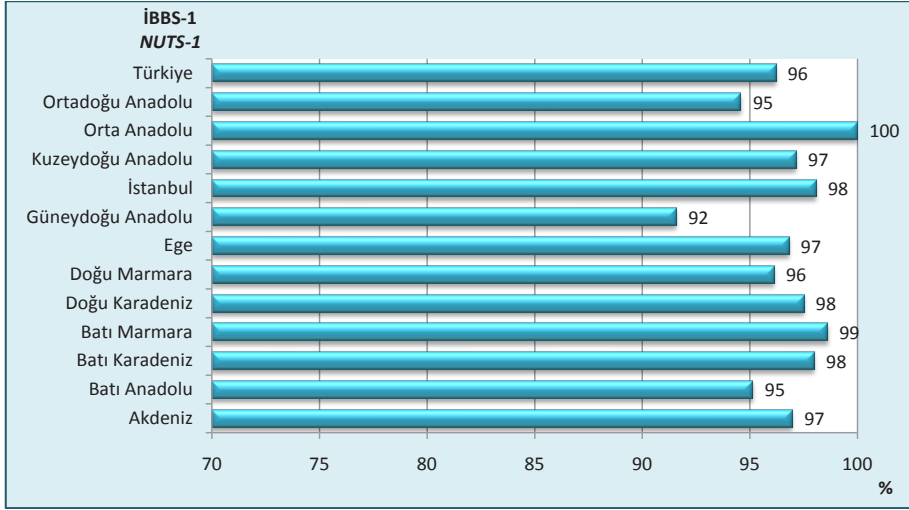
Şekil 5.4. İBBS-1'e Göre BCG Aşılama Oranı, (%), 2010
 Figure 5.4. BCG Immunization Coverage by NUTS-1, (%), 2010

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
 Source: General Directorate of Primary Health Care Services

Şekil 5.5. İBBS-1'e Göre HBV 3 Aşılama Oranı, (%), 2010

Figure 5.5. HBV 3 Immunization Coverage by NUTS-1, (%), 2010

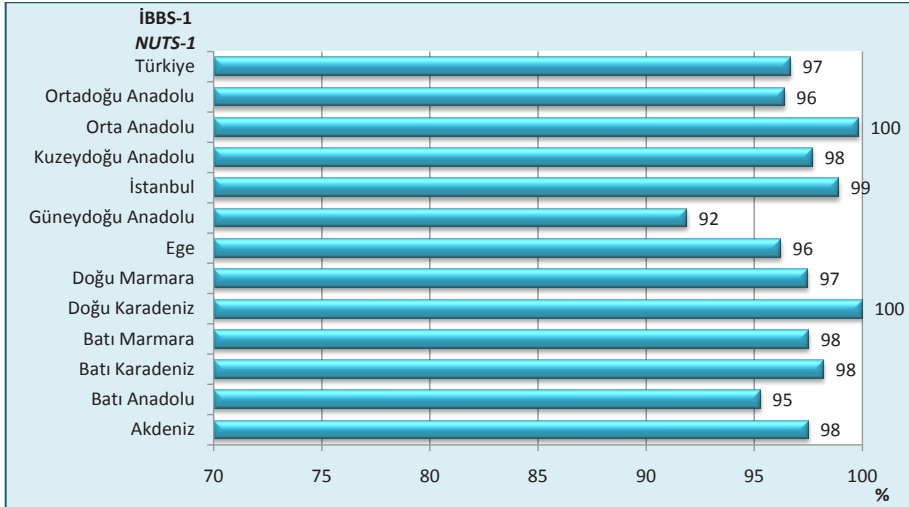

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Primary Health Care Services

Şekil 5.6. İBBS-1'e Göre KKK Aşılama Oranı, (%), 2010

Figure 5.6. MMR Immunization Coverage by NUTS-1, (%), 2010

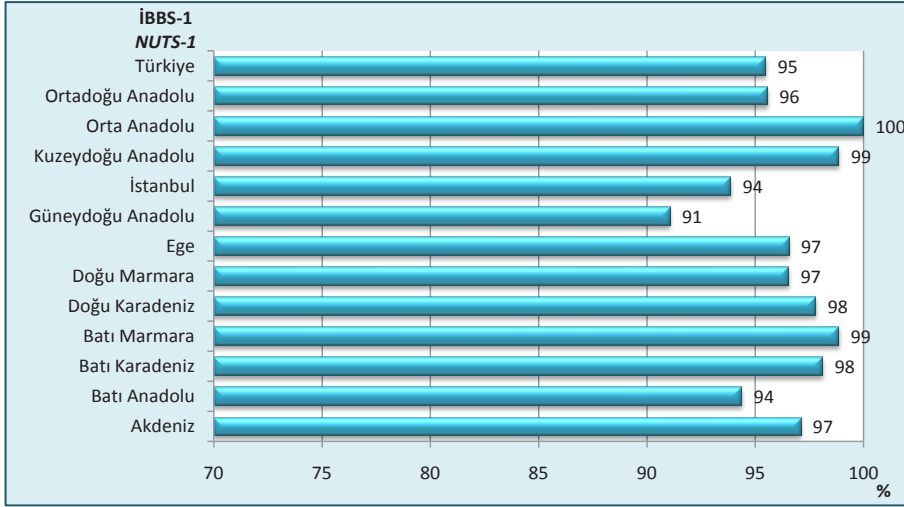

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Primary Health Care Services

Şekil 5.7. İBBS-1'e Göre KPA 3 Aşılama Oranı, (%), 2010

Figure 5.7. CPV 3 Immunization Coverage by NUTS-I, (%), 2010

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Primary Health Care Services

Tablo 5.2. Yıllara Göre Bazı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Göstergeleri, Türkiye

Table 5.2. Some Indicators of Mother and Child Healthcare and Family Planning by Years, Turkey

	2003	2007	2008	2009	2010
Hastanede Doğum Oranı (100'de) Hospital Births Ratio (in 100)	78	84	88	89	92
Antenatal Bakım Kapsamı (En Az Dört Ziyaret) (100'de) Scope of Antenatal Care (Minimum Four Visits) (in 100)	54	70	74	80	82
Sezaryen Doğumların Tüm Doğumlar İçindeki Payı (100'de) Share of Cesarean Sections in All Births (in 100)	21	35	37	43	46
15-49 Yaş Grubu Halen Evli Kadınlarda Kontraseptif Yöntem (Herhangi Bir Yöntem) Kullanım Yüzdesi Contraceptive Method Use (Any Methods) in 15-49 Aged Married Women	71	72	73	73	73

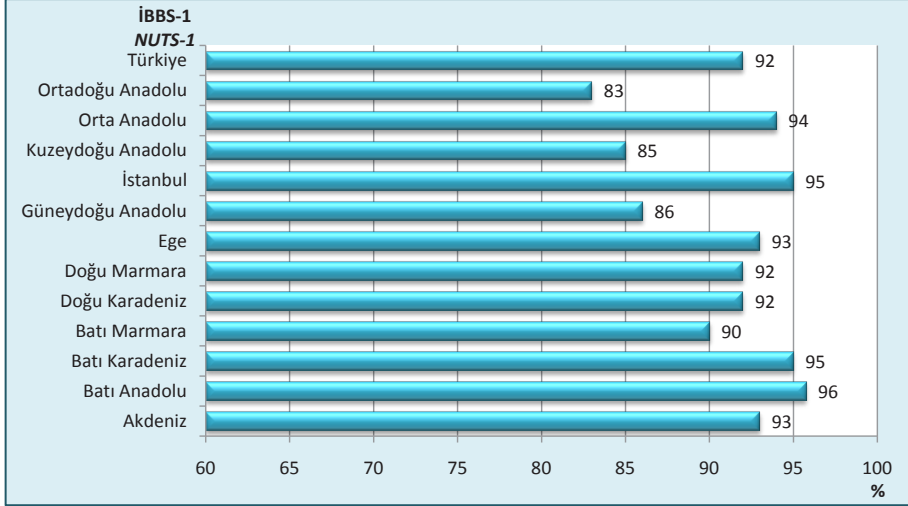
Kaynak: AÇSAP Genel Müdürlüğü, Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması, 2003, 2008

Source: GD-MCHFP, Turkey Demographic and Health Survey, 2003, 2008

Not: Hastanede Doğum Oranı 2003, 2007, 2008, 2009, 2010 AÇSAP Genel Müdürlüğü; Antenatal Bakım Kapsamı 2003-2008 TNSA, 2007, 2009, 2010 AÇSAP Genel Müdürlüğü Projeksiyonudur; Diğer Göstergeler, 2003-2008 TNSA, 2007, 2009, 2010 yılları AÇSAP Genel Müdürlüğü.

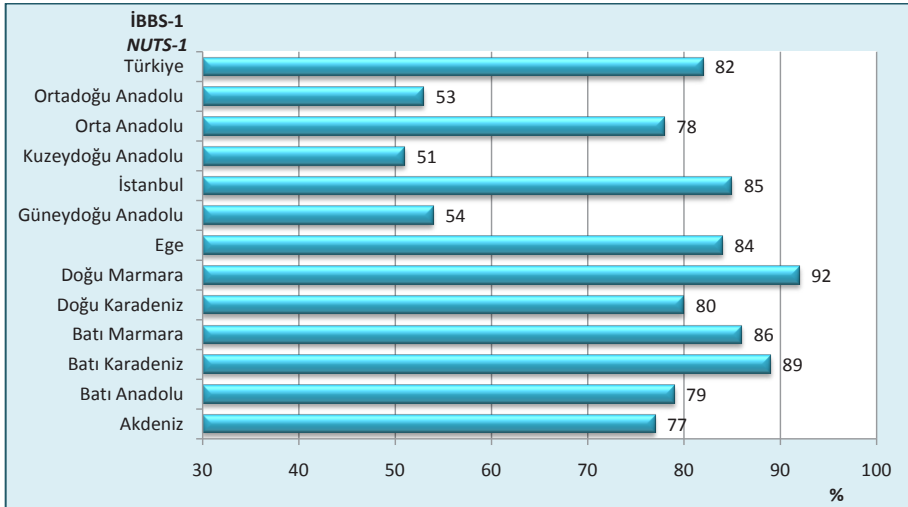
Note: Hospital Births Ratio 2003, 2007, 2008, 2009 and 2010 by the GD-MCHFP; Antenatal Care Coverage TDHS 2003-2008 and the GD-MCHFP Projections for 2007, 2009 and 2010; Other Indicators, TDHS 2003-2008 TNSA and the GD-MCHFP 2007, 2009 and 2010

Şekil 5.8. İBBS-1'e Göre Hastanede Yapılan Doğumların Tüm Doğumlar İçindeki Oranı, (%), 2010
Figure 5.8. Share of Hospital Births in All Births by NUTS-1, (%), 2010

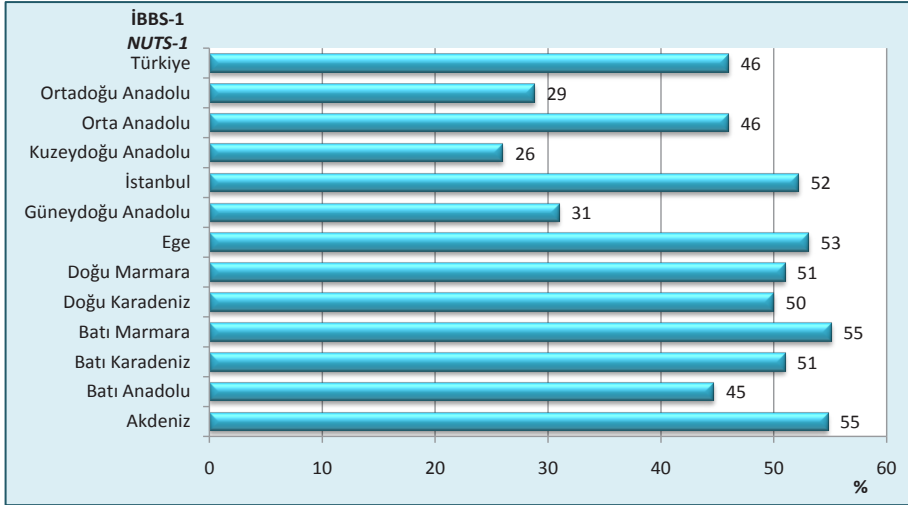
Kaynak: AÇSAP Genel Müdürlüğü
Source: GD-MCHFP

Şekil 5.9. İBBS-1'e Göre Antenatal Bakım Kapsamı En Az Dört Ziyaret Olanların Oranı, (%), 2010
Figure 5.9. Proportion of Antenatal Care Coverage with Minimum 4 Visits by NUTS-1, (%), 2010

Kaynak: AÇSAP Genel Müdürlüğü Projeksiyonları
Source: GD-MCHFP Projections

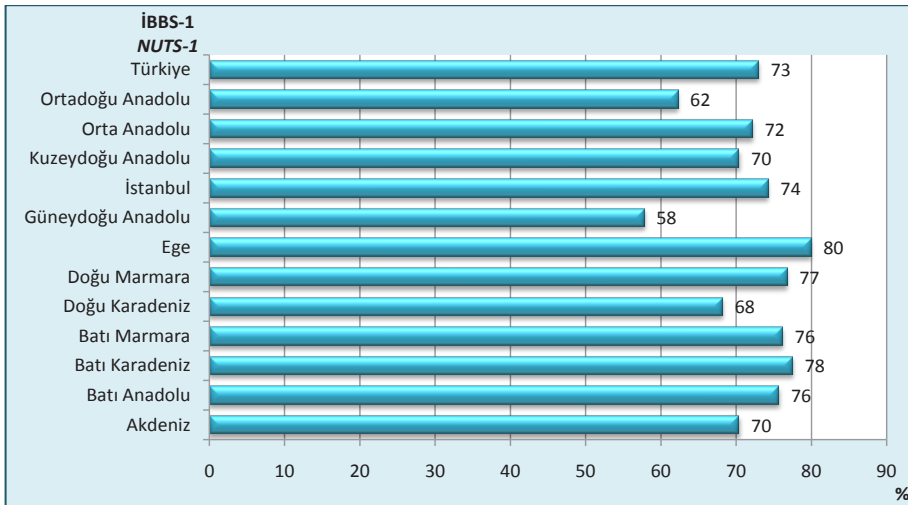
Şekil 5.10. İBBS-1'e Göre Sezaryen Doğumların Tüm Doğumlar İçindeki Oranı, (%), 2010
Figure 5.10. Proportion of Cesarean Sections Among All Births by NUTS-1, (%), 2010

Kaynak: AÇSAP Genel Müdürlüğü
Source: GD-MCHFP

Şekil 5.11. İBBS-1'e Göre 15-49 Yaş Grubu Halen Evli Kadınlarda Kontraseptif Yöntem (Herhangi Bir Yöntem) Kullanım Oranı, (%), 2010

Figure 5.11. Proportion of a Contraceptive Method Use (Any Method) Among Married Women at the Age of 15-49 by NUTS-1, (%), 2010

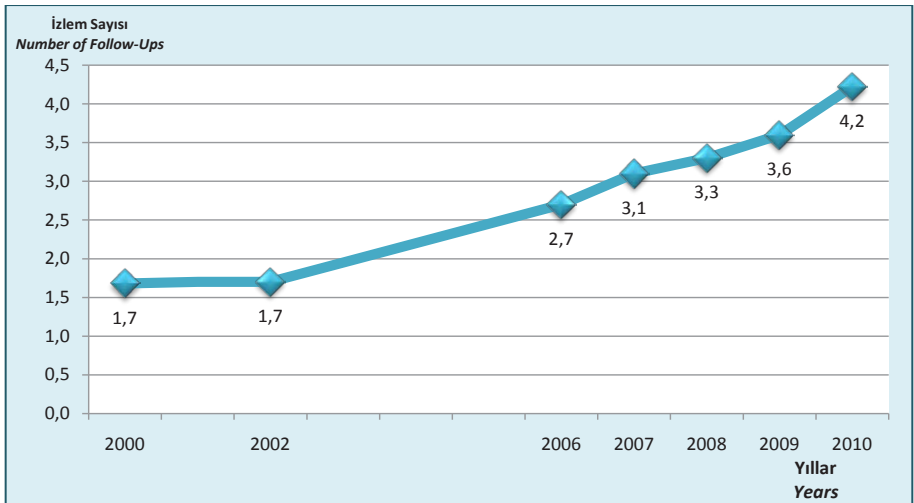
Kaynak: AÇSAP Genel Müdürlüğü
Source: GD-MCHFP

Tablo 5.3. Yıllara Göre Gebe, Bebek, Çocuk ve Lohusa İzlem Faaliyetleri, Türkiye
 Table 5.3. Pregnant, Infant, Child and Puerperant Follow-Ups Activities by Years, Turkey

	2000	2002	2006	2007	2008	2009	2010
Gebe Başına Ortalama İzlem Sayısı Average Number of Follow-Ups per Pregnant	1,7	1,7	2,7	3,1	3,3	3,6	4,2
Bebek Başına Ortalama İzlem Sayısı Average Number of Follow-Ups per Infant	3,2	3,4	5,2	6,0	6,4	6,8	7,1
Çocuk Başına Ortalama İzlem Sayısı Average Number of Follow-Ups per Child	1,0	0,7	1,2	1,6	1,6	1,6	1,6
Lohusa Başına Ortalama İzlem Sayısı Average Number of Follow-Ups per Puerperant	0,6	0,7	1,0	1,1	1,2	1,4	1,5

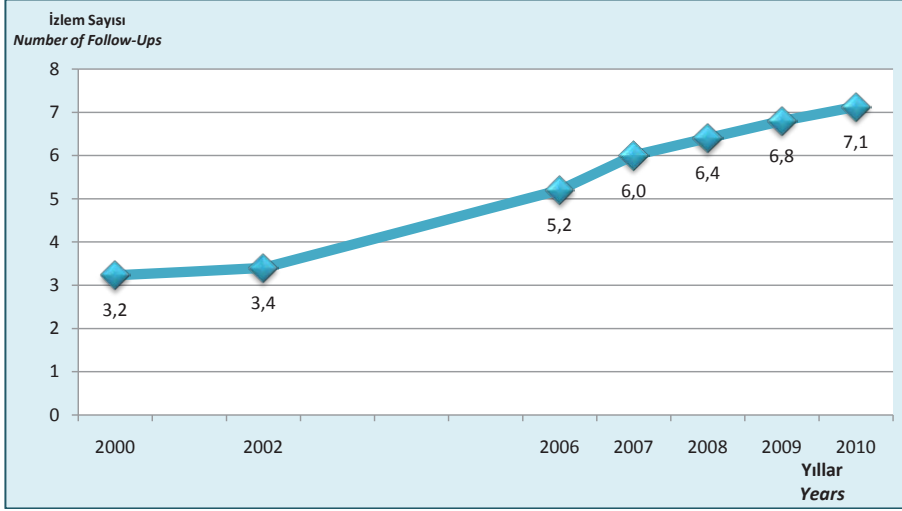
Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
 Source: General Directorate of Primary Health Care Services

Şekil 5.12. Yıllara Göre Gebe Başına Ortalama İzlem Sayısı, Türkiye
 Figure 5.12. Average Number of Follow-Ups per Pregnant Women by Years, Turkey

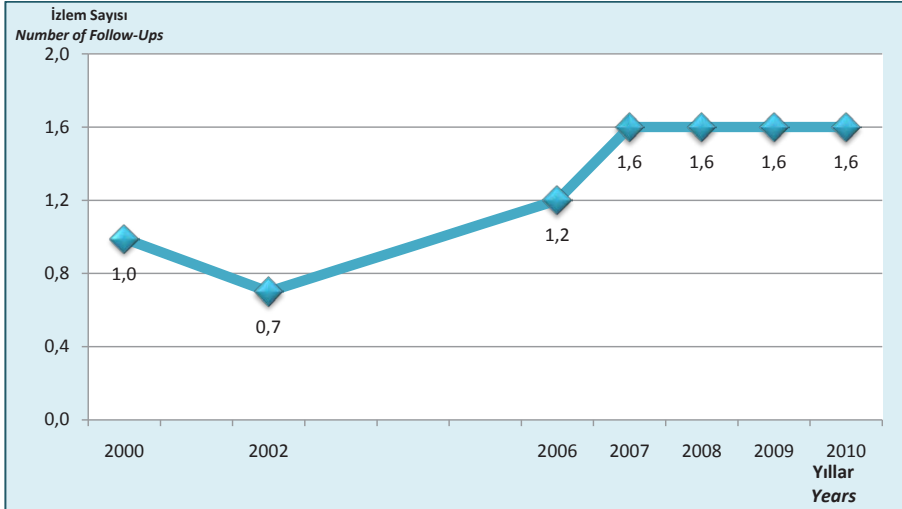
Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
 Source: General Directorate of Primary Health Care Services

Şekil 5.13. Yıllara Göre Bebek Başına Ortalama İzlem Sayısı, Türkiye
Figure 5.13. Average Number of Follow-Ups per Infant by Years, Turkey

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Source: General Directorate of Primary Health Care Services

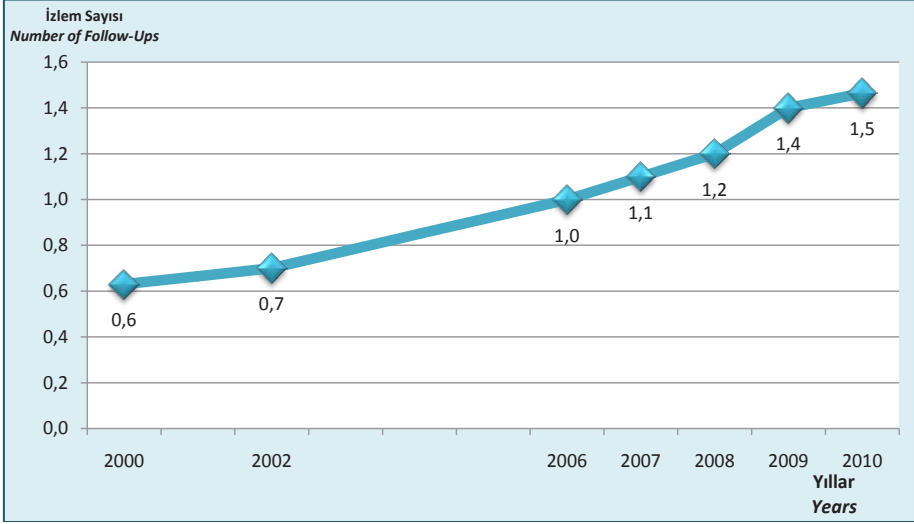
Şekil 5.14. Yıllara Göre Çocuk Başına Ortalama İzlem Sayısı, Türkiye
Figure 5.14. Average Number of Follow-Ups per Child by Years, Turkey

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Source: General Directorate of Primary Health Care Services

Şekil 5.15. Yıllara Göre Lohusa Başına Ortalama İzlem Sayısı, Türkiye

Figure 5.15. Average Number of Follow-Ups per Puerperant Women by Years, Turkey

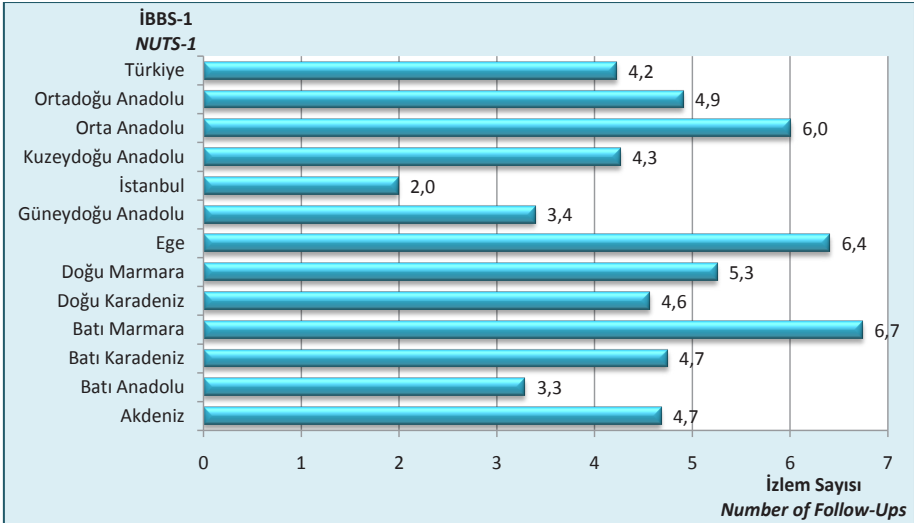

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Primary Health Care Services

Şekil 5.16. İBBS-1'e Göre Gebe Başına Ortalama İzlem Sayısı, 2010

Figure 5.16. Average Number of Follow-Ups per Pregnant Women by NUTS-1, 2010

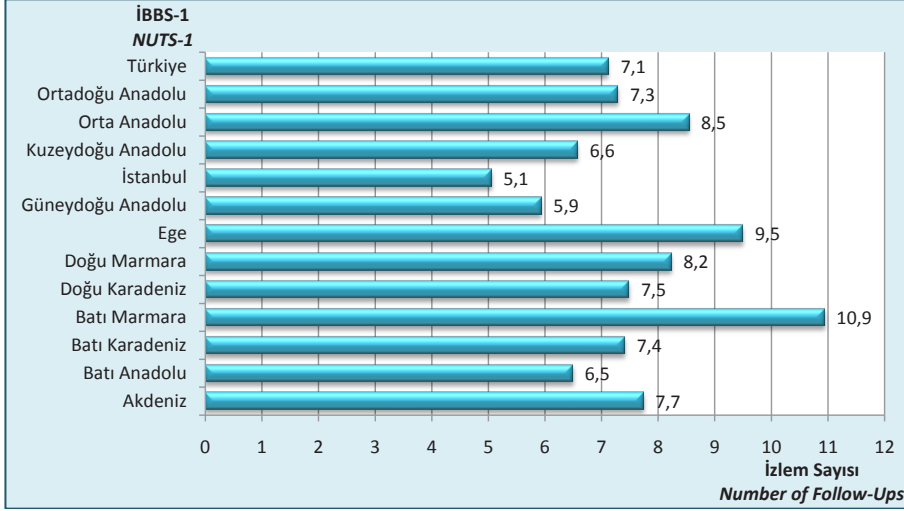

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Primary Health Care Services

Şekil 5.17. İBBS-1'e Göre Bebek Başına Ortalama İzlem Sayısı, 2010

Figure 5.17. Average Number of Follow-Ups per Infant by NUTS-1, 2010

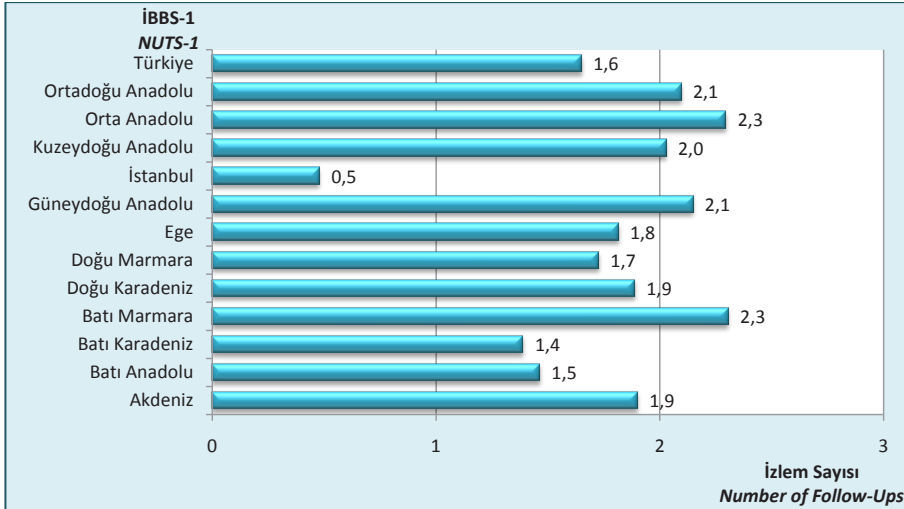

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Primary Health Care Services

Şekil 5.18. İBBS-1'e Göre Çocuk Başına Ortalama İzlem Sayısı, 2010

Figure 5.18. Average Number of Follow-Ups per Child by NUTS-1, 2010

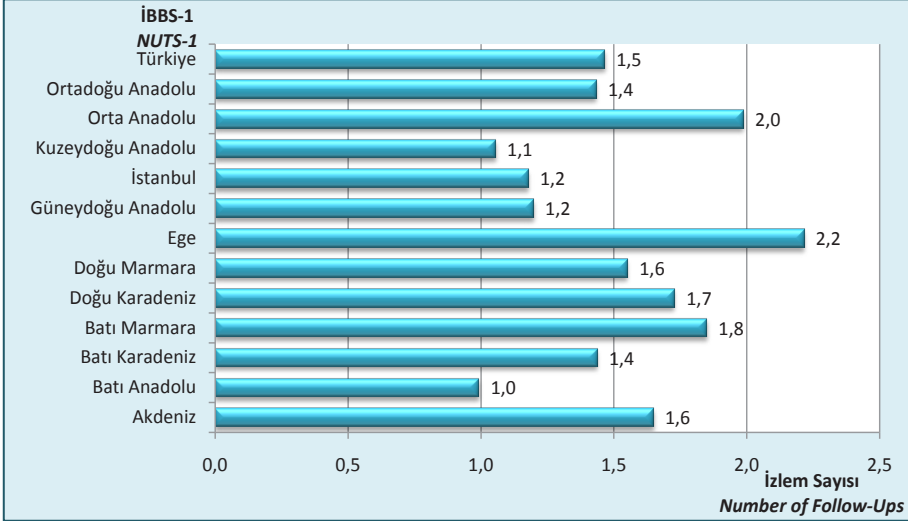

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Primary Health Care Services

Şekil 5.19. İBBS-1'e Göre Lohusa Başına Ortalama İzlem Sayısı, 2010

Figure 5.19. Average Number of Follow-Ups per Puerperant Women by Years, 2010

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Primary Health Care Services

Bölüm 6

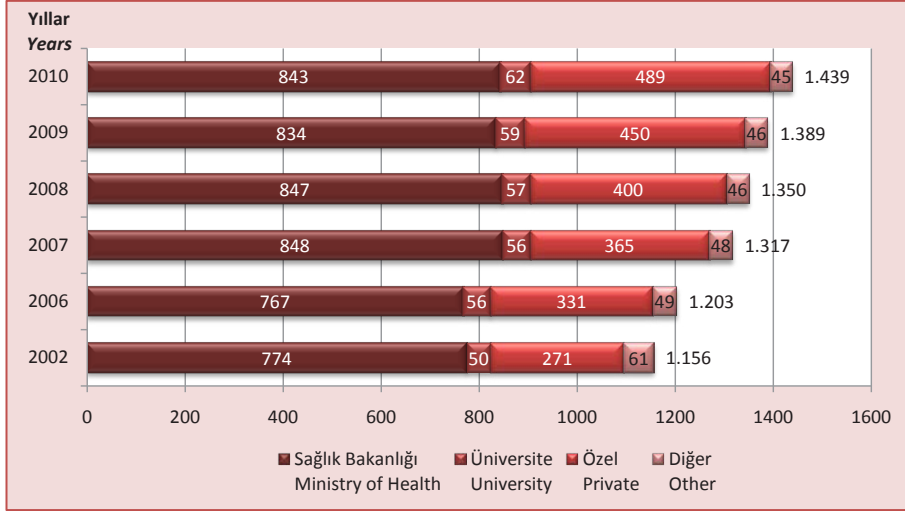
Sağlık Hizmetleri Verilen Kurumlar ve Alt Yapıları

Chapter 6

Health Care Facilities and Infrastructures

Şekil 6.1. Yıllara ve Sektörlere Göre Hastane Sayısı, Türkiye
Figure 6.1. Number of Hospitals by Years and Sectors, Turkey

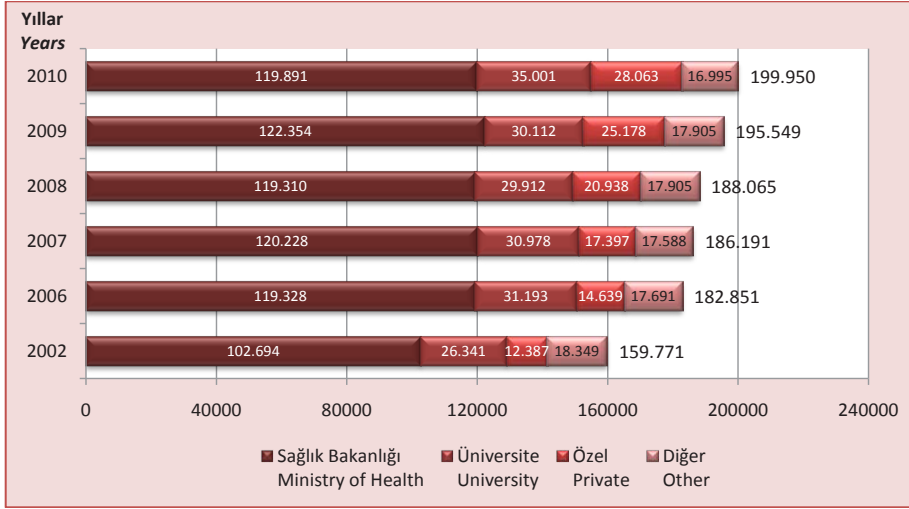
Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not: Diğer; diğer kamu kuruluşları ve yerel idarelere ait hastaneleri kapsamaktadır. Diğer hastanelere dahil edilen kurumlar için bakınız sayfa 135. Karşılaştırılabilir olması amacıyla, 2002 yılı için 120 olan SSK hastane sayısı Sağlık Bakanlığı hastane sayısına dahil edilmiştir.

Note: Other refers to the hospitals owned by other public establishments and local administrations. For detailed information about other public establishments included in other hospitals, please see the page 138. The SII hospitals, which were 120 in 2002, were included in the MoH hospitals for comparability purpose.

Şekil 6.2. Yıllara ve Sektörlere Göre Hastane Yatağı Sayısı, Türkiye
Figure 6.2. Number of Hospital Beds by Years and Sectors, Turkey

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not: Diğer; diğer kamu kuruluşları ve yerel idarelere ait hastaneleri kapsamaktadır. Diğer hastanelere dahil edilen kurumlar için bakınız sayfa 135. Karşılaştırılabilir olması amacıyla 2002 yılı için 28.979 olan SSK hastaneleri yatak sayısı Sağlık Bakanlığı yatak sayısına dahil edilmiştir. Yatak sayısına dahil edilen yatakların tanımları için bakınız sayfa 135. 2008 yılından önceki yıllara ait yatak sayıları tanıma göre yeniden düzenlenmiştir.

Note: Other refers to the hospitals owned by other public establishments and local administrations. For detailed information about other public establishments included in other hospitals, please see the page 138. For comparability, the SSK hospital beds, which were 28.979 in 2002, were included in the MoH hospital beds. For descriptions of beds included in the number of beds please see the page 138. The number of beds for the years before 2008 was rearranged in compliance with the description.

Tablo 6.1. Yıllara ve Dallara Göre Hastane Sayıları, Türkiye
Table 6.1. Number of Hospitals by Years and Branches, Turkey

Dallar Branches	2002	2006	2007	2008	2009	2010
Genel Hastane General Hospital	987	1.032	1.140	1.171	1.219	1.266
Acil Yardım ve Travmatoloji Hastanesi Emergency and Traumatology Hospital	7	5	5	5	3	2
Çocuk Hastalıkları Hastanesi Child Diseases Hospital	9	10	10	8	6	7
Diş Hastanesi Dental Hospital	1	3	4	3	5	5
Diyabet Hastanesi Diabetes Hospital	2	2	2	2	2	2
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Physical Treatment and Rehabilitation Centers	15	14	13	12	12	14
Göğüs Hastalıkları Hastanesi Chest Diseases Hospital	28	23	22	22	19	18
Göğüs Kalp Damar Cerrahisi Merkezleri Chest and Cardiovascular Diseases Centers	6	6	6	7	11	11
Göz Hastalıkları Hastanesi Ophthalmology Hospital	8	10	15	18	24	26
Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi Obstetric and Child Hospital	64	71	73	74	63	63
Kardiyoloji Hastanesi Cardiology Hospital	5	5	5	5	1	1
Kemik Hastalıkları Hastanesi Bone Diseases Hospital	3	3	3	3	3	3
Lepra Hastanesi Lepra Hospital	2	2	2	2	1	1
Meslek Hastalıkları Hastanesi Occupational Diseases Hospital	3	2	2	2	2	2
Onkoloji Hastanesi Oncology Hospital	5	4	4	4	5	5
Psikiyatri Hastanesi Psychiatry Hospital	9	10	10	11	12	12
Zührevi Hastalıklar Hastanesi Venereal Diseases Hospital	2	1	1	1	1	1
Toplam Total	1.156	1.203	1.317	1.350	1.389	1.439

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not: Diğer kamu kuruluşları ve yerel idarelere ait hastaneler genel hastanelere dahil edilmiştir. Genel hastanelere dahil edilen diğer kurumlar için bakınız sayfa 135.

Note: Hospitals owned by other public establishments and local administrations were included in general hospitals. For detailed information about other public establishments included in general hospitals, please see the page 138.

Tablo 6.2. Yıllara ve Dallara Göre Hastane Yatağı Sayısı, Türkiye
 Table 6.2. Number of Hospital Beds by Years and Branches, Turkey

Dallar Branches	2002	2006	2007	2008	2009	2010
Genel Hastane General Hospital	133.460	153.292	157.162	157.778	166.002	170.710
Acil Yardım ve Travmatoloji Hastanesi Emergency and Traumatology Hospital	501	317	320	320	186	115
Çocuk Hastalıkları Hastanesi Child Diseases Hospital	1.630	2.407	2.563	2.333	2.056	2.260
Diş Hastanesi Dental Hospital	12	38	38	55	77	75
Diş Hastanesi Diabetes Hospital	54	64	64	64	66	61
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Physical Treatment and Rehabilitation Centers	1.534	1.642	1.704	1.660	1.660	1.736
Göğüs Hastalıkları Hastanesi Chest Diseases Hospital	5.808	4.940	4.506	4.468	4.090	3.916
Göğüs Kalp Damar Cerrahisi Merkezleri Chest and Cardiovascular Diseases Centers	1.513	2.056	2.058	2.403	2.983	2.950
Göz Hastalıkları Hastanesi Ophthalmology Hospital	345	357	366	475	559	598
Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi Obstetric and Child Hospital	8.066	10.353	11.473	11.527	10.662	10.554
Kardiyoloji Hastanesi Cardiology Hospital	262	316	331	605	200	116
Kemik Hastalıkları Hastanesi Bone Diseases Hospital	1.011	762	714	635	686	636
Lepra Hastanesi Lepra Hospital	160	150	150	175	50	50
Meslek Hastalıkları Hastanesi Occupational Diseases Hospital	161	160	152	156	156	156
Onkoloji Hastanesi Oncology Hospital	899	1.475	1.004	973	1.295	1.294
Psikiyatri Hastanesi Psychiatry Hospital	4.256	4.443	3.507	4.359	4.742	4.692
Zührevi Hastalıklar Hastanesi Venereal Diseases Hospital	99	79	79	79	79	31
Toplam Total	159.771	182.851	186.191	188.065	195.549	199.950

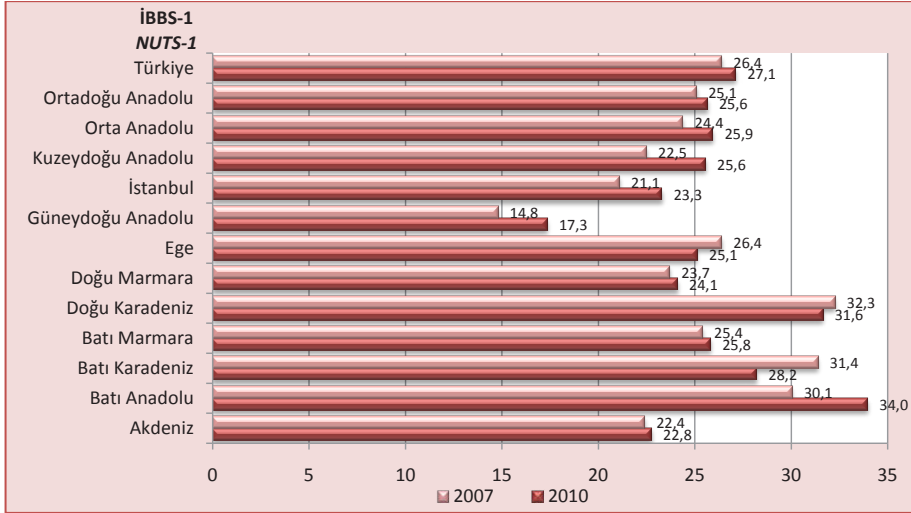
Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not: Diğer kamu kuruluşları ve yerel idarelere ait hastaneler genel hastanelere dahil edilmiştir. Genel hastanelere dahil edilen diğer kurumlar için bakınız sayfa 135. Yatak sayısına dahil edilen yatakların tanımları için bakınız sayfa 135. 2008 yılından önceki yıllara ait yatak sayıları tanıma göre yeniden düzenlenmiştir.

Note: Hospitals owned by other public establishments and local administrations were included in general hospitals. For detailed information about other public establishments included in general hospitals, please see the page 138. For descriptions of beds included in the number of beds please see the page 138. The number of beds for the years before 2008 was rearranged in compliance with the description.

Şekil 6.3. İBBS-1'e Göre 10.000 Kişiyi Düşen Hastane Yatağı Sayısı, Tüm Sektörler, 2007, 2010
Figure 6.3. Number of Hospital Beds per 10.000 Population by NUTS-1, All Sectors, 2007, 2010

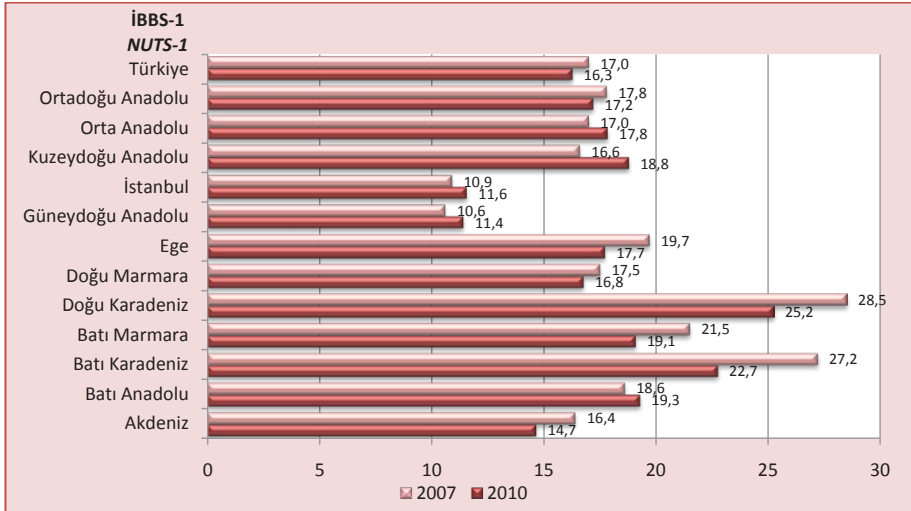
Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Curative Services, Population: TURKSTAT

Not: MSB'ye bağlı hastane yatağı sayısı 15.900 olup Türkiye toplamında gösterilmiştir. MSB'ye bağlı hastaneler hariç 10.000 kişiye düşen yatağı sayısı 2007 ve 2008 yılları için 24,1'dir. 2009 yılı için 24,8 ve 2010 yılı için 25,0'tir.

Note: 15.900 hospitals beds at the MoD- affiliated hospitals are included in the total of Turkey. Except for the MoD-affiliated hospital beds, the number of beds per 10.000 population is 24,1 for 2007 and 2008 while it is 24,8 for 2009 and is 25,0 for 2010.

Şekil 6.4. İBBS-1'e Göre 10.000 Kişiyi Düşen Sağlık Bakanlığı Hastane Yatağı Sayısı, 2007, 2010
Figure 6.4. Number of MoH-Affiliated Hospital Beds per 10.000 Population by NUTS-1, 2007, 2010

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

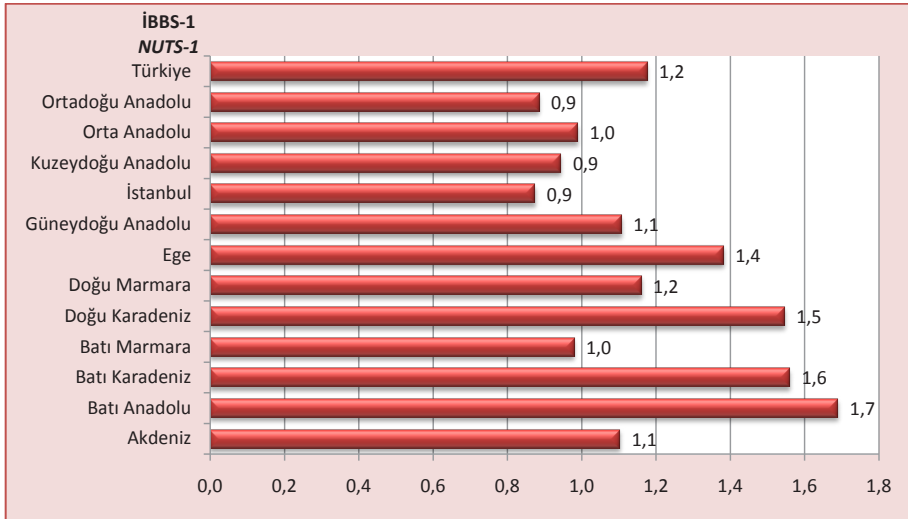
Source: General Directorate of Curative Services, Population: TURKSTAT

Tablo 6.3. Sektörlere Göre Yoğun Bakım Yatağı Sayısı, 2008, 2010
Table 6.3. Number of Intensive Care Beds by Sectors, 2008, 2010

	Sağlık Bakanlığı Ministry of Health		Üniversite University		Özel Private		Toplam Total	
	2008	2010	2008	2010	2008	2010	2008	2010
Erişkin Adult	4.711	6.130	2.541	2.900	2.996	4.142	10.248	13.172
Yenidoğan Neonatal	1.710	2.544	587	826	1.420	2.441	3.717	5.811
Toplam Total	6.421	8.674	3.128	3.726	4.416	6.583	13.965	18.983

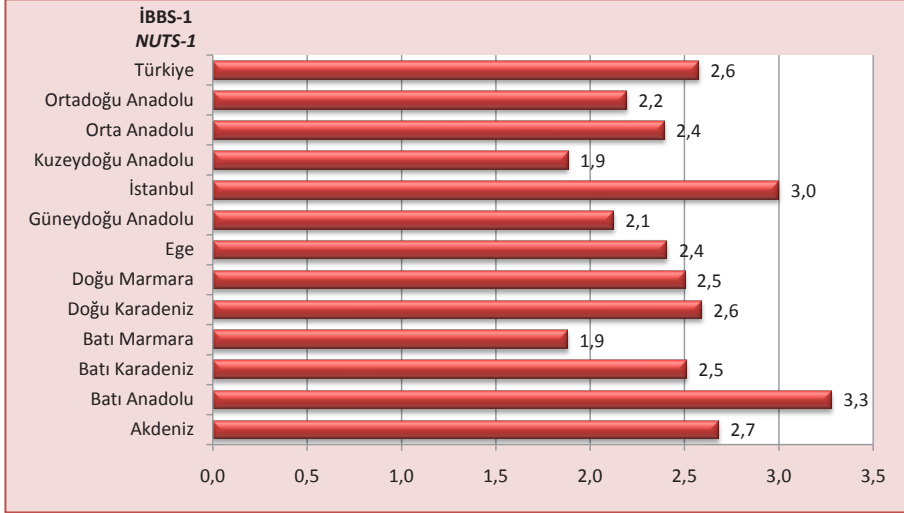
Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Source: General Directorate of Curative Services

Şekil 6.5. İBBS-1'e Göre 10.000 Kişiye Düşen Yoğun Bakım Yatak Sayısı, Sağlık Bakanlığı, 2010
Figure 6.5. Number of Intensive Care Beds per 10.000 Population by NUTS-1, MoH, 2010

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Source: General Directorate of Curative Services

Şekil 6.6. İBBS-1'e Göre 10.000 Kişiye Düşen Yoğun Bakım Yatak Sayısı, Tüm Sektörler, 2010
Figure 6.6. Number of Intensive Care Beds per 10.000 Population by NUTS-1, All Sectors, 2010

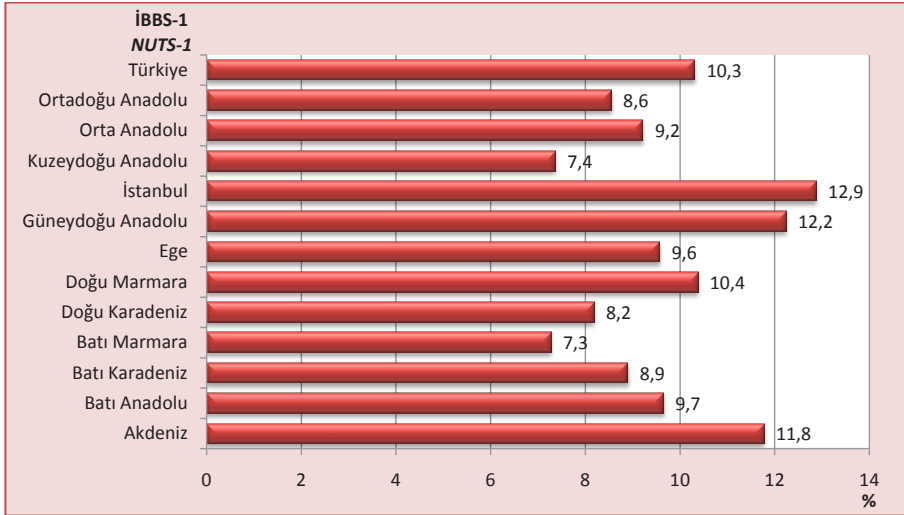
Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Curative Services, Population: TURKSTAT

Not: MSB dahil değildir.

Note: MoD is not included.

Şekil 6.7. İBBS-1'e Göre Yoğun Bakım Yataklarının Tüm Yataklara Oranı, (%), Tüm Sektörler, 2010
Figure 6.7. Proportion of Intensive Care Beds to All Beds by NUTS-1, (%), All Sectors, 2010

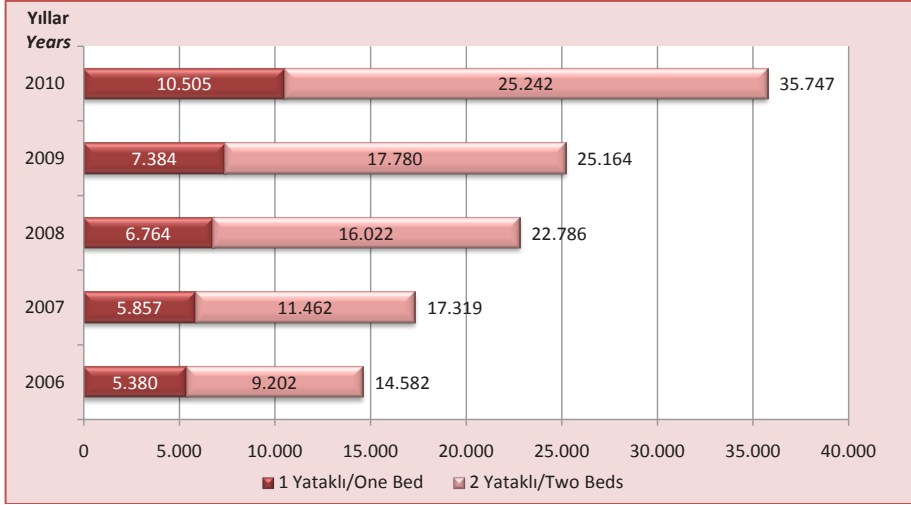
Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not: MSB dahil değildir.

Note: MoD is not included.

Şekil 6.8. Yıllara Göre Nitelikli Yatak Sayısı, Sağlık Bakanlığı, Türkiye
Figure 6.8. Number of Qualified Beds by Years, MoH, Turkey

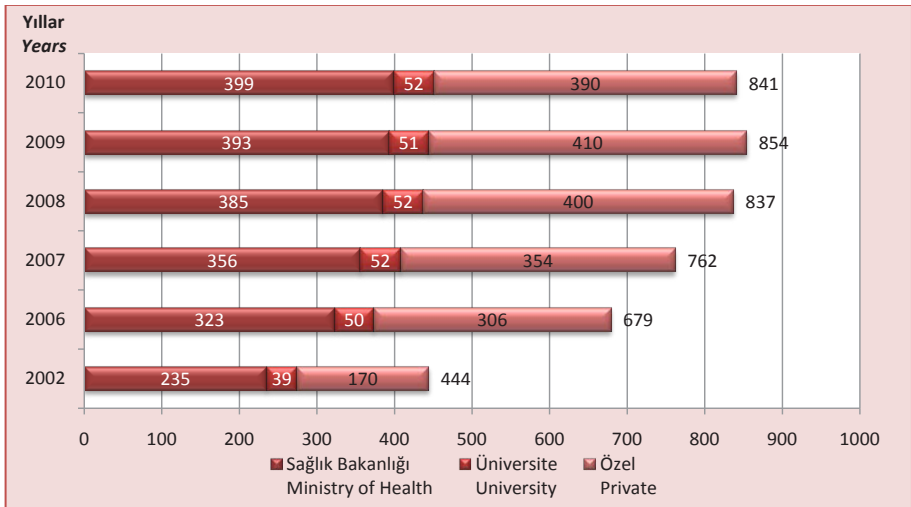
Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not: Nitelikli yataklar; içinde tuvaleti ve banyosu ile en fazla 2 hasta yatağı, televizyon, telefon, buzdolabı, yemek masası, etajeri ve yatırılabilen refakatçi koltuğu bulunan odalardaki yataklardır. Bu sayılar toplam yatak sayısına dahildir.

Note: Qualified beds are the beds located in the patient rooms with an inside bathroom-toilet, maximum 2 beds, TV, telephone, fridge, dining table, patient shelves and lie-flat hospital armchair for patient companions. These figures are included in total number of beds.

Şekil 6.9. Yıllara ve Sektörlere Göre Hemodiyaliz Merkez Sayısı, Türkiye
Figure 6.9. Number of Hemodialysis Centers by Years and Sectors, Turkey

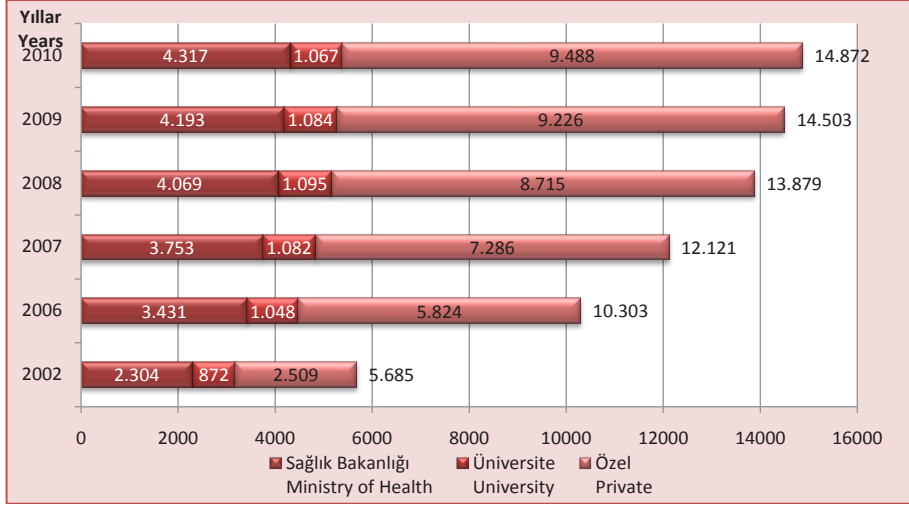
Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not: Diğer kamu kurumları "özel"e dahil edilmiştir.

Note: Other public facilities are included in "private" facilities.

Şekil 6.10. Yıllara ve Sektörlere Göre Hemodiyaliz Cihaz Sayısı, Türkiye
Figure 6.10. Number of Hemodialysis Machines by Years and Sectors, Turkey

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not: Diğer kamu kurumları "özel"e dahil edilmiştir.

Note: Other public facilities are included in "private" facilities

Tablo 6.4. İBBS-1'e ve Sektörlere Göre 100.000 Kişiye Düşen Hemodiyaliz Cihazı Sayısı, 2010
Table 6.4. Number of Hemodialysis Devices per 100,000 Population by NUTS-1 and Sectors, 2010

İBBS-1 NUTS-1	Sağlık Bakanlığı Ministry of Health	Üniversite University	Özel Private	Toplam Total
Akdeniz	5,38	2,46	11,54	19,38
Batı Anadolu	4,63	3,42	17,88	25,93
Batı Karadeniz	11,09	1,35	13,61	26,05
Batı Marmara	7,65	0,57	13,02	21,24
Doğu Karadeniz	13,87	0,72	8,94	23,53
Doğu Marmara	6,58	1,32	14,16	22,06
Ege	6,32	1,16	16,55	24,03
Güneydoğu Anadolu	4,45	1,01	4,54	10,01
İstanbul	1,82	0,69	16,67	19,18
Kuzeydoğu Anadolu	9,81	1,00	3,00	13,80
Orta Anadolu	7,61	1,17	14,08	22,86
Ortadoğu Anadolu	6,63	1,64	4,33	12,61
Türkiye	5,86	1,45	12,87	20,17

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Curative Services, Population: TURKSTAT

Tablo 6.5. İBBS-1'e ve Sektörlere Göre Yataklı Tedavi Kurumlarında 100.000 Kişiye Düşen MR Cihazı Sayısı, 2010

Table 6.5. Number of MRI Devices in Inpatient Health Care Facilities per 100.000 Population by NUTS-1 and Sectors, 2010

İBBS-1 NUTS-1	Sağlık Bakanlığı Ministry of Health	Üniversite University	Özel Private	Toplam Total
Akdeniz	0,30	0,10	0,46	0,85
Batı Anadolu	0,36	0,23	0,44	1,03
Batı Karadeniz	0,49	0,09	0,33	0,91
Batı Marmara	0,51	0,09	0,41	1,01
Doğu Karadeniz	0,56	0,04	0,36	0,95
Doğu Marmara	0,29	0,10	0,37	0,76
Ege	0,43	0,10	0,42	0,96
Güneydoğu Anadolu	0,21	0,07	0,34	0,62
İstanbul	0,27	0,05	1,03	1,34
Kuzeydoğu Anadolu	0,32	0,14	0,18	0,64
Orta Anadolu	0,29	0,13	0,42	0,83
Ortadoğu Anadolu	0,25	0,14	0,47	0,85
Türkiye	0,33	0,10	0,51	0,94

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Curative Services, Population: TURKSTAT

Not: Sağlık Bakanlığında, dışarıdan hizmet alımıyla kullanılan cihazlar ve demirbaş cihazlar birlikte verilmiştir. Özel hastanelere ait cihazlar “özel” sütununda gösterilmiştir.

Note: Machines and fixed equipment used by outsourcing in the MoH are given altogether. Machines used in private hospitals are given in the “private” column.

Tablo 6.6. İBBS-1'e ve Sektörlere Göre Yataklı Tedavi Kurumlarında 100.000 Kişiye Düşen BT Cihazı Sayısı, 2010

Table 6.6. Number of CT Devices in Inpatient Health Care Facilities per 100.000 Population by NUTS-1 and Sectors, 2010

İBBS-1 NUTS-1	Sağlık Bakanlığı Ministry of Health	Üniversite University	Özel Private	Toplam Total
Akdeniz	0,41	0,14	0,63	1,18
Batı Anadolu	0,56	0,36	0,44	1,35
Batı Karadeniz	0,75	0,13	0,38	1,26
Batı Marmara	0,63	0,09	0,60	1,33
Doğu Karadeniz	0,68	0,08	0,52	1,27
Doğu Marmara	0,45	0,15	0,41	1,01
Ege	0,70	0,12	0,50	1,32
Güneydoğu Anadolu	0,40	0,09	0,37	0,86
İstanbul	0,37	0,07	1,05	1,49
Kuzeydoğu Anadolu	0,59	0,09	0,18	0,86
Orta Anadolu	0,57	0,16	0,52	1,25
Ortadoğu Anadolu	0,47	0,22	0,55	1,23
Türkiye	0,51	0,14	0,58	1,23

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Curative Services, Population: TURKSTAT

Not: Sağlık Bakanlığında, dışarıdan hizmet alımıyla kullanılan cihazlar ve demirbaş cihazlar birlikte verilmiştir. Özel hastanelere ait cihazlar “özel” sütununda gösterilmiştir.

Note: Machines and fixed equipment used by outsourcing in the MoH are given altogether. Machines used in private hospitals are given in the “private” column.

Tablo 6.7. İBBS-1'e ve Sektörlere Göre Yataklı Tedavi Kurumlarında 100.000 Kişiye Düşen Ultrason Cihazı Sayısı, 2010

Table 6.7. Number of Ultrasound Devices in Inpatient Health Care Facilities per 100.000 Population by NUTS-1 and Sectors, 2010

İBBS-1 NUTS-1	Sağlık Bakanlığı Ministry of Health	Üniversite University	Özel Private	Toplam Total
Akdeniz	1,42	0,20	0,99	2,61
Batı Anadolu	2,75	0,74	0,91	4,40
Batı Karadeniz	2,10	0,27	0,62	2,99
Batı Marmara	1,86	0,76	0,85	3,48
Doğu Karadeniz	2,34	0,24	0,87	3,46
Doğu Marmara	1,86	0,20	1,02	3,08
Ege	2,62	0,21	0,86	3,68
Güneydoğu Anadolu	1,46	0,41	0,83	2,70
İstanbul	1,45	0,29	2,13	3,86
Kuzeydoğu Anadolu	1,91	0,91	0,41	3,22
Orta Anadolu	2,21	0,29	1,38	3,87
Ortadoğu Anadolu	1,86	0,25	0,93	3,04
Türkiye	1,92	0,35	1,12	3,40

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Curative Services, Population: TURKSTAT

Tablo 6.8. İBBS-1'e ve Sektörlere Göre Yataklı Tedavi Kurumlarında 100.000 Kişiye Düşen Doppler Ultrason Cihazı Sayısı, 2010

Table 6.8. Number of Doppler Ultrasound Devices in Inpatient Health Care Facilities per 100.000 Population by NUTS-1 and Sectors, 2010

İBBS-1 NUTS-1	Sağlık Bakanlığı Ministry of Health	Üniversite University	Özel Private	Toplam Total
Akdeniz	0,60	0,25	0,83	1,69
Batı Anadolu	1,18	0,41	0,57	2,17
Batı Karadeniz	2,24	0,18	0,38	2,79
Batı Marmara	0,70	0,16	0,60	1,45
Doğu Karadeniz	0,91	0,08	0,60	1,59
Doğu Marmara	0,89	0,22	0,73	1,84
Ege	0,83	0,26	0,57	1,65
Güneydoğu Anadolu	0,50	0,17	0,47	1,15
İstanbul	0,66	0,09	1,67	2,42
Kuzeydoğu Anadolu	1,04	0,36	0,32	1,73
Orta Anadolu	0,65	0,39	0,86	1,90
Ortadoğu Anadolu	1,01	0,16	0,71	1,89
Türkiye	0,86	0,22	0,81	1,89

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Curative Services, Population: TURKSTAT

Tablo 6.9. İBBS-1'e ve Sektörlere Göre Yataklı Tedavi Kurumlarında 100.000 Kişiye Düşen EKO Cihazı Sayısı, 2010

Table 6.9. Number of ECO Devices in Inpatient Health Care Facilities per 100.000 Population by NUTS-1 and Sectors, 2010

İBBS-1 NUTS-1	Sağlık Bakanlığı Ministry of Health	Üniversite University	Özel Private	Toplam Total
Akdeniz	0,36	0,20	0,46	1,02
Batı Anadolu	0,70	0,50	0,58	1,78
Batı Karadeniz	0,51	0,24	0,42	1,17
Batı Marmara	0,38	0,13	0,44	0,95
Doğu Karadeniz	0,52	0,12	0,36	0,99
Doğu Marmara	0,44	0,09	0,54	1,07
Ege	0,52	0,11	0,41	1,04
Güneydoğu Anadolu	0,46	0,16	0,42	1,04
İstanbul	0,48	0,09	0,92	1,49
Kuzeydoğu Anadolu	0,73	0,23	0,09	1,04
Orta Anadolu	0,31	0,29	0,52	1,12
Ortadoğu Anadolu	0,44	0,05	0,49	0,99
Türkiye	0,48	0,18	0,54	1,20

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Curative Services, Population: TURKSTAT

Tablo 6.10. İBBS-1'e Göre Özel Tıp ve Dal Merkezleri ile Özel Poliklinik Sayıları, 2010

Table 6.10. Number of Private Clinics, Specialty Branch Centers and Private Outpatient Clinics by NUTS-1, 2010

İBBS-1 NUTS-1	Özel Tıp ve Dal Merkezi Private Clinics and Specialty Branch Centers	Özel Poliklinik Private Outpatient Clinics
Akdeniz	114	66
Batı Anadolu	151	69
Batı Karadeniz	36	22
Batı Marmara	20	12
Doğu Karadeniz	18	9
Doğu Marmara	81	42
Ege	151	55
Güneydoğu Anadolu	87	50
İstanbul	308	196
Kuzeydoğu Anadolu	3	2
Orta Anadolu	23	10
Ortadoğu Anadolu	28	12
Türkiye	1.020	545

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

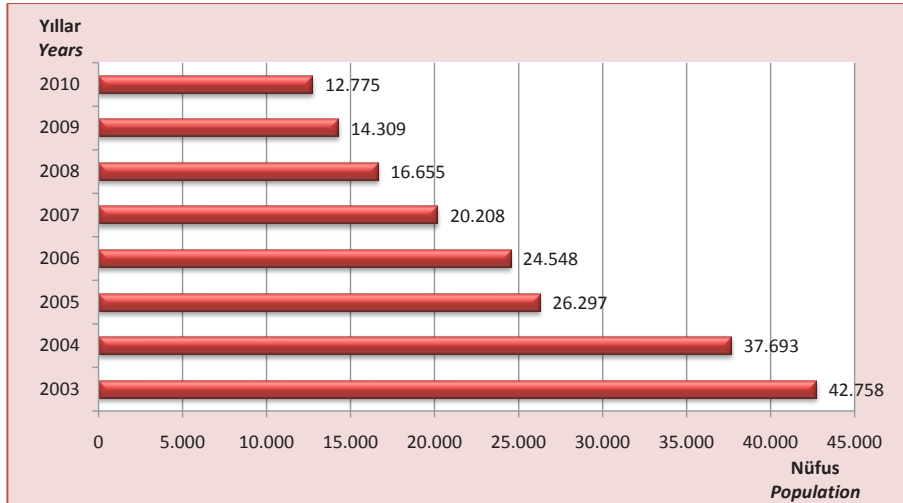
Source: General Directorate of Curative Services

Tablo 6.11. Yıllara Göre Ağız Diş Sağlığı Hizmeti Veren Sağlık Bakanlığı Kurum ve Kuruluşları, Türkiye
 Table 6.11. Number of the MoH Institutions Providing Oral and Dental Health Care Services by Years, Turkey

	Diş Hastanesi Dental Hospital	Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi Oral and Dental Health Center	Devlet Hastanesi Diş Tedavi ve Protez Merkezi State Hospital Dental Treatment and Prosthesis Center	Diş Polikliniği Dental Outpatient Clinics	Diş Üniti Dental Unit
2003	2	14	101	477	1.564
2004	2	20	99	489	1.797
2005	2	35	107	581	2.608
2006	3	44	106	580	2.828
2007	3	94	96	615	3.493
2008	2	123	77	622	4.294
2009	2	123	85	626	5.071
2010	2	121	96	661	5.771

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü
 Source: General Directorate of Curative Services

Şekil 6.11. Yıllara Göre Diş Üniti Başına Düşen Nüfus, Sağlık Bakanlığı, Türkiye
 Figure 6.11. Population per Dental Unit by Years, MoH, Turkey

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK
 Source: General Directorate of Curative Services, Population: TURKSTAT

Tablo 6.12. Yıllara Göre Sağlık Bakanlığı Birinci Basamak Kuruluşları, Türkiye
 Table 6.12. MoH-Affiliated Primary Health Care Facilities by Years, Turkey

	2000	2002	2006	2007	2008	2009	2010
Sağlık Ocağı Health Center	5.035	5.043	5.250	4.944	4.297	3.842	0
*Aile Sağlığı Merkezi *Family Health Center	-	-	-	943	1.765	2.086	6.367
Ara Toplam Sub-Total	5.035	5.043	5.250	5.887	6.062	5.928	6.367
AÇSAP Merkezi MCHFP Center	291	297	298	227	225	222	188
Toplum Sağlığı Merkezi Population Health Center	-	-	-	182	373	429	961
Verem Savaş Dispanseri Tuberculosis Control Dispensary	277	277	249	247	243	229	198
**Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezleri (KETEM) **Cancer Early Diagnosis, Screening and Training Centers (KETEM)	-	-	40	50	84	122	122
Ara Toplam Sub-Total	568	574	587	706	925	1.002	1.469
112 Acil Yardım İstasyonu 112 Emergency Care Station	366	480	1.175	1.264	1.308	1.317	1.375

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, AÇSAP Genel Müdürlüğü, Verem Savaşı Dairesi Başkanlığı, Kanserle Savaş Daire Başkanlığı

Source: General Directorate of Primary Health Care Services, GD-MCHFP, Tuberculosis Control Department, Department of Cancer Control

*Aile hekimliği uygulaması 15 Ekim 2005 yılında Düzce ilinde başlamış olup 2006 yılında 7 ilde uygulandığından aile hekimliği ile ilgili veriler 2007 yılından itibaren değerlendirmeye alınmıştır. 2007 yılından önceki yıllara ait veriler sağlık ocakları içerisinde gösterilmiştir. 13 Aralık 2010 tarihi itibarı ile 81 ilde aile hekimliği uygulamasına geçildiğinden tüm sağlık ocakları kapatılmıştır. Kurum sayıları 31.12.2010 tarihi baz alınarak verilmiştir.

**KETEM faaliyetlerine 2004 yılında başlamıştır. 2009 yılında Sağlık Bakanlığına bağlı Kanserle Savaş Dairesi Başkanlığınca 81 ilde 88 KETEM kurulmuştur. Ayrıca KETEM faaliyetlerini yürütmek üzere İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığına bağlı 34 adet Kadın ve Aile Sağlığı Merkezi ile toplam 122 KETEM kurulmuştur. KETEM ile ilgili açıklama için bakınız sayfa 135.

* Family medicine implementation was launched on 15 October 2005 in Düzce province and since family medicine was implemented in 7 provinces in 2006, data on family medicine were considered starting in the year 2007onwards. Data prior to 2007 were presented in the health center line. All health centers were closed down since family medicine was put into implementation in 81 provinces across the country on 13 December 2010. The number of facilities is based on the information available as of 31.12.2010.

**KETEM started its activities in 2004. In 2009, the Ministry of Health-affiliated Cancer Control Departments established 88 KETEMs in 81 provinces. Besides, 34 Women and Family Health Centers and total 122 KETEMs were established in association with the Istanbul Metropolitan Municipality in order to provide people with KETEM services. Please see the 138 page for explanations about KETEM.

Şekil 6.12. Yıllara Göre Sağlık Ocağı ve Aile Sağlığı Merkezi Başına Düşen Nüfus, Türkiye
Figure 6.12. Population per Health Center and Family Health Center by Years, Turkey

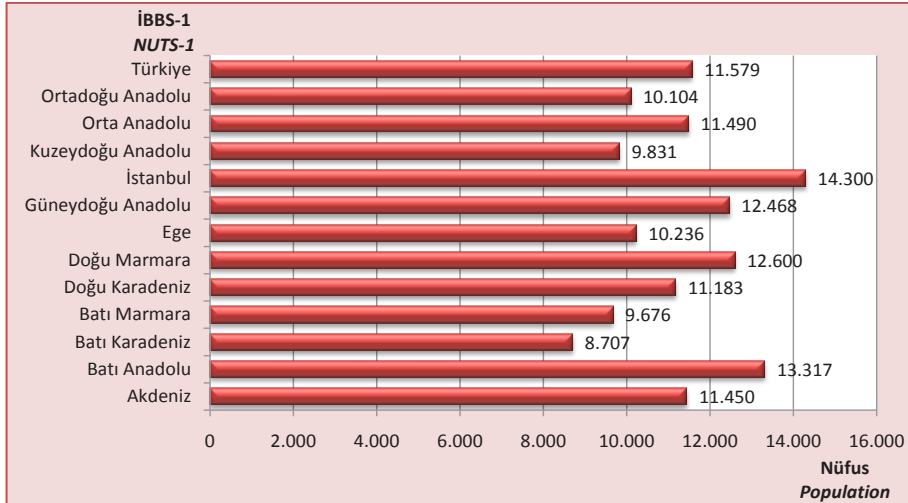
Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Primary Health Care Services, Population: TURKSTAT

Not: 13 Aralık 2010 tarihi itibarı ile 81 ilde aile hekimliği uygulamasına geçildiğinden tüm sağlık ocakları kapatılmıştır. Kurum sayıları 31.12.2010 tarihi baz alınarak verilmiştir.

Note: All health centers were closed down since family medicine was put into implementation in 81 provinces across the country on 13 December 2010. The number of facilities is based on the information available as of 31.12.2010.

Şekil 6.13. İBBS-1'e Göre Sağlık Ocağı ve Aile Sağlığı Merkezi Başına Düşen Nüfus, 2010
Figure 6.13. Population per Health Center and Family Health Center by NUTS-1, 2010

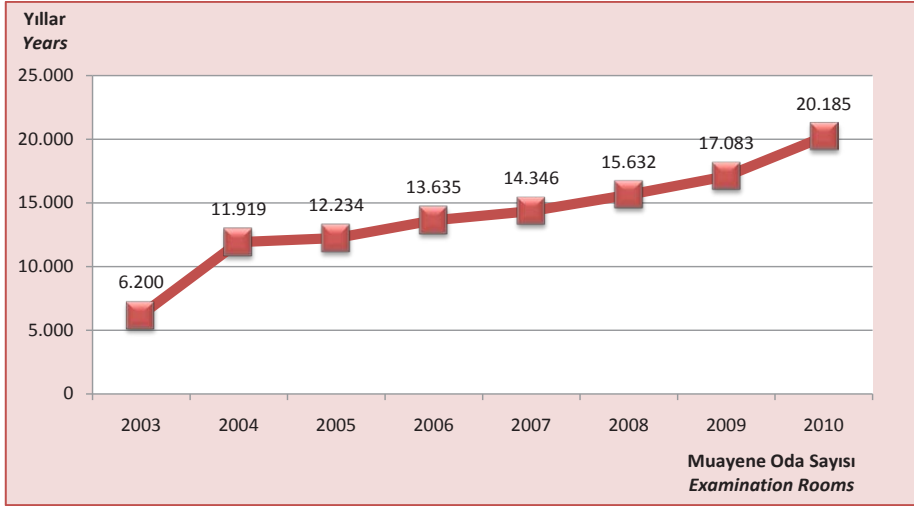
Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Primary Health Care Services, Population: TURKSTAT

Not: 13 Aralık 2010 tarihi itibarı ile 81 ilde aile hekimliği uygulamasına geçildiğinden tüm sağlık ocakları kapatılmıştır. Kurum sayıları 31.12.2010 tarihi baz alınarak verilmiştir.

Note: All health centers were closed down since family medicine was put into implementation in 81 provinces across the country on 13 December 2010. The number of facilities is based on the information available as of 31.12.2010.

Şekil 6.14. Yıllara Göre Sağlık Ocağı ve Aile Sağlığı Merkezleri Muayene Oda Sayısı, Türkiye
Figure 6.14. Number of Examination Rooms in Health Centers and Family Health Centers by Years, Turkey

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

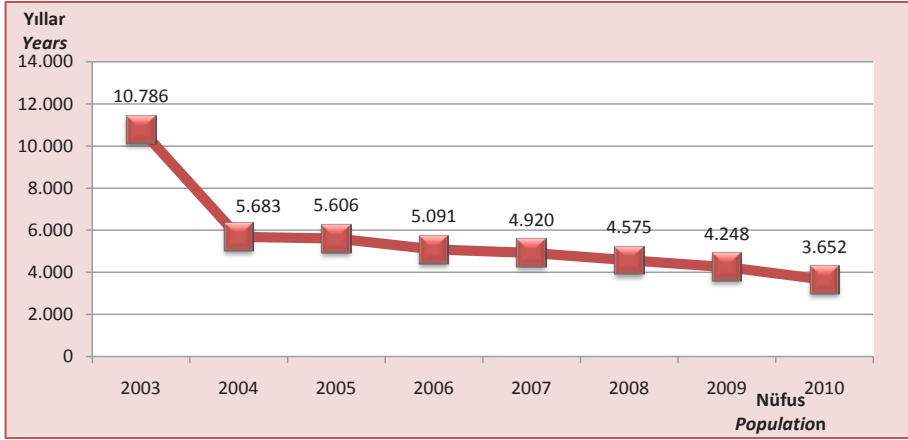
Source: General Directorate of Primary Health Care Services

Not: Muayene oda sayısına özel sektör, Sağlık Bakanlığı sağlık ocağı ve aile sağlığı merkezi dışında kalan birinci basamak sağlık kurumları dahil değildir. 13 Aralık 2010 tarihi itibarı ile 81 ilde aile hekimliği uygulamasına geçildiğinden tüm sağlık ocakları kapatılmıştır. Kurum sayıları 31.12.2010 tarihi baz alınarak verilmiştir.

Note: The number of examination rooms does not include private sector and primary health care facilities except for MoH-affiliated health centers and family health centers. All health centers were closed down since family medicine was put into implementation in 81 provinces across the country on 13 December 2010. The number of facilities is based on the information available as of 31.12.2010.

Şekil 6.15. Yıllara Göre Sağlık Ocağı ve Aile Sağlığı Merkezleri Muayene Odası Başına Düşen Nüfus, Türkiye

Figure 6.15 Population per Examination Room in Health Center and Family Health Centers by Years, Turkey

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Primary Health Care Services, Population: TURKSTAT

Not: Muayene oda sayısına özel sektör, Sağlık Bakanlığı sağlık ocağı ve aile sağlığı merkezi dışında kalan birinci basamak sağlık kurumları dahil değildir.

Note: The number of examination rooms does not include private sector and primary health care facilities except for MoH-affiliated health centers and family health centers.

Şekil 6.16. İBBS-1'e Göre Aile Hekimliği Birimi Başına Düşen Nüfus, 2010

Figure 6.16. Population per Family Medicine Unit by NUTS-1, 2010

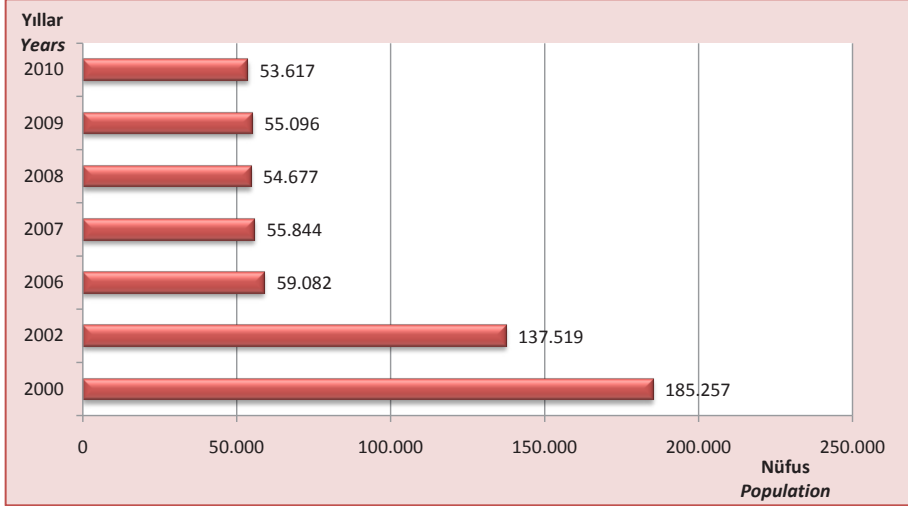
Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Primary Health Care Services, Population: TURKSTAT

Not: 13 Aralık 2010 tarihi itibarı ile 81 ilde aile hekimliği uygulamasına geçildiğinden tüm sağlık ocakları kapatılmıştır. Birim sayıları 31.12.2010 tarihi baz alınarak verilmiştir.

Note: All health centers were closed down since family medicine was put into implementation in 81 provinces across the country on 13 December 2010. The number of facilities is based on the information available as of 31.12.2010.

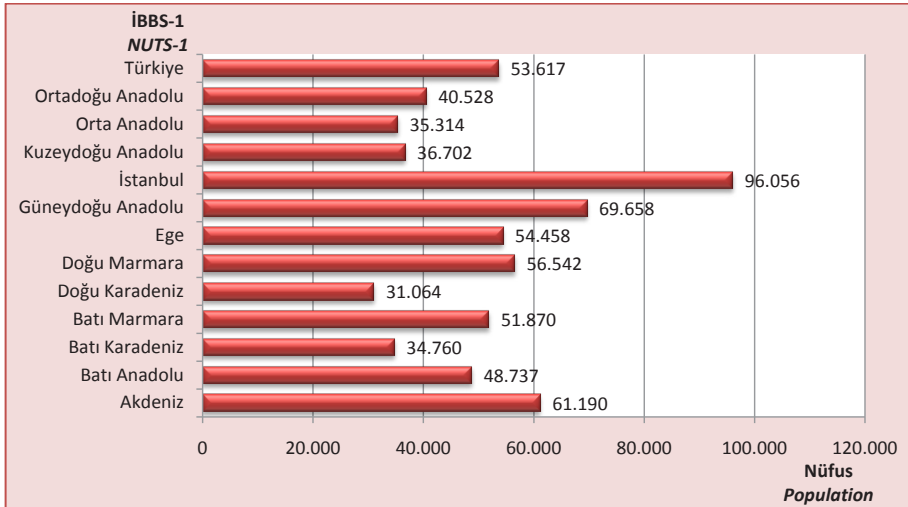
Şekil 6.17. Yıllara Göre 112 Acil Yardım İstasyonu Başına Düşen Nüfus, Sağlık Bakanlığı, Türkiye
Figure 6.17. Population per Emergency Care Station 112 by Years, MoH, Turkey

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Primary Health Care Services, Population: TURKSTAT

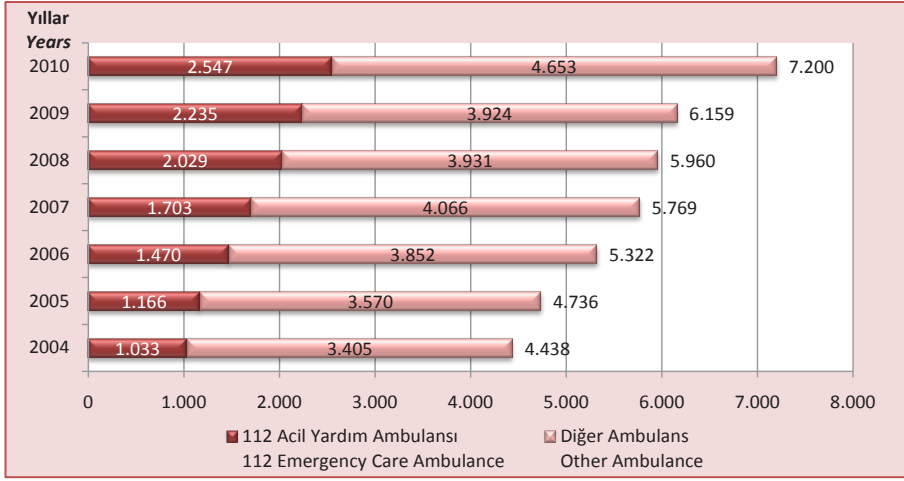
Şekil 6.18. İBBS-1'e Göre 112 Acil Yardım İstasyonu Başına Düşen Nüfus, Sağlık Bakanlığı, 2010
Figure 6.18. Population per Emergency Care Station 112 by NUTS-1, MoH, 2010

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Primary Health Care Services, Population: TURKSTAT

Şekil 6.19. Yıllara Göre Ambulans Sayısı, Sağlık Bakanlığı, Türkiye
Figure 6.19. Number of Ambulances by Years, MoH, Turkey

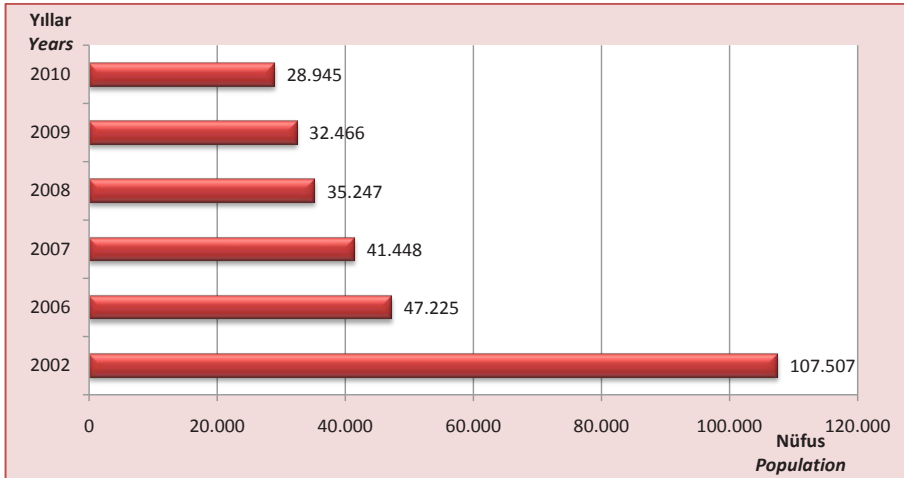
Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Primary Health Care Services

Not: 112 Acil yardım ambulansı; her türlü acil durumda, olay yerinde ve ambulans içerisinde hasta ve yaralıları gerekli acil tıbbi müdahaleyi yapabilecek ekip, teknik ve tıbbi donanıma sahip kara aracıdır. Diğer ambulanslar, Sağlık Ocağı, Hastaneler ve İl Sağlık Müdürlüklerine ait ambulanslardır. Özel sektör ambulansları dahil değildir.

Note: An Emergency Care Ambulance 112 is; a land vehicle with team, technical and medical equipment capable of necessary emergency medical intervention for injured people and patients on site and inside the vehicle in all emergency cases. Other Ambulances are the ambulances of Health Centers, Hospitals and Provincial Health Directorates. Private sector ambulances are not included.

Şekil 6.20. Yıllara Göre 112 Acil Yardım Ambulansı Başına Düşen Nüfus, Sağlık Bakanlığı, Türkiye
Figure 6.20. Population per Emergency Care Ambulance 112 by Years, MoH, Turkey

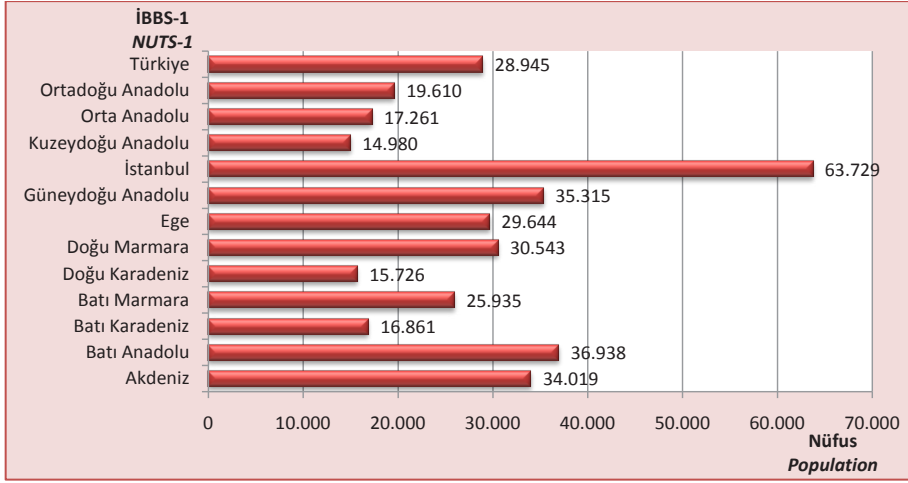
Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Primary Health Care Services, Population: TURKSTAT

Not: Diğer ambulanslar dahil değildir.

Note: Other ambulances are not included.

Şekil 6.21. İBBS-1'e Göre 112 Acil Yardım Ambulansı Başına Düşen Nüfus, Sağlık Bakanlığı, 2010
Figure 6.21. Population per 112 Emergency Care Ambulance by NUTS-1, MoH, 2010

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Primary Health Care Services, Population: TURKSTAT

Not: Diğer ambulanslar dahil değildir.

Note: Other ambulances are not included.

Tablo 6.13. İllere Göre Ambulans Helikopter Sayısı ve Taşınan Hasta Sayısı, 2010

Table 6.13. Number of Ambulance Helicopters and Patients Transferred, 2010

İller Cities	Ambulans Helikopter Sayısı Number of Ambulance Helicopters	Ambulans Helikopterle Taşınan Hasta Sayısı Number of Patients Transferred by Ambulance Helicopters
Ankara	2	577
İstanbul	2	385
Erzurum	1	199
İzmir	1	585
Diyarbakır	1	345
Antalya	1	429
Kayseri	1	281
Afyonkarahisar	1	225
Konya	1	328
Adana	1	188
Van	1	248
Trabzon	1	82
Samsun	1	170
Çanakkale	1	260
Bursa	1	452
Toplam Total	17	4.754

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Primary Health Care Services

Bölüm 7

Sağlıkta İnsan Kaynakları

Chapter 7

Human Resources for Health

Tablo 7.1. Bazı Sağlık Personelinin Sektörlere ve Unvanlara Göre Dağılımı, 2010
 Table 7.1. Distribution of Some Health Care Personnel by Sectors and Titles, 2010

	Sağlık Bakanlığı <i>Ministry of Health</i>	Üniversite <i>University</i>	Özel Sektör <i>Private Sector</i>	Diğer * <i>Other *</i>	Toplam <i>Total</i>
Uzman Hekim <i>Specialist Physicians</i>	31.527	11.843	19.749	444	63.563
Pratisyen Hekim <i>General Practitioners</i>	33.229	262	4.328	999	38.818
Asistan Hekim <i>Medical Residents</i>	7.679	13.340	0	47	21.066
Toplam Hekim <i>Physicians Total</i>	72.435	25.445	24.077	1.490	123.447
Dış Hekimi <i>Dentists</i>	7.069	1.219	12.987	157	21.432
Eczacı <i>Pharmacists</i>	1.854	218	23.499	935	26.506
Sağlık Memuru <i>Health Officers</i>	65.842	7.086	21.515	-	94.443
Hemşire <i>Nurses</i>	77.472	15.852	17.209	4.239	114.772
Ebe <i>Midwives</i>	45.515	561	4.253	14	50.343

Kaynak: Personel Genel Müdürlüğü, Diğer; Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı

Source: General Directorate of Personnel, Other; Prime Ministry State Personnel Presidency

*Diğer; diğer kamu kurumları ve yerel idarelerde çalışan sağlık personeli sayılarını içermektedir. MSB'ye bağlı kurum ve kuruluşlarda çalışan sağlık personeli sayıları dahil değildir.

*Other covers personnel assigned in other public establishments and local administrations. Health care personnel working in the MoD-affiliated facilities are not included.

**Sağlık memuru sayısına dahil edilen sağlık personelinin branşları hakkında bakınız sayfa 135.

**For branches of health personnel included in health officers, please see the page 138.

Tablo 7.2. Yıllara Göre Bazı Sağlık Personelinin Sayıları, Tüm Sektörler, Türkiye
 Table 7.2. Number of Some Health Professionals by Years, All Sectors, Turkey

	2006	2007	2008	2009	2010
Uzman Hekim <i>Specialist Physicians</i>	52.868	54.439	56.973	60.655	63.563
Pratisyen Hekim <i>General Practitioners</i>	33.383	34.559	35.763	35.911	38.818
Asistan Hekim <i>Medical Residents</i>	18.224	19.404	20.415	22.075	21.066
Toplam Hekim <i>Physicians Total</i>	104.475	108.402	113.151	118.641	123.447
Dış Hekimi <i>Dentists</i>	18.332	19.278	19.959	20.589	21.432
Eczacı <i>Pharmacists</i>	23.140	23.977	24.778	25.201	26.506
*Sağlık Memuru <i>*Health Officers</i>	58.473	78.439	83.993	92.061	94.443
Hemşire <i>Nurses</i>	82.626	94.661	99.910	105.176	114.772
Ebe <i>Midwives</i>	43.640	47.175	47.673	49.357	50.343

Kaynak: Personel Genel Müdürlüğü, Diğer; Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı

Source: General Directorate of Personnel, Other; Prime Ministry State Personnel Presidency

Not: Diğer kamu kurumları ve yerel idarelerde çalışan sağlık personeli sayıları dahildir. MSB'ye bağlı kurum ve kuruluşlarda çalışan sağlık personeli sayıları dahil değildir.

Note: Other covers personnel assigned in other public establishments and local administrations. Personnel working in the MoD-affiliated facilities are not included.

*Sağlık memuru sayısına dahil edilen sağlık personelinin branşları hakkında bakınız sayfa 135.

*For branches of health personnel included in health officers, please see the page 138.

Tablo 7.3. Yıllara Göre Bazı Sağlık Personelinin Sayıları, Sağlık Bakanlığı, Türkiye
 Table 7.3. Number of Some Health Professionals by Years, MoH, Turkey

	2002	2006	2007	2008	2009	2010
Uzman Hekim <i>Specialist Physicians</i>	22.187	25.586	25.426	25.886	27.537	31.527
Pratisyen Hekim <i>General Practitioners</i>	29.030	28.077	28.884	29.899	30.417	33.229
Asistan Hekim <i>Medical Residents</i>	6.189	7.629	7.921	7.751	9.031	7.679
Toplam Hekim <i>Physicians Total</i>	57.406	61.292	62.231	63.536	66.985	72.435
Diş Hekimi <i>Dentists</i>	3.819	4.183	5.082	5.425	5.795	7.069
Eczacı <i>Pharmacists</i>	1.596	1.190	1.210	1.192	1.535	1.854
*Sağlık Memuru <i>*Health Officers</i>	39.276	47.432	59.683	59.846	64.703	65.842
Hemşire <i>Nurses</i>	57.360	62.901	69.710	70.022	72.142	77.472
Ebe <i>Midwives</i>	39.473	41.387	43.781	43.600	44.468	45.515

Kaynak: Personel Genel Müdürlüğü

Source General Directorate of Personnel

Not: Karşılaştırılabilir olması amacı ile 2002 yılına SSK personel sayıları dahil edilmiştir.

Note: The SII employees were included in the MoH health professionals for the year 2002 for comparability purpose.

*Sağlık memuru sayısına dahil edilen sağlık personelinin branşları hakkında bakınız sayfa 135.

*For branches of health personnel included in health officers, please see the page 138.

Şekil 7.1. İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen Toplam Hekim Sayısı, Tüm Sektörler, 2010
Figure 7.1. Number of Total Physicians per 1.000 Population by NUTS-1, All Sectors, 2010

Kaynak: Personel Genel Müdürlüğü, Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı, Nüfus: TÜİK
Source: General Directorate of Personnel, Prime Ministry State Personnel Presidency, Population: TURKSTAT

Not: Diğer kamu kurumları ve yerel idarelerde çalışan hekim sayıları dahildir. MSB'ye bağlı kurum ve kuruluşlarda çalışan hekim sayıları dahil değildir.

Not: Other covers physicians assigned in other public establishments and local administrations. Physicians working in the MoD-affiliated facilities are not included.

Şekil 7.2. İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen Pratisyen Hekim Sayısı, Tüm Sektörler, 2010
Figure 7.2. Number of General Practitioners per 1.000 Population by NUTS-1, All Sectors, 2010

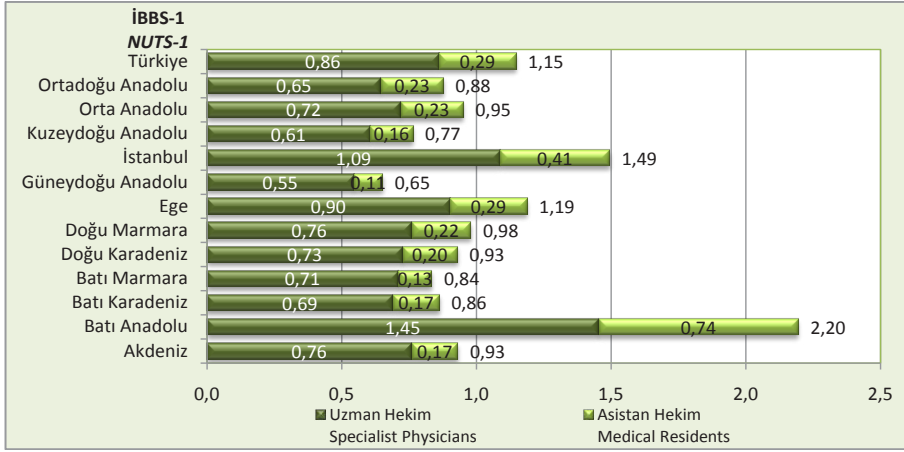
Kaynak: Personel Genel Müdürlüğü, Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı, Nüfus: TÜİK
Source: General Directorate of Personnel, Prime Ministry State Personnel Presidency, Population: TURKSTAT

Not: Diğer kamu kurumları ve yerel idarelerde çalışan hekim sayıları dahildir. MSB'ye bağlı kurum ve kuruluşlarda çalışan hekim sayıları dahil değildir.

Note: Other covers physicians assigned in other public establishments and local administrations. Physicians working in the MoD-affiliated facilities are not included.

Şekil 7.3. İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen Uzman Hekim ve Asistan Hekim Sayısı, Tüm Sektörler, 2010

Figure 7.3. Number of Specialist Physicians and Medical Residents per 1.000 Population by NUTS-1, All Sectors, 2010

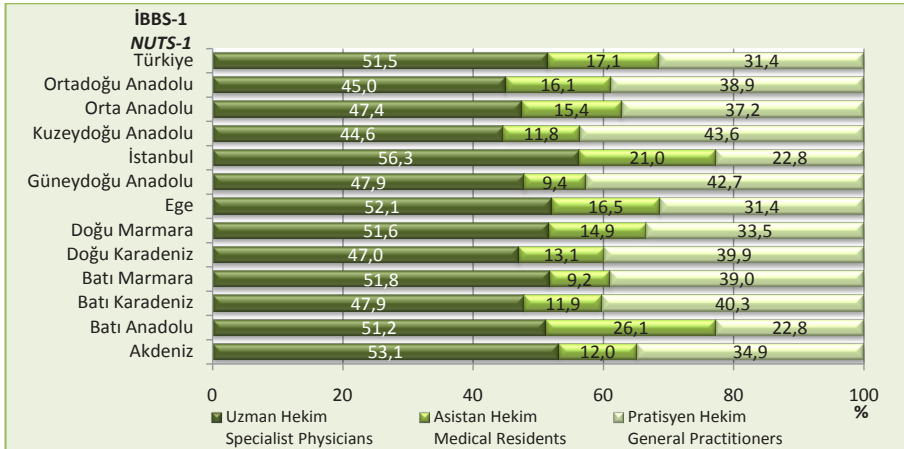
Kaynak: Personel Genel Müdürlüğü, Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı, Nüfus: TÜİK
Source: General Directorate of Personnel, Prime Ministry State Personnel Presidency, Population: TURKSTAT

Not: Diğer kamu kurumları ve yerel idarelerde çalışan hekim sayıları dahildir. MSB'ye bağlı kurum ve kuruluşlarda çalışan hekim sayıları dahil değildir.

Note: Other covers physicians assigned in other health establishments and local administrations. Physicians working in the MoD-affiliated facilities are not included.

Şekil 7.4. İBBS-1'e Göre Uzman Hekim, Asistan Hekim ve Pratisyen Hekim Dağılımı, Tüm Sektörler, 2010

Figure 7.4. Distribution of Specialist Physicians, Medical Residents and General Practitioners by NUTS-1, All Sectors, 2010

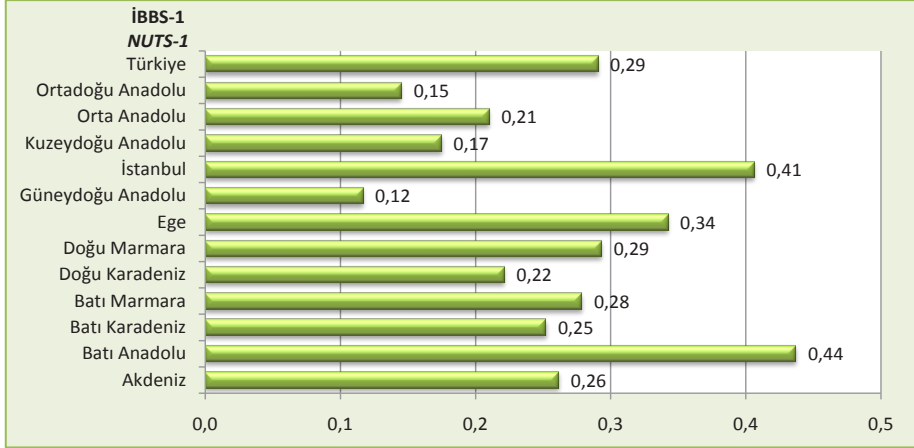

Kaynak: Personel Genel Müdürlüğü, Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı, Nüfus: TÜİK
Source: General Directorate of Personnel, Prime Ministry State Personnel Presidency, Population: TURKSTAT

Not: Diğer kamu kurumları ve yerel idarelerde çalışan hekim sayıları dahildir. MSB'ye bağlı kurum ve kuruluşlarda çalışan hekim sayıları dahil değildir.

Note: Other covers personnel assigned in other health establishments and local administrations. Physicians working in the MoD-affiliated facilities are not included

Şekil 7.5. İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen Diş Hekimi Sayısı, Tüm Sektörler, 2010
Figure 7.5. Number of Dentists per 1.000 Population by NUTS-1, All Sectors, 2010

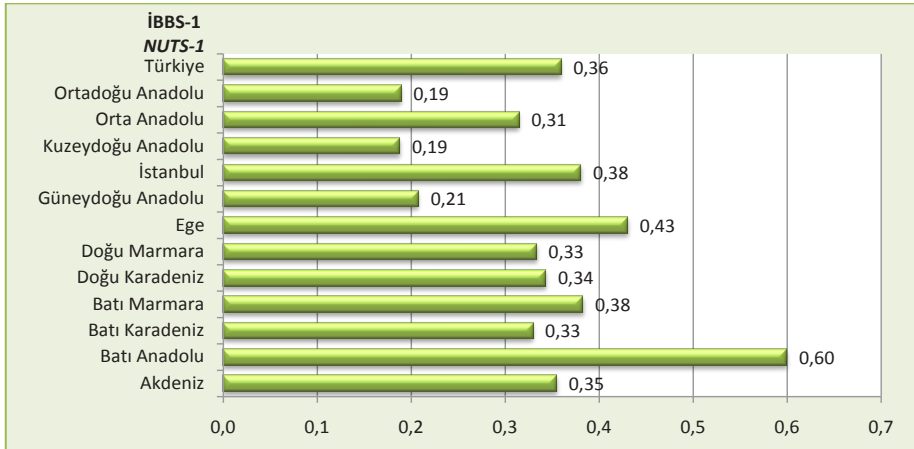

Kaynak: Personel Genel Müdürlüğü, Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı, Nüfus: TÜİK
Source: General Directorate of Personnel, Prime Ministry State Personnel Presidency, Population: TURKSTAT

Not: Diğer kamu kurumları ve yerel idarelerde çalışan diş hekimi sayıları dahildir. MSB' ye bağlı kurum ve kuruluşlarda çalışan diş hekimi sayıları dahil değildir.

Note: Other covers dentists assigned in other public establishments and local administrations. Dentists working in the MoD-affiliated facilities are not included.

Şekil 7.6. İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen Eczacı Sayısı, Tüm Sektörler, 2010
Figure 7.6. Number of Pharmacists per 1.000 Population by NUTS-1, All Sectors, 2010

Kaynak: Personel Genel Müdürlüğü, Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı, Nüfus: TÜİK
Source: General Directorate of Personnel, Prime Ministry State Personnel Presidency, Population: TURKSTAT

Not: Diğer kamu kurumları ve yerel idarelerde çalışan eczacı sayıları dahildir. MSB'ye bağlı kurum ve kuruluşlarda çalışan eczacı sayıları dahil değildir.

Note: Other covers pharmacists assigned in other health establishments and local administrations. Pharmacists working in the MoD-affiliated facilities are not included.

Şekil 7.7. İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiyi Düşen Hemşire Sayısı, Tüm Sektörler, 2010
Figure 7.7. Number of Nurses per 1.000 Population by NUTS-1, All Sectors, 2010

Kaynak: Personel Genel Müdürlüğü, Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı, Nüfus: TÜİK
Source: General Directorate of Personnel, Prime Ministry State Personnel Presidency, Population: TURKSTAT

Not: Diğer kamu kurumları ve yerel idarelerde çalışan hemşire sayıları dahildir. MSB' ye bağlı kurum ve kuruluşlarda çalışan hemşire sayıları dahil değildir.

Note: Other covers nurses assigned in other public establishments and local administrations. Nurses working in the MoD-affiliated facilities are not included.

Şekil 7.8. İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiyi Düşen Ebe Sayısı, Tüm Sektörler, 2010
Figure 7.8. Number of Midwives per 1.000 Population by NUTS-1, All Sectors, 2010

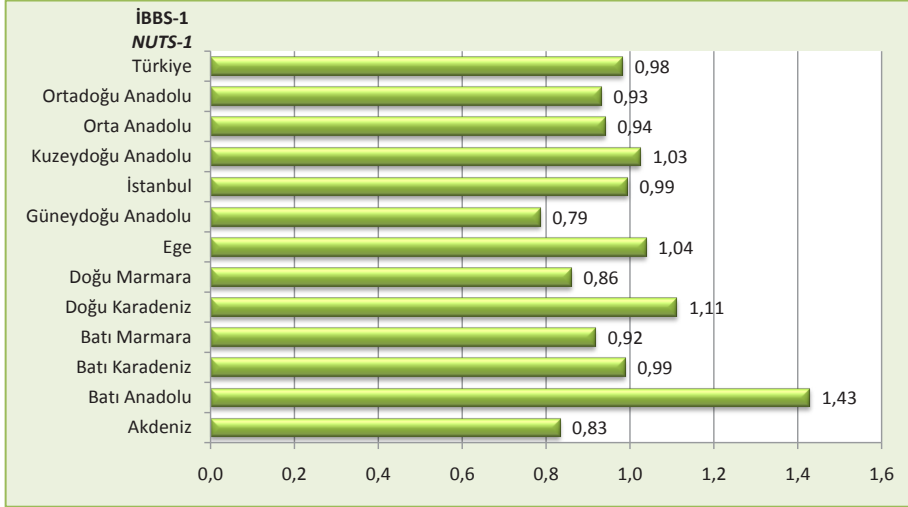

Kaynak: Personel Genel Müdürlüğü, Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı, Nüfus: TÜİK
Source: General Directorate of Personnel, Prime Ministry State Personnel Presidency, Population: TURKSTAT

Not: Diğer kamu kurumları ve yerel idarelerde çalışan ebe sayıları dahildir. MSB'ye bağlı kurum ve kuruluşlarda çalışan ebe sayıları dahil değildir.

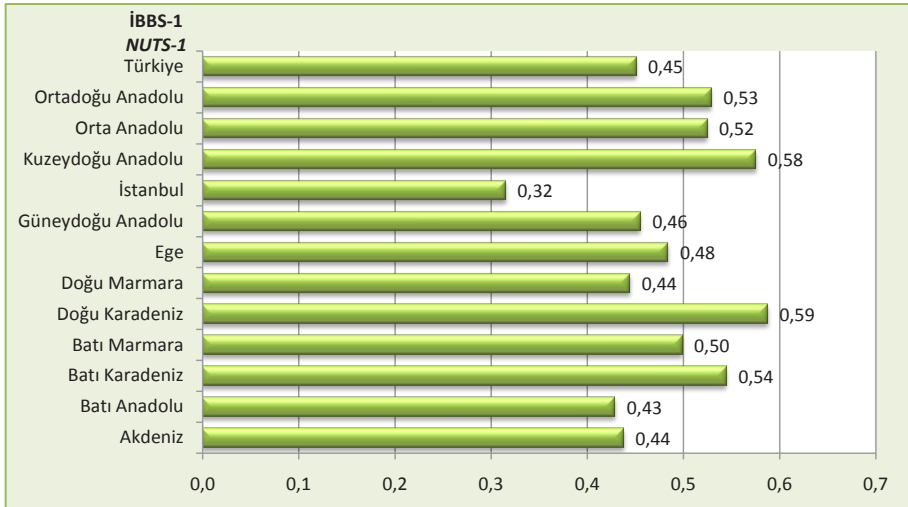
Note: Other covers midwives assigned in other public establishments and local administrations. Midwives working in the MoD-affiliated facilities are not included.

Şekil 7.9. İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen Toplam Hekim Sayısı, Sağlık Bakanlığı, 2010
Figure 7.9. Number of Total Physicians per 1.000 Population by NUTS-1, MoH, 2010

Kaynak: Personel Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK
Source: General Directorate of Personnel, Population: TURKSTAT

Şekil 7.10. İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen Pratisyen Hekim Sayısı, Sağlık Bakanlığı, 2010
Figure 7.10. Number of General Practitioners per 1.000 Population by NUTS-1, MoH, 2010

Kaynak: Personel Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK
Source: General Directorate of Personnel, Population: TURKSTAT

Şekil 7.11. İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen Uzman Hekim (Asistan Hekim Dahil) Sayısı, Sağlık Bakanlığı, 2010

Figure 7.11. Number of Specialist Physicians (including Medical Residents) per 1.000 Population by NUTS-1, MoH, 2010

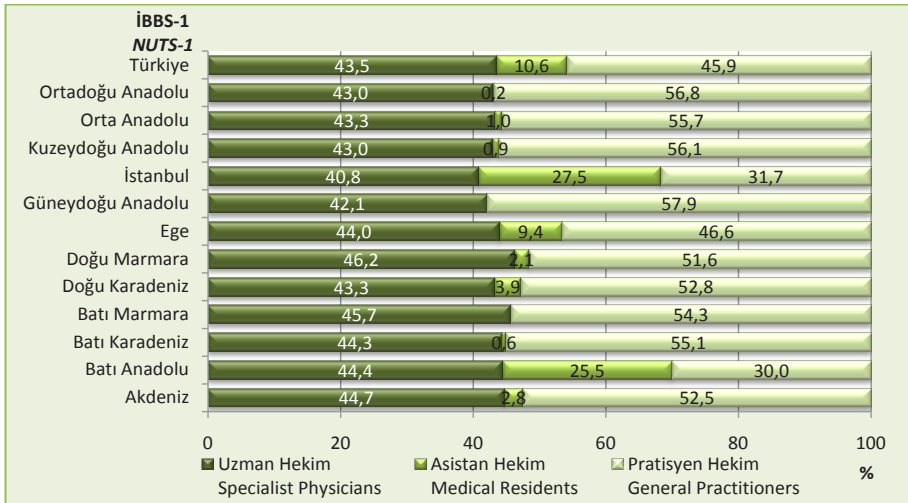

Kaynak: Personel Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Personnel, Population: TURKSTAT

Şekil 7.12. İBBS-1'e Göre Uzman Hekim, Asistan Hekim ve Pratisyen Hekim Dağılımı, Sağlık Bakanlığı, (%), 2010

Figure 7.12. Distribution of Specialist Physicians, Medical Residents and General Practitioners by NUTS-1, MoH, (%), 2010

Kaynak: Personel Genel Müdürlüğü

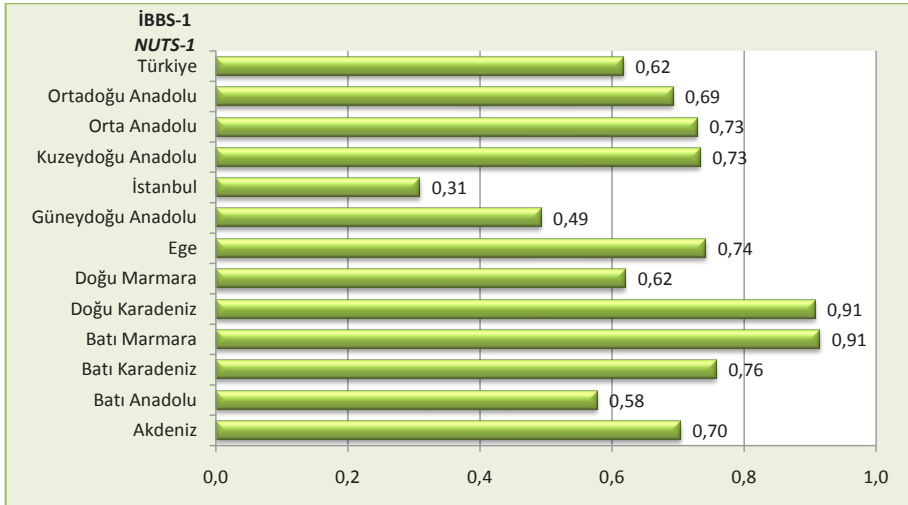
Source: General Directorate of Personnel

Şekil 7.13. İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen Hemşire Sayısı, Sağlık Bakanlığı, 2010
Figure 7.13. Number of Nurses per 1.000 Population by NUTS-1, MoH, 2010

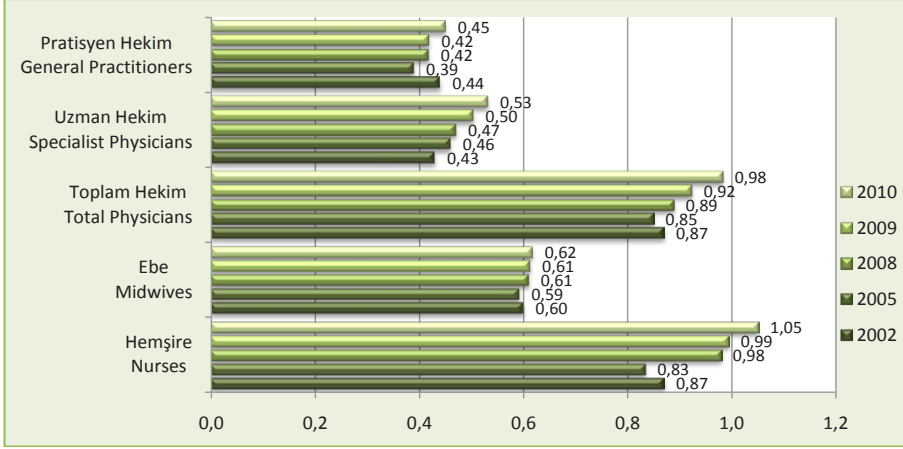
Kaynak: Personel Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK
Source: General Directorate of Personnel, Population: TURKSTAT

Şekil 7.14. İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen Ebe Sayısı, Sağlık Bakanlığı, 2010
Figure 7.14. Number of Midwives per 1.000 Population by NUTS-1, MoH, 2010

Kaynak: Personel Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK
Source: General Directorate of Personnel, Population: TURKSTAT

Şekil 7.15. Yıllara Göre 1.000 Kişiye Düşen Sağlık Personeli Sayısı, Sağlık Bakanlığı, Türkiye
Figure 7.15. Number of Health Personnel per 1.000 Population by Years, MoH, Turkey

Kaynak: Personel Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Personnel, Population: TURKSTAT

Not: Asistan hekim sayısı, uzman hekim sayısına dahil edilmiştir. Karşılaştırılabilir olması amacı ile 2002 yılına SSK personel sayıları dahil edilmiştir.

Note: Number of medical residents is included in the number specialist physicians. The SII employees were included in the MoH health professionals for the year 2002 for comparability purpose.

Tablo 7.4. Bazı Sağlık Bakanlığı Personelinin Hizmet Birimlerine Göre Dağılımı, 2010

Table 7.4. Distribution of Some MoH Personnel by Service Units, 2010

	Hastaneler Hospitals	Toplum Sağlığı Merkezi Population Health Center	Aile Hekimliği Birimi Family Medicine Unit	*Diğer Kurumlar *Other Facilities	Toplam Total
Uzman Hekim Specialist Physicians	29.807	49	891	780	31.527
Pratisyen Hekim General Practitioners	5.726	3.123	18.279	6.101	33.229
Asistan Medical Residents	7.679	-	-	-	7.679
Toplam Hekim Total Physicians	43.212	3.172	19.170	6.881	72.435
Diş Hekimi Dentists	2.382	76	-	4.611	7.069
Sağlık Memuru Health Officers	40.062	2.309	409	23.062	65.842
Hemşire Nurses	61.549	3.563	4.034	8.326	77.472
Ebe Midwives	21.563	5.930	10.411	7.611	45.515

Kaynak: Personel Genel Müdürlüğü

Source General Directorate of Personnel

*Diğer Kurumlar; 112 Acil Yardım İstasyonları, Verem Savaşı Dispanserleri, Kanseri Erken Teşhis ve Tarama Eğitim Merkezleri, Halk Sağlığı Laboratuvarları, AÇSAP Merkezleri, Ağız ve Diş Sağlığı Merkezleri personelini kapsamaktadır.

* Other facilities include Emergency Care Stations 112, Tuberculosis Control Dispensaries, Cancer Early Diagnosis and Screening Centers, Public Health Labs, MCHFP Centers, Oral and Dental Health Center personnel.

Tablo 7.5. Öğretim Yıllarına Göre Tıp Fakültelerinde Öğrenci ve Öğretim Üyesi Sayıları, Türkiye
 Table 7.5. Number of Students and Academic Staff Member in Faculties of Medicine by Education Terms, Turkey

Öğretim Yılı Education Term	Fakülte Sayısı Number of Faculties	Öğretim Üyesi Sayısı Number of Academic Staff Member	Öğrenci Sayısı Number of Students		
			Yeni Kayıt Yapılan Recently Enrolled	Halen Eğitimde Olan Still in Education	Mezun Olan Graduates
2001-2002	40	6.798	4.801	31.786	4.925
2005-2006	46	8.077	4.957	32.985	4.494
2006-2007	47	8.512	5.117	33.537	4.532
2007-2008	49	9.182	5.253	33.782	4.872
2008-2009	56	9.192	6.655	35.454	4.753
2009-2010	61	9.479	7.877	38.369	5.087
2010-2011	69	9.970	8.438	41.664	5.138

Kaynak: ÖSYM Yüksek Öğretim İstatistikleri, Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü

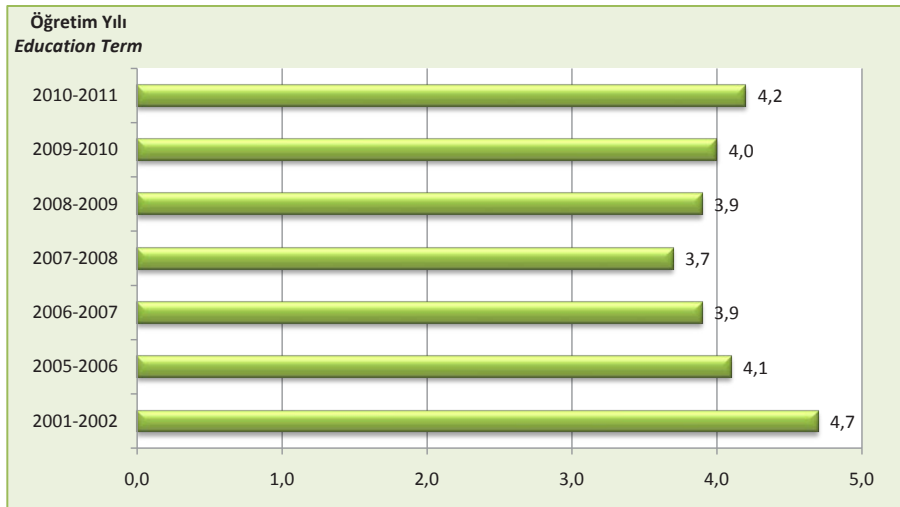
Source: SSPC Higher Education Statistics, General Directorate of Health Education

Not: Atatürk, Gazi, Hacettepe ve İstanbul Üniversiteleri Tıp Fakültelerinin hem İngilizce hem Türkçe eğitim veren bölümleri olup bunlar ayrıca sayılmamıştır. Öğretim üyesi sayısına profesör, doçent, yardımcı doçentler dahildir. Başka bölümlerden gelen öğretim üyeleri sayıya dahil edilmemiştir.

Note: Atatürk, Gazi, Hacettepe and İstanbul University Faculties of Medicine have departments, which offer education in Turkish and English languages. These departments were not counted separately. Academic staff member includes professors, associate professors and assistant professors. Academic Staff of other departments is not included.

Şekil 7.16. Öğretim Yıllarına Göre Tıp Fakültelerinde Öğretim Üyesi Başına Düşen Öğrenci Sayısı, Türkiye

Figure 7.16. Number of Students per Academic Staff Member in Faculties of Medicine by Education Terms, Turkey

Kaynak: ÖSYM Yüksek Öğretim İstatistikleri, Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü

Source: SSPC Higher Education Statistics, General Directorate of Health Education

Not: Öğretim üyesi sayısına; profesör, doçent, yardımcı doçentler dahildir.

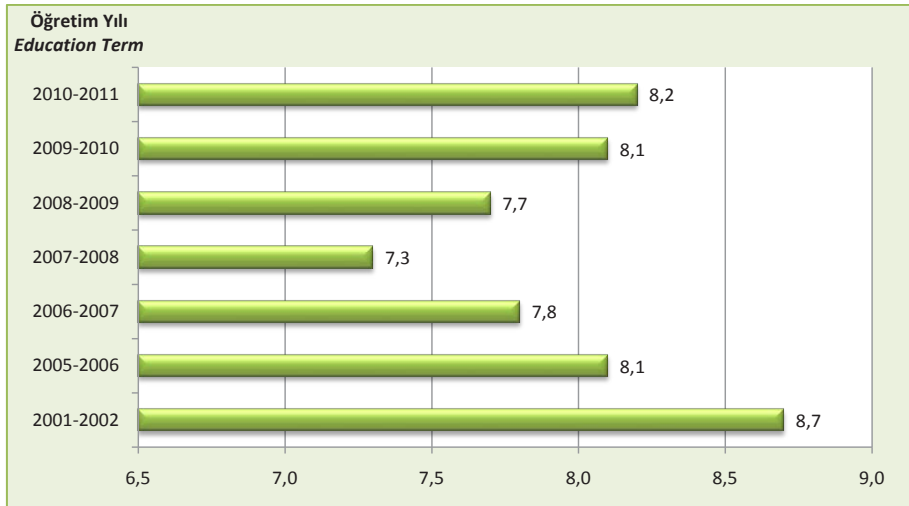
Note: Academic staff member includes professors, associate professors and assistant professors.

Tablo 7.6. Öğretim Yıllarına Göre Diş Hekimliği Fakültelerinde Öğrenci ve Öğretim Üyesi Sayıları, Türkiye
 Table 7.6. Number of Students and Academic Staff Member in Faculties of Dentistry by Education Terms, Turkey

Öğretim Yılı Education Term	Fakülte Sayısı Number of Faculties	Öğretim Üyesi Sayısı Number of Academic Staff Member	Öğrenci Sayısı Number of Students		
			Yeni Kayıt Yapılan Recently Enrolled	Halen Eğitimde Olan Still in Education	Mezun Olan Graduates
2001-2002	14	597	971	5.167	1.001
2005-2006	15	691	1.030	5.609	855
2006-2007	17	749	1.078	5.873	763
2007-2008	18	808	1.132	5.926	981
2008-2009	19	823	1.458	6.322	994
2009-2010	22	879	1.700	7.082	927
2010-2011	27	917	1.998	7.528	950

Kaynak: ÖSYM Yüksek Öğretim İstatistikleri, Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü
 Source: SSPC Higher Education Statistics, General Directorate of Health Education
 Not: Öğretim üyesi sayısına; profesör, doçent, yardımcı doçentler dahildir.
 Note: Academic staff member includes professors, associate professors and assistant professors.

Şekil 7.17. Öğretim Yıllarına Göre Diş Hekimliği Fakültelerinde Öğretim Üyesi Başına Düşen Öğrenci Sayısı, Türkiye
 Figure 7.17. Number of Students per Academic Staff in Faculties of Dentistry by Education Terms, Turkey

Kaynak: ÖSYM Yüksek Öğretim İstatistikleri, Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü
 Source: SSPC Higher Education Statistics, General Directorate of Health Education
 Not: Öğretim üyesi sayısına; profesör, doçent, yardımcı doçentler dahildir.
 Note: Academic staff member includes professors, associate professors and assistant professors.

Tablo 7.7. Öğretim Yıllarına Göre Eczacılık Fakültelerinde Öğrenci ve Öğretim Üyesi Sayıları, Türkiye

Table 7.7. Number of Students and Academic Staff Member in Faculties of Pharmacy by Education Terms, Turkey

Öğretim Yılı Education Term	Fakülte Sayısı Number of Faculties	Öğretim Üyesi Sayısı Number of Academic Staff Member	Öğrenci Sayısı Number of Students		
			Yeni Kayıt Yapılan Recently Enrolled	Halen Eğitimde Olan Still in Education	Mezun Olan Graduates
2001-2002	9	352	855	4.149	695
2005-2006	12	366	1.005	4.572	785
2006-2007	12	393	997	4.666	896
2007-2008	12	424	1.020	4.666	981
2008-2009	12	428	1.195	4.896	966
2009-2010	12	448	1.265	5.821	374
2010-2011	15	458	1.421	6.368	815

Kaynak: ÖSYM Yüksek Öğretim İstatistikleri, Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü

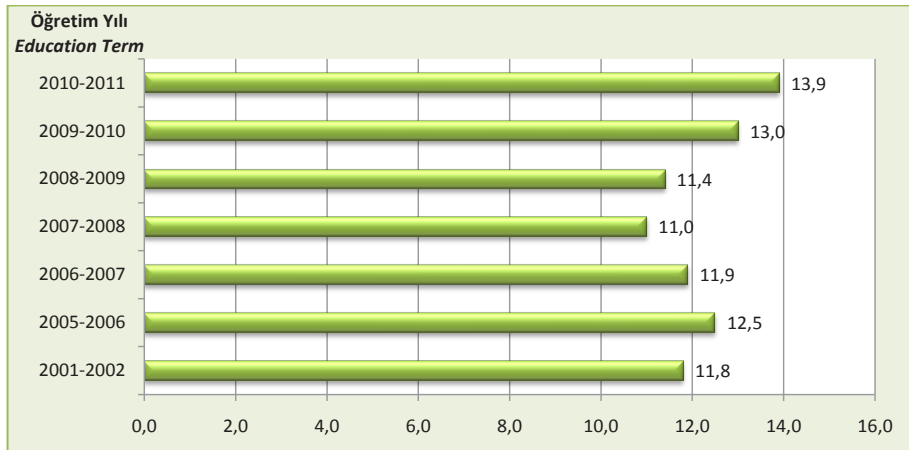
Source: SSPC Higher Education Statistics, General Directorate of Health Education

Not: Öğretim üyesi sayısına; profesör, doçent, yardımcı doçentler dahildir.

Note: Academic staff member includes professors, associate professors and assistant professors.

Şekil 7.18. Öğretim Yıllarına Göre Eczacılık Fakültelerinde Öğretim Üyesi Başına Düşen Öğrenci Sayısı, Türkiye

Figure 7.18. Number of Students per Academic Staff Member in Faculties of Pharmacy by Education Terms, Turkey

Kaynak: ÖSYM Yüksek Öğretim İstatistikleri, Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü

Source: SSPC Higher Education Statistics, General Directorate of Health Education

Not: Öğretim üyesi sayısına; profesör, doçent, yardımcı doçentler dahildir.

Note: Academic staff member includes professors, associate professors and assistant professors.

Tablo 7.8. Öğretim Yıllarına Göre Hemşire Yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumlarında Öğrenci ve Öğretim Elemanı Sayıları, Türkiye
 Table 7.8. Number of Students and Lecturers in Bachelor Degree Faculties of Nursing by Education Terms, Turkey

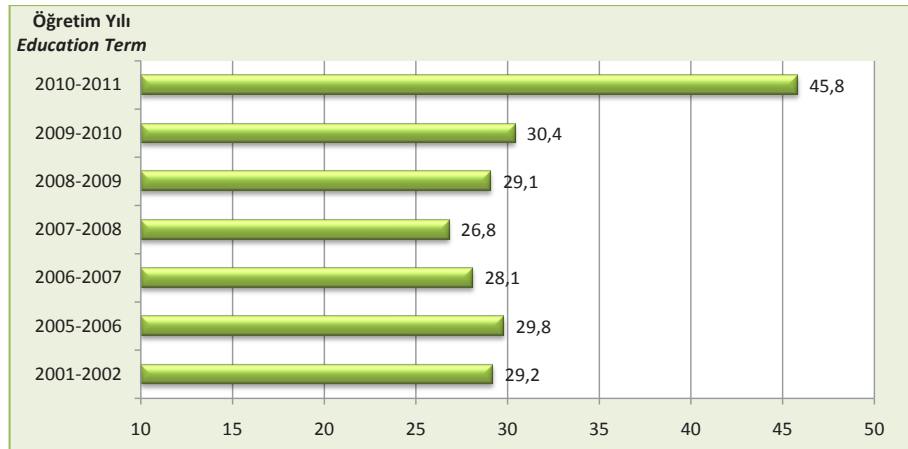
Öğretim Yılı Education Term	Hemşire Yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumları Öğretim Elemanı Sayısı Number of Lecturer in Nursing Higher Schools	Hemşire Yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumları Öğrenci Sayısı Number of Students in Nursing Higher Schools		
		Yeni Kayıt Yapılan Recently Enrolled	Halen Eğitimde Olan Still in Education	Mezun Olan Graduates
2001-2002	523	3.883	15.287	2.289
2005-2006	607	4.035	18.093	3.648
2006-2007	664	4.361	18.630	3.782
2007-2008	762	5.824	20.442	4.113
2008-2009	783	6.570	22.796	3.894
2009-2010	827	6.764	25.176	4.288
2010-2011	628	7.734	28.791	4.358

Kaynak: ÖSYM Yüksek Öğretim İstatistikleri, Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü
 Source: SSPC Higher Education Statistics, General Directorate of Health Education

Not: Öğretim elemanı sayısına; profesör, doçent, yardımcı doçent, öğretim görevlisi, uzman, araştırma görevlisi, okutman, çevirmen, eğitim öğretim planlayıcısı sayıları dahil edilmiştir.

Note: Lecturer includes professors, associate professors, assistant professors, lecturers, specialists, research assistants, tutors, translators and education and training planners.

Şekil 7.19. Öğretim Yıllarına Göre Hemşire Yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumlarında Öğretim Elemanı Başına Düşen Öğrenci Sayısı, Türkiye
 Figure 7.19. Number of Students per Lecturer in Nursing Higher Schools by Education Terms, Turkey

Kaynak: ÖSYM Yüksek Öğretim İstatistikleri, Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü
 Source: SSPC Higher Education Statistics, General Directorate of Health Education

Not: Öğretim elemanı sayısına; profesör, doçent, yardımcı doçent, öğretim görevlisi, uzman, araştırma görevlisi, okutman, çevirmen, eğitim öğretim planlayıcısı sayıları dahil edilmiştir.

Note: Lecturer includes professors, associate professors, assistant professors, lecturers, specialists, research assistants, tutors, translators and education and training planners.

Tablo 7.9. Öğretim Yıllarına Göre Lisans Düzeyinde Eğitim Veren Ebelik Okullarında Öğrenci ve Öğretim Elemanı Sayıları, Türkiye

Table 7.9 Number of Students and Lecturer in Bachelor Degree (4-Year) Faculties of Midwifery by Education Terms, Turkey

Öğretim Yılı Education Term	Fakülte Sayısı Number of Faculties	Öğretim Elemanı Sayısı Number of Lecturer	Öğrenci Sayısı Number of Students		
			Yeni Kayıt Yapılan Recently Enrolled	Halen Eğitimde Olan Still in Education	Mezun Olan Graduates
2001-2002	-	21	1.244	4.420	590
2005-2006	29	33	1.214	5.719	1.101
2006-2007	29	35	1.338	5.906	1.169
2007-2008	32	49	1.488	5.997	1.160
2008-2009	33	52	1.873	6.382	1.331
2009-2010	33	70	1.898	6.977	1.254
2010-2011	33	75	1.889	7.627	1.307

Kaynak: ÖSYM Yüksek Öğretim İstatistikleri, Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü

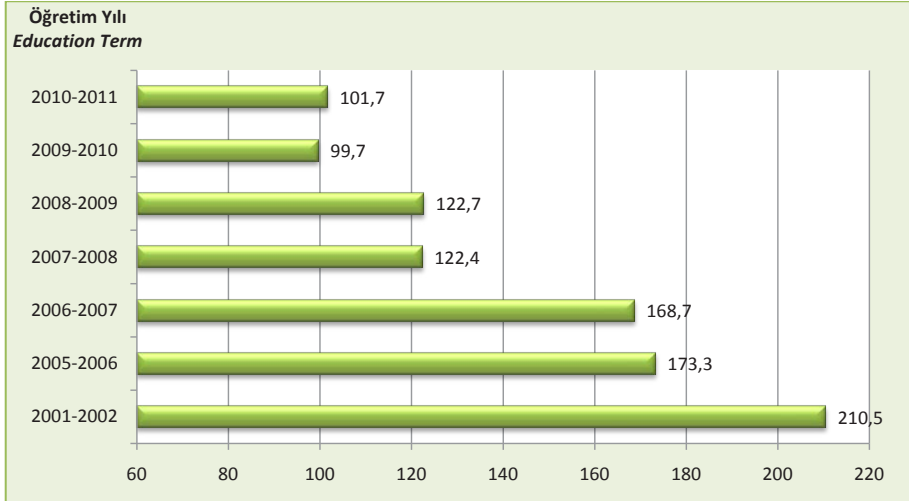
Source: SSPC Higher Education Statistics, General Directorate of Health Education

Not: Öğretim elemanı sayısına; profesör, doçent, yardımcı doçent, öğretim görevlisi, uzman, araştırma görevlisi, okutman, çevirmen, eğitim öğretim planlayıcısı sayıları dahil edilmiştir.

Note: Lecturer includes professors, associate professors, assistant professors, lecturers, specialists, research assistants, tutors, translators and education and training planners.

Şekil 7.20. Öğretim Yıllarına Göre Lisans Düzeyinde Eğitim Veren Ebelik Okullarında Öğretim Elemanı Başına Düşen Öğrenci Sayısı, Türkiye

Figure 7.20. Number of Students per Lecturer in Bachelor Degree (4-Year) Faculties of Midwifery by Years, Turkey

Kaynak: ÖSYM Yüksek Öğretim İstatistikleri, Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü

Source: SSPC Higher Education Statistics, General Directorate of Health Education

Not: Öğretim Elemanı Sayısına; profesör, doçent, yardımcı doçent, öğretim görevlisi, uzman, araştırma görevlisi, okutman, çevirmen, eğitim öğretim planlayıcısı sayıları dahil edilmiştir.

Note: Lecturer includes professors, associate professors, assistant professors, lecturers, specialists, research assistants, tutors, translators and education and training planners.

Tablo 7.10. Öğretim Yıllarına ve Bölümlerine Göre Sağlık Meslek Liseleri Mezun Sayıları, Türkiye
Table 7.10. Number of Graduates of Vocational High Schools for Health by Education Terms and Departments, Turkey

Öğretim Yılı Education Term	Hemşire Nurse	Ebe Midwife	Sağlık Memuru Health Officer	Çevre Sağlığı Environmental Health	Laboratuvar Laboratory	Radyoloji Radiology	Ortopedi Orthopedics	Anestezi Anesthesia	Diş Dental Care	Tıbbi Sekreterlik Medical Secretary	İlk Yardım Emergency Care
2001-2002	1	10	254	823	596	632	54	416	183	5.346	4.758
2002-2003	0	1	0	753	605	503	42	445	105	3.341	4.201
2003-2004	0	0	1	327	592	504	39	400	74	1.737	3.967
2004-2005	896	1.539	124	195	236	124	14	372	31	1.203	2.529
2005-2006	1.738	1.921	233	221	-	509	18	628	44	1.136	2.578
2006-2007	1.927	1.129	199	153	345	324	25	423	52	809	1.737
2007-2008	2.888	1.330	229	130	376	357	40	503	81	699	2.094
2008-2009	41	-	-	316	1.693	558	36	676	136	1.185	3.125
2009-2010	-	-	-	419	2.302	685	63	917	201	1.430	4.285
2010-2011	7.515	-	-	234	935	401	45	675	353	1.224	3.702

Kaynak: Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Health Education

Tablo 7.11. Öğretim Yıllarına Göre Tıpta Uzmanlık Eğitime İlişkin Veriler, Türkiye
Table 7.11. Data on Medical Residency Training by Education Terms, Turkey

Öğretim Yılı Education Term	Uzmanlık Eğitime Başlayan Hekim Sayısı Number of Medical Residents	Uzmanlık Eğitimini Tamamlayan Hekim Sayısı Number of Graduated Specialist Physicians
2001-2002	3.693	2.558
2005-2006	4.376	2.448
2006-2007	5.262	2.283
2007-2008	4.644	3.223
2008-2009	3.828	3.721
2009-2010	5.792	5.101
2010-2011	4.295	-

Kaynak: ÖSYM Yüksek Öğretim İstatistikleri, Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü

Source: SSPP Higher Education Statistics, General Directorate of Health Education

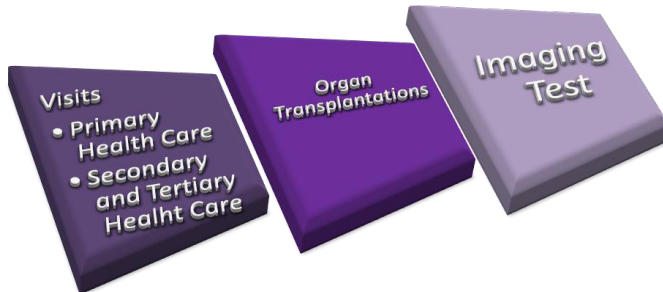

Bölüm 8

Sağlık Hizmetlerinin Kullanımı

Chapter 8

Utilization of Health Care Services

Tablo 8.1. Yıllara ve Sektörlere Göre Toplam Hastane Müracaat Sayısı, Türkiye
Table 8.1. Total Hospital Visits by Years and Sectors, Turkey

	2002	2006	2007	2008	2009	2010
Sağlık Bakanlığı Ministry of Health	109.793.128	189.422.137	209.630.370	216.723.712	228.279.139	235.172.924
Üniversite University	8.823.361	12.588.872	15.025.079	18.290.800	19.364.865	20.098.754
Özel Private	5.697.170	15.529.416	24.485.650	38.688.313	47.618.186	47.712.540
Toplam Total	124.313.659	217.540.425	249.141.099	273.702.825	295.262.190	302.984.218

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not: MSB hastaneleri dahil değildir. Diğer kamu kuruluşlarına ve yerel idarelere bağlı az sayıda hastane özel hastane içerisinde gösterilmiştir. Diğer hastaneler için bakınız sayfa 135. Karşılaştırılabilir olması amacıyla 2002 yılı için 43.561.287 olan SSK hastanelerine müracaat sayısı Sağlık Bakanlığı hastaneleri müracaat sayısına dahil edilmiştir.

Note: MoD hospitals are not included. Few hospitals affiliated with other public establishments and local administrations are included in private hospitals. For other hospitals, please see the page 138. The SII hospital visits, which were 43.561.287 in 2002, were included in the MoH hospital visits for comparability purpose.

Tablo 8.2. Yıllara ve Sektörlere Göre Kişi Başı Hastane Müracaat Sayısı, Türkiye
Table 8.2. Per Capita Hospital Visits by Years and Sectors, Turkey

	2002	2006	2007	2008	2009	2010
Sağlık Bakanlığı Ministry of Health	1,66	2,73	2,97	3,03	3,15	3,19
Üniversite University	0,13	0,18	0,21	0,26	0,27	0,27
Özel Private	0,09	0,22	0,35	0,54	0,66	0,65
Toplam Total	1,88	3,13	3,53	3,83	4,07	4,11

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

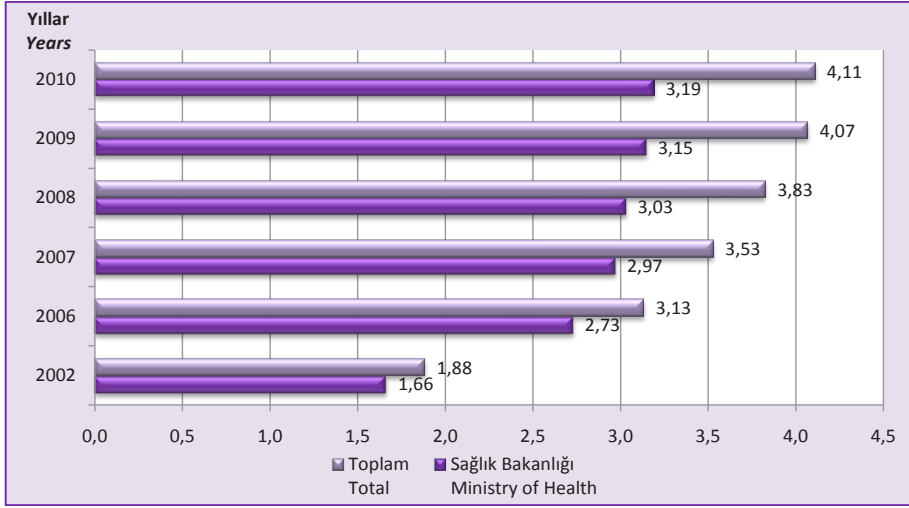
Source: General Directorate of Curative Services, Population: TURKSTAT

Not: MSB hastaneleri dahil değildir. Diğer kamu kuruluşlarına ve yerel idarelere bağlı az sayıda hastane özel hastane içerisinde gösterilmiştir. Diğer Hastaneler için bakınız sayfa 135. Karşılaştırılabilir olması amacıyla 2002 yılı için 43.561.287 olan SSK hastanelerine müracaat sayısı Sağlık Bakanlığı hastaneleri müracaat sayısına dahil edilmiştir.

Note: MoD hospitals are not included. Few hospitals affiliated with other public establishments and local administrations are included in private hospitals. For other hospitals, please see the page 138. The SII hospital visits, which were 43.561.287 in 2002, were included in the MoH hospital visits for comparability purpose.

Şekil 8.1. Yıllara Göre Kişi Başı Hastane Müracaat Sayısı, Sağlık Bakanlığı ve Tüm Sektörler, Türkiye

Figure 8.1. Per Capita Hospital Visits by Years, MoH and All Sectors, Turkey

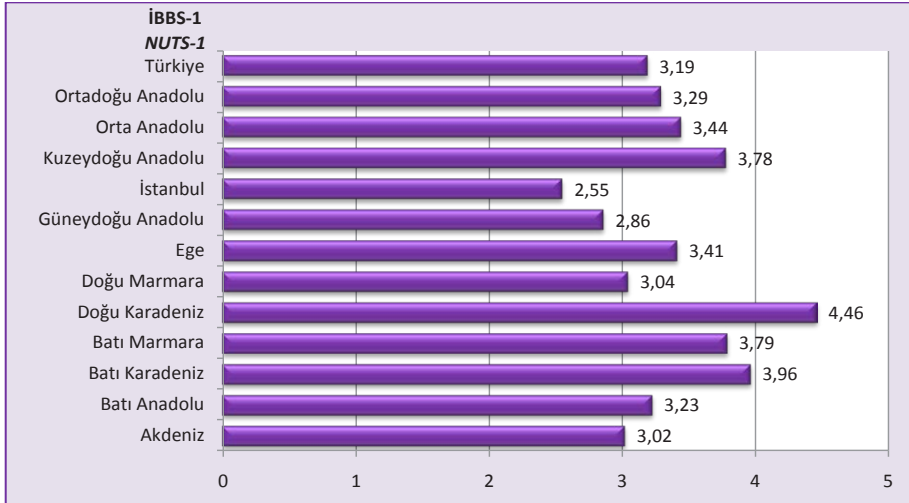

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Curative Services, Population: TURKSTAT

Şekil 8.2. İBBS-1'e Göre Kişi Başı Hastane Müracaat Sayısı, Sağlık Bakanlığı, 2010

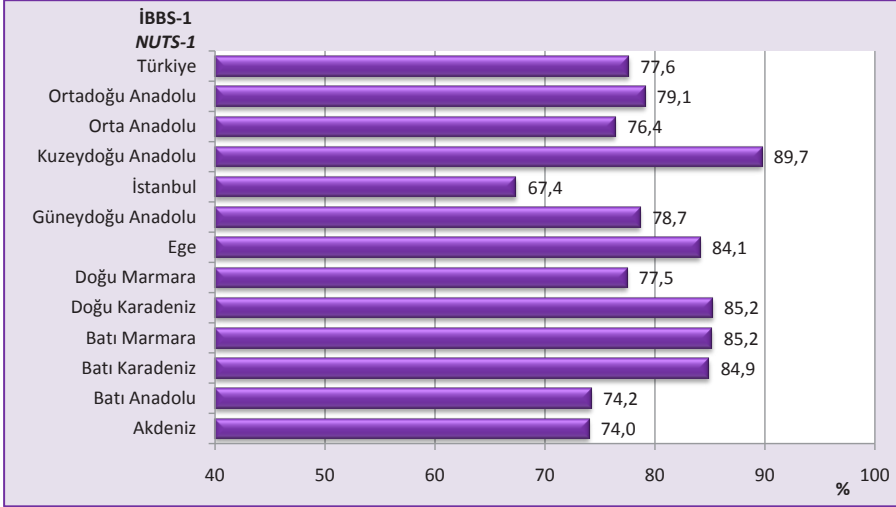
Figure 8.2. Per Capita Hospital Visits by NUTS-1, MoH, 2010

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Curative Services, Population: TURKSTAT

Şekil 8.3. İBBS-1'e Göre Kişi Başı Hastane Müracaatlarında Sağlık Bakanlığı Oranı, (%), 2010
Figure 8.3. Proportion of per Capita Hospital Visits in the MoH by NUTS-1, (%), 2010

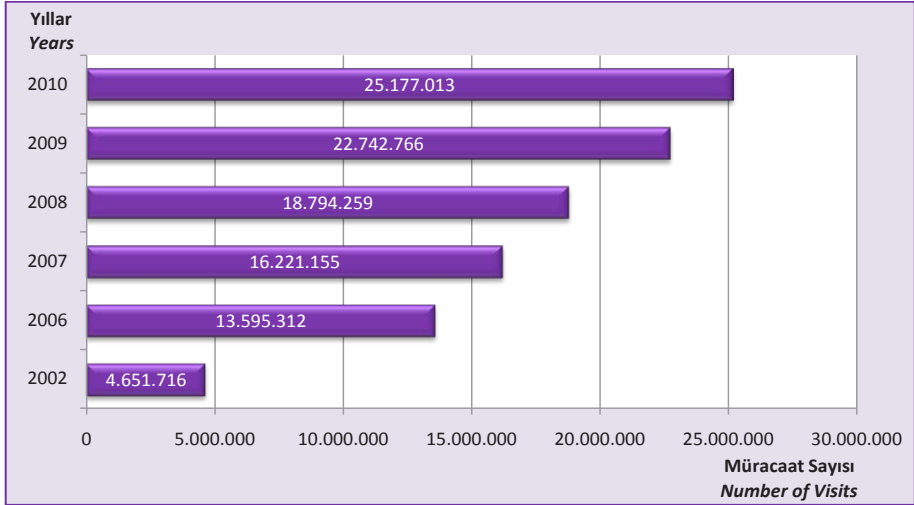
Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK
Source: General Directorate of Curative Services, Population: TURKSTAT

Tablo 8.3. İBBS-1'e Göre Özel Tıp ve Dal Merkezleri ile Özel Poliklinik Müracaat Sayıları, 2010
Table 8.3. Number of Visits to Private Clinics and Specialty Branch Centers and Private Outpatient Clinics by NUTS-1, 2010

İBBS-1 NUTS-1	Özel Tıp ve Dal Merkezleri Private Clinics and Specialty Branch Centers	Özel Poliklinikler Private Outpatient Clinics
Akdeniz	5.678.741	290.879
Batı Anadolu	4.869.363	232.615
Batı Karadeniz	1.928.473	35.021
Batı Marmara	602.157	68.971
Doğu Karadeniz	776.860	35.271
Doğu Marmara	3.004.940	66.503
Ege	5.110.589	234.485
Güneydoğu Anadolu	3.078.262	14.912
İstanbul	5.935.906	1.354.373
Kuzeydoğu Anadolu	374.979	9.621
Orta Anadolu	1.232.559	63.038
Ortadoğu Anadolu	1.195.499	91.665
Türkiye	33.788.328	2.497.352

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Source: General Directorate of Curative Services

Şekil 8.4. Yıllara Göre Ağız Diş Sağlığı Hizmetleri Müracaat Sayısı, Sağlık Bakanlığı, Türkiye
Figure 8.4. Visits for Oral-Dental Health Care Services by Years, MoH, Turkey

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Source: General Directorate of Curative Services

Tablo 8.4. Yıllara ve Sektörlere Göre Yatan Hasta Sayısı, Türkiye
Table 8.4. Number of Inpatients by Years and Sectors, Turkey

	2002	2006	2007	2008	2009	2010
Sağlık Bakanlığı Ministry of Health	4.169.779	5.303.347	5.674.935	5.959.585	5.934.978	6.361.116
Üniversite University	781.990	1.165.277	1.262.973	1.386.449	1.462.690	1.509.484
Özel Private	556.494	1.220.176	1.782.381	2.338.211	2.503.992	2.657.573
Toplam Total	5.508.263	7.688.800	8.720.289	9.684.245	9.901.660	10.528.173

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Source: General Directorate of Curative Services

Not: MSB hastaneleri dahil değildir. Diğer kamu kuruluşlarına ve yerel idarelere bağlı az sayıda hastane özel hastane içerisinde gösterilmiştir. Özel hastanelere dahil edilen diğer kurumlar için bakınız sayfa 135. Karşılaştırılabilir olması amacıyla 2002 yılı için SSK hastanelerine yatan hasta sayısı 1.363.191 olup Sağlık Bakanlığı hastaneleri yatan hasta sayısına dahil edilmiştir.

Note: MoD hospitals are not included. Few hospitals affiliated with other public establishments and local administrations are included in private hospitals. For detailed information about other public establishments included in private hospitals, please see the page 138. The SII hospital visits, which were 1.363.191 in 2002, were included in the MoH inpatients for comparability purpose.

Tablo 8.5. İBBS-1'e Göre Sağlık Bakanlığı Hastanelerine Yatan Hasta Sayıları ve Tüm Sektörlere Oranı, (%), 2010
 Table 8.5. Number of Inpatients in the MoH Hospitals and Its Proportion to All Sectors by NUTS-1, (%), 2010

İBBS-1 NUTS-1	Sağlık Bakanlığı Ministry of Health	Toplam Total	Sağlık Bakanlığı Oranı (%) Proportion of MoH
Akdeniz	828.887	1.441.694	57,5
Batı Anadolu	630.755	1.123.924	56,1
Batı Karadeniz	469.520	671.440	69,9
Batı Marmara	273.224	375.401	72,8
Doğu Karadeniz	296.817	418.921	70,9
Doğu Marmara	602.963	915.760	65,8
Ege	912.915	1.341.001	68,1
Güneydoğu Anadolu	678.283	998.202	68,0
İstanbul	731.550	1.721.085	42,5
Kuzeydoğu Anadolu	217.801	278.769	78,1
Orta Anadolu	359.969	685.503	52,5
Ortadoğu Anadolu	358.432	556.473	64,4
Türkiye	6.361.116	10.528.173	60,4

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü
 Source: General Directorate of Curative Services
 Not: MSB hastaneleri dahil değildir.
 Note: MoD hospitals are not included.

Tablo 8.6. Yıllara ve Sektörlere Göre Toplam Ameliyat Sayıları, Türkiye
 Table 8.6. Number of Surgical Operations by Years and Sectors, Turkey

	2002	2006	2007	2008	2009	2010
Sağlık Bakanlığı Ministry of Health	1.390.357	2.895.930	3.343.460	3.792.953	4.465.326	5.658.819
Üniversite University	389.099	673.282	820.792	904.847	1.018.306	1.126.066
Özel Private	274.195	698.211	986.224	1.383.671	1.665.984	1.829.904
Toplam Total	2.053.651	4.267.423	5.150.476	6.081.471	7.149.616	8.614.789

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü
 Source: General Directorate of Curative Services
 Not: MSB hastaneleri dahil değildir. Karşılaştırılabilir olması amacıyla 2002 yılı için SSK hastanelerinde yapılan ameliyat sayısı 553.839 olup Sağlık Bakanlığı ameliyat sayısına dahil edilmiştir. Diğer kamu kuruluşlarına ve yerel idarelere bağlı az sayıda hastane özel hastane içerisinde gösterilmiştir. Özel hastanelere dahil edilen diğer kurumlar için bakınız sayfa 135. Ameliyat grupları ve ameliyat sayılarındaki artışlar ile ilgili açıklamalar için bakınız sayfa 137.
 Note: MoD hospitals are not included. The number of surgical operations performed in the former SSK hospitals in 2002, which were 553.839, were included in the number of surgical operations performed in the MoH-affiliated health care facilities for comparability. A small number of hospitals affiliated with other public organizations and local administrations were included in private hospitals. For other facilities included in private hospitals, please see the page 138. For further information on surgical operation groups and increase in the number of surgical operations, please see the page 140.

Tablo 8.7. Sektörlere Göre Ameliyat Sayılarının Ameliyat Gruplarına Dağılımı, 2010
 Table 8.7. Distribution of Surgical Operations by Surgical Operation Groups by Sectors, 2010

	A	B	C	D	E	Toplam Total
Sağlık Bakanlığı Ministry of Health	149.214	681.919	1.207.888	1.198.316	2.421.482	5.658.819
Üniversite University	86.476	233.111	256.960	192.187	357.332	1.126.066
Özel Private	137.749	421.433	655.977	324.393	290.352	1.829.904
Toplam Total	373.439	1.336.463	2.120.825	1.714.896	3.069.166	8.614.789

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not: MSB hastaneleri dâhil değildir. Diğer kamu kuruluşlarına ve yerel idarelere bağlı az sayıda hastane özel hastane içerisinde gösterilmiştir. Özel hastanelere dahil edilen diğer kurumlar için bakınız sayfa 135. Ameliyat grupları ve ameliyat sayılarındaki artışlar ile ilgili açıklamalar için bakınız sayfa 137.

Note: MoD hospitals are not included. A small number of hospitals affiliated with other public organizations and local administrations were included in private hospitals. For other facilities included in private hospitals, please see the page 138. For further information on surgical operation groups and increase in the number of surgical operations, please see the page 140.

Tablo 8.8. İBBS 1'e ve Sektörlere Göre 1.000 Kişiye Düşen Ameliyat Sayıları, 2010
 Table 8.8. Number of Surgical Operations per 1.000 Population by NUTS-I and Sectors, 2010

İBBS-1 NUTS-I	Sağlık Bakanlığı Ministry of Health	Üniversite University	Özel Private	Toplam Total
Akdeniz	82,5	16,0	28,6	127,0
Batı Anadolu	90,5	30,6	25,5	146,6
Batı Karadeniz	81,0	10,6	15,5	107,2
Batı Marmara	64,4	5,8	14,0	84,1
Doğu Karadeniz	106,0	16,9	16,3	139,3
Doğu Marmara	77,4	12,9	22,8	113,1
Ege	99,1	27,6	17,4	144,1
Güneydoğu Anadolu	71,7	7,8	24,7	104,2
İstanbul	48,9	6,0	38,2	93,1
Kuzeydoğu Anadolu	92,5	15,6	3,7	111,7
Orta Anadolu	62,9	19,9	31,7	114,5
Ortadoğu Anadolu	77,1	13,0	21,2	111,3
Türkiye	76,8	15,3	24,8	116,9

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Curative Services, Population: TURKSTAT

Not: MSB hastaneleri dahil değildir. Diğer kamu kuruluşlarına ve yerel idarelere bağlı az sayıda hastane özel hastane içerisinde gösterilmiştir. Özel hastanelere dahil edilen diğer kurumlar için bakınız sayfa 135. Ameliyat grupları ve ameliyat sayılarındaki artışlar ile ilgili açıklamalar için bakınız sayfa 137.

Note: MoD hospitals are not included. A small number of hospitals affiliated with other public organizations and local administrations were included in private hospitals. For other facilities included in private hospitals, please see the page 138. For further information on surgical operation groups and increase in the number of surgical operations, please see the page 140.

Tablo 8.9. İBBS 1'e ve Gruplarına Göre 1.000 Kişiye Düşen Ameliyat Sayıları, 2010
 Table 8.9. Number of Surgical Operations per 1.000 Population by NUTS-1 and Groups, 2010

İBBS-1 NUTS-1	A	B	C	D	E	Toplam Total
Akdeniz	4,4	19,4	32,6	25,4	45,3	127,0
Batı Anadolu	9,0	25,3	35,8	28,8	47,8	146,6
Batı Karadeniz	4,6	17,2	26,7	22,8	35,9	107,2
Batı Marmara	2,7	13,7	19,0	17,0	31,7	84,1
Doğu Karadeniz	5,2	16,6	26,2	21,9	69,4	139,3
Doğu Marmara	5,4	18,6	28,9	23,3	37,0	113,1
Ege	5,1	18,3	24,4	25,2	71,1	144,1
Güneydoğu Anadolu	2,5	14,9	27,9	23,4	35,6	104,2
İstanbul	6,2	18,1	29,2	18,2	21,3	93,1
Kuzeydoğu Anadolu	3,7	13,3	26,7	20,7	47,4	111,7
Orta Anadolu	4,4	20,3	32,0	23,8	34,0	114,5
Ortadoğu Anadolu	3,6	13,3	27,8	28,2	38,3	111,3
Türkiye	5,1	18,1	28,8	23,3	41,6	116,9

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Curative Services, Population: TURKSTAT

Not: MSB hastaneleri dahil değildir. Diğer kamu kuruluşlarına ve yerel idarelere bağlı az sayıda hastane özel hastane içerisinde gösterilmiştir. Özel hastanelere dahil edilen diğer kurumlar için bakınız sayfa 135. Ameliyat grupları ve ameliyat sayılarındaki artışlar ile ilgili açıklamalar için bakınız sayfa 137.

Note: MoD hospitals are not included. A small number of hospitals affiliated with other public organizations and local administrations were included in private hospitals. For other facilities included in private hospitals, please see the page 138. For further information on surgical operation groups and increase in the number of surgical operations, please see the page 140.

Tablo 8.10. İBBS-1'e ve Sektörlere Göre Ameliyat Sayısının Müracaat Sayısına Oranı, (%), 2010
 Table 8.10. Proportion of Surgical Operations to the Number of Visits by NUTS-1 and Sectors, (%), 2010

İBBS-1 NUTS-1	Sağlık Bakanlığı Ministry of Health	Üniversite University	Özel Private	Toplam Total
Akdeniz	2,7	4,4	4,1	3,1
Batı Anadolu	2,8	4,9	5,1	3,4
Batı Karadeniz	2,0	5,2	3,1	2,3
Batı Marmara	1,7	4,0	2,7	1,9
Doğu Karadeniz	2,4	11,0	2,6	2,7
Doğu Marmara	2,5	4,2	3,9	2,9
Ege	2,9	12,4	4,1	3,6
Güneydoğu Anadolu	2,5	6,2	3,8	2,9
İstanbul	1,9	2,8	3,8	2,5
Kuzeydoğu Anadolu	2,4	7,2	1,7	2,7
Orta Anadolu	1,8	7,7	4,0	2,5
Ortadoğu Anadolu	2,3	4,8	3,5	2,7
Türkiye	2,4	5,6	3,8	2,8

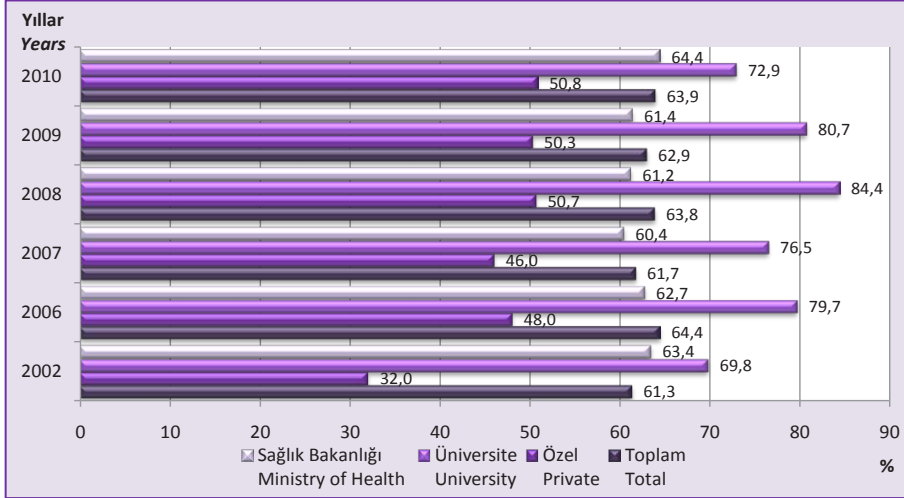
Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not: MSB hastaneleri dahil değildir. Diğer kamu kuruluşlarına ve yerel idarelere bağlı az sayıda hastane özel hastane içerisinde gösterilmiştir. Özel hastanelere dahil edilen diğer kurumlar için bakınız sayfa 135. Ameliyat grupları ve ameliyat sayılarındaki artışlar ile ilgili açıklamalar için bakınız sayfa 137.

Note: MoD hospitals are not included. A small number of hospitals affiliated with other public organizations and local administrations were included in private hospitals. For other facilities included in private hospitals, please see the page 138. For further information on surgical operation groups and increase in the number of surgical operations, please see the page 140.

Şekil 8.5. Yıllara ve Sektörlere Göre Yatak Doluluk Oranı, (%), Türkiye
Figure 8.5. Bed Occupancy Ratio by Years and Sectors, (%), Turkey

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

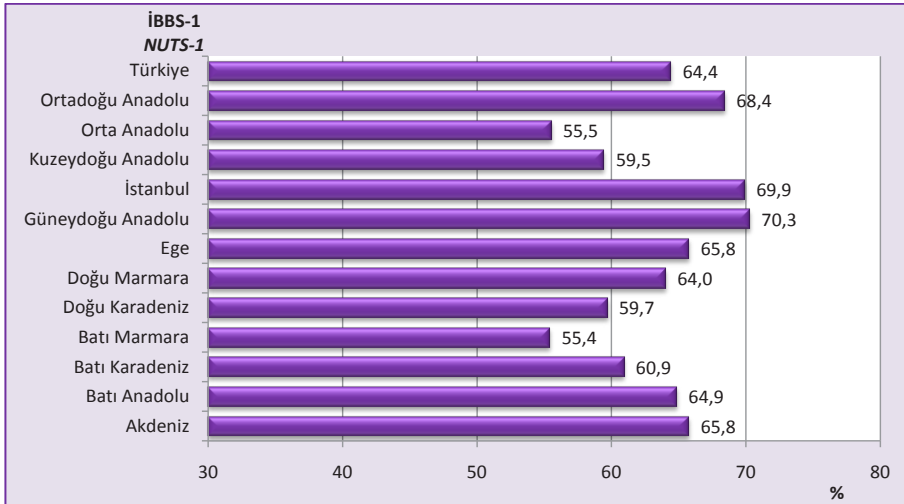
Source: General Directorate of Curative Services

Not: MSB hastaneleri dahil değildir. Yatak sayısına dahil edilen yatakların tanımları için bakınız sayfa 135. 2008 yılından önceki yıllar için yatak sayılarına ait hesaplamalar tanıma göre yeniden düzenlenmiştir. Yatak doluluk oranına ait açıklama ve hesaplama metodolojisi için bakınız sayfa 136.

Note: MoD hospitals are not included. For descriptions of beds included in the number of beds please see the page 138. The number of beds for the years before 2008 was rearranged in compliance with the description. Please see the page 139 for explanations and calculation methodology about bed occupancy ratio.

Şekil 8.6. İBBS-1'e Göre Sağlık Bakanlığı Hastaneleri Yatak Doluluk Oranı, (%), 2010

Figure 8.6. Bed Occupancy Ratio in the MoH Hospitals by NUTS-1, (%), 2010

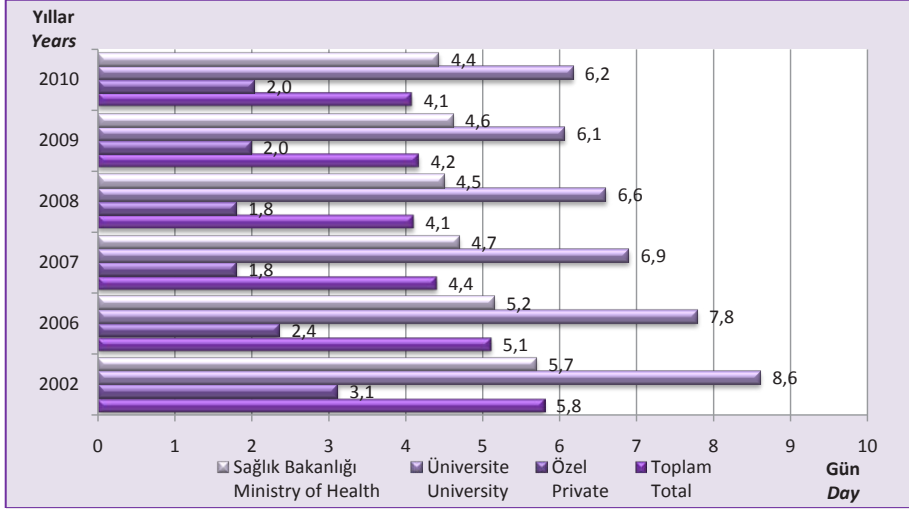
Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not: Yatak doluluk oranına ait açıklama ve hesaplama metodolojisi için bakınız sayfa 136.

Note: Please see the page 139 for explanations and calculation methodology about bed occupancy ratio.

Şekil 8.7. Yıllara ve Sektörlere Göre Yatan Hasta Ortalama Kalış Günü, Türkiye
Figure 8.7. Average Length (Days) of Hospital Stay for Inpatients by Years and Sectors, Turkey

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not: Yatan hasta ortalama kalış gününe ait açıklama ve hesaplama metodolojisi için bakınız sayfa 136.

Note: Please see the page 139 for explanation and calculation methodology about average length (days) of hospital stay for inpatients

Şekil 8.8. İBBS-1'e Göre Sağlık Bakanlığı Hastaneleri Yatan Hasta Ortalama Kalış Günü, 2010
Figure 8.8. Average Length (Days) of Hospital Stay for Inpatients in the MoH Hospitals by NUTS-1, 2010

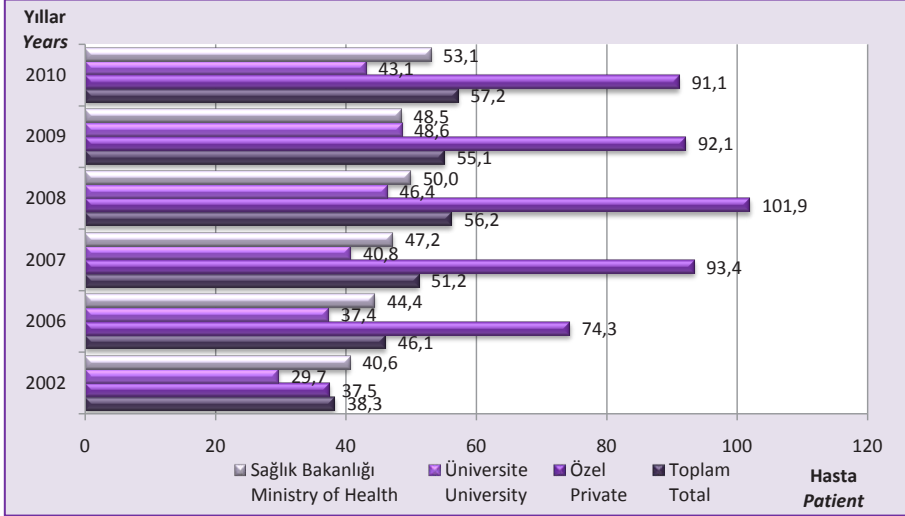
Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not: Yatan hasta ortalama kalış gününe ait açıklama ve hesaplama metodolojisi için bakınız sayfa 136.

Note: Please see the page 139 for explanation and calculation methods about average length (days) of hospital stay for inpatients

Şekil 8.9. Yıllara ve Sektörlere Göre Yatak Devir Hızı, (Hasta), Türkiye
Figure 8.9. Bed Turnover Rate by Years and Sectors, (Patient), Turkey

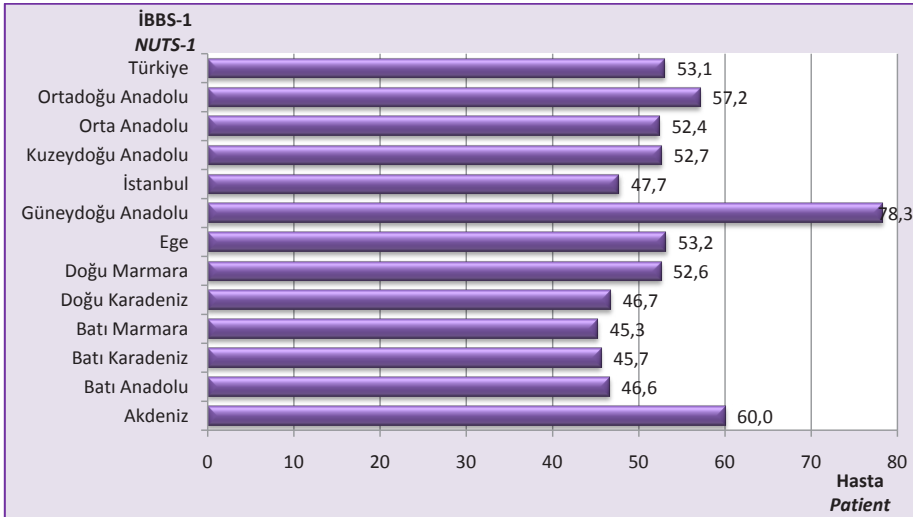
Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not: Yatak devir hızına ait açıklama ve hesaplama metodolojisi için bakınız sayfa 136.

Note: Please see the page 139 for explanation and calculation methodology about bed turnover rate.

Şekil 8.10. İBBS-1'e Göre Sağlık Bakanlığı Hastaneleri Yatak Devir Hızı, (Hasta), 2010
Figure 8.10. Bed Turnover Rate in the MoH Hospitals by NUTS-1, (Patient), 2010

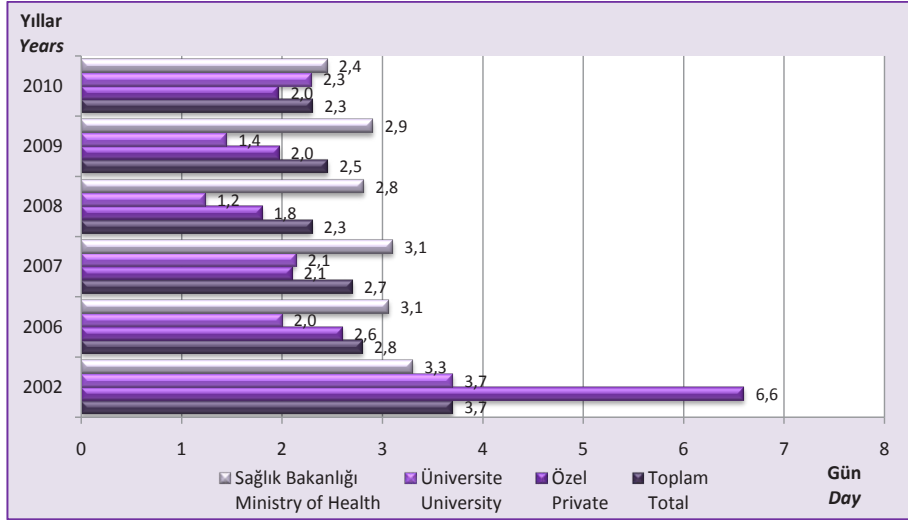
Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not: Yatak devir hızına ait açıklama ve hesaplama metodolojisi için bakınız sayfa 136.

Note: Please see the page 139 for explanation and calculation methodology about bed turnover rate.

Şekil 8.11. Yıllara ve Sektörlere Göre Yatak Devir Aralığı, (Gün), Türkiye
Figure 8.11. Bed Turnover Interval by Years and Sectors, (Day), Turkey

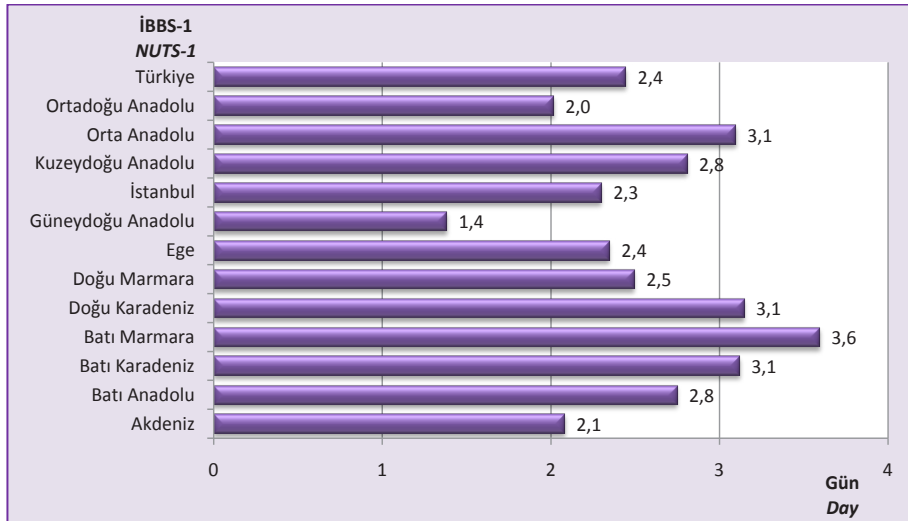
Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not: Yatak devir aralığına ait açıklama ve hesaplama metodolojisi için bakınız sayfa 136.

Note: Please see the page 139 for explanation and calculation methodology about bed turnover rate.

Şekil 8.12. İBBS-1'e Göre Sağlık Bakanlığı Hastaneleri Yatak Devir Aralığı, (Gün), 2010
Figure 8.12. Bed Turnover Intervals in the MoH Hospitals by NUTS-1, (Days), 2010

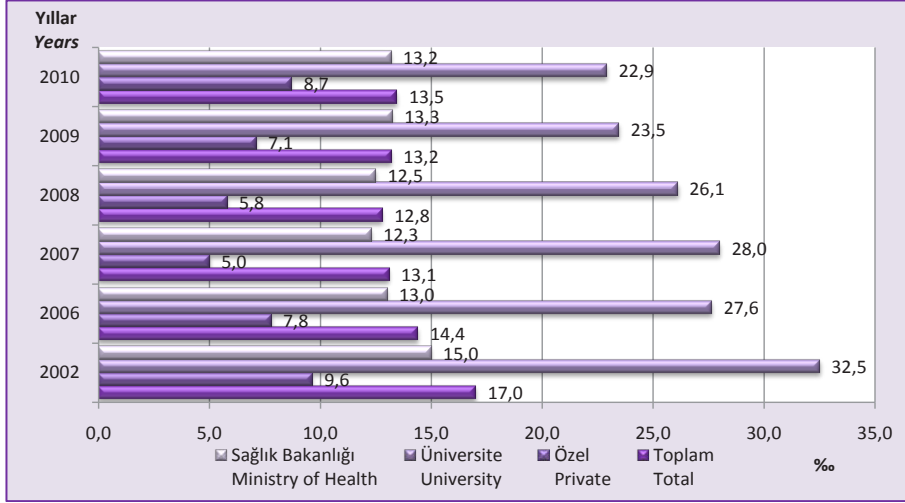
Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not: Yatak devir aralığına ait açıklama ve hesaplama metodolojisi için bakınız sayfa 136.

Note: Please see the page 139 for explanation and calculation methodology about bed turnover rate.

Şekil 8.13. Yıllara ve Sektörlere Göre Hastanelerde Kaba Ölüm Hızı, Türkiye
Figure 8.13. Crude Death Rate at Hospitals by Years and Sectors. Turkey

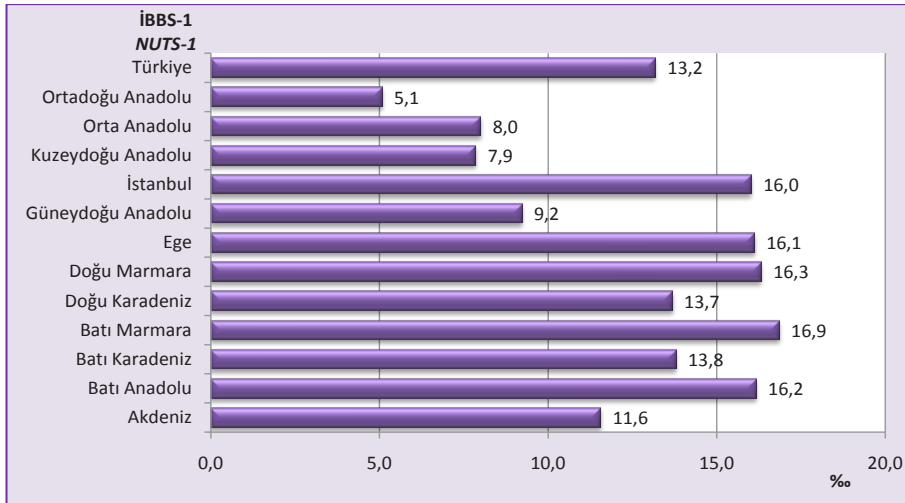
Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not: Kaba ölüm hızına ait açıklama ve hesaplama metodolojisi için bakınız sayfa 136.

Note: Please see the page 139 for explanation and calculation methodology about crude birth rate.

Şekil 8.14. İBBS-1'e Göre Sağlık Bakanlığı Hastaneleri Kaba Ölüm Hızı, 2010
Figure 8.14. Crude Death Rate in the MoH Hospitals by NUTS-1, 2010

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not: Kaba ölüm hızına ait açıklama ve hesaplama metodolojisi için bakınız sayfa 136.

Note: Please see the page 139 for explanation and calculation methodology about crude birth rate.

Tablo 8.11. Yıllara ve Sektörlere Göre Hastanelerde Toplam Yatılan Gün Sayısı, Türkiye
 Table 8.11. Total Number of Days Stayed in Hospitals by Years and Sectors, Turkey

	2002	2006	2007	2008	2009	2010
Sağlık Bakanlığı Ministry of Health	23.770.910	27.320.145	26.511.490	26.650.409	27.408.539	28.193.909
Üniversite University	6.713.945	9.073.326	8.651.632	9.213.985	8.873.997	9.317.978
Özel Private	1.730.661	2.877.624	3.203.632	4.241.645	4.986.717	5.410.529
Toplam Total	32.215.516	39.271.095	38.366.754	40.106.039	41.269.253	42.922.416

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not: MSB hastaneleri dahil değildir. Diğer kamu kuruluşlarına ve yerel idarelere bağlı az sayıda hastane özel hastane içerisinde gösterilmiştir. Özel hastanelere dâhil edilen diğer kurumlar için bakınız sayfa 135. Karşılaştırılabilir olması amacıyla 2002 yılı için SSK hastanelerinde yatılan gün sayısı 7.736.937 olup Sağlık Bakanlığı hastaneleri yatılan gün sayısına dahil edilmiştir.

Note: MoD hospitals are not included. Few hospitals affiliated with other public establishments and local administrations are included in private hospitals. For detailed information about other public establishments included in private hospitals, please see the page 138. The former 7.736.937 days of SII hospital stays were included in the MoH hospitals for the year 2002 for comparability purpose.

Tablo 8.12. İBBS 1'e Göre Sağlık Bakanlığı Hastanelerinde Toplam Yatılan Gün Sayısı, 2010
 Table 8.12. Total Number of Days Stayed in the MoH Hospitals by NUTS-I, 2010

İBBS-1 NUTS-I	Sayı Number
Akdeniz	3.313.658
Batı Anadolu	3.203.035
Batı Karadeniz	2.286.110
Batı Marmara	1.221.131
Doğu Karadeniz	1.383.550
Doğu Marmara	2.679.720
Ege	4.119.661
Güneydoğu Anadolu	2.221.915
İstanbul	3.910.372
Kuzeydoğu Anadolu	897.428
Orta Anadolu	1.391.176
Ortadoğu Anadolu	1.566.153
Türkiye	28.193.909

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not: MSB hastaneleri dahil değildir. Diğer kamu kuruluşlarına ve yerel idarelere bağlı az sayıda hastane özel hastane içerisinde gösterilmiştir. Özel hastanelere dâhil edilen diğer kurumlar için bakınız sayfa 135. Karşılaştırılabilir olması amacıyla 2002 yılı için SSK hastanelerinde yatılan gün sayısı 7.736.937 olup Sağlık Bakanlığı hastaneleri yatılan gün sayısına dahil edilmiştir.

Note: MoD hospitals are not included. Few hospitals affiliated with other public establishments and local administrations are included in private hospitals. For detailed information about other public establishments included in private hospitals, please see the page 138. For comparison The former 7.736.937 days of SII hospital stays were included in the MoH hospitals for the year 2002 for comparability purpose.

Tablo 8.13. Yıllara Göre Organ Nakli Sayısı, Türkiye
Table 8.13. Number of Organ Transplantations by Years, Turkey

	2002	2006	2007	2008	2009	2010
Böbrek <i>Kidney</i>	550	949	1.302	1.665	2.362	2.502
Karaciğer <i>Liver</i>	159	319	473	602	593	695
Kalp <i>Heart</i>	20	45	61	50	55	86
Kalp Kapakçığı <i>Heart Valve</i>	15	25	56	29	38	18
Akciğer <i>Lung</i>	0	0	1	0	7	3
Kalp-Akciğer <i>Heart-Lung</i>	0	0	1	3	0	0
Pankreas <i>Pancreas</i>	0	7	9	10	18	29
İnce Bağırsak <i>Small Intestine</i>	0	0	0	3	1	3
Toplam <i>Total</i>	744	1.345	1.903	2.362	3.074	3.336

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Source: General Directorate of Curative Service

Tablo 8.14. Sektörlere Göre Yataklı Tedavi Kurumları MR ve BT Görüntüleme Sayısı, 2010
Table 8.14. Number of MR and CT Imaging Tests in Inpatient Treatment Facilities by Sectors, 2010

	MR <i>MRI</i>	BT <i>CT</i>
Sağlık Bakanlığı <i>Ministry of Health</i>	3.567.676	4.918.990
Üniversite <i>University</i>	653.392	1.152.175
Özel <i>Private</i>	1.596.022	1.495.899
Toplam <i>Total</i>	5.817.090	7.567.064

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Source: General Directorate of Curative Services

Tablo 8.15. İBBS-1'e ve Sektörlere Göre Yataklı Tedavi Kurumlarına Müracaatlarda 10.000 Kişiyi Düşen MR ve BT Görüntüleme Sayısı, 2010

Table 8.15. Number of MR and CT Imaging Tests per 10.000 Population in Inpatient Health Care Facilities by NUTS-1 and Sectors, 2010

İBBS-1 NUTS-1	Sağlık Bakanlığı Ministry of Health		Üniversite University		Özel Private		Toplam Total	
	MR MRI	BT CT	MR MRI	BT CT	MR MRI	BT CT	MR MRI	BT CT
Akdeniz	150,1	226,8	352,7	399,2	298,0	304,0	193,4	255,4
Batı Anadolu	150,1	191,7	250,6	458,3	368,8	293,1	189,6	241,5
Batı Karadeniz	133,2	200,5	340,2	561,1	454,3	452,5	176,6	243,4
Batı Marmara	102,9	161,1	460,9	547,5	393,1	311,0	148,1	191,0
Doğu Karadeniz	215,4	280,1	539,9	971,5	313,7	358,6	236,6	309,7
Doğu Marmara	162,9	199,7	226,2	422,9	360,8	271,9	197,0	227,7
Ege	145,6	171,0	414,8	781,7	285,5	275,6	174,9	215,3
Güneydoğu Anadolu	107,1	213,9	417,6	1807,2	427,3	420,3	175,0	305,3
İstanbul	197,4	252,3	193,9	292,9	242,3	234,7	209,3	249,9
Kuzeydoğu Anadolu	183,1	264,6	746,4	623,3	523,3	790,8	229,4	310,0
Orta Anadolu	118,4	141,7	466,9	1121,2	265,8	255,5	164,7	218,1
Ortadoğu Anadolu	139,9	222,6	359,8	482,1	696,1	571,2	234,3	289,6
Türkiye	151,7	209,2	325,1	573,3	334,5	313,5	192,0	249,8

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Curative Services, Population: TURKSTAT

Tablo 8.16. Yıllara Göre Sağlık Bakanlığı Birinci Basamak Kuruluşlarına Toplam Müracaat Sayısı, Türkiye

Table 8.16. Number of Total Visits to the MoH Primary Care Facilities by Years, Turkey

	2002	2006	2007	2008	2009	2010
Sağlık Ocağı Health Center	55.844.883	121.101.156	123.259.825	121.441.948	123.851.458	76.629.163
Aile Hekimliği Birimi Family Medicine Unit	-	-	22.902.118	45.111.103	65.716.898	108.976.049
Verem Savaş Dispanseri Tuberculosis Control Dispensary	2.012.458	3.034.848	2.818.945	2.781.992	2.557.787	2.378.998
Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Merkezi Mother and Child Health and Family Planning Center	1.869.385	3.610.177	5.993.934	6.079.527	5.578.183	11.309.093
Toplam Total	59.726.726	127.746.181	154.974.822	175.414.570	197.704.326	199.293.303

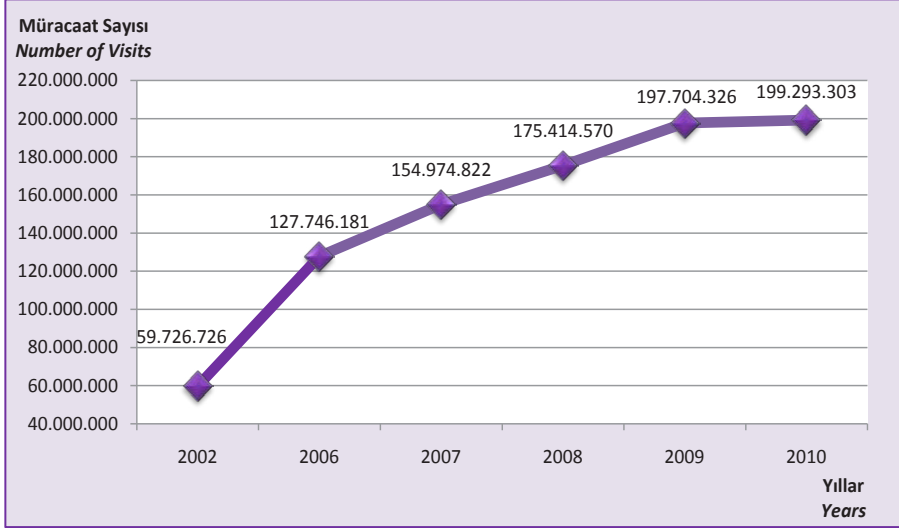
Kaynak: Sağlık Bakanlığı İlgili Birimleri

Source: MoH Units

Not: Aile Hekimliği uygulaması 15 Ekim 2005 tarihinde Düzce ilinde başlamış olup 2006 yılında 7 ilde uygulandığından aile hekimliği ile ilgili veriler 2007 yılından itibaren değerlendirmeye alınmıştır. 2007 yılından önceki yıllara ait veriler sağlık ocakları içerisinde gösterilmiştir. 2010 yılı aralık ayı itibarıyla tüm illerde aile hekimliği uygulamasına geçildiğinden aralık ayından önceki aylara ait veriler aile hekimliği biriminin içerisinde gösterilmiştir. 13.12.2010 tarihi itibarıyla 81 ilde aile hekimliği uygulamasına geçildiğinden tüm sağlık ocakları kapatılmıştır. Sağlık Ocakları belirtilen tarihe kadar hizmet vermeye devam ettiğinden muayene sayıları ayrıca gösterilmiştir.

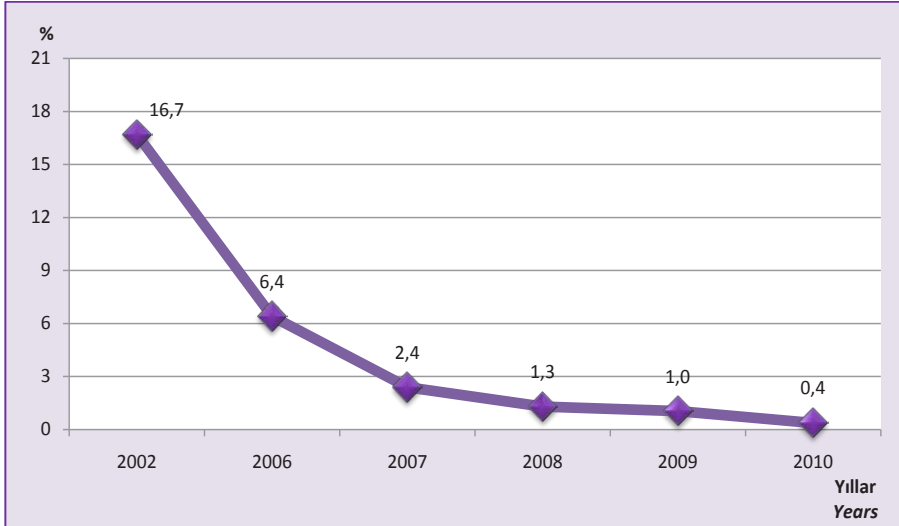
Note: Family medicine implementation was launched on 15 October 2005 in Düzce province and since family medicine was implemented in 7 provinces in 2006, data on family medicine were considered from 2007 onwards. Data prior to 2007 were presented under the health centers. All health centers were closed down since family medicine was put into implementation in 81 provinces across the country on 13.12.2010. The number of examinations in Health Centers is indicated separately since health centers continued to give service until the afore-mentioned date.

Şekil 8.15. Yıllara Göre Sağlık Bakanlığı Birinci Basamak Kuruluşlarına Müracaat Sayısı, Türkiye
Figure 8.15. Number of Visits to the MoH Primary Health Care Facilities by Years, Turkey

Kaynak: Sağlık Bakanlığı İlgili Birimleri, Nüfus: TÜİK
Source: MoH Units, Population: TURKSTAT

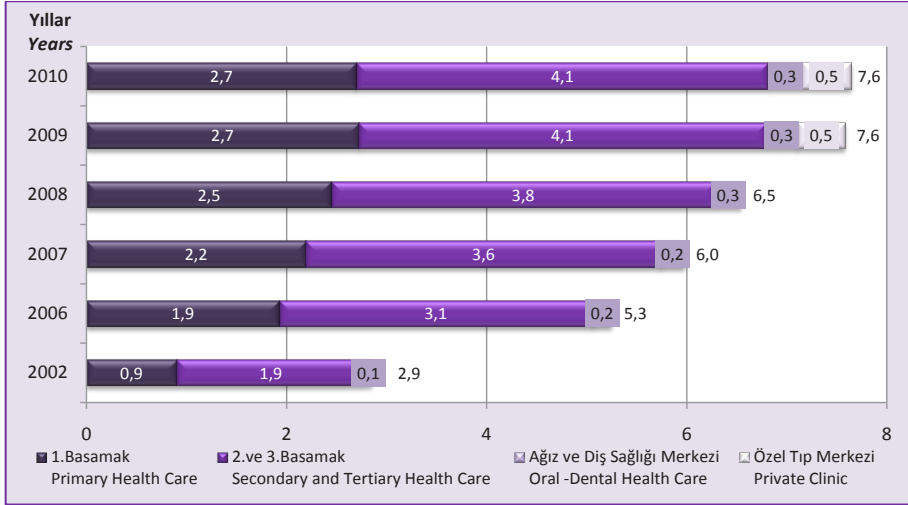
Şekil 8.16. Yıllara Göre Sağlık Bakanlığı Birinci Basamak Kuruluşları Sevk Oranı, Türkiye
Figure 8.16. Referrals from the MoH Primary Care Facilities by Years, Turkey

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Source: General Directorate of Primary Health Care Services

Şekil 8.17. Yıllara Göre Kişi Başı Sağlık Kuruluşlarına Müracaat Sayısı, Türkiye

Figure 8.17. Per Capita Visits to the MoH Primary Health Care Facilities by Years, Turkey

Kaynak: Sağlık Bakanlığı İlgili Birimleri, Nüfus: TÜİK

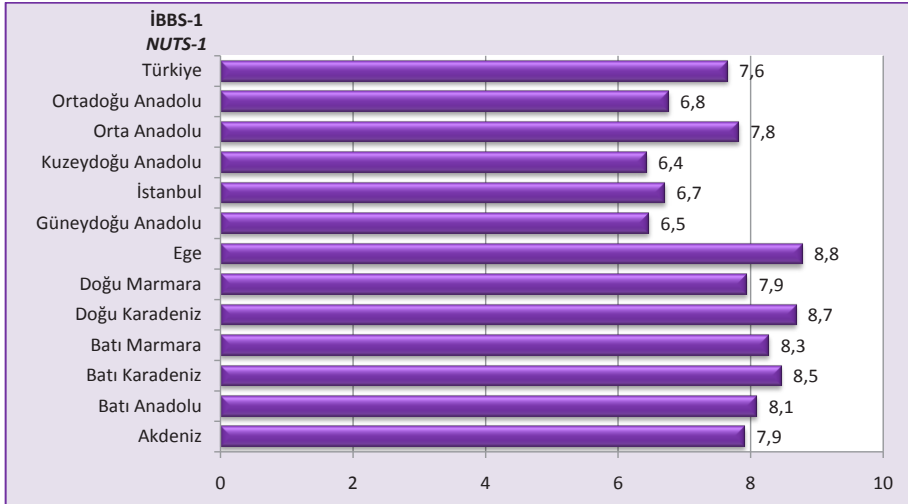
Source: MoH Units, Population: TURKSTAT

Not: Sağlık Bakanlığı birinci basamak kuruluşları ile tüm yataklı tedavi kurumlarına yapılan başvuruları kapsamaktadır.

Note: Covers the visits to the MoH primary health care facilities and all inpatient treatment facilities

Şekil 8.18. İBBS-1'e Göre Kişi Başı Kurum ve Kuruluşlara Müracaat Sayısı, Tüm Sektörler, 2010

Figure 8.18. Per Capita Visits to Health Care Facilities by NUTS-1, All Sectors, 2010

Kaynak: Sağlık Bakanlığı İlgili Birimleri, Nüfus: TÜİK

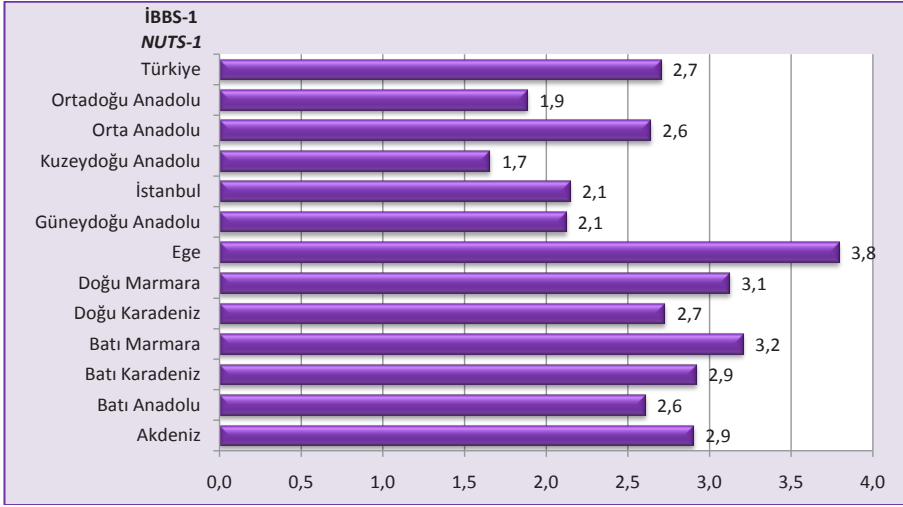
Source: MoH Units, Population: TURKSTAT

Not: Sağlık Bakanlığı birinci basamak kuruluşları ile tüm yataklı tedavi kurumlarına yapılan başvuruları kapsamaktadır.

Note: Covers the visits to the MoH primary health care facilities and all inpatient treatment facilities.

Şekil 8.19. İBBS-1'e Göre Kişi Başı Birinci Basamak Kuruluşları Müracaat Sayısı, Sağlık Bakanlığı, 2010

Figure 8.19. Per Capita Visits to Primary Health Care Facilities by NUTS-1, MoH, 2010

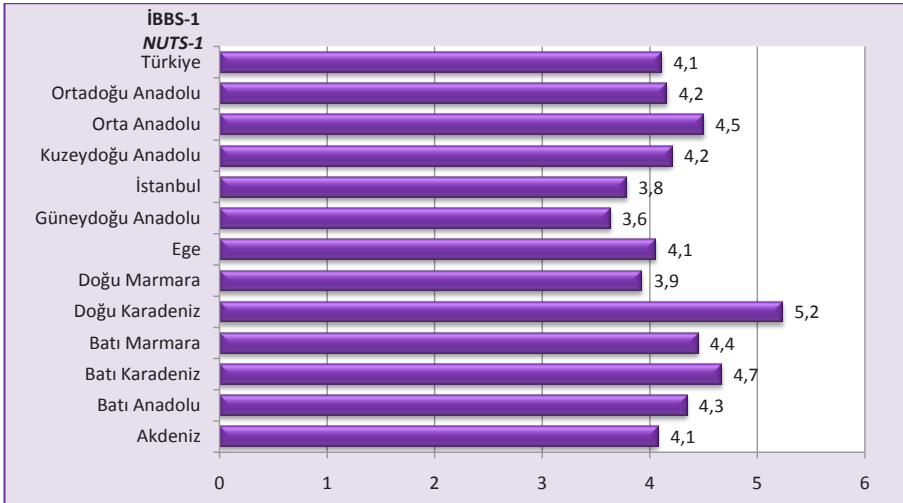

Kaynak: Sağlık Bakanlığı İlgili Birimleri, Nüfus: TÜİK

Source: MoH Units, Population: TURKSTAT

Şekil 8.20. İBBS-1'e Göre Kişi Başı Tüm Yataklı Tedavi Kurumları Müracaat Sayısı, Tüm Sektörler, 2010

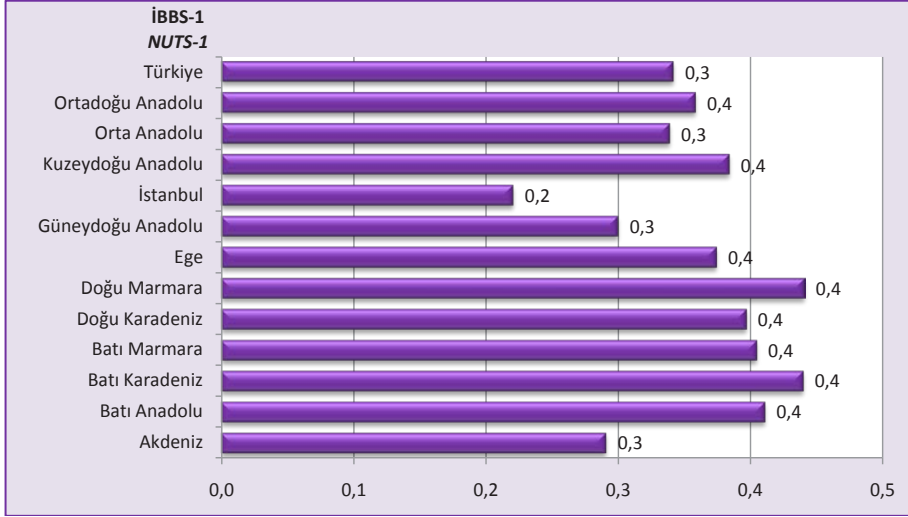
Figure 8.20. Per Capita Visits to All Inpatient Treatment Facilities by NUTS-1, All Sectors, 2010

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK

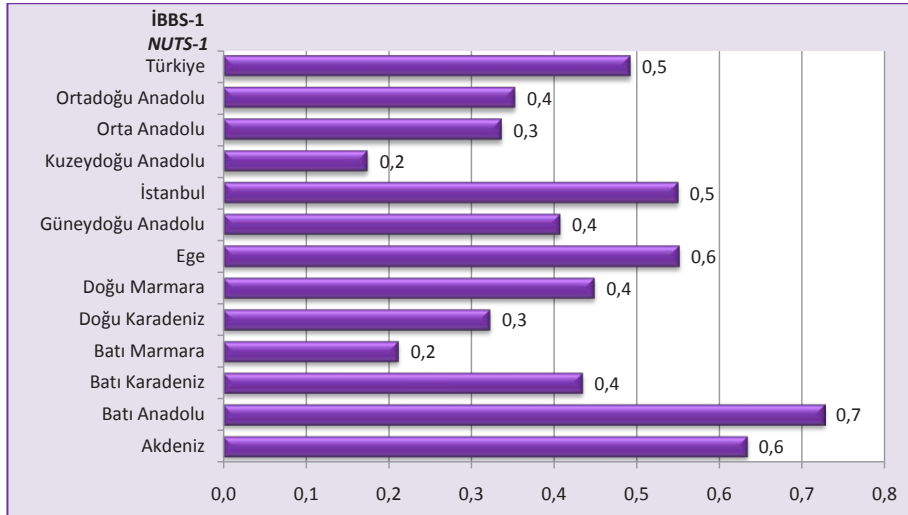
Source: General Directorate of Curative Services, Population: TURKSTAT

Şekil 8.21. İBBS-1'e Göre Kişi Başı Ağız ve Diş Sağlığı Merkezleri Müracaat Sayısı, 2010
Figure 8.21. Number of Visits to Oral and Dental Health Care Centers by NUTS-1, 2010

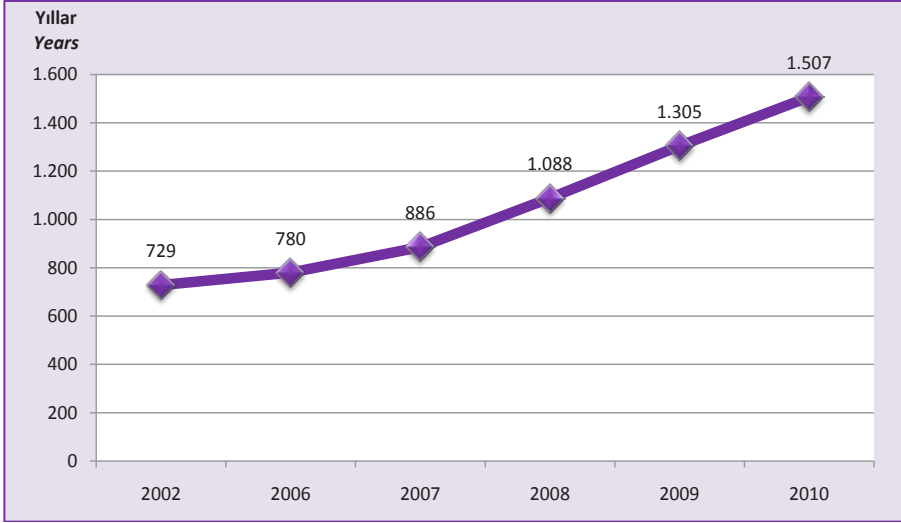
Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK
Source: General Directorate of Curative Services, Population: TURKSTAT

Şekil 8.22. İBBS-1'e Göre Kişi Başı Özel Tıp Merkezi ve Özel Poliklinik Muayene Sayısı, 2010
Figure 8.22. Number of Consultations in Private Medical Clinics and Private Outpatient Clinics per Person by NUTS-1, 2010

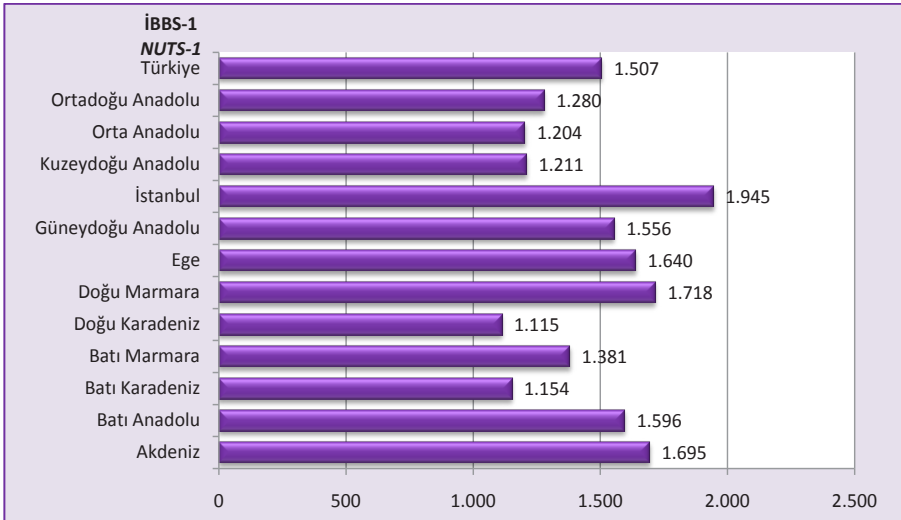
Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nüfus: TÜİK
Source: General Directorate of Curative Services, Population: TURKSTAT

Şekil 8.23. Yıllara Göre 112 Acil Yardım İstasyonu Başına Düşen Vaka Sayısı, Türkiye
Figure 8.23. Number of Cases per Emergency Care Stations 112 by Years, Turkey

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Source: General Directorate of Primary Health Care Services

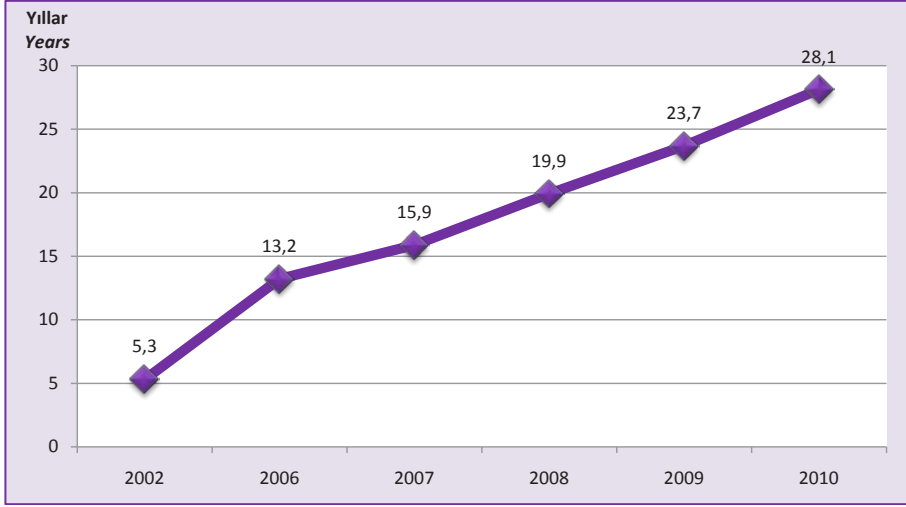
Şekil 8.24. İBBS-1'e Göre 112 Acil Yardım İstasyonu Başına Düşen Vaka Sayısı, 2010
Figure 8.24. Number of Cases per Emergency Care Stations 112 by NUTS-1, 2010

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Source: General Directorate of Primary Health Care Services

Şekil 8.25. Yıllara Göre 1.000 Kişiye Düşen 112 Acil Yardım Ambulansı Toplam Vaka Sayısı, Türkiye

Figure 8.25. Number of Total Cases in Emergency Care Ambulances 112 Cases per 1.000 Population by Years, Turkey

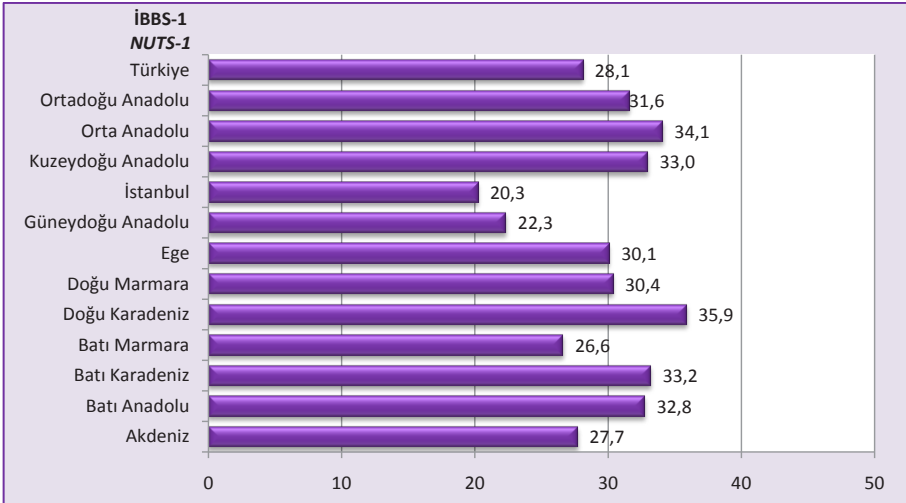

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Primary Health Care Services, Population: TURKSTAT

Şekil 8.26. İBBS-1'e Göre 1.000 Kişiye Düşen 112 Acil Yardım Ambulansı Toplam Vaka Sayısı, 2010

Figure 8.26. Number of Total Cases in Emergency Care Ambulances 112 Cases per 1.000 Population by NUTS-1, 2010

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Nüfus: TÜİK

Source: General Directorate of Primary Health Care Services, Population: TURKSTAT

Tablo 8.17. Yıllara Göre Bazı İlaçların Tüketim Miktarları, (Milyon Kutu), Türkiye
 Table 8.17. Consumption Amounts of Some Drugs by Years, (Million Boxes), Turkey

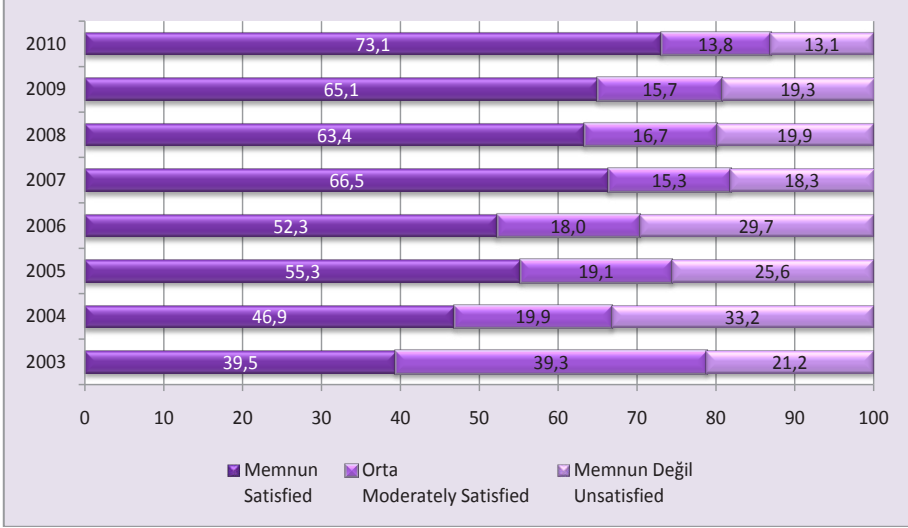
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Sistemik Antienfektifler <i>Systemic Anti-Infectives</i>	138,0	152,0	221,2	221,0	223,2	220,4	232,8	223,8
Gastrointestinal Kanal ve Metabolizma <i>Alimentary T.& Metabolism</i>	117,1	129,9	182,2	196,0	208,9	218,9	215,8	226,5
Sinir Sistemi <i>Nervous System</i>	126,0	138,3	168,6	171,0	183,6	193,0	190,2	190,3
Solunum Sistemi <i>Respiratory System</i>	105,1	115,9	162,3	179,2	194,4	204,7	232,9	225,6
Kas ve İskelet Sistemi <i>Musculo-Skeletal System</i>	81,0	93,3	150,6	165,0	197,7	209,6	208,4	215,1
Kardiyovasküler Sistem <i>Cardiovascular System</i>	61,4	68,4	107,0	115,2	123,0	135,2	142,4	153,5
Dermatolojide Kullanılan İlaçlar <i>Dermatologicals</i>	38,9	43,3	59,9	66,0	73,8	81,2	79,3	85,4
Kan ve Kan Yapıcı Organlar <i>Blood & Blood Forming Organs</i>	19,7	25,0	35,9	43,4	48,0	54,8	59,6	62,1
Ürojenital Sistem ve Seks Hormonları <i>Urogenital System & Sex Hormones</i>	25,8	28,7	39,8	42,5	45,4	48,5	50,1	54,3
Duyu Organları <i>Sensory Organs</i>	18,7	20,9	29,1	32,3	36,4	41,2	41,9	45,5
Muhtelif <i>Various</i>	9,6	11,1	15,7	18,6	21,5	25,9	32,2	38,4
Sistemik Hormon Preparatları <i>Systemic Hormone Preparates</i>	12,2	13,0	18,2	19,6	20,1	21,1	22,3	23,3
Hastane Solusyonları <i>Hospital Solutions</i>	7,9	8,1	10,3	10,2	10,3	7,5	7,6	7,8
Parazitoloji <i>Parasitology</i>	4,8	5,0	6,0	6,1	5,7	5,6	5,4	5,0
Antineoplastik ve İmmünomodülatör Ajanlar <i>Antineoplastic & Immunomodulatory Agents</i>	1,6	1,6	3,1	3,6	4,0	4,2	4,7	5,2
Teşhis Amaçlı Ajanlar <i>Diagnostic Agents</i>	1,1	1,1	1,9	2,2	2,9	4,8	5,9	8,2
Toplam İlaç Tüketimi <i>Total Pharmaceutical Consumption</i>	769,0	855,7	1.212,1	1.292,1	1.399	1.476,6	1.531,5	1.570,0

Kaynak: İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü

Source: Directorate General of Pharmaceuticals and Pharmacy

Şekil 8.27. Sağlık Hizmetlerinden Genel Memnuniyet Oranı, (%), 2003-2010

Figure 8.27. General Satisfaction with Health Care Services, (%), 2003-2010

Kaynak: TÜİK, Yaşam Memnuniyet Araştırması 2010

Source: TURKSTAT, Life Satisfaction Survey 2010

Tablo 8.18. Sağlık Kuruluşlarının Hizmetlerinden Memnuniyet Oranı, (%), 2003-2010
 Table 8.18. Satisfaction with Health Care Facility Services, (%), 2003-2010

		Sağlık Ocağı/Toplum Sağlığı Merkezi Health Center/Population Health Center	Üniversite Hastanesi University Hospital	Devlet Hastanesi Public Hospital	Özel Muayenehane Private Practice Office	Özel Poliklinik/Tıp Merkezi Private Outpatient Clinic/Medical Clinic	Özel Hastane Private Hospital	Kurum Doktoru Workplace Physician	Aile Sağlığı Merkezi Family Health Center
2003	Memnun Satisfied	39,4	46,8	41,0	46,7	-	49,3	-	-
	Orta Moderately Satisfied	40,4	38,4	38,5	34,9	-	34,5	-	-
	Memnun Değil Unsatisfied	20,3	14,9	20,4	18,4	-	16,2	-	-
2004	Memnun Satisfied	48,9	-	47,5	42,8	38,9	44,6	46,4	-
	Orta Moderately Satisfied	21,0	-	19,2	14,5	27,2	19,9	11,7	-
	Memnun Değil Unsatisfied	30,1	-	33,1	42,7	33,9	35,5	42,0	-
2005	Memnun Satisfied	57,3	-	56,9	47,3	42,5	50,8	57,0	-
	Orta Moderately Satisfied	19,8	-	18,0	22,4	17,2	21,6	16,1	-
	Memnun Değil Unsatisfied	22,9	-	25,1	30,3	40,3	27,6	26,9	-
2006	Memnun Satisfied	57,1	53,8	51,5	44,6	44,4	44,3	56,0	-
	Orta Moderately Satisfied	17,4	18,7	18,7	21,6	11,4	14,7	17,7	-
	Memnun Değil Unsatisfied	25,5	27,5	29,8	33,8	44,3	41,0	26,3	-
2007	Memnun Satisfied	70,6	69,1	66,6	63,3	60,9	60,6	50,5	-
	Orta Moderately Satisfied	13,3	12,7	15,8	13,6	16,0	14,8	23,2	-
	Memnun Değil Unsatisfied	16,1	18,2	17,7	23,1	23,0	24,6	26,2	-
2008	Memnun Satisfied	62,3	57,5	66,0	47,4	55,8	59,6	45,6	-
	Orta Moderately Satisfied	18,0	22,6	15,4	14,8	17,4	17,9	25,7	-
	Memnun Değil Unsatisfied	19,7	20,0	18,6	37,9	26,8	22,6	28,7	-
2009	Memnun Satisfied	66,3	56,5	66,5	59,9	56,5	61,2	60,6	67,5
	Orta Moderately Satisfied	15,9	16,6	15,4	11,6	20,6	14,6	19,5	16,9
	Memnun Değil Unsatisfied	17,8	26,9	18,1	28,5	22,9	24,3	19,9	15,7
2010	Memnun Satisfied	74,9	68,5	74,8	39,0	65,2	66,2	54,3	73,2
	Orta Moderately Satisfied	13,9	12,5	12,8	25,9	19,4	17,5	15,9	14,1
	Memnun Değil Unsatisfied	11,2	19,0	12,3	35,1	15,4	16,4	29,8	12,7

Kaynak: TÜİK, Yaşam Memnuniyet Araştırması 2010
 Source: TURKSTAT, Life Satisfaction Survey 2010

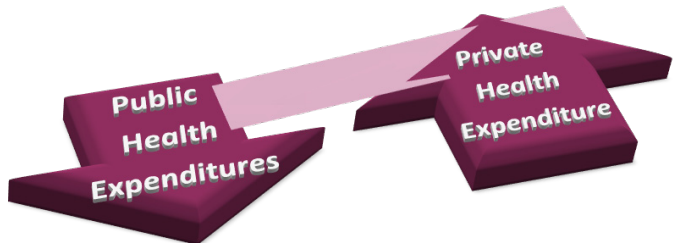

Bölüm 9

Sağlık Ekonomisi ve Finansmanı

Chapter 9

Health Economics and Financing

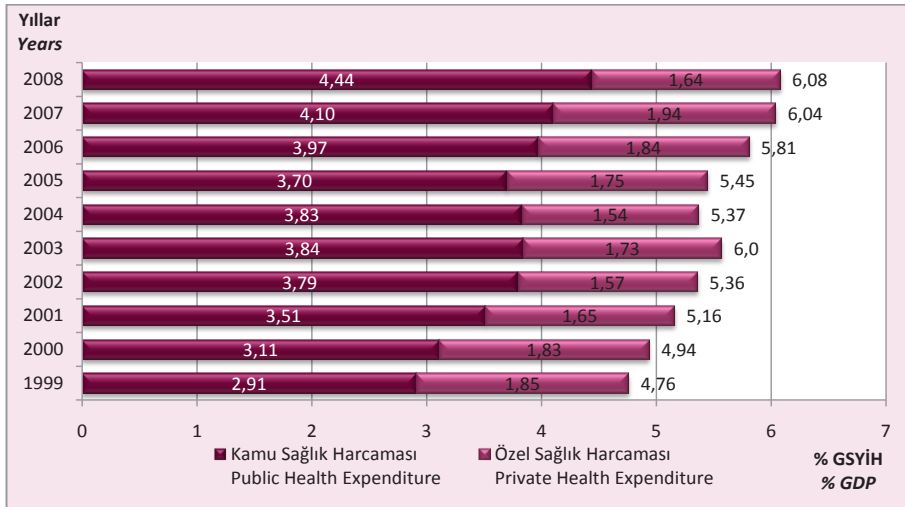

Tablo 9.1. Kamu ve Özel Sağlık Harcaması, Türkiye, 2008
Table 9.1. Public and Private Health Expenditure, Turkey, 2008

	Milyon TL Million TL	Milyon ABD \$ Million USD	Milyon SGP ABD \$ Million PPP USD
GSYİH GDP	950.354	730.199	989.952
Cari Sağlık Harcaması Current Health Expenditure	52.320	40.200	54.500
Yatırım Harcaması Investment Expenditure	5.420	4.164	5.646
Toplam Sağlık Harcaması (Cari+Yatırım) Total Health Expenditure (Current+Investment)	57.740	44.364	60.146
Cari Sağlık Harcamasının GSYİH'ye Oranı (%) Proportion of the Current Health Expenditure to the GDP (%)	5,5		
Yatırım Harcamasının GSYİH'ye Oranı (%) Proportion of Investment Expenditure to the GDP (%)	0,6		
Toplam Sağlık Harcamasının GSYİH'ye Oranı (%) Proportion of Total Health Expenditure to the GDP (%)	6,1		

Kaynak: TÜİK
Source: TURKSTAT

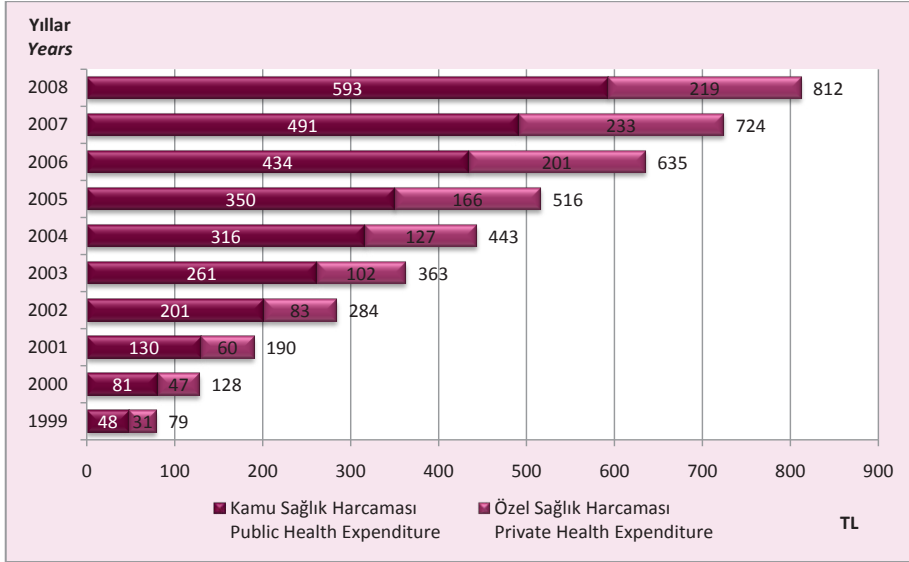
Şekil 9.1. Yıllara Göre Kamu ve Özel Sağlık Harcamasının GSYİH İçindeki Payı, (%), Türkiye
Figure 9.1. Share of Public and Private Health Expenditure in GDP by Years, (%), Turkey

Kaynak: 1999-2000, OECD Sağlık Hesapları Sistemine Göre Türkiye Ulusal Sağlık Hesapları, SB Hıfızısıhha Mektebi Müdürlüğü. 2001-2008, TÜİK

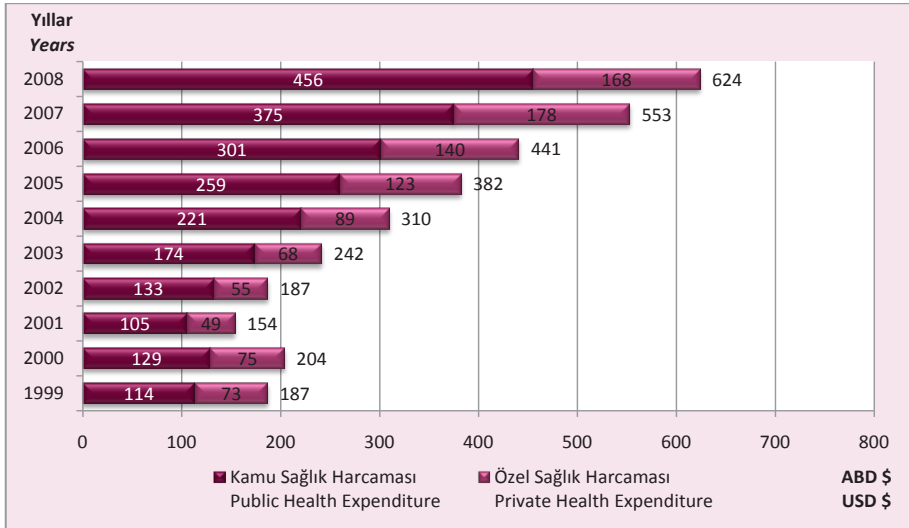
Source: 1999-2000, Turkey National Health Accounts by the OECD Health Accounts System, MoH School of Public Health. 2001-2008, TURKSTAT

Şekil 9.2. Yıllara Göre Kişi Başı Kamu ve Özel Sağlık Harcaması, TL, Kamu-Özel, Türkiye
Figure 9.2. Per Capita Public and Private Health Expenditure by Years, in TL, Public-Private, Turkey

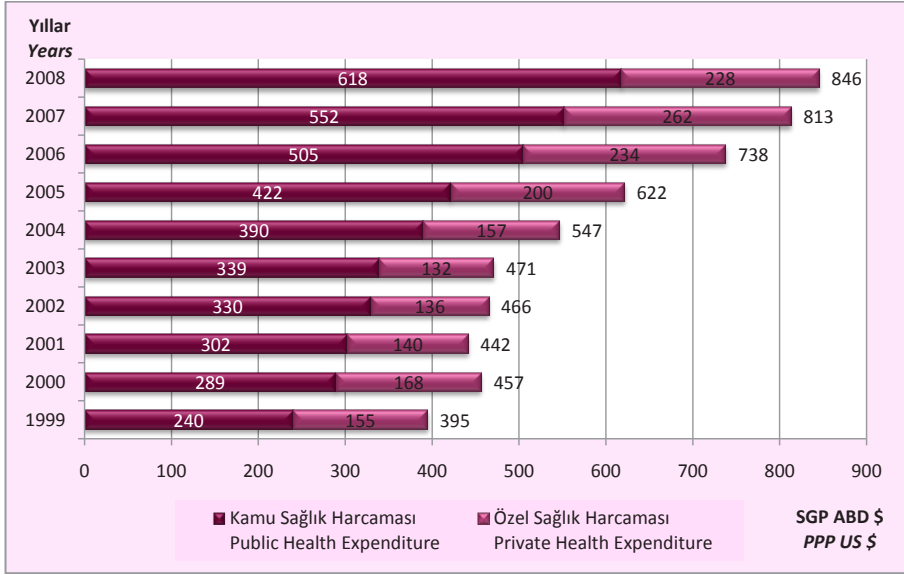
Kaynak: 1999-2000, OECD Sağlık Hesapları Sistemine Göre Türkiye Ulusal Sağlık Hesapları, SB Hıfzıssıhha Mektebi Müdürlüğü. 2001-2008, TÜİK
Source: 1999-2000, Turkey National Health Accounts by the OECD Health Accounts System, MoH School of Public Health. 2001-2008, TURKSTAT

Şekil 9.3. Yıllara Göre Kişi Başı Kamu ve Özel Sağlık Harcaması, ABD \$, Türkiye
Figure 9.3. Per Capita Public and Private Health Expenditure by Years, in US \$, Turkey

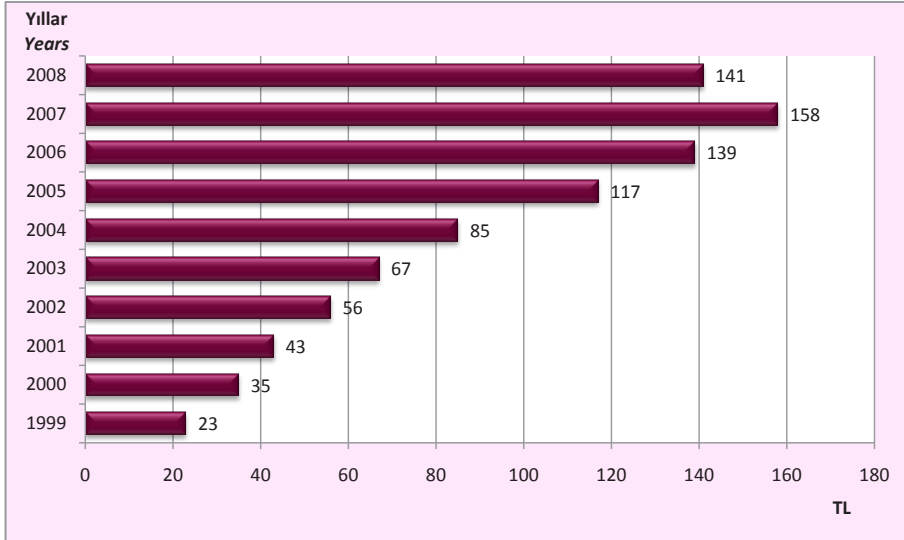
Kaynak: 1999-2000, OECD Sağlık Hesapları Sistemine Göre Türkiye Ulusal Sağlık Hesapları, SB Hıfzıssıhha Mektebi Müdürlüğü. 2001-2008, TÜİK
Source: 1999-2000, Turkey National Health Accounts by the OECD Health Accounts System, MoH School of Public Health. 2001-2008, TURKSTAT

Şekil 9.4. Yıllara Göre Kişi Başı Kamu ve Özel Sağlık Harcaması, SGP, ABD \$, Türkiye
Figure 9.4. Per Capita Public and Private Health Expenditure by Years, PPP, in US \$, Turkey

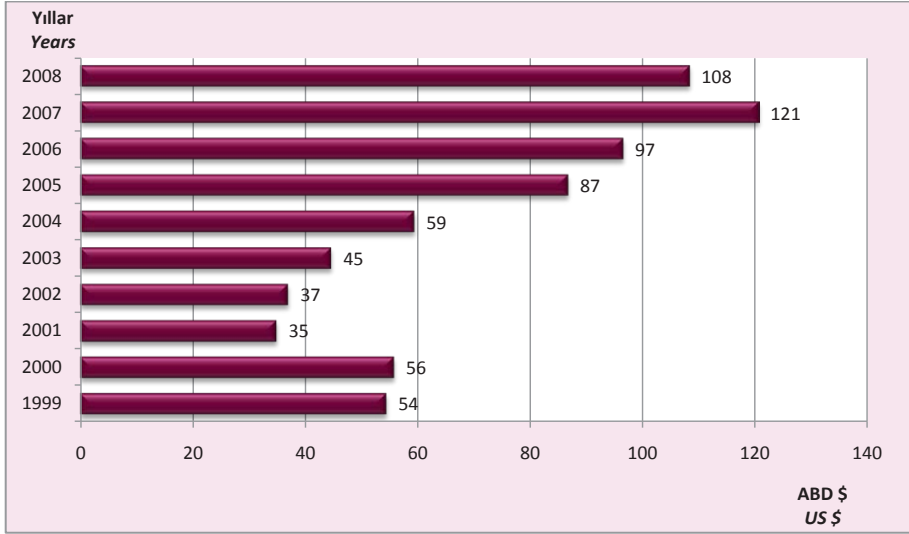
Kaynak: 1999-2000, OECD Sağlık Hesapları Sistemine Göre Türkiye Ulusal Sağlık Hesapları, SB Hıfzıssıhha Mektebi Müdürlüğü. 2001-2008, TÜİK
Source: 1999-2000, Turkey National Health Accounts by the OECD Health Accounts System, MoH School of Public Health. 2001-2008, TURKSTAT

Şekil 9.5. Yıllara Göre Kişi Başı Cepten Yapılan Sağlık Harcaması, TL, Türkiye
Figure 9.5. Per Capita Out-of-Pocket Health Expenditure by Years, in TL, Turkey

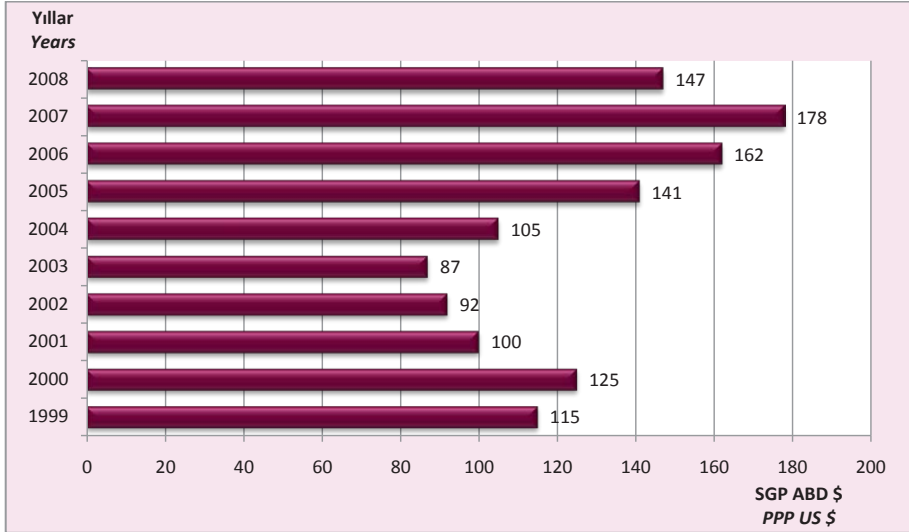
Kaynak: 1999-2000, OECD Sağlık Hesapları Sistemine Göre Türkiye Ulusal Sağlık Hesapları, SB Hıfzıssıhha Mektebi Müdürlüğü. 2001-2008, TÜİK
Source: 1999-2000, Turkey National Health Accounts by the OECD Health Accounts System, MoH School of Public Health. 2001-2008, TURKSTAT

Şekil 9.6. Yıllara Göre Kişi Başı Cepten Yapılan Sağlık Harcaması, ABD \$, Türkiye
Figure 9.6. Per Capita Out-of-Pocket Expenditure by Years, in US \$, Turkey

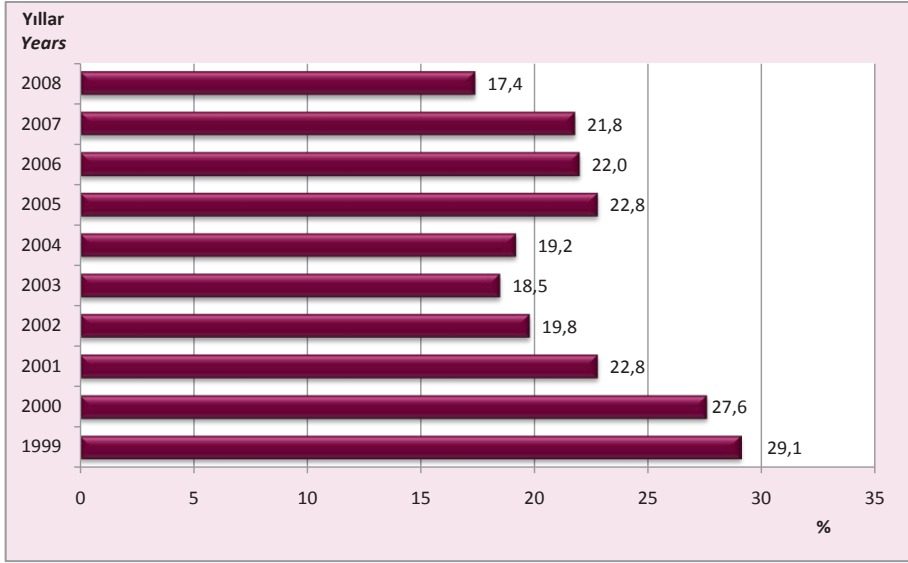
Kaynak: 1999-2000, OECD Sağlık Hesapları Sistemine Göre Türkiye Ulusal Sağlık Hesapları, SB Hıfzıssıhha Mektebi Müdürlüğü. 2001-2008, TÜİK
Source: 1999-2000, Turkey National Health Accounts by the OECD Health Accounts System, MoH School of Public Health. 2001-2008, TURKSTAT

Şekil 9.7. Yıllara Göre Kişi Başı Cepten Yapılan Sağlık Harcaması, SGP, ABD \$, Türkiye
Figure 9.7. Per Capita Out-of-Pocket Expenditure by Years, PPP, in US \$, Turkey

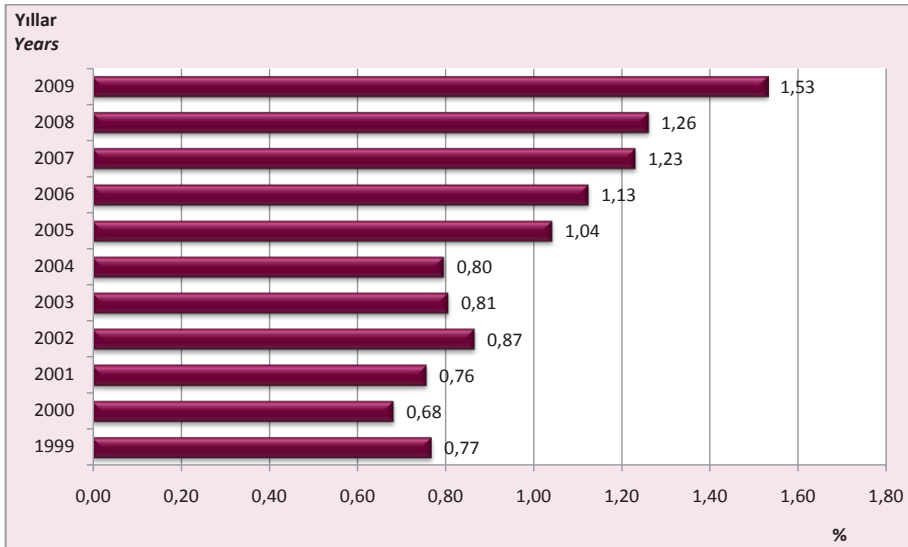
Kaynak: 1999-2000, OECD Sağlık Hesapları Sistemine Göre Türkiye Ulusal Sağlık Hesapları, SB Hıfzıssıhha Mektebi Müdürlüğü. 2001-2008, TÜİK
Source: 1999-2000, Turkey National Health Accounts by the OECD Health Accounts System, MoH School of Public Health. 2001-2008, TURKSTAT

Şekil 9.8. Yıllara Göre Cepten Yapılan Sağlık Harcamalarının Toplam Sağlık Harcamaları İçindeki Oranı, (%) , Türkiye
Figure 9.8. Share of Out-of-Pocket Health Expenditures in Total Health Expenditures by Years, (%), Turkey

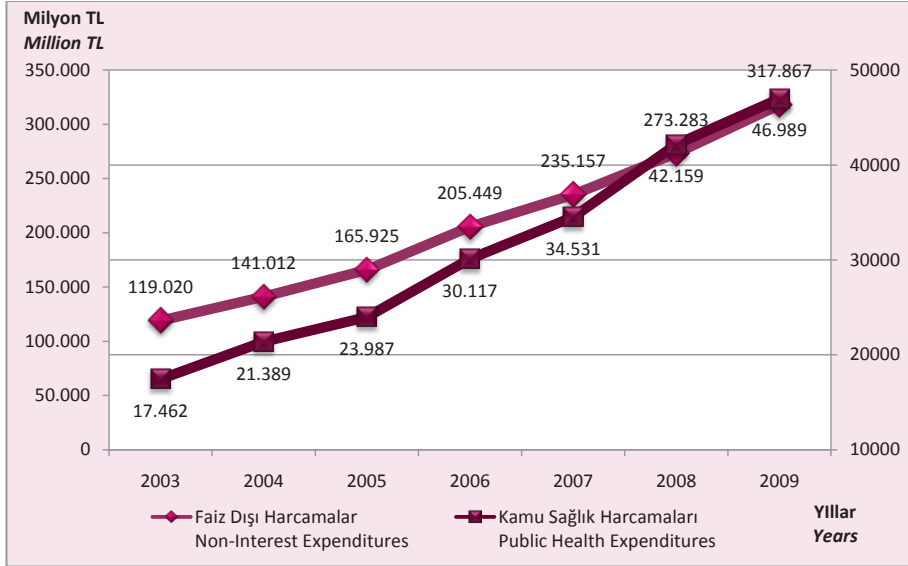
Kaynak: 1999-2000, OECD Sağlık Hesapları Sistemine Göre Türkiye Ulusal Sağlık Hesapları, SB Hıfzısıhha Mektebi Müdürlüğü. 2001-2008, TÜİK
Source: 1999-2000, Turkey National Health Accounts by the OECD Health Accounts System, MoH School of Public Health. 2001-2008, TURKSTAT

Şekil 9.9. Yıllara Göre Sağlık Bakanlığı Bütçesinin GSYİH İçindeki Oranı, Türkiye
Figure 9.9. Share of the MoH Budget in the GDP by Years, Turkey

Kaynak: TÜİK, Sağlık Bakanlığı, Bütçe Kesin Hesap Cetvelleri
Source: TURKSTAT, Ministry of Health, Budget Calculation Chart

Şekil 9.10. Yıllara Göre Faiz Dışı Harcamalar ve Kamu Sağlık Harcamaları, Milyon TL, Türkiye
Figure 9.10. Non-Interest Expenditures and Public Health Expenditures by Years, in Million TL, Turkey

Kaynak: Faiz Dışı harcamalar, Maliye Bakanlığı; Kamu Sağlık Harcamaları, TÜİK
Source: Non-Interest Expenditures, Ministry of Finance; Public Health Expenditures, TURKSTAT

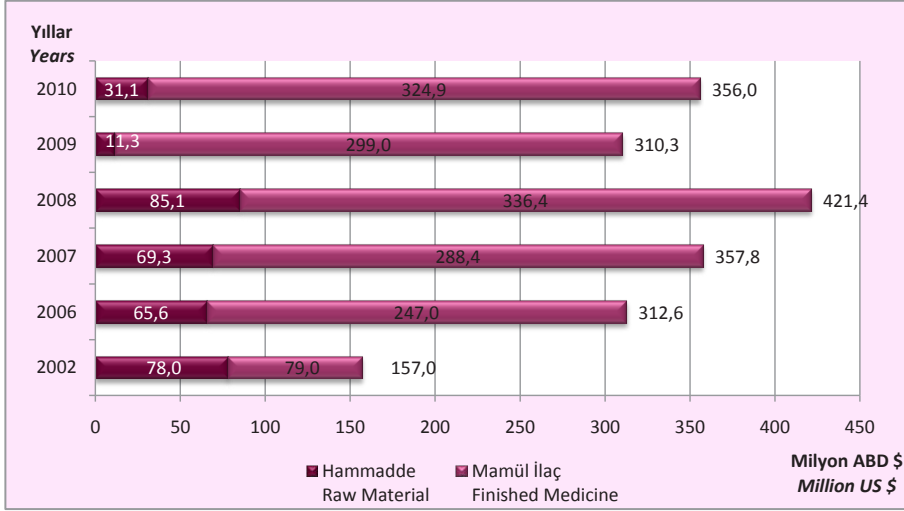
Tablo 9.2. Yıllara Göre İlaç ve Hammadde İhracat ve İthalatı, Milyon ABD \$, Türkiye
Table 9.2. Export and Import of Drugs and Raw Materials by Years, in Million US \$, Turkey

	İhracat Export			İthalat Import		
	Hammadde Raw Material	Mamül İlaç Finished Medicine	Toplam Total	Hammadde Raw Material	Mamül İlaç Finished Medicine	Toplam Total
1990	23,0	66,8	89,8	386,3	83,9	470,2
1995	47,7	46,6	94,3	565,8	163,8	729,6
2000	69,2	71,0	140,2	828,0	683,0	1.511,0
2001	72,0	77,0	149,0	836,0	698,0	1.534,0
2002	78,0	79,0	157,0	874,0	842,0	1.716,0
2003	77,1	169,1	246,2	1.230,8	1.188,2	2.419,0
2004	67,5	180,7	248,2	1.379,9	1.330,2	2.710,1
2005	64,8	216,9	281,7	1.408,7	1.436,4	2.845,2
2006	65,6	247,0	312,6	1.433,9	1.601,8	3.035,6
2007	69,3	288,5	357,8	1.660,5	1.863,1	3.523,7
2008	85,1	336,4	421,4	2.057,1	2.303,0	4.360,0
2009	11,3	299,0	310,3	1.300,0	3.233,0	4.533,0
2010	31,1	324,9	356,0	1.028,3	3.004,0	4.032,0

Kaynak: İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü
Source: General Directorate of Pharmaceuticals and Pharmacy

Şekil 9.11. Yıllara Göre İlaç ve Hammadde İhracatı, Milyon ABD \$, Türkiye

Figure 9.11. Export of Drugs and Raw Materials by Years, in Million US \$, Turkey

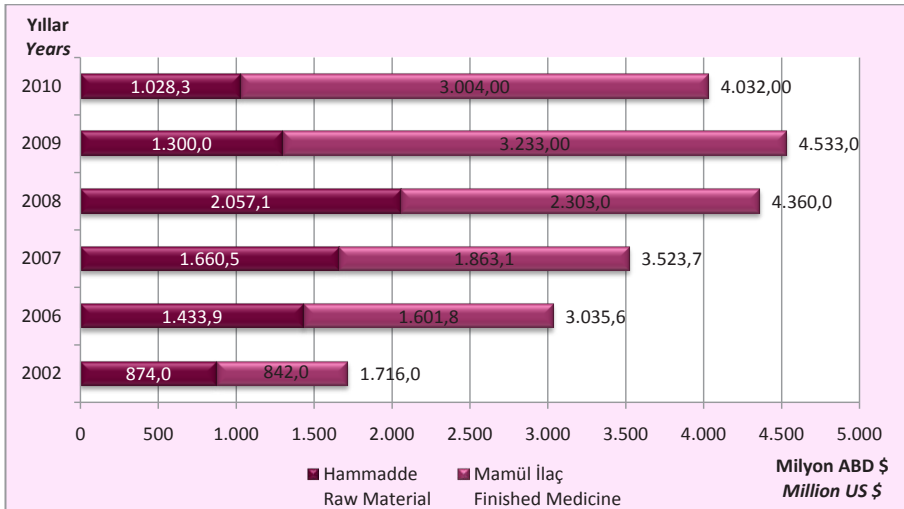

Kaynak: İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Pharmaceuticals and Pharmacy

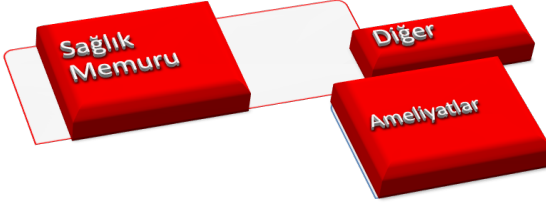
Şekil 9.12. Yıllara Göre İlaç ve Hammadde İthalatı, Milyon ABD \$, Türkiye

Figure 9.12. Import of Drugs and Raw Material by Years, in Million US \$, Turkey

Kaynak: İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Pharmaceuticals and Pharmacy

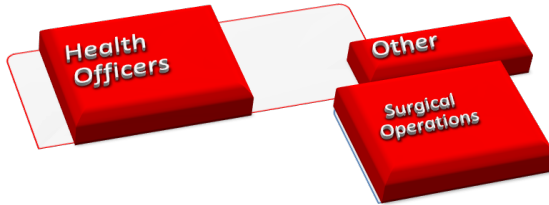

Bölüm 10

Açıklamalar

Chapter 10

Explanations

SSK HASTANELERİ

2002 yılında SSK hastane sayısı 120 olup hastanelerin yatak sayısı 28.979'dur. Hastanelere toplam müracaat sayısı 43.561.287, yatan hasta sayısı 1.363.191'dir. Toplam ameliyat sayısı 553.839 olup bunlardan 265.252'si küçük ameliyat, 168.604'ü orta ameliyat, 119.983'ü ise büyük ameliyattır. Yatılan gün sayısı 7.736.937, ölen hasta sayısı 19.360'tır. 2005 yılında SSK'dan 146 hastane, 35.059 hastane yatağı devralınmıştır.

DİĞER HASTANELER

Diğer hastanelere dahil edilen MSB hastanelerinin sayısı 42 olup yatak sayısı 15.900'dür. Yine diğer hastanelere dahil edilen yerel idarelere ait belediye hastaneleri ve diğer kamu kuruluşlarına ait hastane sayısı 2002 yılında 19; 2006 yılında 7, 2007 yılında 6, 2008 ve 2009 yıllarında 4 ve 2010 yılında ise 3'tür. Bu 3 hastaneden yerel idarelere ait olan hastaneler Ankara ilinde Belediye Hastanesi, İstanbul ilinde Darülaceze Hastanesi, İzmir ilinde Eşrefpaşa Belediye Hastanesidir.

SAĞLIK MEMURU

Sağlık memuru sayısı sağlık memuru ve aşağıda belirtilen branşlarda çalışan tekniker ve teknisyenleri içermektedir: İlk Acil Yardım (Acil Tıp), Sağlık, Anestezi, Çevre Sağlığı, Diş Protez, Laboratuvar, Ortopedi, Röntgen, Diş, Fizik Tedavi, Kalp Akciğer Pompa, Patolojik Anatomi, Odyometri, Protez, Toplum Sağlığı.

AKTİF KANSER KAYIT SİSTEMİ

Kanser kayıt elemanları tarafından tek tek hasta dosyaları ve elektronik veri tabanları araştırılan bilgiler, kanser kayıt formlarına aktarılır. Bu formların İl Sağlık Müdürlüğü Kanser Kayıt Merkezlerinde Canreg-4 bilgisayar programına girilmesinin ardından dublikasyon kontrolü ve diğer kalite kontrol çalışmaları yapıldıktan sonra veriler Başkanlığa elektronik ortamda gönderilir. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de profesyonel kanser kayıtçılığı yapabilecek ve ülkenin en az % 20 nüfusunu yansıtacak bölgeler (iller) seçilir. Ülkemizde bu sistemde veri toplayan 12 Aktif Kanser Kayıt Merkezimiz bulunmaktadır. Bu iller Ankara, Antalya, Bursa, Edirne, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, İzmir, Kocaeli, Malatya, Samsun, Trabzon illeridir.

YATAK TANIMI

Hasta yatağı; hastaların 24 saatten fazla bakım ve tedavilerinin sağlanması amacıyla yatırıldığı, hasta odalarında ya da hastalara devamlı tıbbi bakım hizmeti verilen birimlere yerleştirilen yataklara verilen addır. Hasta yatak sayısına; yoğun bakım, prematüre ve yeni doğan ünitesindeki yataklar (kuvöz, açık bebek yatağı) ile yanık merkezi ve yanık odalarındaki yataklar ile nitelikli yataklar dahil edilmiştir. Yataklarla ilgili tüm hesaplamalarda kurumların fiili yatakları kullanılmıştır.

HASTANELERDE KULLANILAN FORMÜLLER

Ortalama Kalış Gün Sayısı : $(\text{Yatılan Gün Sayısı}) / (\text{Taburcu} + \text{Ölen})$

Bir hastanın hastanede kaldığı ortalama gün sayısını gösterir.

Yatak Devir Hızı : $(\text{Yatan Hasta Sayısı}) / (\text{Yatak Sayısı})$

Bir yatağın yılda kaç hasta tarafından kullanıldığını gösterir.

Yatak Devir Aralığı (Gün) : $(\text{Yatak Sayısı} \times 365 - \text{Yatılan Gün Sayısı}) / (\text{Taburcu} + \text{Ölen})$

Bir hasta yatağının kaç gün boş kaldığını gösterir.

Yatak Doluluk Oranı : $(\text{Yatılan Gün Sayısı} \times 100) / (\text{Yatak sayısı} \times 365)$

Bir yıl içinde hasta yataklarının ne oranda hasta tarafından kullanıldığını gösterir.

Kaba Ölüm Hızı : $(\text{Ölen Sayısı}) / (\text{Ölen} + \text{Taburcu}) \times 1000$

Bir yıl içerisinde hastanede ölen hasta sayısının aynı süre içerisinde ölen ve taburcu olan hastalara oranının binde (‰) olarak ifadesidir.

AMELİYATLAR

Genel Sağlık Sigortası Kanunu çerçevesinde uygulamaya konulan Medula Sisteminde Bütçe Uygulama Talimatı EK-8'de 2009 yılı için ameliyat gruplarının kapsamı ile ilgili bir takım değişiklikler olmuştur. Daha önce büyük ameliyat kapsamında değerlendirilen bazı ameliyatlarda orta ameliyat kapsamına alınırken, bazı cerrahi girişim ve işlemlere puan verilmiş daha önce ameliyat olarak sayılmayan birçok işlemler küçük ameliyat (D-E) grubuna dahil edildiğinden ameliyat sayılarında artış meydana gelmiştir. 2008 yılından sonraki ameliyatlarda A, B, C, D ve E grubu olarak değerlendirilmiş olup büyük, orta ve küçük ameliyat ayrımı yapılmamaktadır. Gruplarda yer alan cerrahi girişim örnekleri aşağıdaki gibidir.

A 1 Grubu Ameliyatlarda: Kalp transplantasyonu, kalp-akciğer transplantasyonu birlikte alıcıya kardiyotomi-pnömonektomi, böbrek transplantasyonu, ince barsak transplantasyonu, üç farklı dokuyu birden içeren serbest (free) flep, hematopoietik hücre nakli, allojenik vb.

A 2 Grubu Ameliyatlarda: Aort root genişletmesi ile birlikte aort replasmanı mitral kapak rekonstrüksiyonu, hipoplastik sol kalp sendromu onarımı, hepatektomi total.

A 3 Grubu Ameliyatlarda: Faringolarinjektomi, mediasten kist/tümör eksizyonu, by-pass greft kompozit (greft + ven) vb.

B Grubu Ameliyatlarda: Malign deri tümörlerinin eksizyonu, açık rinoplasti ile total septal rekonstrüksiyon, larinjektomi total, mandibula veya maksilla rekonstrüksiyonu, kemik grefti ile, kranial ansefalosel ameliyatlarda, diğer tümör eksizyonu, intratorasik, ekstrapulmoner vb.

C Grubu Ameliyatlarda: Kas flebi, damak yarığı onarımı-inkomplet-, lapa temporomandibuler eklem endoskopisi, cerrahistomi, Caldwell-Luc ameliyatı, (iki taraflı), rinoplasti, komplike olmayan, greft kullanılmayan, endoskopik konka redüksiyonu, larinks papillomu vb.

D Grubu Ameliyatlarda: Burundan yabancı cisim çıkarılması-cerrahi, sadece pil veya AICD takılması/tekrar yerleştirilmesi, yumuşak doku tümörü açık biyopsisi pelvis içi, burun eksternal cerrahisi, burun içi konka elektrokoterizasyonu, rinofima eksizyonu ve alın flebi ikinci seans vb.

E Grubu Ameliyatlarda: Uzun bacak alçı (diz üstü), servikal polip çıkarılması, gastroskopik polipektomi, konjonktiva örtmesi, bumm küretajı, servikal biyopsi, tek taraflı testiküler venografi, diyaliz fistülogram, sünnat, kolposkopi, perikardiyosentez, parafimozis redüksiyonu vb.

VÜCUT KİTLE İNDEKSİ (VKİ)

Vücut Kitle indeksi, vücut ağırlığının (kg), boy uzunluğunun metre cinsinden karesine bölünmesiyle hesaplanır.

Düşük Kilolu: $VKİ < 18,50$

Normal Kilolu: $18,50 \leq VKİ < 25,00$

Fazla Kilolu: $25,00 \leq VKİ < 30,00$

Obez: $VKİ \geq 30,00$

SSI HOSPITALS

There were 120 SSI hospitals with 28.979 beds in 2002. Total 43.561.287 visits were made to the hospitals and 1.363.191 patients were hospitalized. 553.839 surgical operations were performed; 265.252 of them were minor surgeries while 168.604 were intermediate and 119.983 were major surgeries. The number of days stayed in hospital was 7.736.937 and 19.360 patients died. In 2005, 146 hospitals with 35.059 hospital beds were devolved to the MoH.

OTHER HOSPITALS

42 MoD hospitals with 15.900 beds were devolved to other hospitals. Municipal hospitals owned by local administrations and hospitals owned by other public facilities, which are included in other hospitals, were reported 19 in 2002, 7 in 2006, 6 in 2007, 4 in 2008 for 2009 and 3 in 2010. Of these 4 hospitals, the Municipal Hospital in Ankara province, Darülaceze Hospital in İstanbul province and Eşrefpaşa-Municipal Hospital in İzmir province are owned by local administrations. The last one is Bezm-i Alem Vakıf Gureba Hospital in İstanbul province, which is a hospital owned by a foundation.

HEALTH OFFICERS

Health Officers include health officers and technicians, who include in the following branches: Emergency Care, Health, Anesthesia, Environmental Health, Dental Prosthesis, Laboratory, Orthopedics, X-Ray, Dental Care, Physical Therapy, Heart-Lung-Pump, Pathological Anatomy, Odiometry, Prosthesis and Population Health.

ACTIVE CANCER REGISTRATION SYSTEM

The information, which cancer registration personnel collect from each of the patients' files and electronic data bases, is indicated in the cancer registration forms. After these forms are entered into the Canreg-4 computer program running in the Cancer Registration Centers located in the Provincial Health Directorates, data are checked for duplication and other quality control procedures. Once the checks are finished, the cancer registration data are transferred to the Cancer Control Department. As in the whole world, regions (provinces) are selected in our country which are eligible for implementing a professional and proper cancer registration system and representing at least 20 % of the country population. There are 12 Active Cancer Registration Centers in Turkey which are located in the provinces of Ankara, Antalya, Bursa, Edirne, Erzurum, Eskisehir, Gaziantep, İzmir, Kocaeli, Malatya Samsun and Trabzon.

BED DESCRIPTION

A patient bed is a bed, in which a patient lies down for more than 24 hours for the For comparability of care and treatment, and which is located in a patient room or patient wards/units, where patients are provided with continuous medical care services. Patient beds include the beds in intensive care units, premature units and newborn units (incubator, open infant bed), in burn centers and burn rooms, also qualified beds. Active beds in health care facilities were used in all calculations relevant to beds.

FORMULAS USED FOR HOSPITALS

Average Length (Day) of Stay : $(\text{Number of Days Stayed}) / (\text{Number of Discharged Persons} + \text{Number of Deceased Persons})$

Indicates the average length (day) of hospital stay for a patient.

Bed Turnover Rate : $(\text{Number of Inpatients}) / (\text{Number of Beds})$

Indicates the number of patients occupying a bed in a year's time.

Bed Turnover Interval (Day) : $(\text{Number of Beds} \times 365 - \text{Number of Days Stayed}) / (\text{Discharged} + \text{Deceased})$

Indicates the days for which a patient bed remains unoccupied.

Bed Occupancy Ratio : $(\text{Number of Days Stayed} \times 100) / (\text{Number of Beds} \times 365)$

Indicates the extent to which patient beds are occupied in a year's time.

Crude Death Rate : $(\text{Number of Deceased Persons}) / (\text{Number of Deceased Persons} + \text{Number of Discharged Persons}) \times 1000$

Refers to the expression of the number of persons deceased at a hospital in a year's time as the proportion of the number of persons deceased and discharged in thousand (‰) in the same period.

SURGICAL OPERATIONS

In the Annex-8 of the Budget Implementation Directive in scope of the Medula System implemented under the Universal Health Insurance Law, some amendements were made to the scope of surgical operationm groups in 2009. Some surgical operations, which had been considered as major surgeries, were re-classified as medium-scaled operations; some surgical procedures and operations were scored; and many small-scaled procedures, which had not been considered as surgical operations, were re-classified as minor surgeries (Group D and E) and so an increase was noted in the number of surgical operations. Surgical operations performed after 2008 were evaluated in groups A, B, C, D and E, and replaced the previous the classification that referred to major, medium-scaled and minor surgeries. Some examples of surgical invasive procedures are presented below.

A 1 Group Operations: Cardiac transplantation, craniectomy-pneumonectomy to receiver with heart-lung transplantation, kidney transplantation, small intestine transplantation, free flep containing three different tissues, hematopoietic cell transfer, allogeneic etc.

A 2 Group Operations: Aorta replacement with aortic root expansion, mitral valve reconstruction, hypoplastic left heart syndrome repair, hepatectomy total etc.

A 3 Group Operations: Pharyngolaryngectomy, mediasten cyst/tumor excision, by-pass graft composite (graft + vein) etc.

B Group Operations: Excision of malign skin tumors, open rhynoplasty with total septal reconstruction, laryngectomy total, mandibular or maxillar reconstruction, bone graft with cranial encephalocel surgeries, other tumor excision, intratorasic, extrapulmonary etc.

C Group Operations: Muscular flab, cleft palate repair-incomplete, lapa temporomandibular joint endoscopy, surgical rostomy, Caldwell-Luc operation, (bilateral), rhynoplasty, uncomplicated, non-graft endoscopic concha reduction, larynx papilloma etc.

D Group Operations: Foreign body extraction from nose – surgery, only pacemaker or AICD installation/placement, open biopsy for soft tissue tumor inside pelvis, external rhino-surgery, internal rhino-conca electrocoterization, rhinophima excision and forehead flab secondary séance etc.

E Group Operations: Long leg plaster (above knee), cervical polyp excision, gastroscopic polypectomy, conjonctiva cover, bumm abortion, cervical biopsy, unilateral testicular venography, dialysis fistulograph, circumcision, colposcopy, pericariodsynthesis, parafimozis reduction etc.

BODY MASS INDEX (BMI) :

Body mass index is calculated by diving weight (kg) by the square of height in meters.

Underweight: BMI <18,50

Normal Weight: 18,50 ≤ BMI < 25,00

Overweight: 25,00 ≤ BMI <30,00

Obesze: BMI ≥30,00

